

Τουρισμός και τρόπος υποδοχής. Μια κοινωνιολογική προσέγγιση :η περίπτωση της Κω.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗ
ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΗΣ

ΑΜ :7981160220244

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΜΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ :ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ , ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ
ΣΥΝΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ:ΔΗΜΑΚΗ-ΖΩΡΑ Μ. & ΜΠΑΜΠΟΥΝΗΣ Χ.

**Τουρισμός και τόπος υποδοχής. Μια
κοινωνιολογική προσέγγιση :η
περίπτωση της Κω.**

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη εξετάζει τις πολύπλευρες συνιστώσες αλλά και επιπτώσεις του τουρισμού στο νησί της Κω, εστιάζοντας στις οικονομικές, κοινωνικοπολιτιστικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις του. Χρησιμοποιώντας ένα κοινωνιολογικό πλαίσιο, η έρευνα διερευνά τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων και των τουριστών, δίνοντας έμφαση στον τρόπο με τον οποίο ο τουρισμός αναδιαμορφώνει τις τοπικές παραδόσεις, την οικογενειακή δυναμική και τις οικονομικές δομές. Τα ευρήματα αποκαλύπτουν ότι ενώ ο τουρισμός συμβάλλει σημαντικά στην οικονομία της Κω, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και ενισχύοντας το εισόδημα, δημιουργεί επίσης προκλήσεις όπως η εποχιακή εξάρτηση, η πολιτιστική εμπορευματοποίηση και η περιβαλλοντική υποβάθμιση. Μέσω συνεντεύξεων και θεματικής ανάλυσης, η μελέτη αναδεικνύει τις προοπτικές των ντόπιων, των τουριστών και των υπαλλήλων της τουριστικής βιομηχανίας, προσφέροντας γνώσεις σχετικά με την πολυπλοκότητα της εξισορρόπησης της τουριστικής ανάπτυξης με τη βιωσιμότητα. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν την προώθηση του τουρισμού όλο το χρόνο, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την υιοθέτηση πρακτικών με περιβαλλοντική συνείδηση, ώστε να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ευημερία και ευμάρεια της Κω.

Λέξεις-κλειδιά: επιπτώσεις του τουρισμού, κοινωνικοπολιτισμική δυναμική, βιωσιμότητα, τοπικές κοινότητες, διαπροσωπικές σχέσεις, οικονομία της Κω, περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Abstract

This study examines the multifaceted impact of tourism on the island of Kos, focusing on its economic, socio-cultural, and environmental dimensions. Utilizing a sociological framework, the research explores the interactions between local communities and tourists, emphasizing how tourism reshapes local traditions, family dynamics, and economic structures. The findings reveal that while tourism contributes significantly to Kos's economy, creating jobs and enhancing income, it also poses challenges such as seasonal dependence, cultural commodification, and environmental degradation. Through interviews and thematic analysis, the study highlights perspectives from locals, tourists, and tourism industry employees, offering insights into the complexities of balancing tourism growth with sustainability. Recommendations include promoting year-round tourism, preserving cultural heritage, and adopting environmentally conscious practices to ensure the long-term prosperity and well-being of Kos.

Keywords: tourism impacts, socio-cultural dynamics, sustainability, local communities, interpersonal relationships, Kos economy, environmental challenges.

Περιεχόμενα

Περίληψη	2
Abstract.....	3
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή.....	7
1.1 Πλαίσιο της μελέτης	7
1.2 Ερευνητικό πρόβλημα και στόχοι.....	8
1.3 Σημασία της μελέτης	10
1.4 Περιγραφή περιοχής μελέτης	11
1.5 Δομή της μελέτης.....	12
Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική ανασκόπηση.....	14
2.1 Θεωρητικό πλαίσιο	14
2.1.1 Επισκόπηση Κοινωνιολογικών Θεωριών στον Τουρισμό.....	14
2.1.2 Πολυπολιτισμικοί Χώροι Εργασίας στον Τουρισμό	15
2.1.3 Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πολυπολιτισμικότητας στις τοπικές κοινωνίες.....	17
2.1.4 Θεωρίες Μετανάστευσης και Τουρισμός	18
2.1.5 Νέες Κοινότητες και Πολιτικές Ένταξης σε Οικονομίες με επίκεντρο τον Τουρισμό	20
2.1.6 Επιπτώσεις της Πολυπολιτισμικής Ένταξης στην Τουριστική Ανάπτυξη	21
2.2 Ανασκόπηση σχετικής βιβλιογραφίας.....	23
2.2.1 Πολυπολιτισμικό εργατικό δυναμικό και ποιότητα υπηρεσιών	23
2.2.2 Οικονομικές Συνεισφορές Μεταναστών Εργαζομένων	24
2.2.3 Κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις στις κοινότητες υποδοχής	26
2.3 Στάση ντόπιων απέναντι στους τουρίστες	27
2.3.1 Ιστορικές Προοπτικές για τη Φιλοξενία.....	27
2.3.2 Σύγχρονες στάσεις και αλλαγές	29
2.4 Επιπτώσεις του Τουρισμού στην Τοπική Οικογενειακή Δυναμική	30
2.4.1 Ενδοοικογενειακές σχέσεις	30
2.5 Κοινοτική ανταπόκριση στην εμπορευματοποίηση του τουρισμού.....	34
2.5.1 Αντίληψη των Τουριστών ως Οικονομικών Εμπορευμάτων	34
2.5.2 Αντίκτυπος στις κοινοτικές πρακτικές και παραδόσεις	35
2.6 Εκπαιδευτικές ευκαιρίες και φιλοδοξίες που πηγάζουν από τον τουρισμό	37
2.6.1 Ρόλος του Τουρισμού στην Τοπική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη	37
2.6.2 Μελέτες Περιπτώσεων Εκπαιδευτικού Εμπλουτισμού Μέσω Τουρισμού	39
Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία έρευνας	42
3.1 Σχεδιασμός και προσέγγιση της έρευνας.....	42

3.2 Επιλογή συμμετεχόντων	45
3.3 Διαδικασία συλλογής δεδομένων	49
3.4 Ηθικές εκτιμήσεις	51
3.5 Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων	54
3.6 Περιορισμοί της μελέτης.....	58
Κεφάλαιο 4: Θεματική ανάλυση των συνεντεύξεων	63
4.1 Προοπτικές των τοπικών πληθυσμών	63
4.1.1 Επιπτώσεις στην καθημερινή ζωή και την οικογενειακή δυναμική.....	63
4.1.2 Αλλαγές στην κοινότητα και τοπικές παραδόσεις	66
4.1.3 Απόψεις για την αειφορία και τη μελλοντική διαχείριση του τουρισμού	69
4.1.4 Συγκρούσεις μεταξύ ντόπιων και τουριστών	73
4.1.5 Ο ρόλος του τουρισμού στη διαμόρφωση των φιλοδοξιών της τοπικής νεολαίας .	76
4.1.6 Επιπτώσεις στην ακίνητη περιουσία και τη διαθεσιμότητα στέγασης	79
4.2 Τουριστικές προοπτικές.....	82
4.2.1 Κίνητρο για την επίσκεψη στην Κω	82
4.2.2 Εμπειρίες με τον τοπικό πολιτισμό και τη φιλοξενία	86
4.2.3 Σκέψεις για την εμπορευματοποίηση και τη βιωσιμότητα	88
4.2.4 Αντιλήψεις των τουριστών για την αξία των χρημάτων	92
4.2.5 Εμπειρίες με τις μεταφορές και τις υποδομές.....	96
4.2.6 Συστάσεις για τη βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας.....	99
4.3. Προοπτικές των εργαζομένων στα ξενοδοχεία	103
4.3.1 Προσαρμογές σε υψηλές και χαμηλές εποχές	103
4.3.2 Ευκαιρίες κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης.....	107
4.3.3 Προκλήσεις και φιλοδοξίες για το μέλλον.....	112
4.3.4 Ευημερία των εργαζομένων και ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής	116
4.3.5 Χειρισμός της πολιτιστικής ποικιλομορφίας μεταξύ των επισκεπτών	120
4.3.6 Προοπτικές για πρωτοβουλίες διαχείρισης και βιωσιμότητας	125
Κεφάλαιο 5: Ανάλυση και συζήτηση.....	129
5.1 Οικονομικός αντίκτυπος του τουρισμού στην Κω	129
5.1.2 Απασχόληση και μέσα διαβίωσης.....	130
5.1.3 Οικονομικές προκλήσεις της εποχικότητας	132
5.2 Κοινωνικοπολιτιστικός αντίκτυπος	134
5.2.1 Εξισορρόπηση της παράδοσης και της νεωτερικότητας	134
5.2.2 Συμμετοχή της Κοινότητας στον τουρισμό	136
5.2.3 Επιρροή στις κοινωνικές δομές.....	138

5.3 Περιβαλλοντικές ανησυχίες και βιωσιμότητα	139
5.3.1 Οικολογικό αποτύπωμα του τουρισμού	139
5.3.2 Πολιτικές βιώσιμου τουρισμού.....	141
5.3.3 Ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων μερών.....	143
5.4 Συγκριτική ανάλυση με παρόμοιους προορισμούς.....	145
5.4.1 Μαθαίνοντας από άλλα νησιά της Μεσογείου	145
5.4.2 Παγκόσμια παραδείγματα βιώσιμου τουρισμού	146
5.4.3 Προσαρμογή των μαθημάτων στο πλαίσιο της Κω.....	148
5.5 Προκλήσεις και μελλοντικές ευκαιρίες	149
5.5.1 Αντιμετώπιση των αναγκών σε υποδομές	149
5.5.2 Ευκαιρίες διαφοροποίησης	152
5.5.3 Μακροπρόθεσμο όραμα για τον τουρισμό στην Κω	153
5.6 Ο ρόλος των ενδιαφερομένων στη διαμόρφωση του τουρισμού.....	155
5.6.1 Κυβέρνηση και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής	155
5.6.2 Τοπικές επιχειρήσεις και επιχειρηματίες.....	157
5.6.3 Οι τουρίστες ως ενδιαφερόμενοι φορείς.....	159
Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα και προτάσεις.....	161
Βιβλιογραφία	165
Ξενόγλωσση.....	165
Ιστότοπος.....	171
Παράρτημα.....	173
Παράρτημα Ι	173
Παράρτημα ΙΙ	177

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

1.1 Πλαίσιο της μελέτης

Η σχέση μεταξύ του τουρισμού και των κοινωνιολογικών του εκφάνσεων και επιπτώσεων αποτελεί έναν κρίσιμο τομέα μελέτης στους ακαδημαϊκούς κύκλους, όπου οι μελετητές διερευνούν όχι μόνο πώς ο τουρισμός επηρεάζει τα οικονομικά τοπία αλλά και πώς αναδιαμορφώνει κοινωνικούς κανόνες, πολιτιστικές πρακτικές και κοινωνικές σχέσεις (Richards, 2018). Η Κω, ένα ελληνικό νησί που φημίζεται για την πλούσια πολιτιστική της κληρονομιά, χρησιμεύει ως ιδανική μελέτη περίπτωσης για την εξερεύνηση αυτών των πολύπλευρων επιπτώσεων (Pappas, 2019). Αυτή η έρευνα εμβαθύνει στις κοινωνιολογικές πτυχές του τουρισμού στην Κω για να αποκαλύψει τόσο τις θετικές όσο και τις αρνητικές συνέπειες στην τοπική κοινωνία (Ανδριώτης, 2005).

Ο τουρισμός αναγνωρίζεται ευρέως για την ουσιαστική οικονομική συνεισφορά του. Ωστόσο, τα αποτελέσματά του επεκτείνονται βαθιά σε τοπικούς πολιτισμούς, παραδόσεις και κοινωνικές δομές (Smith, 1977· Cohen, 1984). Στην Κω, ο τουρισμός έχει προκαλέσει σημαντικούς κοινωνικο-πολιτιστικούς και οικονομικούς μετασχηματισμούς, αλλάζοντας τα τοπικά έθιμα, μετατοπίζοντας τις δημογραφικές συνθέσεις και εντείνοντας τις περιβαλλοντικές πιέσεις (Butler, 1980; Liu, 2003). Η βιωσιμότητα αυτών των μετασχηματισμών αποτελεί μια αυξανόμενη ανησυχία, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για στρατηγικές που εξισορροπούν την τουριστική ανάπτυξη με την πολιτιστική και περιβαλλοντική διατήρηση (Ευθυμάκης, 2024).

Ο πρωταρχικός στόχος αυτής της μελέτης είναι να διερευνήσει τη δυναμική των κοινωνικών σχέσεων μεταξύ ντόπιων και τουριστών. Επιδιώκει να κατανοήσει πώς αυτές οι αλληλεπιδράσεις γίνονται αντιληπτές και εκτιμώνται και από τις δύο οπτικές γωνίες – από τους κατοίκους της περιοχής και από τους επισκέπτες. Επιπλέον, η έρευνα εξετάζει τον βαθύ αντίκτυπο των επαγγέλμάτων που σχετίζονται με τον τουρισμό στις ζωές των τοπικών οικογενειών, ιδιαίτερα πώς αυτοί οι ρόλοι επηρεάζουν τις επιλογές εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας μεταξύ των νέων. Σε πολλές περιπτώσεις, η οικογενειακή συμμετοχή στον τουρισμό οδηγεί σε άμεσα οικονομικά οφέλη, αλλά περιορίζει τις προσωπικές επιλογές σταδιοδρομίας, καθώς πολλά νεαρά

άτομα εντάσσονται απευθείας στην οικογενειακή επιχείρηση, παρακάμπτοντας την τριτοβάθμια εκπαίδευση (Weaver, 2012; Hall, 2000).

Αυτή η μελέτη είναι ζωτικής σημασίας καθώς στοχεύει να φωτίσει αυτές τις κοινωνιολογικές δυναμικές, παρέχοντας γνώσεις που θα μπορούσαν να ενημερώσουν τις τοπικές πολιτικές στην Κω. Προσπαθεί να συγκεντρώσει μια σειρά δεδομένων για τη διαχείριση των επιπτώσεων του τουρισμού, προωθώντας βιώσιμες πρακτικές που τιμούν την πολιτιστική κληρονομιά του νησιού προστατεύοντας παράλληλα την περιβαλλοντική του ακεραιότητα. Υιοθετώντας έναν κοινωνιολογικό φακό, αυτή η έρευνα ενισχύει τον ακαδημαϊκό λόγο για τον τουρισμό και προσφέρει εφαρμόσιμες συστάσεις για τους ενδιαφερόμενους που εμπλέκονται στον τουριστικό σχεδιασμό και τη διακυβέρνηση στην Κω (Sharples, 2014). Τελικά, ο στόχος είναι η πλοήγηση στις προκλήσεις της τουριστικής ανάπτυξης διαφυλάσσοντας παράλληλα το μοναδικό πολιτιστικό και φυσικό τοπίο της Κω για τις μελλοντικές γενιές (Bramwell, 2004).

Αυτή η προσέγγιση λοιπόν, διασφαλίζει μια ολοκληρωμένη διερεύνηση των διαφοροποιημένων επιπτώσεων του τουρισμού στην Κω, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην αλληλεπίδραση μεταξύ των οικονομικών οφελών και των κοινωνικοπολιτισμικών προσαρμογών εντός της κοινότητας.

1.2 Ερευνητικό πρόβλημα και στόχοι

Η τουριστική βιομηχανία, ενώ αποτελεί σημαντική κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης, ελέγχεται όλο και περισσότερο για τη δυνατότητά της να διαταράσσει τους τοπικούς πολιτισμούς, τα περιβάλλοντα και τις οικονομίες, ιδιαίτερα σε ιστορικά πλούσιες και οικολογικά ευαίσθητες περιοχές όπως η Κω (Gössling, Scott, & Hall, 2013). Το νησί της Κω, βασικός 'παίκτης' στην αγορά του τουρισμού της Μεσογείου, αντιμετωπίζει την πρόκληση να εξισορροπήσει τα οικονομικά οφέλη του τουρισμού με τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού του περιβάλλοντος (Pappas, 2019). Αυτή η λεπτή ισορροπία θέτει ένα ερευνητικό πρόβλημα στο επίκεντρο αυτής της μελέτης: Πώς επηρεάζει η τουριστική ανάπτυξη τα κοινωνικοπολιτιστικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά τοπία της Κω και ποιες στρατηγικές μπορούν να εφαρμοστούν για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων μεγιστοποιώντας τα θετικά αποτελέσματα;

Στόχοι έρευνας

Στόχος 1: Ανάλυση Κοινωνικοπολιτισμικών Επιπτώσεων

Ο τουρισμός είναι μέρος της ζωής της Κω και περιλαμβάνει τον κοινωνικό και πολιτιστικό ιστό αυτού του νησιού. Η κοινωνική και δημογραφική πτυχή του παραμένει ανοιχτή και διαθέσιμη για συζήτηση. Αυτό, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του αντίκτυπου ή των αλλαγών στην τοπική περιοχή όσον αφορά τις παραδόσεις, τον τρόπο ζωής και τη δυναμική της κοινότητας ως αποτέλεσμα του μεγάλου αριθμού τουριστών (Smith, 1977, Cohen, 1984; Ευθυμάκης, 2024). Στο πλαίσιο της μελέτης θα γίνει προσπάθεια να διακριθούν οι τάσεις, είτε αλλαγής είτε διατήρησης, της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στο πλαίσιο του παγκόσμιου τουρισμού.

Στόχος 2: Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Ο τουρισμός προσφέρει τεράστια ώθηση στην οικονομία, αλλά επιφέρει αρκετές περιβαλλοντικές συνέπειες. Η μελέτη αυτού του φαινομένου στο νησί της Κω θα διεξαχθεί ιδιαίτερα με αναφορά στις πτυχές της βιοποικιλότητας, των υδάτινων πόρων και της διαχείρισης των απορριμμάτων (Butler, 1980· Liu, 2003). Αυτός ο πρωταρχικός σκοπός θα περιλάμβανε την εξέταση του οικολογικού αποτυπώματος του τουρισμού με σκοπό τον καθορισμό τρόπων με τους οποίους θα μπορούσε να ελαχιστοποιηθεί η οικολογική υποβάθμιση των δασών καθώς και άλλες μορφές περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Στόχος 3: Οικονομική Αξιολόγηση

Επίσης, στόχος της μελέτης είναι να αποκαλύψει την οικονομική επίδραση του τουρισμού στην Κω, που περιλαμβάνει την τοπική απασχόληση, τα επίπεδα εισοδήματος και την οικονομική ποικιλομορφία, χρησιμοποιώντας πόρους όπως INSETE (2020). Αποσκοπεί όχι μόνο στην ανάλυση των οικονομικών ανισοτήτων και των πιθανών κινδύνων της υπερβολικής εξάρτησης από τον τουρισμό, αλλά και στην αναζήτηση αντικειμενικής οικονομικής κατανόησης αυτού του φαινομένου.

Στόχος 4: Διαμόρφωση Πολιτικής και Στρατηγικής Διαχείρισης

Τα ευρήματα θα συνεισφέρουν στην διατύπωση προτάσεων με σκοπό την σύσταση στρατηγικών προώθησης της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Η συμπερίληψη των

μέτρων για την πολιτιστική προστασία, τη διατήρηση της φύσης και τα δίκαια οικονομικά οφέλη της κοινότητας είναι ένας από τους στόχους (Sharpley, 2014· Bramwell, 2004).

1.3 Σημασία της μελέτης

Η έρευνα για τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ της κοινωνικο-πολιτιστικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής διάστασης του τουρισμού στην Κω αναδεικνύει επί του παρόντος την ανάπτυξη καινοτόμων θεωριών κοινωνιολογίας και αναμένεται να αποτελέσει ζωτικό εργαλείο για την τοπική διακυβέρνηση. Μέσω της μελέτης των πολλαπλών επιπτώσεων του τουρισμού, η έρευνα επιδιώκει να αναπτύξει μια εις βάθος κατανόηση των σχέσεων μεταξύ των τουριστών και των τοπικών κοινωνιών, η οποία μπορεί να προσφέρει τη συμβολή του συγκεκριμένου πλαισίου σε ευρύτερες κοινωνιολογικές θεωρίες και ανάλυση του μαζικού τουρισμού.

Συνεισφορές στην Κοινωνιολογία

Η κοινωνική κληρονομιά του εθνοτικού τουρισμού αναλύεται από την οπτική γωνία τριών σημαντικών παραγόντων όπως η κοινωνική ταυτότητα, η ανταλλαγή πολιτισμών και η δομή της κοινότητας (Cohen, 1984). Εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο ο τουρισμός μπορεί να επηρεάσει τα τρέχοντα έθιμα και τις κοινωνικές δομές που, καθώς είναι μια από τις σημαντικές συνεισφορές στις συζητήσεις για την επιρροή της παγκοσμιοποίησης στους τοπικούς πολιτισμούς (Smith, 1977), είναι καίριας σημασίας. Δεύτερον, αυτή η μελέτη εμπλουτίζει τη βιβλιογραφία της Κοινωνιολογίας του Τουρισμού διευκρινίζοντας πώς ο τουρισμός χρησιμεύει ταυτόχρονα ως μηχανισμός πολιτιστικής εναρμόνισης - φέρνοντας διαφορετικούς πολιτισμούς σε στενότερη κατανόηση και συνεργασία - ενώ παράλληλα λειτουργεί ως όχημα για τη διατήρηση αυθεντικών πολιτιστικών εκφράσεων και παραδόσεων (Richards, 2018). Αυτή η μελέτη εξετάζει επίσης την κοινωνική φέρουσα ικανότητα των προορισμών σαν να είναι μια έννοια που μετρά τον βαθμό στον οποίο μια κοινότητα έχει την ικανότητα να απορροφά επισκέπτες - τουρίστες χωρίς να συμβαίνουν αλλαγές στην κοινωνική της σύνθεση (Butler, 1980). Η μελέτη περιέχει την κοινωνικοπολιτισμική κατανομή, η οποία έχει αυξήσει τις γνώσεις μας για τη σχέση προστασίας της πολιτιστικής ταυτότητας με την εισροή των εσόδων από τον τουρισμό.

Συνεισφορές στην Τοπική Πολιτική

Το αποτέλεσμα αυτής της μελέτης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ενημέρωση των τοπικών πολιτικών και ρυθμιστικών αρχών και για τη δημιουργία μιας πολιτικής χάραξης και διακυβέρνησης στην Κω και κάθε παρόμοιο τοπικό τουριστικό προορισμό. Η μελέτη εκφράζει την ανάγκη για ποιοτικό τουρισμό και την αντίστοιχη οικονομική αξία που του αναλογεί, καθώς και το πολιτιστικό και περιβαλλοντικό του αποτύπωμα και με τη σειρά της, εστιάζει στη δημιουργία στρατηγικών βιώσιμου τουρισμού που δίνουν προτεραιότητα στην κοινότητα και τη μακροπρόθεσμη ευημερία, παρά από το κέρδος στη σύντομη περίοδο (Halle, 2000 και Liu, 2003). Η μελέτη επισημαίνει ότι τέτοιες πολιτικές θα πρέπει να υποστηρίζουν τη γενική κυκλοφορία χρήματος, διασφαλίζοντας έτσι ότι τα οφέλη του τουρισμού μοιράζονται ευρέως μεταξύ των μελών της τοπικής κοινότητας και δεν συμβάλλουν άσκοπα στις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες (Weaver, 2012). Εν τω μεταξύ, μέσω της θέσπισης των περιβαλλοντικών περιορισμών και των προκλήσεων που χρησιμοποιεί ο τουρισμός, αυτή η έρευνα δίνει μια βάση σύμφωνα με την οποία οι πολιτικές και νόμοι περιβαλλοντικής διαχείρισης μπορούν να τεθούν για να βοηθήσουν στη διατήρηση αυτών των πόρων που προσελκύουν τουρίστες στην Κω (Gössling, Scott, & Hall, 2013).

Αυτή η έρευνα σκιαγραφεί στρατηγικές και προτάσεις πολιτικής που δεν καθοδηγούν μόνο τους τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς και άλλους τουριστικούς φορείς, αλλά δίνουν προτεραιότητα στην ενίσχυση των ανθρώπινων σχέσεων και αλληλεπιδράσεων, διασφαλίζοντας ότι η κοινωνική δυναμική εντός της κοινότητας βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των σχεδίων τουριστικής ανάπτυξης.

1.4 Περιγραφή περιοχής μελέτης

Η Κως, ένα νησί στο νοτιοανατολικό Αιγαίο, προσφέρει μια δυναμική μελέτη περίπτωσης για την εξέταση της διασταύρωσης του τουρισμού με τις κοινωνικές σχέσεις και τις τοπικές οικονομίες. Γεωγραφικά, το νησί χαρακτηρίζεται από τα ποικίλα τοπία του, που κυμαίνονται από αμμώδεις παραλίες έως απόκρημνα βουνά, τα οποία όχι μόνο προσελκύουν τουρίστες αλλά και διαμορφώνουν τον τοπικό τρόπο ζωής και τις οικονομικές δραστηριότητες (Μεταξίδης, 2023).

Πολιτιστικά, η Κως είναι γεμάτη ιστορία, από αρχαία ερείπια μέχρι μεσαιωνικά κάστρα, αντανακλώντας μια πλούσια κληρονομιά που είναι αναπόσπαστο στοιχείο της τουριστικής της απήχησης. Αυτός ο πολιτιστικός πλούτος δεν είναι απλώς ένα σκηνικό για τον τουρισμό, αλλά ενσωματώνεται ενεργά στην τοπική οικονομική στρατηγική, όπου η διατήρηση και η προώθηση του πολιτισμού θεωρείται ζωτικής σημασίας για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη (Zois, 2023).

Οικονομικά, ο τουρισμός αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της οικονομίας της Κω, επηρεάζοντας διάφορους τομείς και καθορίζοντας πρότυπα απασχόλησης. Ο κλάδος όχι μόνο προσελκύει εγχώριους οικονομικούς μετανάστες από όλη την Ελλάδα, ενισχύοντας το εργατικό δυναμικό, αλλά και απασχολεί σημαντικό αριθμό μεταναστών και προσφύγων από όλο τον κόσμο. Αυτό το ποικιλόμορφο εργατικό δυναμικό εισάγει πολύπλοκη δυναμική στις κοινωνικές σχέσεις στο νησί. Αντλώντας από την εμπειρία μου ως Υπεύθυνη Καθημερινής Φροντίδας (care giver) σε εγκατάσταση για ανήλικους μετανάστες(ΚΕΔ Κω) και τη διοργάνωση ημερίδων καριέρας από διάφορα ξενοδοχεία απευθυνόμενα και σε ενήλικες αυτών των εγκαταστάσεων, είναι σαφές ότι η ένταξη αυτών των ομάδων παρουσιάζει ξεχωριστές προκλήσεις και ευκαιρίες στον τοπικό τουριστικό τομέα. Αυτή η αλληλεπίδραση μεταξύ ντόπιων και μεταναστών εργαζομένων διεγείρει ουσιαστικές συζητήσεις για την κοινωνική ένταξη, τις πολιτιστικές ανταλλαγές και τις ευρύτερες επιπτώσεις στην τοπική βιομηχανία φιλοξενίας.

Αυτή η μελέτη θα εμβαθύνει στο πώς αυτές οι δυναμικές επηρεάζουν τις αντιλήψεις των τουριστών και των κατοίκων εξίσου, επηρεάζοντας τα πάντα, από τις αποφάσεις πολιτικής έως τις καθημερινές αλληλεπιδράσεις. Η παρουσία μεταναστών στον τουριστικό τομέα μπορεί να οδηγήσει σε ένα ποικιλόμορφο εργατικό δυναμικό, το οποίο μπορεί να γίνει αντιληπτό διαφορετικά από τους τουρίστες και να επηρεάσει την εμπειρία τους (Zois, 2023; Metaxides, 2023).

1.5 Δομή της μελέτης

Η παρούσα μελέτη είναι διαρθρωμένη σε έξι κεφάλαια, τα οποία καλύπτουν τη θεωρητική, μεθοδολογική και ερευνητική προσέγγιση του θέματος, παρέχοντας μια ολοκληρωμένη ανάλυση του τουρισμού και των επιπτώσεών του στην Κω.

Το Πρώτο Κεφάλαιο αποτελεί την εισαγωγή, όπου παρουσιάζεται το πλαίσιο της μελέτης, το ερευνητικό πρόβλημα και οι στόχοι, η σημασία της έρευνας και η περιγραφή της περιοχής μελέτης. Στο κεφάλαιο αυτό εισάγεται η κεντρική προβληματική σχετικά με τον κοινωνικοπολιτισμικό και οικονομικό αντίκτυπο του τουρισμού στο νησί.

Το Δεύτερο Κεφάλαιο περιλαμβάνει τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, αναλύοντας τις θεωρητικές προσεγγίσεις στον τουρισμό, τις επιπτώσεις της πολυπολιτισμικότητας και τις κοινωνικές στάσεις απέναντι στους τουρίστες. Παρουσιάζονται επίσης σχετικές μελέτες που προσφέρουν συγκριτικές προοπτικές.

Το Τρίτο Κεφάλαιο εστιάζει στη μεθοδολογία της έρευνας. Περιγράφονται ο σχεδιασμός της έρευνας, η διαδικασία επιλογής συμμετεχόντων, οι μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, καθώς και οι ηθικές εκτιμήσεις και οι περιορισμοί της μελέτης.

Το Τέταρτο Κεφάλαιο παρουσιάζει τα ευρήματα της έρευνας μέσω θεματικής ανάλυσης των συνεντεύξεων, καταγράφοντας τις απόψεις των τοπικών πληθυσμών, των τουριστών και των εργαζομένων στον κλάδο.

Το Πέμπτο Κεφάλαιο εστιάζει στην ανάλυση και συζήτηση των ευρημάτων, συνδέοντας τα αποτελέσματα της έρευνας με τις θεωρητικές προσεγγίσεις και συγκρίνοντάς τα με άλλες περιπτώσεις.

Τέλος, το Έκτο Κεφάλαιο παρουσιάζει τα συμπεράσματα και τις προτάσεις πολιτικής για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη στην Κω, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική ανασκόπηση

2.1 Θεωρητικό πλαίσιο

2.1.1 Επισκόπηση Κοινωνιολογικών Θεωριών στον Τουρισμό

Στον τομέα των τουριστικών μελετών πολλές κοινωνιολογικές θεωρίες έχουν συνδυαστεί προκειμένου να αποκαλυφθεί και να κατανοηθεί ένα φάσμα επιρροών του τουρισμού στις κοινωνίες. Αυτές οι θεωρίες βοηθούν στην αποσαφήνιση της σχέσης μεταξύ των τουριστών και των κοινοτήτων υποδοχής, της πολιτιστικής ανταλλαγής στη διαδικασία της τουριστικής ανάπτυξης και των επακόλουθων κοινωνικο-πολιτιστικών επιπτώσεων.

Μία από τις πρώτες θεωρίες είναι η Θεωρία Κοινωνικής Ανταλλαγής που πληροφορεί τη βασική σχέση μεταξύ του τουρίστα και της κοινότητας υποδοχής, υποδεικνύοντας ότι πρόκειται για δραστηριότητες ανταλλαγής που θα αποφέρουν οφέλη και στις δύο πλευρές (Ar&Crompton, 1998). Αυτή η θεωρία υποστηρίζει ότι οι αλληλεπιδράσεις περιήγησης και φιλοξενίας μπορεί θετικά να έχουν ως αποτέλεσμα την έγκριση ή την ευνοϊκή στάση απέναντι στον τουρισμό και τον τόπο υποδοχή, εφόσον οι τουρίστες θεωρούνται ότι φέρνουν περισσότερα κέρδη παρά ζημιά. Οι παραπάνω αλλαγές έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τα συναισθήματα και τη συμμετοχή εντός των κοινοτήτων σχετικά με την ανάπτυξη που καθοδηγείται από τον τουρισμό (Murphy, 1985).

Ένα άλλο σχετικό πλαίσιο είναι η Θεωρία της Εξάρτησης, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση των οικονομικών εξαρτήσεων που μπορεί να προκύψουν σε περιοχές όπου ο τουρισμός γίνεται κυρίαρχη βιομηχανία. Προχωρά περαιτέρω για να εκφράσει τους κινδύνους της κυρίως οικονομικής κυριαρχίας και της πολιτιστικής καινοτομίας, όπως προκύπτει από την επιταγή της τουριστικής αγοράς (Britton, 1982). Αμφισβητεί την άδικη κατανομή ισχύος μεταξύ αναπτυσσόμενων προορισμών, όπως πολλές νησιωτικές κοινωνίες, και ανεπτυγμένων τουριστικών προελεύσεων, όπως η Αυστραλία και η Νέα Ζηλανδία.

Ο Hannerz (1990) αναλύει τον σύγχρονο κοινωνιολογικό προβληματισμό για τον τουρισμό, δίνοντας έμφαση σε μια κοσμοπολίτικη προσέγγιση που υποστηρίζει την πολιτισμική και παγκόσμια αλληλεξάρτηση. Αυτή η προοπτική είναι ιδιαίτερα

σημαντική σε τουριστικά περιβάλλοντα όπως η Κως, όπου οι πολιτιστικές συναντήσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εμπειρίας των επισκεπτών. Αυτές οι αλληλεπιδράσεις, που αφορούν τόσο εγχώριους οικονομικούς μετανάστες από όλη την Ελλάδα όσο και διεθνείς τουρίστες, στοχεύουν στην ενίσχυση της κοινωνικής εκτίμησης των διαφορετικών πολιτισμών. Ταυτόχρονα, θέτουν προκλήσεις στην πολιτιστική τυποποίηση, παρουσιάζοντας ευκαιρίες είτε για επιβεβαίωση ή επαναπροσδιορισμό των πολιτιστικών κανόνων. Αυτή η δυναμική υπογραμμίζει τη σημασία της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο ο τουρισμός επηρεάζει τόσο την οικονομική απασχόληση όσο και τις πολιτιστικές ανταλλαγές σε προορισμούς θέρετρων.

Η έννοια της Κοινωνικής Μεταφορικής Ικανότητας είναι επίσης μια σημαντική αναφορά στην ανάλυση της ικανότητας ανάπτυξης στα τουριστικά αξιοθέατα. Αυτό οφείλεται στην ικανότητα της κοινότητας να αντέχει τις επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης με ελάχιστες αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνική δομή και τα οικοσυστήματα της κοινότητας (Saveriades 2000). Είναι σημαντικά για τη συνεχή ανάπτυξη του τουρισμού, ιδίως γιατί διασφαλίζει ότι ο Κοινωνικός, Πολιτιστικός και Ταυτιστικός ιστός της περιοχής προορισμού δεν επηρεάζεται λόγω της ανάπτυξης του τουρισμού.

Επιπλέον, η Θεωρία της Κοινωνικής Αναπαράστασης επιτρέπει την κατανόηση του πώς ο τουρισμός επηρεάζει τη σφαίρα του πολιτισμού και της συλλογικής συνείδησης στις αναπαραστάσεις των ομάδων (Moscovici, 1984). Αυτό εξετάζει επίσης πώς ο τουρισμός μπορεί να επηρεάσει το κοινωνικό κεφάλαιο σε μια κοινωνία με την έννοια ότι μπορεί να επηρεάσει θετικά ή αρνητικά τους τρόπους συμπεριφοράς, τις πεποιθήσεις και τις συμπεριφορές μιας κοινωνίας.

2.1.2 Πολυπολιτισμικοί Χώροι Εργασίας στον Τουρισμό

Η προληπτική αντιμετώπιση της πολυπολιτισμικότητας είναι απαραίτητη σε τουριστικούς οργανισμούς που λειτουργούν με διαφορετικό δημογραφικό υπόβαθρο και πολιτιστικούς-γενετικούς τύπους. Η κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ μεταναστών και γηγενών εργαζομένων σε αυτά τα περιβάλλοντα είναι ζωτικής σημασίας και μπορεί να καθοδηγηθεί από διάφορες κοινωνιολογικές και ψυχολογικές θεωρίες.

Η υπόθεση της επαφής υποδηλώνει μια θετική συσχέτιση μεταξύ της διαπροσωπικής επαφής και της μείωσης της προκατάληψης μεταξύ των ομάδων (πλειοψηφία και μειοψηφία). Αυτή η θεωρία υποστηρίζει την ιδέα ότι οι αυξημένες κοινωνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ μεταναστών εργαζομένων και ντόπιων εργαζομένων σε ένα τουριστικό πλαίσιο μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα αυτών των σχέσεων και να μειώσουν τις συγκρούσεις, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι αλληλεπιδράσεις διαχειρίζονται αποτελεσματικά σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον (Pettigrew&Tropp, 2006).

Η Θεωρία της Πολιτιστικής Νοημοσύνης τονίζει τη σημασία της ικανότητας ενός ατόμου ή μιας ομάδας να λειτουργεί αποτελεσματικά σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια. Δεδομένης της ποικιλομορφίας στον διαπολιτισμικό τουρισμό, καθίσταται επιτακτική ανάγκη για τους εργαζόμενους να αναπτύξουν πολιτιστική νοημοσύνη. Αυτή η ικανότητα τους δίνει τη δυνατότητα να συνεργάζονται αποτελεσματικά με συναδέλφους από διάφορα υπόβαθρα, να διατηρούν ανοιχτές γραμμές επικοινωνίας και να προωθούν ένα παραγωγικό περιβάλλον εργασίας (Earley&Ang, 2003).

Αιτιολόγηση Συστήματος, η θεωρία προσφέρει ένα πλαίσιο για την κατανόηση της δυναμικής της ισότητας και της ανισότητας εντός των οργανισμών. Στον τουριστικό τομέα, όπου οι μετανάστες βρίσκονται συχνά σε θέσεις χαμηλότερης βαθμίδας, αυτή η θεωρία βοηθά στην εξήγηση της αποδοχής και της διαίωνισης των οργανωτικών ανισοτήτων. Η αναγνώριση αυτών των δομών είναι το πρώτο βήμα για την αντιμετώπισή τους και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας για όλους τους εργαζόμενους (Jost&Banaji, 1994).

Η Θεωρία Κοινωνικής Ταυτότητας υποστηρίζει ότι τα άτομα αποτελούν μέρος της ταυτότητάς τους με βάση τη συμμετοχή στην ομάδα, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε προνομιακή μεταχείριση των μελών εντός της ομάδας και σε διακρίσεις εις βάρος εκείνων που ανήκουν σε εξωτερικές ομάδες. Σε περιβάλλοντα πολυπολιτισμικού τουρισμού, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε πολιτιστικό προφίλ και εντάσεις μεταξύ διαφορετικών πολιτιστικών ομάδων. Η κατανόηση αυτού μπορεί να βοηθήσει τα διευθυντικά στελέχη να επινοήσουν στρατηγικές για την προώθηση της ένταξης και τη μείωση των εντάσεων στο χώρο εργασίας (Tajfel&Turner, 1979).

Αυτά τα θεωρητικά πλαίσια δεν είναι μεμονωμένες περιπτώσεις αλλά αλληλένδετες πτυχές της σύνθετης δυναμικής σε περιβάλλοντα πολυπολιτισμικού τουρισμού.

Συνεισφέρουν συλλογικά στη βαθύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η διαφορετικότητα επηρεάζει τις κοινωνικές σχέσεις εντός του κλάδου και υπογραμμίζουν τη σημασία της διαχείρισης αυτών των δυναμικών για την προώθηση ενός πιο χωρίς αποκλεισμούς και αρμονικού χώρου εργασίας».

2.1.3 Κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πολυπολιτισμικότητας στις τοπικές κοινωνίες

Πράγματι, θα ήταν κρίσιμο να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις της πολυπολιτισμικότητας σε τοπικό επίπεδο όσον αφορά τις κοινωνικοοικονομικές πτυχές σε σχέση με διαφορετικές κοινότητες, ειδικά σε περιοχές που προσελκύουν τουρισμό. Υπάρχουν αλλαγές στις πρακτικές και την απασχόληση ενός πληθυσμού στις κοινωνικές υπηρεσίες και μετασχηματισμοί στη δομή της κοινότητας. Για να κατανοήσουμε αυτές τις επιπτώσεις, πρέπει να εξετάσουμε πώς αλληλεπιδρούν οι οικονομικοί παράγοντες και το ζήτημα του πολιτισμικού πλουραλισμού.

Τουρισμός και Απασχόληση: Η τουριστική βιομηχανία συχνά συντονίζει ένα πολυπολιτισμικό εργατικό δυναμικό για να καλύψει ρόλους κρίσιμους για την οικονομική ανάπτυξη, ρόλους που τα τοπικά talenta μπορεί να μην είναι πάντα διαθέσιμα να καλύψουν (Baum, 2015). Αυτό το φαινόμενο εισάγει νέα ζωντανά στοιχεία στις τοπικές οικονομίες μέσω των υπηρεσιών και των προϊόντων που καταναλώνουν οι μετανάστες εργαζόμενοι και οι καινοτόμες επιχειρήσεις που ιδρύουν, τροφοδοτώντας διαφορετικές ομάδες (Truong&Hall, 2013). Ωστόσο, αυτή η δυναμική μπορεί επίσης να εντείνει τον ανταγωνισμό για τοπικές θέσεις εργασίας, απαιτώντας στοχαστικές στρατηγικές για την ενσωμάτωση των κατοίκων της περιοχής στις τουριστικές ευκαιρίες διασφαλίζοντας παράλληλα δίκαιες πρακτικές απασχόλησης για όλους τους εργαζόμενους.

Πολιτιστική Πρωτεύουσα και Τουρισμός: Η παρουσία διαφορετικού πληθυσμού στα τουριστικά κέντρα ενισχύει σημαντικά το πολιτιστικό κεφάλαιο αυτών των προορισμών, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά για τους επισκέπτες που αναζητούν αυθεντικές και ποικίλες πολιτιστικές εμπειρίες (Richards, 2007). Αυτή η ποικιλομορφία όχι μόνο ενισχύει τον τουρισμό, αλλά επηρεάζει θετικά τις τοπικές κοινότητες, ενθαρρύνοντας την αποδοχή και την εκτίμηση των διαφορετικών πολιτιστικών παραδόσεων, γεγονός που συμβάλλει στην κοινωνική βιωσιμότητα.

Ένταξη και πολυπολιτισμικότητα: Ο αντίκτυπος της πολυπολιτισμικότητας στην κοινωνική συνοχή και ενσωμάτωση μπορεί να είναι είτε θετικός είτε αρνητικός. Είναι ζωτικής σημασίας όλα τα μέλη της κοινότητας, ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους, να αισθάνονται ότι συμπεριλαμβάνονται και εκτιμώνται στην κοινωνία. Οι πολιτιστικά ευαίσθητες κοινωνικές υπηρεσίες διαδραματίζουν ουσιώδη ρόλο σε αυτή τη διαδικασία διευκολύνοντας την πολιτιστική διαμεσολάβηση, η οποία βοηθά στην υπέρβαση των φραγμών και ενισχύει μια κουλτούρα αποδοχής, ισότητας και σεβασμού μεταξύ διαφορετικών ομάδων (Amin, 2002).

Επιπτώσεις πολιτικής: Είναι σημαντικό να αναπτυχθούν πολιτικές που να μεγιστοποιούν τα οφέλη αυτής της ποικιλομορφίας και να αντιμετωπίζουν πιθανές προκλήσεις. Οι αποτελεσματικές πολιτικές θα πρέπει να διασφαλίζουν τη δίκαιη κατανομή των οικονομικών οφελών, να προωθούν τις πολιτιστικές ανταλλαγές και να υποστηρίζουν την κοινωνική ένταξη των μεταναστών εργαζομένων (Spencer, 2011).

2.1.4 Θεωρίες Μετανάστευσης και Τουρισμός

Οι μελετητές έχουν συνδέσει τις μεταναστευτικές θεωρίες και τον τουρισμό, έτσι ώστε να υπάρχει μια σχετική εκτίμηση των δυνάμεων, που διαμορφώνουν τους ανθρώπους σε τουριστικούς προορισμούς. Οι παράγοντες ώθησης-έλξης καθώς και το σύστημα λήψης αποφάσεων βοηθούν σε κάποιο βαθμό στην εξήγηση αυτών των προτύπων. Η κατανόηση αυτών των εννοιών είναι ύψιστης σημασίας για τη διαμόρφωση πολιτικών που μπορούν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που θέτει η μετανάστευση και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που έχει για την ανάπτυξη των τουριστικών προορισμών.

Θεωρίες μετανάστευσης και αντίκτυπος στον τουρισμό: Οι μελετητές έχουν συνδέσει τις μεταναστευτικές θεωρίες με τον τουρισμό για να εκτιμήσουν τις δυναμικές δυνάμεις που διαμορφώνουν τους τουριστικούς προορισμούς. Βασικοί μεταξύ αυτών είναι οι παράγοντες ώθησης και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων που εξηγούν τα πρότυπα μετανάστευσης, ζωτικής σημασίας για τη διαμόρφωση πολιτικών που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις και τις δυνατότητες της μετανάστευσης στην τουριστική ανάπτυξη.

Παράγοντες ώθησης-έλξης: Το μοντέλο ώθησης-έλξης είναι καίριας σημασίας στην έρευνα για τη μετανάστευση, όπου παράγοντες ώθησης όπως η οικονομική

δυσπραγία, η πολιτική αναταραχή ή τα περιβαλλοντικά ζητήματα αναγκάζουν τους ανθρώπους να μεταναστεύσουν αναζητώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης. Αντίθετα, οι παράγοντες έλξης τους προσελκύουν σε προορισμούς που προσφέρουν καλύτερες ευκαιρίες εργασίας και συνθήκες διαβίωσης, συνηθισμένες σε τουριστικές ζώνες (Lee, 1966). Στον τουρισμό, αυτοί οι παράγοντες συχνά περιλαμβάνουν την εποχική απασχόληση και τους υψηλότερους μισθούς που δεν είναι διαθέσιμοι στις χώρες καταγωγής των μεταναστών, επηρεάζοντας σημαντικά τις μεταναστευτικές ροές (Castles, de Haas&Miller, 2014).

Λήψη αποφάσεων για τη μετανάστευση: Η λήψη αποφάσεων για τη μετανάστευση επηρεάζεται από παράγοντες μικροεπίπεδου, όπως η δυναμική της οικογένειας και παράγοντες σε μακροεπίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των παγκόσμιων οικονομικών πολιτικών. Ο εποχιακός χαρακτήρας του τουρισμού, με τις κορυφές και τις χαμηλές του στη ζήτηση εργασίας, παίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση αυτών των αποφάσεων, υπαγορεύοντας συχνά πότε οι μετανάστες μετακινούνται σε τουριστικούς προορισμούς για προσωρινή εργασία (Masseyetal., 1993).

Διεθνικισμός και Θεωρία Δικτύων: Ο Διακρατισμός υπογραμμίζει τις συνεχείς συνδέσεις που διατηρούν οι μετανάστες με τις χώρες καταγωγής τους, που διευκολύνονται από τις σύγχρονες επικοινωνίες και τις μεταφορές. Αυτή η συνδεσιμότητα μπορεί να οδηγήσει σε μια ζωντανή πολιτιστική ανταλλαγή και τη ροή των εμβασμάτων, εμπλουτίζοντας τόσο τις κοινότητες πηγής όσο και τις κοινότητες υποδοχής (Levitt&Jaworsky, 2007). Εν τω μεταξύ, η Θεωρία Δικτύων υπογραμμίζει τη σημασία των διαπροσωπικών δικτύων που μειώνουν το κόστος και τους κινδύνους της μετανάστευσης, βοηθώντας τους μετανάστες να ενσωματωθούν σε νέα περιβάλλοντα παρέχοντας ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις εργασίας και τη στέγαση (Ryanetal., 2015).

Η κατανόηση αυτών των μεταναστευτικών θεωριών και των επιπτώσεών τους στον τουρισμό έχει την σημαντικότητά του για την ανάπτυξη στρατηγικών που αξιοποιούν τα οφέλη ενός πολυπολιτισμικού εργατικού δυναμικού, ενώ μετριάζουν πιθανές συγκρούσεις. Αυτές οι γνώσεις καθοδηγούν διαμορφώσεις πολιτικής που στοχεύουν να κάνουν την τουριστική ανάπτυξη πιο περιεκτική και επωφελής τόσο για τους μετανάστες όσο και για τις κοινότητες υποδοχής.

2.1.5 Νέες Κοινότητες και Πολιτικές Ένταξης σε Οικονομίες με επίκεντρο τον Τουρισμό

Η ένταξη και η κοινωνική συνοχή σε οικονομίες με επίκεντρο τον τουρισμό είναι καθοριστικής σημασίας, ειδικά καθώς αφορούν διάφορες μη αυτόχθονες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών μεταναστών, των ξένων φοιτητών και των εποχιακών εργαζομένων. Αυτές οι ομάδες και οι συνοδευτικές πολιτικές είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση μιας συνεκτικής κοινωνίας, που αναλύονται μέσα από διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις: θεωρίες αφομοίωσης, πολυπολιτισμικότητα και μοντέλα κοινωνικής ένταξης.

Η *θεωρία αφομοίωσης* προτείνει ότι οι νεοφερμένοι χρειάζονται χρόνο για να προσαρμοστούν στη νέα κουλτούρα και να υιοθετήσουν τις επικρατούσες στάσεις και αξίες της κοινωνίας. Αντίθετα, η κοινωνία υποδοχής μπορεί επίσης να υιοθετήσει παρόμοιες συμπεριφορές για να ενσωματώσει αποτελεσματικά αυτά τα νέα μέλη στην κοινότητα (Gordon, 1964). Σε οικονομίες που καθοδηγούνται από τον τουρισμό, η αφομοίωση μπορεί μερικές φορές να σημαίνει ότι άτομα από διαφορετικά υπόβαθρα μπορεί να χρειαστεί να προσαρμοστούν στις συμπεριφορές υπηρεσιών που αναμένονται στον τουριστικό τομέα, ενδεχομένως εις βάρος των μοναδικών πολιτιστικών τους ταυτοτήτων (Zhou, 1997).

Η *Θεωρία της Πολυπολιτισμικότητας*, ευθυγραμμισμένη με τις φιλελεύθερες αρχές της ισότητας, προωθεί την ανοχή και τον εορτασμό της πολιτισμικής πολυμορφίας. Αυτή η θεωρία υποστηρίζει ότι η κοινωνική ένταξη έχει τα βέλτιστα οφέλη όταν γίνονται προσπάθειες για την αναγνώριση και τον εορτασμό των πολιτισμικών διαφορών αντί για την καταστολή τους (Taylor, 1994). Αυτή η προσέγγιση ενισχύει επίσης την τουριστική εμπειρία παρουσιάζοντας μια ποικιλόμορφη πολιτιστική ταπετσαρία και όχι μια ομογενοποιημένη κουλτούρα που θα μπορούσε να αποκλείσει τη συνεισφορά αλλοδαπών ομάδων.

Η *Θεωρία Κοινωνικής Συνοχής* εξετάζει τα στοιχεία που ενοποιούν τα άτομα μέσα σε μια κοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της εμπιστοσύνης, του συναισθηματικού δεσμού και της κοινής επιθυμίας για συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας (Chanetal., 2006). Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής περιλαμβάνει τη διευκόλυνση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ γηγενών και μη πληθυσμών και ομάδων αντίστοιχα, μέσω

πολυπολιτισμικών εκδηλώσεων και πολιτικών χωρίς αποκλεισμούς που αναγνωρίζουν την αξία ενός πολυπολιτισμικού έθνους-κράτους.

Το ContactHypothesis υποστηρίζει την ιδέα ότι οι προκαταλήψεις μπορούν να μειωθούν και η κοινωνική ενσωμάτωση μπορεί να επιτευχθεί υπό συνθήκες όπου οι ομάδες έχουν ίση θέση και συμμετέχουν σε κοινές δραστηριότητες (Pettigrew&Tropp, 2006; Allport, 1954). Στα πλαίσια του τουρισμού, αυτό συμβαίνει συχνά, καθώς οι μη ιθαγενείς ομάδες και οι ντόπιοι αλληλεπιδρούν συχνά σε διάφορους ρόλους υπηρεσιών, ενισχύοντας την αμοιβαία κατανόηση και συνεργασία.

Αυτές οι δυναμικές υποστηρίζονται περαιτέρω από τη *Θεωρία Δικτύων*, η οποία περιγράφει πώς τα κοινωνικά δίκτυα διευκολύνουν τη διαδικασία ολοκλήρωσης. Οι συνδέσεις που δημιουργούνται στους τουριστικούς ρόλους μπορούν να παρέχουν κοινωνική υποστήριξη και σχεσιακούς δεσμούς πράγμα σημαντικό για τους νεοφερμένους ώστε να ενσωματωθούν με επιτυχία στο νέο τους περιβάλλον.

2.1.6 Επιπτώσεις της Πολυπολιτισμικής Ένταξης στην Τουριστική Ανάπτυξη

Από αυτή την άποψη, οι θετικές συνέπειες μιας σωστής και επιτυχούς ένταξης των μεταναστών εργαζομένων στις τουριστικές οικονομίες είναι στρατηγικές για την τουριστική ανάπτυξη, τον εμπλουτισμό της τουριστικής εμπειρίας, τη βελτίωση των διασυνδέσεων με τις κοινότητες και την προώθηση της βιωσιμότητας. Για την καλύτερη κατανόηση αυτών των επιπτώσεων, οι ακόλουθες θεωρίες από το πεδίο μελέτης που σχετίζεται με την κοινωνιολογία και τον τουρισμό μπορούν να συζητηθούν.

Ο *διαπολιτισμικός τουρισμός* οδηγεί στη βελτίωση της τουριστικής απήχησης, καθώς διευρύνει την επιλογή πολιτισμού που μπορούν να προσφέρουν τα τουριστικά αξιοθέατα στους επισκέπτες. Με βάση την προσέγγιση του Richards (2003), υποστηρίζεται ότι η πολιτισμική ποικιλομορφία στο προσωπικό έχει νόημα, καθώς παρέχει στους τουρίστες ένα ευρύτερο φάσμα πολιτιστικών εμπειριών που θεωρούνται αντικειμενοποιημένες και ως εκ τούτου εξαιρετικά ωφέλιμες. Εκτός από τη βελτίωση της εμπειρίας των πελατών, αυτή η ποικιλομορφία βοηθά στην

απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, καθώς διάφορα τουριστικά προϊόντα και υπηρεσίες συνδέονται με διαφοροποιήσεις από τον ένα πάροχο στον άλλο.

Η επιτυχής ένταξη των μεταναστών προάγει την κοινωνική συνοχή και βελτιώνει τις σχέσεις της κοινότητας, όπως υποστηρίζει ο Putnam (2000), ο οποίος προτείνει ότι η εμπιστοσύνη και τα κοινωνικά δίκτυα ενισχύονται με την αποτελεσματική ένταξη. Το είδος του κοινωνικού περιβάλλοντος που προτείνεται είναι επίσης πιθανό να λειτουργήσει προς όφελος των τουριστών και να βελτιώσει αυτή την εμπειρία, η οποία μπορεί με τη σειρά της να βελτιώσει τις βαθμολογίες αυτών των επισκεπτών οδηγώντας σε περισσότερους επισκέπτες (Colestan, 2000).

Ο ρόλος των μεταναστών εργαζομένων είναι επίσης μια σημαντική πτυχή για την υποστήριξη της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Σύμφωνα με τους Deery, Jago και Fredline (2002), ο βιώσιμος τουρισμός είναι πολύ περισσότερο από την προστασία του περιβάλλοντος γενικά και πρέπει να αντιμετωπίζει τους παράγοντες δικαιοσύνης και κερδοφορίας. Οι εργοδότες του τουρισμού, οι επιχειρηματικές οργανώσεις και οι εργαζόμενοι έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι μετανάστες που γίνονται μέρος του τουριστικού εργατικού δυναμικού είναι υγιείς και ενσωματωμένοι στην πολιτεία τους, επομένως είναι πιο πιθανό να ωφεληθούν την οικονομία του κράτους τους, να μειώσουν τα ποσοστά τζίρου και να προωθήσουν την ανάπτυξη τομέων προστιθέμενης αξίας. Επιπλέον, αυτό σημαίνει ότι η επιτυχής ένταξή τους θα αυξήσει την παραγωγικότητα και μπορεί να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για προϊόντα και υπηρεσίες που είναι αποτελεσματικά στο πλαίσιο του άκρως ανταγωνιστικού περιβάλλοντος του τουριστικού τομέα (Hofstede, 1984).

Υπάρχουν οφέλη από την πολυπολιτισμική ενσωμάτωση, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχουν πολιτικές ώστε οι εργαζόμενοι μετανάστευσης να μπορούν εύκολα να ενσωματωθούν. Επομένως, τέτοιες πολιτικές θα πρέπει επίσης να εστιάζουν και να λαμβάνουν υπόψη παράγοντες όπως π.χ. Ένταξη ατόμων με αναπηρία στον χώρο εργασίας και Αποδοχή και υποστήριξη ατόμων με αναπηρία στην κοινότητα. Είναι πιθανό να αυξήσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη γλώσσα και την επαγγελματική κατάρτιση, την πολιτιστική κατανόηση και οποιαδήποτε άλλη πολιτική που ενισχύει την ένταξη των μεταναστών και των μελών της τοπικής κοινότητας (Wright&Ellis, 2004).

2.2 Ανασκόπηση σχετικής βιβλιογραφίας

2.2.1 Πολυπολιτισμικό εργατικό δυναμικό και ποιότητα υπηρεσιών

Δεδομένου ότι το τρέχον εργατικό δυναμικό στην τουριστική βιομηχανία αποτελείται από άτομα από διαφορετικά πολιτιστικά υπόβαθρα, μπορούν να επηρεάσουν την παροχή υπηρεσιών, την αντίληψη των τουριστών και την τουριστική εμπειρία. Πράγματι, έχουν δημιουργηθεί διάφορες ομάδες πολλαπλών υπηρεσιών για να υποστηρίξουν και να βελτιώσουν τη δυναμική των υπηρεσιών και η βιβλιογραφία προσφέρει πλούσιες πηγές πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας αυτών των πολλαπλών ομάδων εξυπηρέτησης και ορισμένες από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε στην παροχή ποιοτικών υπηρεσιών.

Μελέτες έχουν δείξει ότι η εργασία σε πολυπολιτισμικές ομάδες μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερα επίπεδα δημιουργικότητας όσον αφορά την επίλυση προβλημάτων και την παροχή υπηρεσιών σε τουριστικά πλαίσια, καθώς τα μέλη μιας πολυπολιτισμικής ομάδας μπορούν να προτείνουν περισσότερες γωνίες θέασης και λύσεις (Hofstede, 2001; Ott&Michailova, 2018). Οι Barth & Devine, (2007) σημειώνουν ότι η ποικιλομορφία στο εργατικό δυναμικό αυξάνει τη δημιουργικότητα και οδηγεί σε περισσότερες ατομικές/πολιτιστικές ανάγκες να γίνονται γνωστές και να αντιμετωπίζονται από την άποψη των πελατών της τράπεζας. Αυτή η ποικιλομορφία είναι ευαίσθητη στις ανάγκες ενός παγκόσμιου τουριστικού πληθυσμού που, τις περισσότερες φορές, θα προτιμά και θα αισθάνεται άνετα με συγκεκριμένες υπηρεσίες, αγκαλιάζοντας την πολιτισμική διαφορά.

Στις υπηρεσίες, ειδικά στον τομέα του ταξιδιωτικού merchandising¹ και της φιλοξενίας, η ικανοποίηση των πελατών καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τη διεπαφή μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και των χρηστών. Οι Sharmaetal. (2009),επεσήμαναν ότι οι τουρίστες είναι πιο ικανοποιημένοι με τις υπηρεσίες εάν οι αλληλεπιδρώντες συμφωνούσαν με τις προσδοκίες και τους τρόπους επικοινωνίας τους που σχετίζονται με τον πολιτισμό. Έχοντας πιο ανεπτυγμένες προσδοκίες και εκτίμηση για διάφορους πολιτιστικούς τόνους και γλωσσικά εμπόδια, οι πολυπολιτισμικές ομάδες μπορούν να αυξήσουν πάρα πολύ αυτές τις

¹Το Travel merchandising είναι η στρατηγική προώθηση και πώληση προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με ταξίδια για την ενίσχυση των εσόδων και τη βελτίωση της ικανοποίησης των πελατών (Ott & Michailova, 2018).

αλληλεπιδράσεις και κατά συνέπεια τα σύνολα βαθμολογιών ικανοποίησης πελατών (Chuang, 2015).

Όπως κάθε άλλο πλήθος, το πολυπολιτισμικό εργατικό δυναμικό έχει ιδιαίτερα εμπόδια να ξεπεράσει, κυρίως σε θέματα επικοινωνίας και συντονισμού. Συχνά οι συγκρούσεις ή οι παρεξηγήσεις πηγάζουν από γλωσσικά εμπόδια ή/και πολιτισμικές διαφορές που μπορεί να εμποδίσουν το πεδίο εφαρμογής της σωστής παροχής υπηρεσιών (Lauring&Selmer, 2012). Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις, είναι ευρέως δυνατό να στοχευτούν διαδικασίες οργανωτικής διαχείρισης, όπως πολιτιστικές εκπαιδεύσεις και γλωσσικά μαθήματα, για την προώθηση πολιτιστικά ευαίσθητου εργασιακού περιβάλλοντος (Pucketal., 2008).

Η βιβλιογραφία δείχνει ότι για να επωφεληθεί ο οργανισμός από το ποικιλόμορφο εργατικό δυναμικό, πρέπει να διασφαλίσει ότι υπάρχει μια σωστή πολιτική κατάρτισης και ότι οι πρακτικές διαχείρισης αγκαλιάζουν όλους τους ανθρώπους χωρίς διακρίσεις. Σύμφωνα με τους Tjosvold και Leung (2003), η εκπαίδευση και η δραστηριότητα διαπολιτισμικής επικοινωνίας όπως η συγκρότηση ομάδας και η διαχείριση συγκρούσεων είναι σημαντικές πρακτικές που θεωρούνται ότι βοηθούν το προσωπικό. Έτσι, μπορεί επίσης να τονιστεί ότι το κύριο χαρακτηριστικό της χωρίς αποκλεισμούς ηγεσίας είναι ο ρόλος των οργανωμένων εργαλείων για τη διαμόρφωση της συνεκτικότητας εντός του οργανισμού και η επιρροή της στην ποιότητα των υπηρεσιών και την αντίληψη των πελατών.

2.2.2 Οικονομικές Συνεισφορές Μεταναστών Εργαζομένων

Έτσι, οι μετανάστες εργαζόμενοι έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην τουριστική οικονομία παρέχοντας ευκαιρίες απασχόλησης που συνδέονται με ανοίγματα σταδιοδρομίας, επιχειρηματικά εγχειρήματα και την ικανότητα αντιστάθμισης των ελλείψεων στη ζήτηση εργατικού δυναμικού σε πολυάσχολες εποχές. Αυτό έχει υποστηριχθεί από μια ισχυρή βιβλιογραφία που επισημαίνει τα μέτρα αυτάρκειας και ενίσχυσης της μετανάστευσης στην οικονομική δραστηριότητα που βασίζεται στον τουρισμό.

Ο τομέας του τουρισμού συγκαταλέγεται στους κορυφαίους τομείς που απασχολούν μετανάστες εργαζομένους όσον αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης, καθώς υπάρχουν ορισμένα εργατικά κενά που δεν μπορούν να καλυφθούν από τους κατοίκους. Αυτό

το έγγραφο διαπιστώνει ότι λόγω της ελαττότητας και της προσαρμοστικότητας των μεταναστών να εργάζονται σε πολλούς τομείς και ακόμη και κατά τις στοχαστικές ώρες, ειδικά κατά τις περιόδους αιχμής του τουρισμού, βοηθούν στη διατήρηση της λειτουργικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων (Khan, 2017). Αυτοί οι εργαζόμενοι διασφαλίζουν επίσης ότι οι αποδέκτες ή οι δικαιούχοι-στόχοι εξυπηρετούνται, ενώ παράλληλα δημιουργούν πολλαπλασιαστές απασχόλησης λόγω της αύξησης της απασχόλησης καθώς αυξάνονται οι τουριστικές δραστηριότητες σε μια περιοχή, όπως οι Baumetal. (2007) διαπιστώνουν.

Η συμμετοχή των μεταναστών πέρα από την απλή αναζήτηση εργασίας συνεπάγεται ότι υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση και μετασχηματισμός στο πλαίσιο των οικονομιών του τουρισμού μέσω επιχειρηματικών πρακτικών μεταξύ των μεταναστών. Γενικά, οι Rath και Swagerman (2016) αξιολογούν ότι οι μετανάστες εμπλέκονται σε επιχειρηματικές δραστηριότητες όπου δημιουργούν νέες επιχειρήσεις που σχετίζονται άμεσα με την τουριστική βιομηχανία και συμβάλλουν στη βελτίωση της εμπειρίας στις χώρες υποδοχής τους παρέχοντας νέα και αποκλειστικά προϊόντα και Υπηρεσίες. Αυτές οι επιχειρήσεις όχι μόνο ικανοποιούν τη ζήτηση που δεν ικανοποιείται επί του παρόντος στον προορισμό, αλλά συμβάλλουν επίσης στην κουλτούρα του προορισμού, η οποία θα προσελκύσει την αυξημένη υποστήριξη των ταξιδιωτών.

Τις τουριστικές περιόδους αιχμής εντοπίζονται εύκολα οι διαφορές που οφείλονται στους μετανάστες αφού υπάρχει άνοδος της ζήτησης για τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Οι Shen et al. (2009) επανεξέτασαν τις βιομηχανίες υπηρεσιών και αποκάλυψαν ότι ενώ το εργατικό δυναμικό των μεταναστών είναι απαραίτητο και ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση συγκρίσιμης ποιότητας και ποσότητας υπηρεσιών κατά τη διάρκεια των τουριστικών περιόδων αιχμής, διαφορετικά πολλοί τουριστικοί προορισμοί θα βρεθούν σε μια πολύ ενοχλητική κατάσταση. Η ευελιξία με την οποία οι μετανάστες μπορούν να αντιμετωπίσουν τέτοιες μεταβαλλόμενες απαιτήσεις είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της επέκτασης των οικονομικών βάσεων του τουρισμού.

Σε μεγαλύτερο βαθμό, η αναφορά στην ένταξη των μεταναστών στην τουριστική αγορά εργασίας στηρίζει την έννοια της ευρύτερης οικονομικής ένταξης. Οι Truong και Hall (2013) έχουν επίσης άποψη ότι η επιτυχής αφομοίωση των μεταναστών

εργαζομένων έχει πιο φωτεινά αποτελέσματα μακροπρόθεσμα, τα οποία περιλαμβάνουν τις δεξιότητες και τις υπηρεσίες των μεταναστών που ενισχύουν την παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα. Επιπλέον, τα οικονομικά οφέλη που αποφέρουν στο κοινωνικό σύνολο δεν περιορίζονται στους αυξημένους φόρους αλλά και στις ενισχυμένες δυνατότητες δαπανών των διαφόρων ιδρυμάτων τους.

2.2.3 Κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις στις κοινότητες υποδοχής

2.2.3.1 Προκλήσεις και ευκαιρίες ένταξης σε τουριστικούς προορισμούς

Η παρουσία αλλοδαπών εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών και των διεθνών εργαζομένων, επηρεάζει σημαντικά τα κοινωνικά και πολιτιστικά τοπία των τουριστικών προορισμών. Αυτές οι ομάδες συμβάλλουν στον εμπλουτισμό των τοπικών πολιτισμών μέσω νέων καλλιτεχνικών εκφράσεων και ιδεών, ενισχύοντας πολυπολιτισμικές ταυτότητες στις κοινότητες υποδοχής (Amin, 2002). Ωστόσο, η ενσωμάτωση αυτών των διαφορετικών ομάδων παρουσιάζει εμπειρικές προκλήσεις, όπως πιθανές προκαταλήψεις και συγκρούσεις στην αγορά εργασίας που μπορούν να πιέσουν τις τοπικές κοινότητες (Castles, de Haas, and Miller, 2014).

Οι αποτελεσματικές στρατηγικές για τον μετριασμό αυτών των εντάσεων περιλαμβάνουν δραστηριότητες κοινοτικής οργάνωσης και κινητοποίησης που προωθούν την αυξημένη επαφή και αλληλεπίδραση μεταξύ διαφορετικών ομάδων, ενισχύοντας τις αρμονικές αλληλεπιδράσεις. Επιτακτικό είναι, όσον αφορά το προσφυγικό, οι τοπικές κυβερνήσεις, σε επικοινωνία όπου χρειάζεται με τις ΜΚΟ, να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην ενσωμάτωση εργαζομένων, διευκολύνοντας τη συνεργασία και τη συμβολή τους στην τοπική ανάπτυξη (Zhou, 1997).

2.2.3.2 Οικονομικές Συνεισφορές και Κοινωνικοί Μετασχηματισμοί

Οι μη γηγενείς εργαζόμενοι κατέχουν σημαντική συμβολή σε τομείς κρίσιμους για τον τουρισμό, όπως ο κλάδος των υπηρεσιών, όπου η εμπλοκή τους αναδιαμορφώνει τα επαγγελματικά πρότυπα και πρακτικές (Oshkoski&Winters, 2006). Όπως έχει προαναφερθεί, ενώ αυτοί οι ρόλοι οδηγούν την οικονομική ανάπτυξη, μπορούν επίσης να αλλάξουν τη δυναμική της απασχόλησης και τις μισθολογικές δομές, επιδεινώνοντας ενδεχομένως τις οικονομικές ανισότητες και τροφοδοτώντας τις κοινωνικές εντάσεις. Ωστόσο, αυτή η κίνηση του εργατικού δυναμικού μπορεί να

τονώσει την παραγωγικότητα και να λειτουργήσει ως καταλύτης για ευρύτερα οικονομικά οφέλη, ενισχύοντας την ικανότητα της κοινότητας (Rath and Swagerman, 2016).

2.2.3.3 Αντιμετώπιση συγκρούσεων και ενίσχυση της κοινοτικής συνοχής

Οι συγκρούσεις εντός των κοινοτήτων υποδοχής συχνά προκύπτουν από πολιτισμικές αποκλίσεις μεταξύ του τοπικού πληθυσμού και των μη τοπικών ομάδων. Αυτές οι συγκρούσεις, εάν δεν αντιμετωπιστούν σωστά, μπορούν να επιδεινώσουν την κοινωνική συνοχή. Ωστόσο, με στρατηγικές πολιτικές που αντιπροσωπεύουν διαφορετικά συμφέροντα και προληπτικές κοινοτικές στρατηγικές απασχόλησης, τέτοιες εντάσεις μπορούν να μετατραπούν σε ευκαιρίες για κοινωνική βελτίωση (Vertovec, 2007). Οι κυβερνήσεις και οι ηγέτες της κοινότητας θα πρέπει να εντοπίσουν πηγές έντασης και να χρησιμοποιήσουν παρεμβάσεις πολιτικής για να καλλιεργήσουν ένα περιβάλλον αμοιβαίου σεβασμού και συλλογικής προόδου.

2.3 Στάση ντόπιων απέναντι στους τουρίστες

2.3.1 Ιστορικές Προοπτικές για τη Φιλοξενία

Η Κως με το ιστορικό της υπόβαθρο και τη γεωγραφική της θέση στο Αιγαίο πέλαγος παρουσιάζει μια ενδιαφέρουσα άποψη της εξελισσόμενης διαδικασίας φιλόξενης προσέγγισης προς τον τουρίστα. Ως εκ τούτου, για να κατανοήσουμε τους τύπους φιλοξενίας στο νησί είναι σημαντικό να εξετάσουμε ιστορικά αρχεία καθώς και ερευνητικές εργασίες που απεικονίζουν πώς εξελίχθηκαν τέτοιες πρακτικές και έθιμα με την πάροδο των ετών.

Η φιλοξενία (ξενία) βασιζόταν στην αρχαία Ελλάδα στην ηθική, σήμαινε ότι οι ξένοι έπρεπε να γίνονται σεβαστοί και να τους φέρονται ευγενικά και αυτή η πολιτιστική πρακτική ήταν πολύτιμη, αγκυροβολημένη στην ηθική και τη θρησκεία (Όμηρος, Οδύσσεια). Περνώντας στα παρατηρούμενα αρχαιολογικά δεδομένα της Κω, μπορούμε να πούμε ότι το νησί διέθετε έντονο προσανατολισμό στη θαλάσσια εμπορική επικοινωνία και θα μπορούσε να έχει αναλάβει τα σκιαγραφημένα πολιτισμικά πρότυπα της φιλοξενίας ως πραγματιστική ανάγκη και ως κοινωνική επιθυμία (Visvardi, 2015).

Κατά τη διάρκεια της μεσαιωνικής περιόδου, το νησί διοικούνταν διαδοχικά από τους ιππότες του Αγίου Ιωάννη τον 14ο αιώνα που διαμόρφωσαν το καθεστώς της φιλοξενίας. Οι ιππότες επέκτειναν την ορατότητα του νησιού και προμήθευσαν νοσοκομεία όπου μπορούσαν να νοσηλευτούν προσκυνητές και σταυροφόροι. Έτσι, μετάδосαν μια κουλτούρα φιλοξενίας στους επισκέπτες (Nicol, 1994). Οι παραδόσεις φιλοξενίας που αντιλήφθηκε η Κως κατά την Τουρκοκρατία από το 1523 έως το έτος 1912 ήταν μια ελληνική και τουρκική συνένωση που προσανατολίστηκε προς την κοινοτική συνοχή και τη διατήρηση των ταξιδιωτών, προσθέτοντας στη φιλόξενη εικόνα του νησιού (McCarthy, 2006).

Κατά τα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα, η Κως πέρασε από τα ιταλικά στα γερμανικά χέρια, οπότε τέθηκαν οι βάσεις του τουρισμού και εφαρμόστηκαν σε μεγάλο βαθμό. Οι Ιταλοί βελτίωσαν τις αρχιτεκτονικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις για να προσελκύσουν περισσότερους τουρίστες να επισκεφθούν την Ιταλία και να δώσουν την εικόνα της κοσμοπολίτικης πολιτείας μαζί με τα ιθαγενή ήθη και έθιμα (Spilaniset al., 2012). Αυτή η περίοδος ήταν η συνέπεια της δημιουργίας των θεμελίων του σύγχρονου τουρισμού και στην Κύπρο ενώνοντας την ευρωπαϊκή φιλοξενία με τις τοπικές παραδόσεις.

Η Κως άρχισε να εκσυγχρονίζεται και να αναπτύσσεται ραγδαία ειδικά στον τομέα του τουρισμού μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και την προσάρτηση στην Ελλάδα. Έτσι, η ελληνική κυβέρνηση βλέποντας αυτή την πτυχή του τουρισμού ως οικονομική ευκαιρία, συνέβαλε στην ανάπτυξη υποδομών που περιελάμβανε την παροχή ξενοδοχείων και μεταφορικών εγκαταστάσεων για τη δημιουργία ενός φιλικού περιβάλλοντος για το πλήθος των διεθνών τουριστών (Andriotis, 2003). Αυτή η περίοδος μετατοπίστηκε από τα μέχρι τώρα ορόσημα της φιλοξενίας και της εμπορικότητας που συνοδεύει τη νέα εποχή του τουρισμού και των ταξιδιών παγκοσμίως.

Σε κάποιο βαθμό, οι σύγχρονες συμπεριφορές των κατοίκων της Κω προς τους ξένους επισκέπτες αντικατοπτρίζουν ακόμη τη διαδοχή της σειράς ιστορικών καταστάσεων φιλοξενίας του νησιού. Οι παραδοσιακές ελληνικές αξίες της φιλοξενίας (αγάπη για τους ξένους) εξακολουθούν να γιορτάζονται και να προωθούνται ως ακρογωνιαίος λίθος των τουριστικών αλληλεπιδράσεων, παρέχοντας

ένα μοναδικό σημείο πόλωσης που διακρίνει την Κω από άλλους προορισμούς (Kousis, 2000).

2.3.2 Σύγχρονες στάσεις και αλλαγές

Όπως σε οποιονδήποτε άλλο τουριστικό προορισμό σε όλο τον κόσμο, η αίσθηση και η στάση των ντόπιων απέναντι στον τουρισμό έχει αλλάξει πολύ με τα χρόνια ή μάλλον με την πρόοδο του τουρισμού και την εμπορευματοποίηση του ίδιου. Αυτές οι αλλαγές στον τουρισμό καλύπτονται από πρόσφατες επιστημονικές εργασίες που παρουσιάζουν τις ευκαιρίες και το κόστος του τουρισμού για τους τοπικούς πληθυσμούς.

Τα οικονομικά αποτελέσματα περιλαμβάνουν τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, τις αυξημένες αμοιβές και τις διάφορες εισπράξεις από τον τουρισμό κάνουν τους ντόπιους να έχουν θετικές αντιλήψεις. Ωστόσο, όταν ο τουρισμός αναδεικνύεται ως ένας από τους κορυφαίους κλάδους της χώρας, δημιουργούνται ορισμένες εξαρτήσεις που μπορούν να αλλάξουν δραστικά τις αντιλήψεις των ανθρώπων. Αναλύοντας τις στάσεις απέναντι στην τουριστική ανάπτυξη, ο Andriotis (2005) θεωρεί ότι αν και η πρώτη αντίδραση στην έννοια του τουρισμού μπορεί να είναι πολύ κατάλληλη, υπάρχουν ορισμένα μειονεκτήματα που παρατηρούνται στην εξάρτηση από τον τουρισμό που έχει ορισμένες ευαισθησίες και εχθρότητες όταν η αύξηση του τουρισμού δεν είναι ισορροπημένη. κατανομή των θετικών επιπτώσεων στα μέλη της κοινότητας. Η έκταση του τουρισμού μπορεί να κάνει τους ανθρώπους να παρατηρούν τους ντόπιους ως θεατές στη δική τους κοινωνία, κάτι που έχει αναφερθεί ως τουριστική κόπωση από τον Liu (2006).

Ο τουρισμός επηρεάζει επίσης τον πολιτισμό και την ταυτότητα των ανθρώπων που κατοικούν στην περιοχή. Ο MacCannell (2013) παρατήρησε ότι η τοπική κουλτούρα και παράδοση συσκευάζονται για να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα των τουριστών. αυτό είναι αυτό που αποκαλεί «σταδιακή αυθεντικότητα». Αυτό συνήθως οδηγεί στην απεικόνιση μιας υλιστικής κουλτούρας, η οποία αποδυναμώνει την αυθεντικότητα και την απογοήτευση των ντόπιων. Ο Xenos (2018) διευκρινίζει ότι μια τέτοια εμπορευματοποίηση μπορεί να επηρεάσει την ουσιαστική αξία που αποδίδουν οι άνθρωποι στις κοινωνικο-πολιτιστικές τους πεποιθήσεις και/ή αντικείμενα.

Η ελληνική έννοια της φιλοξενίας, ή της αγάπης για τους ξένους, είναι παραδοσιακά ισχυρή στην Κω και αποτελεί μια θεμελιώδη πτυχή της τοπικής ιδιοσυγκρασίας. Αλλά ο Pappas (2017) σημειώνει ότι η υπερβολική τουριστική πίεση μπορεί να στρεβλώσει αυτή την παράδοση μετατρέποντάς την σε εμπορική φιλοξενία, μετατρέποντας κατά συνέπεια τις αλληλεπιδράσεις με τον τουρίστα σε απλές επιχειρηματικές σταδιοδρομίες σε αντίθεση με πράξεις φιλανθρωπίας. Μια τέτοια αλλαγή μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις σε προηγούμενες ιδιότητες διαπροσωπικής επικοινωνίας και να μειώσει τη γενική εμπειρία τόσο για τον τουρίστα όσο και για τους ντόπιους.

Καθώς ο τουρισμός εντείνεται, οι περιβαλλοντικές ανησυχίες γίνονται πιο έντονες. Ο Holden (2016) έκρινε ότι οι άνθρωποι που ζουν σε χώρες όπου ο τουρισμός είναι σημαντικός ανησυχούν με τη διατήρηση των φυσικών πόρων που είναι σημαντικοί για τον τουρισμό και το βασικό βιοτικό επίπεδο. Αυτό έχει κλιμακώσει περαιτέρω τον τοπικό ακτιβισμό επειδή οι κοινότητες απαιτούν βιώσιμο τουρισμό που δεν βλάπτει το οικοσύστημά τους. Μερικά από αυτά περιλαμβάνουν κινήσεις κατά της ανάπτυξης, της άγριας ζωής και της διατήρησης του τοπίου.

Η βιβλιογραφία αντικατοπτρίζει επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι κοινότητες προσαρμόζονται στο εξελισσόμενο τουριστικό τοπίο. Οι Dredge και Jenkins (2007) υπογραμμίζουν το ρόλο της τοπικής διακυβέρνησης στη μεσολάβηση των επιπτώσεων του τουρισμού, προτείνοντας ότι οι προσαρμοστικές πολιτικές και η δέσμευση της κοινότητας είναι απαραίτητες για την ενίσχυση μιας υγιούς σχέσης μεταξύ των ντόπιων και της τουριστικής βιομηχανίας. Τέτοια μέτρα μπορούν να βοηθήσουν να διασφαλιστεί ότι η τουριστική ανάπτυξη ωφελεί την κοινότητα και σέβεται την πολιτιστική και περιβαλλοντική της ακεραιότητα.

2.4 Επιπτώσεις του Τουρισμού στην Τοπική Οικογενειακή Δυναμική

2.4.1 Ενδοοικογενειακές σχέσεις

Η τουριστική απασχόληση επηρεάζει τις οικογένειες καθώς η έννοια της «οικογένειας» συχνά διαμορφώνεται μέσω των αλληλεπιδράσεων με τους τουρίστες. Το εργασιακό περιβάλλον συχνά συνεπάγεται ακανόνιστες αλλαγές ή/και κυμαινόμενες εισοδηματικές ροές και ως εκ τούτου μπορεί εύκολα να επηρεάσει την

οικογενειακή ζωή. Νέες μελέτες δίνουν πληροφορίες σχετικά με τις σχέσεις εξουσίας στην ενδοοικογενειακή επιχείρηση όσον αφορά τα μέλη που ασχολούνται με την τουριστική επιχείρηση.

Η τουριστική απασχόληση έχει μεγάλη δυνατότητα να επηρεάσει θετικά τα εισοδήματα και την ποιότητα ζωής των οικογενειών βελτιώνοντας το βιοτικό τους επίπεδο. Οι Telfer και Sharpley (2015) εξηγούν επίσης ότι αυτές οι οικονομικές επιπτώσεις μπορεί να επηρεάσουν θετικά τις οικογένειες όταν η περιουσία και η διαχείρισή της γίνονται καλά: όταν η διαχείριση εκτελείται καλά, οι οικογένειες δεν αισθάνονται το άγχος οικονομικά, καθώς μπορούν να βάλουν περισσότερο στις οικογενειακές δραστηριότητες, προάγοντας έτσι τη συνοχή. Ωστόσο, οι ίδιες επιστημονικές εργασίες αναφέρουν επίσης ότι τέτοια πλεονεκτήματα προκύπτουν από τον θόρυβο της παράτασης του ωραρίου και τη διακύμανση του οργανωμένου χρόνου, που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις σχέσεις λόγω έλλειψης συναναστροφής και φόρτου εργασίας κατά την υψηλή ζήτηση του τουρισμού.

Λόγω της ευελιξίας των ωρών εργασίας, οι θέσεις εργασίας στον τουρισμό διαταράσσουν την παραδοσιακή οικογενειακή δομή, και έτσι φαίνεται πως υπάρχει μεγάλη επιρροή στους ρόλους των φύλων. Ο Bianchi (2016) διαπίστωσε ότι στους τουριστικούς προορισμούς, τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες τείνουν να ασχολούνται με θέσεις εργασίας που σχετίζονται με τον τουρισμό, οδηγώντας σε πιο δίκαιη κατανομή των οικονομικών ευθυνών αλλά και σε πιθανές συγκρούσεις, καθώς τέτοιες αλλαγές θέτουν υπό αμφισβήτηση τους καθιερωμένων συνηθειών και κανόνων. Επιπλέον, η αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό μπορεί να τις ενδυναμώσει αλλά και να αυξήσει το φορτίο τους εάν συνεχίσουν να επωμίζονται την πλειονότητα των οικιακών ευθυνών.

Η οικογένεια που ασχολείται με τον τουρισμό αντιμετωπίζει ορισμένα διλήμματα σχετικά με την ανατροφή των παιδιών. Λόγω της ευέλικτης φύσης πολλών από τις ευκαιρίες απασχόλησης στον τουριστικό κλάδο, όπως η αλλαγή βάρδιων, η εργασιακή αλληλεπίδραση των γονέων με τα παιδιά τους είναι περιορισμένη, γεγονός που επηρεάζει τους δεσμούς γονέα-παιδιού και τη γενική ευημερία των παιδιών. Στην ένατη εργασία τους, οι Marušić, Sever και Prebežac (2011) αποκαλύπτουν πώς οι γονείς που εργάζονται στον τουρισμό θεωρούν επιτακτική ανάγκη να εξασφαλίσουν τη φροντίδα των παιδιών από άλλους κοντινούς συγγενείς, αλλάζοντας έτσι τη

συμβατική οικογενειακή δομή σε μια δεδομένη καμπή στην αναπτυξιακή διαδικασία ενός παιδιού.

Μπορεί επίσης να οδηγήσει σε άγχος στο σπίτι, καθώς το Πρότυπο παροχής υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού είναι πολύ υψηλό. Οι Vargas-Sánchez και Moral-Moral (2019), περιέγραψαν ότι λόγω της εισοδηματικής αστάθειας και της εργασιακής ανασφάλειας που συνοδεύουν την ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας, γίνεται κύρια πηγή άγχους και άγχους στις οικογένειες, μπορεί να προκαλέσει συγκρούσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας και να επιδεινώσει την οικογενειακή συνοχή. Επομένως, η διαχείριση αυτών των επιπτώσεων απαιτεί καλή επικοινωνία και αμοιβαίους τρόπους αντιμετώπισης του άγχους.

Οι οικογένειες που είναι ενσωματωμένες σε κοινότητες με επίκεντρο τον τουρισμό συχνά προσαρμόζουν τον τρόπο ζωής τους γύρω από τις απαιτήσεις του κλάδου, που μπορεί να περιλαμβάνει τη φιλοξενία τουριστών σε οικογενειακά διοικούμενα ιδρύματα. Αυτή η ενσωμάτωση μπορεί να ενισχύσει μια ισχυρή αίσθηση κοινότητας και κοινού σκοπού, αλλά μπορεί επίσης να θολώσει τα όρια μεταξύ της ιδιωτικής οικογενειακής ζωής και των απαιτήσεων της δημόσιας επιχείρησης. Οι Richards και Munsters (2010) σημειώνουν ότι τέτοιες προσαρμογές, αν και είναι οικονομικά επωφελείς, απαιτούν προσεκτική διαχείριση για τη διατήρηση της ιδιωτικής ζωής και της αυτονομίας της οικογένειας.

2.4.2 Διαπροσωπικές σχέσεις με αλλοδαπούς

Οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ ντόπιων οικογενειών και αλλοδαπών, συμπεριλαμβανομένων των τουριστών και των ξένων εργαζομένων, επηρεάζουν σημαντικά τις σχέσεις της κοινότητας και της οικογένειας στους τουριστικούς προορισμούς. Η βιβλιογραφία εξετάζει διάφορες πτυχές αυτών των αλληλεπιδράσεων, από τις εμπλουτισμένες πολιτιστικές ανταλλαγές έως τις προκλήσεις που δημιουργούν οι πολιτισμικές διαφορές και οι οικονομικές ανισότητες.

Ο τουρισμός συνεπάγεται την επαφή ανθρώπων με ανθρώπους, επομένως νέες ιδέες, γνώσεις, πεποιθήσεις και πρακτικές από τους τουρίστες και οι ξένοι εργαζόμενοι ωφελούν τις τοπικές κοινότητες. Ο Smith (2015) πιστεύει ότι τέτοιες ανταλλαγές μπορεί να προωθήσουν μια μεγαλύτερη πολιτιστική προοπτική και ανεκτικότητα

μεταξύ των ανθρώπων στην τοπική κοινότητα. Στο ίδιο πνεύμα, όπως τονίζεται από τους Williams και Hall (2002), τέτοιες αλληλεπιδράσεις μπορούν να αποτελέσουν πηγή πολιτιστικής ανάπτυξης σε επίπεδο κοινότητας, καθώς δίνουν στους ντόπιους την ευκαιρία να μάθουν τις γλώσσες, το είδος των τροφίμων και τις πρακτικές των νεοερχομένων αλλοδαπών. και πρακτικές που εμπλουτίζουν την κοινωνική δομή.

Ενώ οι πολιτιστικές ανταλλαγές είναι ευεργετικές, η παρουσία τουριστών και ξένων εργαζομένων φέρνει επίσης οικονομικές αλλαγές που μπορούν να επηρεάσουν την κοινωνική δυναμική εντός των κοινοτήτων. Από τη θετική του πλευρά, ο τουρισμός είναι ικανός να δημιουργήσει εντυπωσιακά επίπεδα οικονομικού εισοδήματος, κάτι που ωστόσο, όπως θα παρατηρούσε ο Richard (2007), μπορεί επίσης να συνεπάγεται σχετικά προβλήματα πόλωσης εισοδήματος και διαδικασίες «εξευγενισμού» που δίνουν έμφαση στις τοπικές κοινωνικές δομές. Αυτές οι οικονομικές αλλαγές μπορούν επίσης να επηρεάσουν τις σχέσεις στις οικογένειες, ειδικά εάν ορισμένα μέλη της οικογένειας υποστηρίζουν τον τουρισμό ενώ άλλα είναι εναντίον του.

Μια άλλη πτυχή είναι το θέμα που συνδέεται με την ένταξη των αλλοδαπών στον τοπικό πληθυσμό. Διαφορετικά επίπεδα ένταξης μπορούν να επηρεάσουν πράγματα όπως η συνοχή μιας κοινότητας και ορισμένων οικογενειών. Ακόμη και στο πλαίσιο των αλλοδαπών εργαζομένων που δεν είναι πολύ καλά ενσωματωμένοι στην εθνική οικονομία, η Grzymala-Kazlowska (2016) σημειώνει ότι τέτοιοι εργαζόμενοι μπορεί να περιθωριοποιηθούν κοινωνικά και αυτό περιλαμβάνει ακόμη και τις οικογένειές τους. Ωστόσο, η επιτυχής ολοκλήρωση τείνει να οδηγήσει στη βελτίωση της ενότητας και στα καλά συντονισμένα δίκτυα της κοινωνίας. Αυτή η διαδικασία συχνά διευκολύνεται από κοινούς κοινωνικούς χώρους και κοινοτικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τόσο ντόπιους όσο και ξένους.

Διαφωνίες μπορεί να προκύψουν σε περιπτώσεις τελικών χρηστών, τουριστών ή ακόμη και ξένων υπαλλήλων, όταν τα πολιτισμικά τους πρότυπα διαφέρουν από τα πρότυπα των οικοδεσποτών. Τέτοιες συγκρούσεις μπορεί να πιέσουν την υποδομή μιας τοπικής κοινότητας ή την κοινωνική δομή και σχέσεις: οικογένεια, ειδικά εάν ορισμένα μέλη της οικογένειας έχουν διαφορετικές απόψεις σχετικά με τη χρησιμότητα ή τη βλάβη του τουρισμού, σύμφωνα με τους Zenker και Kock (2020). Ωστόσο, τέτοιου είδους συγκρούσεις εξακολουθούν να είναι δυνατές, όμως μπορούν να αντιμετωπιστούν μέσω προσεγγίσεων όπως οι διάλογοι με διάφορους κοινοτικούς

διαλόγους και άλλες προσεγγίσεις παρέμβασης αλλαγής πολιτισμού, όπως η εκπαίδευση πολιτιστικής ευαισθησίας.

Ο τουρισμός όχι μόνο διευκολύνει τις οικονομικές αλληλεπιδράσεις αλλά και διαμορφώνει τις τοπικές αντιλήψεις για τους ξένους. Εδώ, αναφερόμενοι στους Gursoy και Rutherford (2004), οι θετικές εμπειρίες με τους τουρίστες δημιουργούν πιο θετική στάση στους ντόπιους ενώ οι αρνητικές εμπειρίες προκαλούν περισσότερη αντιπαλότητα και εχθρότητα και ως εκ τούτου επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οικογένειες μιλούν και συμπεριφέρονται προς ξένες οντότητες στην κοινωνία.

2.5 Κοινοτική ανταπόκριση στην εμπορευματοποίηση του τουρισμού

2.5.1 Αντίληψη των Τουριστών ως Οικονομικών Εμπορευμάτων

Η μετατόπιση από τους καλοδεχούμενους επισκέπτες σε αντιληπτά οικονομικά αντικείμενα περιγράφεται στη βιβλιογραφία τουριστικών μελετών κυρίως καθώς οι οικονομίες του τουριστικού προορισμού επεκτείνονται και εμπορευματοποιούνται. Μια τέτοια αλλαγή στην αντίληψη όχι μόνο μεταβάλλει τη δυναμική της άμεσης αλληλεπίδρασης μεταξύ των κατοίκων της περιοχής και των τουριστών, επηρεάζει επίσης τη βιωσιμότητα της τουριστικής επιχείρησης.

Καθώς οι προορισμοί υφίστανται τη διαδικασία κατασκευής της τουριστικής τους βιομηχανίας, συνήθως παρατηρείται η διαδικασία της εμπορευματοποίησης, όπου η κύρια εστίαση εξαρτάται από τα εφικτά έσοδα. Όπως υποστήριξε ο Weaver (2006), αυτή η διαδικασία αλλαγής διευκολύνει την αντικειμενοποίηση των πολιτιστικών παραγόντων καθώς και των ίδιων των τουριστών στους οποίους οι τουρίστες θεωρούνται περισσότερο ως μέσα εσόδων παρά ως επισκέπτες. Είναι βασικά αντιλήψεις που μπορεί να μειώσουν την αρχική ουσία ενός τουρίστα και να αλλάξουν την κουλτούρα υποδοχής των επισκεπτών στην κοινωνία.

Οι οικονομικές αποδόσεις είναι επομένως τεράστιες και οι περισσότερες κοινότητες έχουν, ως εκ τούτου, διαμορφώσει πολιτικές που συνεχώς διεκδικούν τους τουρίστες ως οικονομικούς πόρους. Όπως σημειώνει ο Urry (1995), μια τέτοια οικονομική συνύπαρξη μπορεί να προκαλέσει την κυριαρχία των απαιτήσεων των τουριστών πάνω στις τοπικές, συχνά διαστρεβλώνοντας τις υπηρεσίες και τα προϊόντα ώστε να ταιριάζουν με τις παραδοσιακές τουριστικές αντιλήψεις, εις βάρος του τοπικού

πολιτισμού. Αυτός ο εμπορικός προσανατολισμός μπορεί να προκαλέσει τοπική εχθρότητα, εάν οι άνθρωποι της κοινότητας αντιληφθούν ότι το σπίτι τους διατίθεται στο εμπόριο μόνο για κερδοσκοπία.

Η διαδικασία εμφάνισης του τουρισμού μπορεί να οδηγήσει σε αυτό που έχει ονομαστεί «σταδιακή αυθεντικότητα» όπου οι συγκεκριμένες κουλτούρες ελέγχονται και προσαρμόζονται για να καλύψουν τις ανάγκες του τουρίστα, όπως αναφέρει ο MacCannell (1976). Αυτή η σκηνοθεσία μπορεί να μειώσει την αυθεντικότητα των πολιτιστικών αλληλεπιδράσεων, όπως σημειώνουν οι Besculides, Lee και McCormick (2002), οι οποίοι υποστηρίζουν ότι όταν οι τουρίστες αντιμετωπίζονται κυρίως ως οικονομικά αντικείμενα, οι αλληλεπιδράσεις τους με τους ντόπιους γίνονται συναλλαγές και όχι γνήσιες πολιτιστικές ανταλλαγές.

Από κοινωνιολογική άποψη, ότι οι τουρίστες αντιμετωπίζονται ως εμπορεύματα σημαίνει ότι αυτό το είδος τουρισμού μπορεί να αποδυναμώσει τις κοινωνικές επαφές και την ταυτότητα στις περιοχές υποδοχής τουριστών. Ο Zukin (1995) σημειώνει ότι τέτοιες διαδικασίες εμπορευματοποίησης μπορούν να διαβρώσουν τη ιδιαιτερότητα και την ουσία των κοινοτήτων και να τις αναγάγουν σε απλά τοπία εξουσίας όπου οι εμπορικές δυνάμεις κυριαρχούν σε άλλες πτυχές της ζωής των ανθρώπων.

Η θέαση των τουριστών ως εμπορευμάτων εγείρει σημαντικές ανησυχίες για τη βιωσιμότητα. Σύμφωνα με τους Mowforth και Munt (2003), ο αειφόρος τουρισμός θα πρέπει να εξισορροπεί τις ανάγκες των επισκεπτών, του περιβάλλοντος και της κοινότητας υποδοχής, αλλά η εμπορευματοποίηση των τουριστών συχνά δίνει προτεραιότητα στα βραχυπρόθεσμα οικονομικά οφέλη έναντι της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Αυτή η ανισορροπία μπορεί να οδηγήσει σε περιβαλλοντική υποβάθμιση και κοινωνική δυσaréσκεια, αμφισβητώντας τη μελλοντική βιωσιμότητα της τουριστικής βιομηχανίας.

2.5.2 Αντίκτυπος στις κοινοτικές πρακτικές και παραδόσεις

Φαίνεται ότι η διαδικασία εμπορευματοποίησης του τουρισμού αποτελεί απειλή για την ταυτότητα των τοπικών πολιτισμών, λόγω του μετασχηματισμού των εθίμων, των παραδόσεων και των εορτασμών που σχετίζονται με τον τουρισμό. Προφανώς, αυτός ο μετασχηματισμός καταγράφεται σε αρκετές μελέτες που εξετάζουν την επίδραση του τουρισμού στην πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Οι μελετητές εξηγούν ότι

παρόλο που ορισμένοι προωθούν την ιδέα του τουρισμού ως ευκαιρίας για τη δημιουργία εισοδήματος και για πολιτιστικές ανταλλαγές, μια πιο προσεκτική ματιά πάντα αποκαλύπτει ότι ο τουρισμός στρεβλώνει τα πολιτιστικά αγαθά που προσφέρονται και τα προσαρμόζει στις προτιμήσεις των τουριστών.

Μιλώντας για θέματα που σχετίζονται με την εμπορευματοποίηση του τουρισμού, ένα από τα κύρια εμπόδια είναι το θέμα της εμπορευματοποίησης του πολιτισμού. Σύμφωνα με τον MacCannell (1976), οι τοπικές παραδόσεις και οι πολιτιστικές πρακτικές συχνά υπόκεινται σε τροποποιήσεις για να γίνουν πιο «γευστικές» ή προσβάσιμες στους τουρίστες, γεγονός που μπορεί να αφαιρέσει αυτές τις πρακτικές από την αυθεντικότητα και το νόημά τους. Ο Greenwood (1977) επεκτείνεται σε αυτό περιγράφοντας πώς τα υπάρχοντα διακριτά έθιμα μπορούν να προγραμματιστούν ή να προσαρμοστούν έτσι ώστε να γίνουν ένα θέαμα για να προσελκύσουν τους θεατές.

Ο Smith (1989), επισημαίνει ότι, ως αποτέλεσμα της πρόσβασης των τουριστών στις περιοχές και τις πρακτικές, όταν τα έθιμα των ντόπιων χάνουν το πραγματικό τους πλαίσιο, αυτά που αναφέρει ως «ψευδο-γεγονότα» οργανώνονται για να δλεάσουν τους τουρίστες και να απεικονίσουν μια διαφορετική κουλτούρα εκτός από την παραδοσιακό τρόπο ζωής των ανθρώπων ή της περιόδου. Μπορεί επίσης να οδηγήσει στην απώλεια της ταυτότητας των θαμώνων και η εμπλοκή τους να μετατραπεί σε απλή δράση σε αυτό που είναι πραγματικά οργανωμένες ανθολογίες παρά σε αυθεντική πολιτιστική εκδήλωση.

Ο Cohen (1988) ασχολείται με το πώς ο τουρισμός μεταμορφώνει τις κοινοτικές εκδηλώσεις. Ο συγγραφέας διαπιστώνει ότι τα φεστιβάλ και οι δημόσιες συναντήσεις προσαρμόζονται με το να συγχρονίζονται με το τουριστικό ημερολόγιο, να παρατείνονται ή να εμπορευματοποιούνται. Αν και αυτό μπορεί να κάνει μια τέτοια εκδήλωση πιο δημοφιλής και να αποφέρει περισσότερα έσοδα, μια τέτοια αλλαγή μπορεί να επιφέρει μια αλλαγή στις αξίες και τις πολιτιστικές πρακτικές των ανθρώπων. Ο Richards (1996) πιστεύει ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε έναν πολιτισμικό ιμπεριαλισμό όπου οι κάτοικοι, ειδικά η νεολαία, μεγαλώνουν σε μια συμπαγή κουλτούρα εμπορευματοποίησης.

Ωστόσο, πολλοί κοινωνικοί επιστήμονες έχουν υποστηρίξει τα αρνητικά άκρα του τουρισμού επειδή, αν και υπάρχει οικονομικό όφελος στον τουρισμό, υπάρχει απώλεια πολιτισμού. Στο άρθρο του Vellas (2004), αναφέρεται το γεγονός ότι το

οικονομικό μοντέλο τείνει να κυριαρχεί στη λήψη αποφάσεων, παρά τη σύγκρουση σε θέματα πολιτισμικής ευαισθησίας. Το θέμα που αναλύθηκε από τον Timothy (2011) σχετικά με την προληπτική επίτευξη βιώσιμου τουρισμού αντανάκλα την πραγματικότητα ότι οι στρατηγικές που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν οικονομικά οφέλη είναι ταυτόχρονα πιθανό να θέσουν σε κίνδυνο την παράδοση αληθινής πολιτιστικής εμπειρίας.

Η ατιμοποίηση δημιουργείται συχνά ως αποτέλεσμα της εμπορευματοποίησης της λαϊκής κουλτούρας, καθώς η προσαρμογή και η αντίσταση είναι δημοφιλή χαρακτηριστικά. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη μετατροπή πολιτιστικών στοιχείων σε εμπορεύσιμα προϊόντα, τα οποία μπορούν να ωθήσουν τις κοινότητες να προσαρμοστούν ενσωματώνοντας αυτές τις αλλαγές στην ταυτότητά τους ή να αντισταθούν υποστηρίζοντας τις παραδοσιακές αξίες. Οι Leaving και Reisinger (2006) περιγράφουν επίσης πώς ορισμένες κοινότητες ελέγχουν συνειδητά τη διαδικασία της τουριστικής ανάπτυξης προκειμένου να προωθήσουν την ανάπτυξη του τουρισμού που αντανάκλα την τοπική κουλτούρα. Στην ίδια σημείωση, υπάρχουν εκείνοι που αντιστέκονται στην τουριστική ανάπτυξη που είναι πιθανό να φέρει εμπορευματοποίηση του πολιτισμού και των παραδόσεων.

2.6 Εκπαιδευτικές ευκαιρίες και φιλοδοξίες που πηγάζουν από τον τουρισμό

2.6.1 Ρόλος του Τουρισμού στην Τοπική Εκπαίδευση και Ανάπτυξη

Η εκπαίδευση και η ανάπτυξη μιας κοινότητας που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον τουρισμό δίνεται από αυτή την εργασία τόσο σε ευκαιρίες όσο και σε απειλές που τον συνοδεύουν. Είναι εξίσου δύσκολο να εξετάσουμε πώς ο τουρισμός επηρεάζει τη διαμόρφωση των εκπαιδευτικών τροχιών και τους επαγγελματικούς προσανατολισμούς των ανθρώπων, επειδή είναι μια πολύπλευρη διαδικασία που βασίζεται σε διαφορετικές οικονομικές ευκαιρίες, πολιτιστικές προσδοκίες και διαθέσιμα εργαλεία.

Η εκπαίδευση των ντόπιων είναι συνήθως ένα άλλο όφελος που έρχεται με την ανάπτυξη του τουρισμού. Από αυτή την άποψη, ο Timothy (2011) έκρινε ότι ο τουρισμός διευκόλυνε τη δημιουργία εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων όπως σχολεία, επαγγελματικά ιδρύματα σε πολλές πολύ ή λιγότερο ανεπτυγμένες ζώνες. Τέτοιες

επενδύσεις στην εκπαιδευτική ανάπτυξη συχνά αποδίδονται στην ανάγκη τροφοδότησης των απαιτήσεων προσωπικού των τουριστικών τομέων σε γλώσσες, διαχείριση ξενοδοχείων και τουρισμού και υπηρεσίες οικοτουρισμού. Έτσι, οι Cheung και Huang (2011) εξήγησαν πώς αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα μπορούν να προσαρμοστούν σύμφωνα με τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας και πώς αυτό μπορεί να μετατοπίσει τις εκπαιδευτικές ατζέντες προς τα προτιμώμενα θέματα που συνδέονται περισσότερο με τον τουριστικό τομέα.

Ο τουρισμός είναι ιδανικός για την προσφορά πρακτικών χώρων όπου οι ντόπιοι μπορούν να εφαρμόσουν τις δεξιότητες στον τομέα εργασίας τους, ενισχύοντας έτσι το σημείο ότι η μάθηση μέσω της πρακτικής είναι η καλύτερη. Ενώ οι Ritchie et al. (2013) δηλώνουν ότι αυτή η άμεση εφαρμογή βοηθά στην ενίσχυση της πρακτικής κατάρτισης και της αγκυροβολημένης μάθησης για την ενίσχυση της τοπικής ανταγωνιστικότητας στην ανάπτυξη απτών και υγιών προσόντων που επεκτείνονται στην πιστοποίηση επάρκειας στις θέσεις εργασίας στον τουριστικό κλάδο καθώς και σε άλλα μεταβιβάσιμα ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά για την απασχόληση στην παγκόσμια αγορά. Αυτός ο τύπος μάθησης, που συνδέεται με τον τουρισμό, πιθανότατα οδηγεί σε βελτίωση της σταδιοδρομίας εντός του κλάδου, όπου οι εκπαιδευόμενοι ανεβαίνουν από τη βαθμίδα των υποβαθμισμένων υπαλλήλων σε αυτήν των εποπτών, όπως τονίστηκε από τον Baum (2006).

Έχει επίσης διαπιστωθεί ότι η προβολή των ευκαιριών σταδιοδρομίας στον τουρισμό επηρεάζει τους μαθητές και τους νέους της χώρας καθώς και τους ενήλικες. Όπως οι Dwyer et al. (2010) εξηγούν ότι οι ιστορίες επιτυχίας και τα οικονομικά οφέλη που παρατηρούνται στον τουριστικό τομέα μπορούν να παρακινήσουν τους ντόπιους να ακολουθήσουν καριέρα στον τουρισμό. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα σε περιοχές όπου οι εναλλακτικές ευκαιρίες απασχόλησης μπορεί να είναι σπάνιες. Ωστόσο, ο Baum(2007) προειδοποιεί ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολική εξάρτηση από τον τουρισμό, καθιστώντας ενδεχομένως τις τοπικές οικονομίες ευάλωτες στις τουριστικές διακυμάνσεις.

Ο τουρισμός μπορεί επίσης να επηρεάσει το περιεχόμενο και τον προσανατολισμό των τοπικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Οι Robinson και Picard (2006) εξετάζουν πώς τα σχολεία ενδέχεται να προσφέρουν περισσότερες πολιτιστικές σπουδές, γλώσσες και φιλοξενία στα προγράμματα σπουδών για μαθητές στις

τουριστικές περιοχές για να καλύψουν τη ζήτηση για τοπική απασχόληση. Μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση της πολιτιστικής συνείδησης και της οπτικής γωνίας των μαθητών και να τους προσφέρει δεξιότητες που ισχύουν στην αγορά.

Μακροπρόθεσμα, η επίδραση του τουρισμού στην εκπαίδευση μπορεί να έχει βαθιές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της κοινότητας. Οι Telfer και Wall (1996) προτείνουν ότι τα καλά σχεδιασμένα εκπαιδευτικά προγράμματα που προβλέπουν τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας μπορούν να οδηγήσουν σε βιώσιμη ανάπτυξη της κοινότητας και αυξημένη ποιότητα ζωής. Ωστόσο, είναι σημαντικό αυτά τα προγράμματα να ενθαρρύνουν επίσης την κριτική σκέψη και να παρέχουν μια ευρεία εκπαίδευση που δεν περιορίζει τους μαθητές μόνο σε τομείς που σχετίζονται με τον τουρισμό.

2.6.2 Μελέτες Περιπτώσεων Εκπαιδευτικού Εμπλουτισμού Μέσω Τουρισμού

Είναι δυνατόν να βρεθούν πολλά επιχειρήματα σχετικά με τον θετικό αντίκτυπο της τουριστικής ανάλυσης του συγκεκριμένου θέματος με βάση την Κω, Ελλάδα και να εντοπιστούν σημαντικές συνεισφορές του τουρισμού στην ενίσχυση της εκπαίδευσης και της ατομικής προόδου. Έτσι, μπορούν να αναλυθούν γενικότερες τάσεις με βάση τέτοιους τομείς για την αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων στην εκπαίδευση και την απασχόληση του πληθυσμού σε σχέση με την τουριστική ανάπτυξη.

Μελέτη Περίπτωσης 1: Προγράμματα Εκπαίδευσης Φιλοξενίας

Υπάρχει η εισαγωγή προγραμμάτων κατάρτισης στη φιλοξενία που συνδέονται με ξενοδοχεία και άλλες τουριστικές επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, η Σχολή Διοίκησης Ξενοδοχείων και Τουρισμού της Κω διαθέτει έναν αξιοσημείωτο μηχανισμό για την προσφορά ποικίλων επαγγελμάτων, που διασφαλίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν γνώσεις που επιθυμούν για μια γόνιμη καριέρα στον υποτομέα. Όπως αναφέρουν οι Zouni και Kouremenos (2008), οι μαθητές που ολοκληρώνουν αυτά τα προγράμματα βρίσκουν δουλειά γρήγορα, προσαρμοζόμενοι στην ισχυρή αγορά εργασίας της Κω λόγω του τουριστικού τομέα που αφθονεί. Είναι πολύ σημαντικά με έμφαση στην προσφορά πραγματιστικής και παιδαγωγικής κατανόησης της τουριστικής αγοράς που υπάρχει σε τοπικό επίπεδο.

Μελέτη περίπτωσης 2: Ανάπτυξη Γλωσσικών Δεξιοτήτων

Η εισροή διεθνών τουριστών έχει δημιουργήσει ζήτηση για πολύγλωσσους παρόχους υπηρεσιών στην Κω. Δυνάμεις όπως το Εμπορικό Επιμελητήριο Δωδεκανήσου έχουν επίσης ξεκινήσει προγράμματα γλωσσικής εκπαίδευσης στους ντόπιους υπαλλήλους. Σύμφωνα με τη μελέτη των Papatheodorou, et al. (2010), τέτοια μέτρα όχι μόνο βοήθησαν τους συμμετέχοντες να αποκτήσουν καλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης, αλλά ωφέλησαν επίσης τις άμεσες επαφές με τους τουρίστες που οδηγούν σε υψηλότερα επίπεδα παροχής υπηρεσιών και ικανοποίηση των εργαζομένων. Αυτό είναι ένα άλλο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα που προκύπτει από τις ανάγκες της λειτουργίας της τουριστικής βιομηχανίας.

Μελέτη Περίπτωσης 3: Προγράμματα Πολιτιστικών Ανταλλαγών

Τα προγράμματα πολιτιστικών ανταλλαγών που διευκολύνονται από τον τουρισμό προσφέρουν επίσης σημαντικά εκπαιδευτικά οφέλη. Για παράδειγμα, το Ιπποκράτειο Φεστιβάλ που είναι το φεστιβάλ τοπικού πολιτισμού είναι ενσωματωμένο με καλλιτέχνες, μουσικούς ακόμη και ειδικούς του πολιτισμού από άλλες χώρες. Σύμφωνα με τη Leontidou (2012), τέτοια προγράμματα βοηθούν τους συμμετέχοντες, κυρίως τους νέους, να επεκτείνουν τις γνώσεις τους σε διάφορους πολιτισμούς και τέχνες σε όλο τον κόσμο, βελτιώνοντας έτσι τις εκπαιδευτικές τους εμπειρίες.

Μελέτη Περίπτωσης 4: Οικοτουρισμός και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Και η ενθάρρυνση της άποψης του οικοτουρισμού στην Κω έχει διαμορφώσει εκπαιδευτικά προγράμματα για τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Ένα από αυτά είναι το KosEco-Friendly Project που στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και των επισκεπτών σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο χρήση των πόρων του νησιού. Ο Holden (2008) ανέφερε ότι τέτοια προγράμματα δεν εκθέτουν μόνο τους συμμετέχοντες σε διαφορετικές περιβαλλοντικές ανησυχίες αλλά και σε δεξιότητες διαχείρισης και διατήρησης του περιβάλλοντος ανεξάρτητα από τη δύναμη που μπορεί να έχει στην τουριστική βιομηχανία.

Μελέτη Περίπτωσης 5: Πρακτική Άσκηση και Μαθητεία

Η πρακτική άσκηση και η μαθητεία σε τοπικές τουριστικές επιχειρήσεις παρέχουν γνώσεις και πρακτική εκπαίδευση στους φοιτητές. Μια μελέτη του Ανδριώτη (2009)

υπογραμμίζει πώς τέτοιες ευκαιρίες επιτρέπουν στους μαθητές να εφαρμόσουν τις ακαδημαϊκές τους γνώσεις σε πραγματικές συνθήκες, ενισχύοντας την μαθησιακή τους εμπειρία και προετοιμάζοντάς τους για σταδιοδρομία στον τουρισμό ή σε συναφείς τομείς.

Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία έρευνας

3.1 Σχεδιασμός και προσέγγιση της έρευνας

Ο λόγος πίσω από την εφαρμογή της στρατηγικής της ποιοτικής έρευνας είναι η προσπάθεια να εκτιμηθούν οι στάσεις και οι αντιλήψεις, καθώς και οι εμπειρίες τριών μεγάλων ομάδων: των κατοίκων της Κω, των τουριστών και των εργαζομένων στα ξενοδοχεία της Κω. Όλα τα παραπάνω είναι δυνατά χάρη σε αυτή την προσέγγιση, καθώς επιτρέπει και ανοίγει και τη βαθιά ανάλυση υποκειμενικών πραγματικοτήτων και νοημάτων που δεν μπορούν να αποτυπωθούν σε αριθμούς (Denzin και Lincoln, 2018). Για τις μελέτες στις οποίες στόχος των ερευνητών είναι να βρουν πολυάριθμες και ποικίλες ανθρώπινες και κοινωνικές διαδικασίες, η ποιοτική έρευνα είναι η πλέον κατάλληλη, καθώς επιτρέπει την αναγνώριση των πολυεπίπεδων συμπεριφορών των συμμετεχόντων (Creswell & Poth, 2018).

Σε αντίθεση με την ποσοτική μέθοδο που συχνά διερευνά ένα φαινόμενο μέσα σε ελεγχόμενο περιβάλλον, η ποιοτική έρευνα στοχεύει στην ανακάλυψη της φύσης ενός φαινομένου μέσα στο πλαίσió του και στο πώς το ερμηνεύουν οι συμμετέχοντες ή το υποκείμενο (Bryman, 2016). Όπως δείχνει η παραπάνω μελέτη, η μέθοδος αυτή είναι ζωτικής σημασίας για μια μελέτη σχετικά με τις επιπτώσεις του τουρισμού στην Κω, καθώς φιλοξενεί τις οικονομικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές πτυχές μαζί με την εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο οι ενδιαφερόμενοι το βιώνουν.

Σε αντίθεση με τις ποσοτικές μεθόδους που επιδιώκουν την παραγωγή γενικεύσιμων αριθμών με στατιστικά μέσα, η έμφαση της ποιοτικής έρευνας δίνεται στο βάθος και όχι στο πλάτος. Βοηθά τον ερευνητή να έχει κοινωνική επαφή με τους συμμετέχοντες, όπου αναπτύσσει ταυτόχρονα τη γνώση (Silverman, 2020). Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό όταν αναλύονται φαινόμενα όπως ο τουρισμός, τα εμπόδια του οποίου καθορίζονται από προσωπικές στάσεις και πολιτισμικούς παράγοντες.

Αυτό τονίζεται περαιτέρω από το γεγονός ότι η παρούσα μελέτη έχει ερμηνευτική επιστημολογία. Στην ερμηνεία, οι υποθέσεις είναι ότι η πραγματικότητα είναι μια κατασκευή των ανθρώπων, σύμφωνα με την οποία η πραγματικότητα μπορεί να εμπλακεί μόνο μέσω της ερμηνείας ή της κατανόησης των νοημάτων που δίνουν οι άνθρωποι στα γεγονότα της ζωής τους (Cohenetal., 2018). Αυτή η επιστημολογική

στάση είναι ιδιαίτερα κατάλληλη για τον γενικό στόχο της παρούσας έρευνας: την αξιολόγηση των επιπτώσεων του τουρισμού σε διάφορους ενδιαφερόμενους στο νησί της Κω.

Λαμβάνοντας υπόψη τον σκοπό και τους προσδιορισμένους στόχους της, η ημιδομημένη συνέντευξη επιλέχθηκε ως η κύρια μέθοδος συλλογής δεδομένων λόγω της ικανότητάς της να ανταποκρίνεται στους στόχους της μελέτης, να είναι πλούσια, εύελικτη και να παρέχει δεδομένα με βάση το πλαίσιο. Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις είναι παρόμοιες με τις δομημένες συνεντεύξεις στο ότι καθορίζεται ένας βαθμός βασικών ερωτήσεων πριν από την πραγματική συνέντευξη, αλλά οι συνεντευκτές έχουν τη δυνατότητα να θέτουν πρόσθετες ερωτήσεις και να επανέρχονται σε ερωτήσεις για τις οποίες οι συμμετέχοντες μπορεί να δείχνουν ενδιαφέρον ή τις οποίες μπορεί να έχουν ακολουθήσει για διευκρινίσεις (Gilletal., 2008). Η μέθοδος αυτή είναι πιο χρήσιμη στο παράδειγμα της ποιοτικής έρευνας, δεδομένου ότι η βαθιά κατανόηση των εμπειριών και των απόψεων των συμμετεχόντων είναι πρωτεύον μέλημα.

Πλεονεκτήματα των ημιδομημένων συνεντεύξεων για τη μελέτη

1. **Ευελιξία και προσαρμοστικότητα** Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις επιτρέπουν την προσαρμογή κατά τη διαδικασία της συνέντευξης, γεγονός που τις καθιστά ιδανικές για τη διερεύνηση σύνθετων φαινομένων όπως ο τουρισμός. Αυτή η ευελιξία επιτρέπει στον ερευνητή να προσαρμόσει τις ερωτήσεις με βάση τις απαντήσεις και να εμβαθύνει σε συγκεκριμένα θέματα, όπως οι πολιτιστικές ανταλλαγές, οι περιβαλλοντικές ανησυχίες και οι οικονομικές επιπτώσεις. Ο ανοιχτός χαρακτήρας των ερωτήσεων διευκολύνει μια πιο διαλογική δυναμική, ενθαρρύνοντας τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους με τα δικά τους λόγια (Bryman, 2016).
2. **Πλούτος και βάθος δεδομένων** Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις είναι κατάλληλες για την καταγραφή των αποχρώσεων και των υποκειμενικών εμπειριών των τριών ομάδων ενδιαφερομένων. Για παράδειγμα, ένας ντόπιος κάτοικος μπορεί να παράσχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο τουρισμός επηρεάζει την καθημερινή ζωή και την κοινότητά του, ενώ ένας τουρίστας μπορεί να προβληματιστεί σχετικά με την αντίληψή του για την τοπική φιλοξενία και τις πρακτικές βιωσιμότητας. Η μέθοδος αυτή

επιτρέπει τη συλλογή πλούσιων, περιγραφικών δεδομένων που οι ποσοτικές έρευνες θα μπορούσαν να παραβλέψουν (King&Horrocks, 2010).

3. **Συμμετοχοκεντρική προσέγγιση** Η μέθοδος αυτή τοποθετεί τους συμμετέχοντες στο επίκεντρο της ερευνητικής διαδικασίας, διασφαλίζοντας ότι ακούγονται οι φωνές τους. Επιτρέποντας στους συμμετέχοντες να εκφραστούν ελεύθερα μέσα σε ένα καθοδηγητικό πλαίσιο, οι συνεντεύξεις προώθησαν τη βαθύτερη κατανόηση των ατομικών και συλλογικών εμπειριών τους (Cohenetal., 2018). Αυτή η προσέγγιση ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματική για την εμπλοκή διαφορετικών ομάδων - ντόπιων, τουριστών και υπαλλήλων ξενοδοχείων - καθένας από τους οποίους έφερε μοναδικές προοπτικές στη μελέτη.
4. **Διερεύνηση θεμάτων που αφορούν το πλαίσιο** Ο τουρισμός στην Κω λειτουργεί μέσα σε ένα συγκεκριμένο πολιτιστικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο. Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις διευκόλυναν τη λεπτομερή διερεύνηση αυτών των τοπικών ζητημάτων. Για παράδειγμα, ο ερευνητής μπορούσε να εμβαθύνει σε θέματα όπως η εποχικότητα του τουρισμού, ο αντίκτυπός του στις τοπικές παραδόσεις και οι στρατηγικές που χρησιμοποιούν τα ξενοδοχεία για τη διαχείριση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας μεταξύ των επισκεπτών και του προσωπικού.
5. **Ευθυγράμμιση με τους στόχους της έρευνας** Η χρήση ημιδομημένων συνεντεύξεων ευθυγραμμίζεται στενά με τους στόχους της μελέτης, οι οποίοι περιλαμβάνουν την κατανόηση των οικονομικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών διαστάσεων του τουρισμού στην Κω. Η μέθοδος αυτή υποστηρίζει τον στόχο της μελέτης να παράγει αξιοποιήσιμες γνώσεις που μπορούν να ενημερώσουν τις πρακτικές και τις πολιτικές βιώσιμου τουρισμού.

Πληθώρα βιβλιογραφικών πηγών δικαιολογεί την εφαρμογή των ημιδομημένων συνεντεύξεων σε μια σειρά ποιοτικών μελετών. Εξηγώντας τη δύναμη της μεθόδου για τις συγκεκριμένες μελέτες, οι Gilletal. (2008) σημείωσαν ότι με τη μέθοδο αυτή μπορούν να αποκτηθούν περισσότερες διαδικαστικές και πλαισιακές πληροφορίες από ό,τι με άλλες προσεγγίσεις. Παρομοίως, οι King και Horrocks (2010) σημειώνουν ότι τέτοιου είδους συνεντεύξεις είναι κατάλληλες όταν επιδιώκεται η ανακάλυψη της

σημασίας που αποδίδουν τα υποκείμενα της μελέτης σε ορισμένα γεγονότα ή φαινόμενα, κάτι που αποτελεί βασικό στόχο στην παρούσα ερευνητική πρόταση.

Οι Creswell και Poth (2018) υπογραμμίζουν τη σημασία της ευελιξίας στη συλλογή ποιοτικών δεδομένων, σημειώνοντας ότι οι ημιδομημένες συνεντεύξεις επιτρέπουν στους ερευνητές να ανταποκρίνονται δυναμικά στις αφηγήσεις των συμμετεχόντων. Αυτή η προσαρμοστικότητα παίζει τον ρόλο της σε μελέτες όπως η παρούσα, όπου οι διαφορετικές προοπτικές των ντόπιων, των τουριστών και των υπαλλήλων του ξενοδοχείου απαιτούν προσαρμοσμένες προσεγγίσεις.

Τέλος, ο Bryman (2016) σημειώνει ότι η επιλεγμένη μέθοδος είναι σχετική με την κατανόηση του πλούτου του πραγματικού κόσμου, ο οποίος είναι υψίστης σημασίας για την έρευνα των επιπτώσεων του τουρισμού.

3.2 Επιλογή συμμετεχόντων

Κατά τον προσδιορισμό των συμμετεχόντων για την παρούσα μελέτη δόθηκε έμφαση στη διεξαγωγή της μελέτης με τέτοιο τρόπο ώστε να καταγραφούν άτομα με διαφορετικές πεποιθήσεις σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας για την επίδραση του τουρισμού στην Κω. Η μελέτη μετρά την επίδραση του τουρισμού στο νησί από την οπτική γωνία τριών άσχετων ομάδων: των ντόπιων, των τουριστών και των υπαλλήλων/ξενοδοχοϋπαλλήλων. Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται τα κριτήρια επιλογής των μελών και μια δημογραφική επισκόπηση κάθε ομάδας.

Κριτήρια για την επιλογή ντόπιων, τουριστών και υπαλλήλων ξενοδοχείων

Ντόπιοι

Τα κριτήρια επιλογής των τοπικών συμμετεχόντων επικεντρώθηκαν στη διασφάλιση της εκπροσώπησης από διαφορετικά δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα, ώστε να παρέχεται μια ολιστική άποψη του τρόπου με τον οποίο ο τουρισμός επηρεάζει τους κατοίκους. Τα βασικά κριτήρια ήταν τα εξής:

- **Μόνιμη κατοικία:** Συμπεριλήφθηκαν μόνο άτομα που ζούσαν στην Κω για τουλάχιστον πέντε χρόνια, ώστε να διασφαλιστεί η εξοικείωση με τις μακροπρόθεσμες αλλαγές στον τομέα του τουρισμού.

- **Επαγγελματική ποικιλομορφία:** Οι συμμετέχοντες επιλέχθηκαν από μια σειρά επαγγελμάτων, συμπεριλαμβανομένων ιδιοκτητών μικρών επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών, αγροτών και ατόμων που δεν ασχολούνται άμεσα με τον τουρισμό, ώστε να αποτυπωθούν διαφορετικά επίπεδα αλληλεπίδρασης με τον κλάδο.
- **Γεωγραφική εκπροσώπηση:** Συμπεριλήφθηκαν ντόπιοι τόσο από την κύρια πόλη όσο και από μικρότερα χωριά, ώστε να ληφθούν υπόψη οι διαφορές στον τρόπο με τον οποίο ο τουρισμός επηρεάζει τις αστικές έναντι των αγροτικών περιοχών.

Αυτή η προσέγγιση σκόπιμης δειγματοληψίας διασφαλίζει ότι οι προοπτικές των ντόπιων αντικατοπτρίζουν μια ποικιλία εμπειριών και σχέσεων με τον τουρισμό (Creswell&Poth, 2018).

Τουρίστες

Για τους τουρίστες, η διαδικασία επιλογής είχε ως στόχο να καταγράψει την ποικιλομορφία στα κίνητρα, τις εμπειρίες και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά.

- **Τύπος επισκέπτη:** Συμπεριλήφθηκε ένα μείγμα επισκεπτών που επισκέπτονται για πρώτη φορά και επαναλαμβανόμενων τουριστών για να συγκριθούν οι αντιλήψεις για τον τουρισμό στην Κω με την πάροδο του χρόνου.
- **Σκοπός της επίσκεψης:** Επιλέχθηκαν τουρίστες με διαφορετικούς σκοπούς - αναψυχής, πολιτιστικής εξερεύνησης και οικολογικού τουρισμού - για να δοθεί μια εικόνα του τρόπου με τον οποίο αυτές οι ομάδες εμπλέκονται με το νησί.
- **Δημογραφική ποικιλία:** Καταβλήθηκε προσπάθεια να συμπεριληφθούν συμμετέχοντες από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, εθνικότητες και στυλ ταξιδιού (π.χ. μοναχικοί ταξιδιώτες, οικογένειες και ζευγάρια).

Η προσέλκυση τουριστών έγινε σε βασικά σημεία αλληλεπίδρασης, όπως ξενοδοχεία, πολιτιστικούς χώρους και κόμβους μεταφορών. Αυτή η μέθοδος εξασφάλισε την πρόσβαση σε ένα ευρύ φάσμα συμμετεχόντων, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τη μεροληψία επιλογής (King&Horrocks, 2010).

Υπάλληλοι ξενοδοχείων

Η συμπερίληψη υπαλλήλων ξενοδοχείων παρείχε πληροφορίες για τις λειτουργικές και διαπροσωπικές πτυχές του τουρισμού. Τα κριτήρια επιλογής για αυτή την ομάδα περιλάμβαναν:

- **Ρόλοι εντός του ξενοδοχείου:** Συμπεριλήφθηκαν οι διευθυντές, το προσωπικό της ρεσεψιόν, το προσωπικό καθαριότητας και οι εργαζόμενοι στο εστιατόριο, ώστε να αντικατοπτρίζεται η ποικιλία των αρμοδιοτήτων και των αλληλεπιδράσεων με τους τουρίστες.
- **Επίπεδο εμπειρίας:** Συμπεριλήφθηκαν τόσο έμπειροι επαγγελματίες όσο και νεότεροι υπάλληλοι για να συγκριθούν οι μακροπρόθεσμες προοπτικές με τις νέες παρατηρήσεις.
- **Τύπος απασχόλησης:** Πήραμε συνεντεύξεις από εποχικό και μόνιμο προσωπικό για να εξετάσουμε τις επιπτώσεις του εποχικού τουριστικού κύκλου του νησιού.

Αυτή η ποικιλόμορφη εκπροσώπηση στην ομάδα των εργαζομένων του ξενοδοχείου επέτρεψε στη μελέτη να εξετάσει πώς οι διάφοροι ρόλοι συμβάλλουν και επηρεάζονται από την τουριστική βιομηχανία στην Κω.

Δημογραφική κατανομή των συμμετεχόντων

Ντόπιοι

Η ομάδα των ντόπιων συμμετεχόντων αποτελούνταν από άτομα ηλικίας μεταξύ 25 και 65 ετών. Τα επαγγέλματα περιλάμβαναν ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων , αγρότες , εκπαιδευτικούς και άτομα που δεν εμπλέκονται άμεσα στην τουριστική βιομηχανία .

- **Φύλο:** άνδρες και γυναίκες.
- **Έτη στην Κω:** Οι συμμετέχοντες ζούσαν στο νησί κατά μέσο όρο 30 χρόνια, με ελάχιστο χρόνο διαμονής 8 χρόνια και μέγιστο 60 χρόνια.
- **Γεωγραφική θέση:** συμμετέχοντες από την πόλη της Κω και από τα γύρω χωριά, εξασφαλίζοντας γεωγραφική ποικιλομορφία.

Αυτή η σύνθεση αντικατοπτρίζει την κοινωνικοοικονομική και δημογραφική ποικιλομορφία του τοπικού πληθυσμού, παρέχοντας μια ισχυρή βάση για την ανάλυση των επιπτώσεων του τουρισμού στα διάφορα τμήματα της κοινότητας.

Τουρίστες

Η ομάδα των τουριστών περιελάμβανε συμμετέχοντες ηλικίας μεταξύ 18 και 70 ετών, οι οποίοι αντιπροσώπευαν ένα ευρύ φάσμα ταξιδιωτικών κινήτρων και εμπειριών.

- **Φύλο:** γυναίκες και άνδρες.
- **Υψηλότητα:** Οι συμμετέχοντες περιλάμβαναν επισκέπτες από τη Γερμανία , το Ηνωμένο Βασίλειο , την Ιταλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες .
- **Ταξιδιωτικός σκοπός:** ταξιδιώτες αναψυχής, πολιτιστικοί τουρίστες και ήταν οικοτουρίστες.
- **Συχνότητα επίσκεψης:** επισκέπτες για πρώτη φορά και επαναλαμβανόμενοι τουρίστες.

Η δημογραφική ποικιλία μεταξύ των τουριστών εξασφάλισε ότι τα ευρήματα κατέγραψαν ένα εύρος προοπτικών σχετικά με τον πολιτιστικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο του τουρισμού στην Κω.

Υπάλληλοι ξενοδοχείων

Η ομάδα των ξενοδοχοϋπαλλήλων περιλάμβανε άτομα ηλικίας μεταξύ 22 και 55 ετών, αντικατοπτρίζοντας ένα εύρος ρόλων και αρμοδιοτήτων στον τομέα της φιλοξενίας.

- **Φύλο:** γυναίκες και άνδρες.
- **Ρόλοι:** Οι συμμετέχοντες περιλάμβαναν διευθυντές , προσωπικό ρεσεψιόν , προσωπικό εστιατορίου και προσωπικό καθαριότητας .
- **Έτη στον κλάδο:** Οι εργαζόμενοι εργάζονταν στον τομέα του τουρισμού κατά μέσο όρο 8 χρόνια, με εμπειρία που κυμαινόταν από 1 έτος έως 25 έτη.
- **Τύπος απασχόλησης:** μόνιμοι υπάλληλοι και εποχικοί υπάλληλοι.

Η ποικιλομορφία αυτής της ομάδας ανέδειξε τη λειτουργική δυναμική και τις προκλήσεις που συνεπάγεται η εργασία σε μια τουριστική βιομηχανία με έντονα εποχιακό χαρακτήρα.

Λόγος για την επιλογή των συμμετεχόντων

Οι βάσεις για την επιλογή των συμμετεχόντων ήταν να έχουν πολλαπλές γνώμες και απόψεις σχετικά με τις επιπτώσεις του τουρισμού στην Κω. Στη μελέτη συμμετείχαν διάφοροι τουρίστες με διαφορετικό υπόβαθρο και ξενοδοχοϋπάλληλοι διαφορετικής ηλικιακής ομάδας, έτσι ώστε η μελέτη να είναι πιο ισορροπημένη όσον αφορά τις διάφορες οικονομικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού. Πρώτα απ' όλα, η σκόπιμη δειγματοληψία και η δειγματοληψία ευκολίας κατέστησαν δυνατή την επιλογή συμμετεχόντων που μπορούσαν να διοριστούν στις ομάδες τους και που ήταν εύκολο να πάρουν συνέντευξη.

Η προσέγγιση αυτή συμβαδίζει με τις γενικές αρχές διεξαγωγής ποιοτικής έρευνας που αναγνωρίζουν το πλαίσιο και, όπου είναι δυνατόν, τον ρόλο που διαδραματίζουν οι συμμετέχοντες στη συνδιαμόρφωση του συστήματος γνώσης (Silverman, 2020). Η ετερογένεια προσέφερε τον πλούτο του συνδυασμού της πολύπλευρης παρατήρησης του φαινομένου του τουρισμού στην Κω, καθώς όλοι οι συμμετέχοντες αντιπροσώπευαν διαφορετικές εμπειρίες.

3.3 Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Η διαδικασία συλλογής δεδομένων για την παρούσα μελέτη περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ημιδομημένων συνεντεύξεων, διαμορφωμένων κατά περίπτωση, με ντόπιους κατοίκους, τουρίστες και υπαλλήλους ξενοδοχείων στην Κω. Η προσέγγιση αυτή επιλέχθηκε για να διασφαλιστεί ότι η μελέτη επέτρεπε τη δημιουργία λεπτομερούς και σε βάθος συζήτησης, ενώ παράλληλα διασφαλιζόταν ότι υπήρχε μια μικρή δομή για την απάντηση των ερευνητικών ερωτημάτων (Bryman, 2016). Οι συνεντεύξεις χορηγήθηκαν εντός τριών μηνών και λίγο παραπάνω για να επιτραπεί η πρόσβαση στους διάφορους συμμετέχοντες, ιδίως όταν η μελέτη βασίζεται στην περίοδο αιχμής του τουρισμού. Για τον σκοπό αυτό, στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν, τις δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά τη συλλογή δεδομένων και δείγματα των ερωτήσεων συνέντευξης από τους οδηγούς που χρησιμοποιήθηκαν.

Περιγραφή της διαδικασίας συνέντευξης

Τρόπος διεξαγωγής των συνεντεύξεων

Οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν αυτοπροσώπως και εικονικά(εξ αποστάσεως και μέσω τηλεφώνου), ανάλογα με τη διαθεσιμότητα και τις προτιμήσεις των συμμετεχόντων.

- **Προσωπικές συνεντεύξεις:** Η πλειονότητα των συνεντεύξεων με τους ντόπιους και τους υπαλλήλους των ξενοδοχείων διεξήχθησαν πρόσωπο με πρόσωπο σε βολικές τοποθεσίες, όπως καφετέριες, χώρους εργασίας ή τα σπίτια των συμμετεχόντων. Αυτές οι ρυθμίσεις προώθησαν ένα άνετο περιβάλλον, ενθαρρύνοντας τον ανοιχτό και ειλικρινή διάλογο (Creswell&Poth, 2018).
- **Εικονικές συνεντεύξεις:** Ορισμένοι τουρίστες προτίμησαν εικονικές συνεντεύξεις που διεξήχθησαν μέσω βιντεοκλήσεων, καθώς η μέθοδος αυτή επέτρεπε ευελιξία και μείωνε τα υλικοτεχνικά εμπόδια, ιδίως για όσους είχαν σφιχτό χρονοδιάγραμμα ταξιδιού. Οι εικονικές συνεντεύξεις αποδείχθηκαν επίσης πολύτιμες για τη διασφάλιση της συμμετοχής επαναλαμβανόμενων τουριστών που δεν βρίσκονταν πλέον στο νησί κατά τη διάρκεια της περιόδου συλλογής δεδομένων.

Η ευελιξία του τρόπου συνέντευξης εξασφάλισε τη συμμετοχικότητα και επέτρεψε τη συνεργασία με τους συμμετέχοντες με τρόπο που να ταιριάζει στις προτιμήσεις και το πρόγραμμά τους.

Όλες οι συνεντεύξεις διήρκεσαν περίπου 45 έως 60 λεπτά. Οι συνεντεύξεις πεδίου χορηγήθηκαν κυρίως στην ελληνική γλώσσα στους ντόπιους κατοίκους και στους ξενοδοχοϋπαλλήλους όπου ήταν απαραίτητο στους τουρίστες οι συνεντεύξεις χορηγήθηκαν στα αγγλικά, με τη βοήθεια διερμηνείας και εφαρμογών όπου ήταν απαραίτητο. Αυτή η γλωσσική προσαρμογή βοήθησε στην παροχή σαφούς κατανόησης αλλά και στην ποιοτική συλλογή δεδομένων (King&Horrocks, 2010).

Οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για τις λεπτομέρειες της μελέτης καθώς και για την εγγύηση της εμπιστευτικότητας. Για την προσωπική συνέντευξη, οι συμμετέχοντες υπέγραψαν τη συγκατάθεσή τους. Για τους εικονικούς συμμετέχοντες, η συγκατάθεση ήταν προφορική. Η διαδικασία ακολούθησε τις δεοντολογικές

κατευθυντήριες γραμμές για την ποιοτική έρευνα, όπως περιγράφονται από τους Cohenetal., (2018).

3.4 Ηθικές εκτιμήσεις

Το ζήτημα της δεοντολογίας αποτελεί σημαντικό μέρος κάθε ποιοτικής έρευνας, για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των συμμετεχόντων και την οικοδόμηση σχέσης μεταξύ του ερευνητή και των συμμετεχόντων (Creswell&Poth, 2018). Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις που διεξήχθησαν μεταξύ των ντόπιων και των επισκεπτών που διαμένουν στα ξενοδοχεία της Κω, καθώς και των υπαλλήλων των εν λόγω εγκαταστάσεων, συμμορφώθηκαν επίσης με τα καθορισμένα πρότυπα δεοντολογίας κατά τη διάρκεια της έρευνας. Τα δεοντολογικά κριτήρια αφορούσαν την απόκτηση συγκατάθεσης μετά από ενημέρωση, τη διασφάλιση της ανωνυμίας και τη διασφάλιση της δεοντολογικής διεξαγωγής της έρευνας σύμφωνα με τα πρότυπα θέσπισης και διατήρησης της δεοντολογικής ποιοτικής έρευνας.

1. Ενημέρωση των συμμετεχόντων

Στους συμμετέχοντες δόθηκε λεπτομερές ενημερωτικό δελτίο που περιγράφει:

- Ο σκοπός της μελέτης και η σημασία της.
- Τα συγκεκριμένα θέματα που θα καλύπτονταν κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων.
- Τις μεθόδους συλλογής δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ηχογράφησης.
- Τα μέτρα που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της ανωνυμίας.
- Το δικαίωμά τους να αποσυρθούν από τη μελέτη ανά πάσα στιγμή χωρίς επιπτώσεις.

Το ενημερωτικό δελτίο ήταν διαθέσιμο στα ελληνικά και στα αγγλικά για να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα όλων των συμμετεχόντων, συμπεριλαμβανομένων των ντόπιων, των τουριστών και των υπαλλήλων των ξενοδοχείων (Cohenetal., 2018).

2. Λήψη συγκατάθεσης

Η γραπτή συγκατάθεση ελήφθη από τους συμμετέχοντες που συμμετείχαν σε προσωπικές συνεντεύξεις, ενώ η προφορική συγκατάθεση καταγράφηκε για τους εικονικούς συμμετέχοντες. Αυτή η διπλή προσέγγιση εξασφάλισε ευελιξία, διατηρώντας παράλληλα την ηθική αυστηρότητα. Οι συμμετέχοντες είχαν επίσης την ευκαιρία να υποβάλουν ερωτήσεις ή να ζητήσουν διευκρινίσεις πριν παράσχουν τη συγκατάθεσή τους.

3. Εθελοντική συμμετοχή

Η συμμετοχή στη μελέτη ήταν απολύτως εθελοντική. Δεν δόθηκαν κίνητρα, εκτός από τη διαβεβαίωση ότι τα ευρήματα θα χρησιμοποιούνταν προς όφελος της κοινότητας, ενημερώνοντας για τις πρακτικές βιώσιμου τουρισμού. Η προσέγγιση αυτή ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της ηθικής έρευνας, οι οποίες τονίζουν τη σημασία της αποφυγής του εξαναγκασμού (Silverman, 2020).

Η διατήρηση της ανωνυμίας και της εμπιστευτικότητας των συμμετεχόντων είναι απαραίτητη για την προστασία της ταυτότητάς τους και τη διασφάλιση της ακεραιότητας της ερευνητικής διαδικασίας (King&Horrocks, 2010).

1. Ανωνυμία

Για να διασφαλιστεί η ανωνυμία, οι συμμετέχοντες έλαβαν μοναδικούς κωδικούς κατά τα στάδια της μεταγραφής και της ανάλυσης (π.χ. L1 για τους ντόπιους, T1 για τους τουρίστες και H1 για τους υπαλλήλους των ξενοδοχείων). Αυτοί οι κωδικοί αντικατέστησαν πληροφορίες αναγνώρισης, όπως ονόματα, διευθύνσεις ή συγκεκριμένους τίτλους εργασίας. Η διαδικασία ανωνυμοποίησης ελαχιστοποίησε τον κίνδυνο να είναι αναγνωρίσιμοι οι συμμετέχοντες στην τελική έκθεση ή στις σχετικές δημοσιεύσεις.

2. Εμπιστευτικότητα

Η εμπιστευτικότητα διατηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας με την ασφαλή αποθήκευση όλων των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των ηχογραφήσεων, των απομαγνητοφωνήσεων και των εντύπων συγκατάθεσης.

Για την περαιτέρω προστασία της εμπιστευτικότητας, λήφθηκε μέριμνα ώστε να μην περιλαμβάνονται πληροφορίες που θα μπορούσαν να προσδιορίσουν έμμεσα τους

συμμετέχοντες. Για παράδειγμα, τα αποσπάσματα που χρησιμοποιήθηκαν στην ανάλυση εξετάστηκαν προσεκτικά για να διασφαλιστεί ότι δεν αποκαλύπτουν ευαίσθητες λεπτομέρειες σχετικά με την ταυτότητα ή τους ρόλους των συμμετεχόντων (Bryman, 2016).

3. Διατήρηση και διάθεση δεδομένων

Η εργασία ήταν σύμφωνη με τις γενικά αποδεκτές αρχές δεοντολογίας για ποιοτικές έρευνες, όπως περιγράφονται από την BSA και την APA. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν τα εθελοντικά δικαιώματα των συμμετεχόντων, την τήρηση της εθιμοτυπίας, τη διατήρηση της σαφήνειας και την παρουσίαση των συμμετεχόντων με ελάχιστο κίνδυνο ή βλάβη (Cohenetal., 2018).

1. Σεβασμός προς τους συμμετέχοντες

Οι συμμετέχοντες προστατεύονταν επίσης, καθώς οι απόψεις τους αποτέλεσαν τη βάση για τη διεξαγωγή της έρευνας. Η χρήση μιας ημιδομημένης προσέγγισης συνέντευξης αποδείχθηκε χρήσιμη, καθώς οι ερωτηθέντες είχαν την ευκαιρία να περιγράψουν τις εμπειρίες τους με τον δικό τους τρόπο.

2. Ελαχιστοποίηση της βλάβης

Ελήφθησαν όλες οι προφυλάξεις για να μειωθούν οι πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες, όπως η συναισθηματική αναστάτωση ή το στρες. Οι συνεντεύξεις ήταν εθελοντικές και κανένας συμμετέχων δεν πείστηκε να δώσει απάντηση σε οποιαδήποτε ερώτηση θεωρούσε ενοχλητική και άσχετη.

3. Διαφάνεια και αντανakλαστικότητα

Η λογοδοσία της ερευνητικής διαδικασίας εξυπηρετήθηκε με την ανοιχτή ενημέρωση των συμμετεχόντων σχετικά με τον στόχο και το πεδίο εφαρμογής της μελέτης. Αυτό το καλύψαμε με την υιοθέτηση της έννοιας της αντανakλαστικότητας, όπου ο ερευνητής θέτει συνεχώς στον εαυτό του ερωτήσεις σχετικά με τον εαυτό του και την πιθανή επιρροή του στα ερευνητικά ευρήματα. Για παράδειγμα, σε συνέντευξη σε υπαλλήλους ενός ξενοδοχείου, έπρεπε να υπενθυμίζονται συνεχώς οι σχέσεις εξουσίας με τέτοιον τρόπο, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους για κάθε θέμα που τέθηκε χωρίς να αισθάνονται ότι υπονομεύονται ή ότι κινδυνεύουν να τιμωρηθούν (Silverman, 2020).

3.5 Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων

Στην παρούσα ενότητα περιγράφεται η μέθοδος κωδικοποίησης, η ταξινόμηση των δεδομένων, ο εντοπισμός θεμάτων και η αξιοποίηση παραθεμάτων από τις πηγές για την υποστήριξη των ενδεχόμενων συμπερασμάτων, καθώς και τα αναλυτικά εργαλεία ή λογισμικά. Τα κωδικοποιημένα δεδομένα χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων που συγκεντρώθηκαν από τους συνομιλητές, τους ντόπιους, τους τουρίστες και τους υπαλλήλους των ξενοδοχείων της Κω. Η προσέγγιση αυτή επιλέχθηκε λόγω της δυνατότητάς της να χειρίζεται και να αναλύει μοτίβα για τα συλλεχθέντα και συσσωρευμένα ποιοτικά δεδομένα (Braun&Clarke, 2006). Η θεματική ανάλυση είναι η διαδικασία επιστροφής στους ιστούς, όταν ο ερευνητής ασχολείται με την κωδικοποίηση, την κατηγοριοποίηση και την αναζήτηση θεμάτων κατά τη μελέτη ποικίλων φαινομένων.

Κωδικοποίηση, κατηγοριοποίηση και εντοπισμός βασικών θεμάτων

Η θεματική ανάλυση ακολούθησε μια διαδικασία έξι φάσεων, όπως περιγράφεται από τους Braun και Clarke (2006), η οποία περιλαμβάνει την εξοικείωση με τα δεδομένα, τη δημιουργία αρχικών κωδικών, την αναζήτηση θεμάτων, την επανεξέταση των θεμάτων, τον ορισμό και την ονομασία των θεμάτων και την παραγωγή της τελικής έκθεσης.

1. Εξοικείωση με τα δεδομένα

Το πρώτο βήμα περιελάμβανε την απομαγνητοφώνηση των ηχογραφήσεων από τις συνεντεύξεις και την επανεξέταση των απομαγνητοφωνημένων κειμένων πολλές φορές για να αποκτήσουμε μια σε βάθος κατανόηση του περιεχομένου. Αυτή η φάση εξοικείωσης επέτρεψε να εντυφώσει στα δεδομένα και να εντοπιστούν προκαταρκτικές ιδέες για την κωδικοποίηση (Nowell et al., 2017).

2. Δημιουργία αρχικών κωδικών

Το επόμενο βήμα ήταν η κωδικοποίηση των δεδομένων, η οποία περιελάμβανε τον εντοπισμό σημαντικών τμημάτων κειμένου και την απόδοση ετικετών για την αποτύπωση της ουσίας τους. Χρησιμοποιήθηκαν τόσο επαγωγικές έρευνες όσο και απαγωγικές προσεγγίσεις κωδικοποίησης.

- **Επαγωγική κωδικοποίηση:** Νέοι κώδικες προέκυψαν απευθείας από τα δεδομένα, επιτρέποντας την ανάδυση απροσδόκητων ενοράσεων.
- **Απαγωγική κωδικοποίηση:** Οι κώδικες ενημερώθηκαν από τους στόχους της έρευνας και την υπάρχουσα βιβλιογραφία, εστιάζοντας σε πτυχές όπως οι οικονομικές επιπτώσεις, οι πολιτιστικές ανταλλαγές και η βιωσιμότητα.

Κάθε αντίγραφο αναλύθηκε γραμμή προς γραμμή για να διασφαλιστεί ότι δεν παραλείφθηκαν σχετικά δεδομένα. Για παράδειγμα, οι απαντήσεις σχετικά με τις περιβαλλοντικές προκλήσεις κωδικοποιήθηκαν με όρους όπως «επιβάρυνση πόρων» ή «διαχείριση αποβλήτων».

3. Κατηγοριοποίηση των κωδικών

Αφού δημιουργήθηκαν οι αρχικοί κωδικοί, ομαδοποιήθηκαν σε ευρύτερες κατηγορίες με βάση τις ομοιότητες και τις σχέσεις. Αυτή η διαδικασία κατηγοριοποίησης περιλάμβανε την οργάνωση των κωδικών σε ομάδες, η οποία βοήθησε στην τελειοποίηση της ανάλυσης και στη μείωση του πλεονασμού. Για παράδειγμα:

- Κωδικοί όπως «απώλεια των παραδόσεων», «ανησυχίες για την αυθεντικότητα» και «αναβίωση των εθίμων» ομαδοποιήθηκαν στην κατηγορία **Πολιτιστικές επιπτώσεις**.
- Κωδικοί όπως «ευκαιρίες απασχόλησης» και «εποχιακή αστάθεια» κατηγοριοποιήθηκαν στην κατηγορία **Οικονομικές επιπτώσεις**.

4. Προσδιορισμός βασικών θεμάτων

Τα θέματα αναπτύχθηκαν με τη σύνθεση των κατηγοριοποιημένων κωδικών σε γενικές ιδέες που συμπυκνώνουν τα μοτίβα στο σύνολο των δεδομένων. Για την παρούσα μελέτη, τα βασικά θέματα που προσδιορίστηκαν περιλάμβαναν:

- **Οικονομικά οφέλη και προκλήσεις του τουρισμού:** Ανάδειξη των ευκαιριών απασχόλησης και της εποχικότητας του εισοδήματος.
- **Πολιτιστικές ανταλλαγές και διατήρηση:** Εξέταση του τρόπου με τον οποίο ο τουρισμός επηρεάζει τις παραδόσεις, τα έθιμα και την τοπική ταυτότητα.
- **Περιβαλλοντική βιωσιμότητα:** Αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με τη χρήση των πόρων και τη διαχείριση των αποβλήτων.

- **Προοπτικές των ενδιαφερομένων μερών για την τουριστική ανάπτυξη:**
Διερεύνηση των διαφορών στον τρόπο με τον οποίο οι ντόπιοι, οι τουρίστες και οι υπάλληλοι των ξενοδοχείων αντιλαμβάνονται τον αντίκτυπο του τουρισμού.

Αυτές οι θεματικές ενότητες παρείχαν ένα δομημένο πλαίσιο για την παρουσίαση των ευρημάτων, διασφαλίζοντας τη συνοχή και το βάθος της ανάλυσης (Clarke&Braun, 2014).

Χρήση άμεσων αποσπασμάτων για την υποστήριξη των ευρημάτων

Τα άμεσα αποσπάσματα από τους συμμετέχοντες χρησιμοποιήθηκαν εκτενώς για την απεικόνιση και την επικύρωση των εντοπισμένων θεμάτων. Η ενσωμάτωση αυτολεξεί αποσπασμάτων διασφαλίζει ότι τα ευρήματα εδράζονται στις βιωμένες εμπειρίες των συμμετεχόντων και προσθέτει αυθεντικότητα στην ανάλυση (Nowelletal., 2017).

Για παράδειγμα:

- Ένας κάτοικος της περιοχής μοιράστηκε την άποψή του για την πολιτιστική διατήρηση: *«Ο τουρισμός επανέφερε κάποιες από τις παλιές μας παραδόσεις, όπως οι λαϊκοί χοροί, αλλά ανησυχώ ότι αυτές οι εκδηλώσεις γίνονται πλέον περισσότερο για επίδειξη παρά για εμάς».*
- Ένας τουρίστας εξέφρασε την εμπειρία του με την τοπική φιλοξενία: *"Οι άνθρωποι εδώ είναι τόσο φιλόξενοι. Είναι ξεκάθαρο ότι είναι περήφανοι που κάνουν τους επισκέπτες να αισθάνονται σαν στο σπίτι τους».*
- Ένας υπάλληλος του ξενοδοχείου προβληματίστηκε σχετικά με τις προσπάθειες βιωσιμότητας: *«Έχουμε αρχίσει να χρησιμοποιούμε λιγότερο πλαστικό στο ξενοδοχείο, αλλά νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε περισσότερα για να εκπαιδεύσουμε τους επισκέπτες σχετικά με την εξοικονόμηση νερού».*

Αυτά τα αποσπάσματα όχι μόνο εμπλουτίζουν την αφήγηση, αλλά παρέχουν επίσης άμεσες αποδείξεις για την υποστήριξη των συμπερασμάτων της μελέτης, εξασφαλίζοντας διαφάνεια και αξιοπιστία στην ερευνητική διαδικασία (Silverman, 2020).

Εργαλεία ή λογισμικό που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση

1. Χειροκίνητη κωδικοποίηση

Η αρχική φάση της κωδικοποίησης και της κατηγοριοποίησης πραγματοποιήθηκε με το χέρι. Αυτή η πρακτική προσέγγιση επέτρεψε την ενασχόληση σε βάθος με τα δεδομένα, προωθώντας την καλύτερη κατανόηση των λεπτών αποχρώσεων και των μοτίβων (King&Horrocks, 2010). Τα αντίγραφα σχολιάστηκαν και κωδικοποιήθηκαν με χρώμα και οι κωδικοί οργανώθηκαν με τη χρήση υπολογιστικών φύλλων για συστηματική ανάλυση.

2. Χρήση του NVivo

Το λογισμικό NVivo χρησιμοποιήθηκε για πιο προχωρημένα στάδια της ανάλυσης, ιδίως για την οργάνωση, κατηγοριοποίηση και οπτικοποίηση των δεδομένων. Το NVivo είναι ένα εργαλείο ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων που επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση μεγάλων συνόλων δεδομένων, διατηρώντας παράλληλα την αναλυτική αυστηρότητα (Bazeley&Jackson, 2013). Χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά του NVivo:

- **Δυνατότητες κωδικοποίησης:** Το NVivo επέτρεψε την ταχύτερη εφαρμογή κωδικών σε τμήματα κειμένου και απλοποίησε τη διαδικασία κατηγοριοποίησης των δεδομένων.
- **Οπτικοποίηση δεδομένων:** Τα σύννεφα λέξεων και τα ιεραρχικά διαγράμματα του λογισμικού παρείχαν πληροφορίες για τα κυρίαρχα θέματα και τις σχέσεις μεταξύ των κατηγοριών.
- **Λειτουργίες αναζήτησης:** Τα εργαλεία αναζήτησης του NVivo επέτρεψαν τον εντοπισμό συγκεκριμένων μοτίβων και συνδέσεων στο σύνολο των δεδομένων, ενισχύοντας το βάθος της ανάλυσης.

Ο συνδυασμός χειροκίνητων προσεγγίσεων και προσεγγίσεων που βασίζονται στο λογισμικό εξασφάλισε μια στιβαρή και ολοκληρωμένη ανάλυση, εξισορροπώντας τη διαισθητική κατανόηση που αποκτήθηκε μέσω της χειροκίνητης κωδικοποίησης με την αποτελεσματικότητα και την ακρίβεια των ψηφιακών εργαλείων (Bazeley&Jackson, 2013).

Σκοπός τους στην παρούσα μελέτη ήταν να παρουσιαστεί μια ολοκληρωμένη και συνεπή μέθοδο ανάλυσης των συλλεχθέντων δεδομένων, η οποία είναι επίσης

σχετικά ρευστή. Σε αυτή τη λογική, ο ερευνητής μπόρεσε να κωδικοποιήσει, να κατηγοριοποιήσει και να καταλήξει σε συναφή θέματα που αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των ντόπιων, των τουριστών και των υπαλλήλων των ξενοδοχείων σχετικά με τις επιπτώσεις του τουρισμού στην Κω. Η συμπερίληψη άμεσων παραθεμάτων υποστήριξε και ενίσχυσε τα ευρήματα, διότι οι φωνές των συμμετεχόντων είχαν κεντρικό ρόλο στα ερευνητικά ευρήματα. Ο συνδυασμός της χειροκίνητης κωδικοποίησης και της χρήσης του λογισμικού NVivo βελτίωσε την αξιοπιστία της μεθόδου εισάγοντας μια ισορροπημένη και ολοκληρωμένη θεματική ανάλυση.

3.6 Περιορισμοί της μελέτης

Ωστόσο, θα πρέπει να αναφερθούν ορισμένοι περιορισμοί αυτής της μελέτης που δίνουν κάποιες πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις του τουρισμού στην Κω από την άποψη των κατοίκων, των τουριστών και των ξενοδοχοϋπαλλήλων. Οι ακόλουθοι είναι οι πιθανοί περιορισμοί της παρούσας μελέτης: Η μελέτη περιορίζεται σε μικρό πληθυσμό συμμετεχόντων και η γεωγραφική διαφοροποίηση, η μεροληψία της συνέντευξης και η μεροληψία της γενίκευσης των ρυθμίσεων που παρατηρείται στις περισσότερες ποιοτικές ερευνητικές μελέτες. Είναι επίσης σημαντικό να επισημανθεί ότι με την αναγνώριση αυτών των περιορισμών συμβάλλει στην αναγνωσιμότητα και - ταυτόχρονα - δίνει μια βάση για περαιτέρω έρευνα (Bryman, 2016).

Περιορισμοί στην ποικιλομορφία των συμμετεχόντων ή στη γεωγραφική εστίαση

1. Ποικιλομορφία των συμμετεχόντων

Παρά τις προσπάθειες για την επιλογή των συμμετεχόντων, υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί στο θέμα της ποικιλομορφίας.

Ντόπιοι: Θα μπορούσε επίσης να υποστηριχθεί ότι οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να προέρχονται από μια τοπική περιοχή όπου τα ποσοστά απασχόλησης είναι χαμηλά, ή πολλοί κάτοικοι είναι, ηλικιωμένοι, άνεργοι ή φοιτητές και συνεπώς δεν ασχολούνται με τον τουρισμό. Αυτές οι ομάδες μπορεί να έχουν αντιλήψεις για τον τουρισμό που μπορεί να μην έχουν ανακαλυφθεί σωστά.

Τουρίστες: Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες τουρίστες ήταν Ευρωπαίοι, αποτελούμενοι από τουρίστες της Γερμανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της

Ιταλίας. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι εθνικότητες αποτελούν ένα μεγάλο μερίδιο των τουριστών στην Κω, η ευρωπαϊκή αντίληψη ήταν κυρίαρχη και οι ταξιδιώτες από τη Βόρεια Αμερική ή την Ασία, για παράδειγμα, δεν εκπροσωπήθηκαν. Έτσι, αυτός ο περιορισμός στη διεθνή εστίαση μπορεί να προκάλεσε έλλειψη κατανόησης των πολιτισμικών διαφορών στη συμπεριφορά και τη στάση των τουριστών (Silverman, 2020).

Υπάλληλοι ξενοδοχείων: Οι συνεντεύξεις διεξήχθησαν σε ξενοδοχειακό προσωπικό από διάφορες θέσεις, ωστόσο τα αποτελέσματα συζητούνται με κύριο στοιχείο αναφοράς τα μεσαίου μεγέθους ξενοδοχεία. Είναι πιθανό ότι άλλες εμπειρίες του προσωπικού από τις μεγάλες αλυσίδες θερέτρων ή από μικρά μπουτίκ ξενοδοχεία μπορούν να συμπληρώσουν τα ευρήματα της παρούσας μελέτης.

2. Γεωγραφική εστίαση

Η μελέτη επικεντρώθηκε κυρίως σε συμμετέχοντες από την πόλη της Κω και μερικά γύρω χωριά. Παρόλο που αυτό δίνει ένα μάλλον στενό γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής και, ως εκ τούτου, μια ιδιαίτερα λεπτομερή περιγραφή της αγοράς, οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν δεν επιτρέπουν την καταγραφή του πλήρους φάσματος των επιπτώσεων στους κατοίκους και τις επιχειρήσεις για τις λιγότερο επισκέψιμες περιοχές του νησιού. Πιθανώς μικρές πόλεις ή χωριά θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τον τουρισμό με άλλο τρόπο, ιδίως όσον αφορά τα οφέλη που επιφέρει στους ντόπιους ή την ενσωμάτωση. Η διεύρυνση της εξεταζόμενης περιοχής θα μπορούσε να δώσει ευρύτερα αποτελέσματα σχετικά με την επίδραση του τουρισμού σε ολόκληρο το νησί (Creswell&Poth, 2018).

Πιθανές προκαταλήψεις στις απαντήσεις λόγω της μορφής της συνέντευξης

1. Μεροληψία κοινωνικής επιθυμητότητας

Ένα σημαντικό μεθοδολογικό πρόβλημα των ερευνών που βασίζονται σε συνεντεύξεις είναι η μεροληψία της κοινωνικής επιθυμητότητας, η οποία σημαίνει ότι οι απαντήσεις των ερωτηθέντων επηρεάζονται από την επιθυμία τους να δώσουν μια απάντηση εγκεκριμένη από την κοινωνία ή μια απάντηση που θα ικανοποιούσε τον ερευνητή.

Ντόπιοι: Μερικοί συμμετέχοντες μπορεί να περιέγραψαν τις ελάχιστες ή καθόλου αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού στην κοινότητά τους για να δώσουν μια θετική εικόνα της κοινότητάς τους ή για να αποφύγουν να θεωρηθούν ως μισητές μιας βιομηχανίας που ενισχύει τα οικονομικά έσοδα της κοινότητάς τους.

Υπάλληλοι ξενοδοχείων: Οι εργαζόμενοι, ιδίως εκείνοι που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή, μπορεί να ήταν απρόθυμοι να αποκαλύψουν τις επικρίσεις τους για ορισμένες πρακτικές ή για φιλικές πολιτικές στην τουριστική βιομηχανία, δεδομένου ότι μπορεί να προσελκύσουν τιμωρητικά μέτρα, ανεξάρτητα από την ανωνυμία που τους παρέχεται (King&Horrocks, 2010).

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η προκατάληψη, ο ερευνητής εξασφάλισε ότι οι απαντήσεις ήταν ανώνυμες τονίζοντας στον ερωτώμενο ότι οι συνεντεύξεις ήταν απλώς μια συζήτηση και γινόταν σε φιλικό περιβάλλον. Παρόλο που η παρούσα μελέτη δεν προσέγγισε το ιδανικό επίπεδο ελαχιστοποίησης της προκατάληψης της κοινωνικής επιθυμητότητας, ο αντίκτυπός της δεν μπορεί να εξαλειφθεί πλήρως και πρέπει να αναφερθεί η επίδρασή της στα αποτελέσματα της μελέτης.

2. Επιρροή του συνεντευκτή

Έγινε διακριτό ότι η δυναμική που υπάρχει μεταξύ του ερευνητή και των συμμετεχόντων μπορεί στην πραγματικότητα να επηρεάσει τις απαντήσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι στάσεις του ερευνητή και των συμμετεχόντων, η επιλογή των λέξεων ή η υποτιθέμενη εμπειρογνωμοσύνη πιθανόν να επηρέασαν τους τρόπους με τους οποίους οι συμμετέχοντες εξέφρασαν τις απόψεις τους. Για παράδειγμα, οι τουρίστες μπορεί να προσάρμοζαν την αντίδρασή τους σε μια δεδομένη κατάσταση σύμφωνα με τις αντιλήψεις που είχαν για τις αντιδράσεις των ντόπιων.

Για να μειωθεί αυτή η μεροληψία, ο ερευνητής χρησιμοποίησε έναν δομημένο οδηγό συνέντευξης, ο οποίος έδινε χώρο για καθοδηγούμενες ανοιχτές ερωτήσεις, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να διατυπώσουν τις απόψεις τους χωρίς πολλές συγκεκριμένες οδηγίες (Bryman, 2016).

3. Γλωσσικά εμπόδια

Άλλη πηγή μεροληψίας ήταν οι γλωσσικές διαφορές. Στις συνεντεύξεις με τα άτομα που δεν μιλούσαν ελληνικά, χρησιμοποιήθηκαν είτε τα αγγλικά, είτε μεταφραστές εφαρμογές, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει τάσεις όπως η παρεξήγηση ή η

εξάλειψη ορισμένων τονισμών κατά τη μετάφραση. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες που δεν ήταν πολύ εξοικειωμένοι με τη γλώσσα της συνέντευξης μπορεί να έδιναν σύντομες ή λιγότερο λεπτομερείς απαντήσεις, γεγονός που εμποδίζει την πλούσια συλλογή δεδομένων.

Περιορισμοί της ποιοτικής ανάλυσης στη γενίκευση των ευρημάτων

1. Ειδικός χαρακτήρας της ποιοτικής έρευνας ως προς το πλαίσιο

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η ποιοτική έρευνα, από τη φύση της, είναι καταστασιακή και ως εκ τούτου απέχει από το να καθιστά τα αποτελέσματα άκρως γενικεύσιμα στη φύση τους και επικεντρώνεται στο βάθος παρά στην ευρεία κάλυψη (Creswell&Poth, 2018). Οι συστάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα μελέτη απορρέουν από τα κανονιστικά γεωγραφικά δεδομένα της Κω με τα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά συμφραζόμενα. Παρόλο που τα ευρήματα αυτά ρίχνουν φως στη φύση και την ανάπτυξη του τουρισμού στο συγκεκριμένο περιβάλλον, δεν μεταφράζονται εύκολα σε άλλες τουριστικές τοποθεσίες που μπορεί να είναι γεωγραφικά, δημογραφικά ή πολιτισμικά διαφορετικές. Για παράδειγμα, ορισμένα νησιά μπορεί να έχουν διαφορετικά επίπεδα τουριστικής ανάπτυξης ή διαφορετικές περιβαλλοντικές πολιτικές και, ως εκ τούτου, θα αποκαλυφθούν διαφορετικές επιπτώσεις.

2. Υποκειμενικότητα στην ερμηνεία των δεδομένων

Όπως κάθε ανάλυση, η θεματική ανάλυση είναι συστηματική- ωστόσο, η διαδικασία κωδικοποίησης, κατηγοριοποίησης και εντοπισμού θεμάτων δεν στερείται κάποιας ευελιξίας. Ο ερευνητής, οι προκαταλήψεις, οι απόψεις και οι παραδοχές του/της μπορεί να χρωματίσουν ακούσια την ανάλυση των δεδομένων, ακόμη και όταν έχουν καταβληθεί προσπάθειες να είναι ευαίσθητοι σε αυτό το ενδεχόμενο (Braun&Clarke, 2006). Το στοιχείο αυτό, όσο και αν εμπλουτίζει σε βάθος, εμποδίζει τη μεθοδολογική αναπαραγωγικότητα των αποτελεσμάτων και υπογραμμίζει την ανάγκη η μέθοδος να είναι διαφανής.

3. Μικρό μέγεθος δείγματος

Στην πραγματικότητα, ενώ περιλαμβάνει έναν αρκετά διαφορετικό είδος συμμετεχόντων (ντόπιοι, τουρίστες και εργαζόμενοι), η μελέτη έχει έναν αριθμό συμμετεχόντων που περιορίζει τη γενικότητα των συμπερασμάτων. Παρόλο που η ποιοτική έρευνα δεν ενδιαφέρεται για τη γενίκευση, περισσότεροι συμμετέχοντες ή

με τη συμπερίληψη άλλων τύπων συμμετεχόντων (π.χ. υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής ή περιβαλλοντολόγοι) θα είχε ενισχυθεί η κατανόηση της μελέτης για την πολύπλοκη φύση των επιπτώσεων του τουρισμού σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο (Silverman, 2020).

4. Εξάρτηση από τα δεδομένα αυτοαναφοράς

Πολλές ερωτήσεις της μελέτης βασίζονται στην υποκειμενική εμπειρία και αντίληψη των συμμετεχόντων, επομένως ενδέχεται να επηρεαστούν από προκατάληψη. Ορισμένοι συμμετέχοντες μπορεί να παρουσιάζουν κακή μνήμη, άλλοι μπορεί να έχουν προσωπική προκατάληψη ή μπορεί να βρίσκονται υπό κάποια πίεση ή συναισθηματικό στρες ώστε να παρέχουν παραποιημένες πληροφορίες. Η σύσταση αυτή μπορεί να επιβληθεί με τη σύγκριση των πληροφοριών αυτοεμπειρίας με δευτερογενή δεδομένα ή με τη λήψη συνεντεύξεων από άλλους συμμετέχοντες ή/και με τη χρήση προσεγγίσεων παρατήρησης σε περαιτέρω έρευνα (Nowell et al., 2017).

Κεφάλαιο 4: Θεματική ανάλυση των συνεντεύξεων

4.1 Προοπτικές των τοπικών πληθυσμών

4.1.1 Επιπτώσεις στην καθημερινή ζωή και την οικογενειακή δυναμική

Διερευνώντας τον ρόλο του τουρισμού στην καθημερινή ζωή και τη λειτουργικότητα των οικογενειών των κατοίκων της Κω, η μελέτη αυτή διαπίστωσε ότι η δυναμική των νοικοκυριών εξαρτάται από τα εμπορικά οφέλη και τις πολιτιστικές ανταλλαγές, καθώς και από τις εποχές αιχμής και τις περιόδους εκτός τουρισμού. Με βάση τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν για τη μελέτη, η παρούσα ενότητα εγείρει αντιλήψεις για το πώς ο τουρισμός ανακατασκευάζει τις καθημερινές πρακτικές διαβίωσης, τις αλληλεπιδράσεις και τις ταυτότητες των κατοίκων.

Ο τουρισμός στην Κω αποτελεί πρωταρχικό οικονομικό μοχλό, με τις περισσότερες τοπικές οικογένειες να στηρίζονται άμεσα ή έμμεσα σε αυτόν για τα προς το ζην. Όπως τόνισε ένας ντόπιος συνεντευξιαζόμενος: *«Η οικονομία του νησιού αναπνέει μέσω του τουρισμού. Αν δεν τον είχαμε, θα είχαμε τελειώσει»*. Η δήλωση αυτή υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζει ο τουρισμός στη διατήρηση του οικογενειακού εισοδήματος, ιδίως κατά την περίοδο αιχμής.

Οι περισσότεροι από αυτούς ασχολούνται με επιχειρήσεις που επηρεάζουν άμεσα τους τουρίστες, όπως για παράδειγμα εστιατόρια, ξενοδοχεία και καταστήματα λιανικής πώλησης. Για παράδειγμα, ένας από τους ερωτηθέντες είναι ένα κατάστημα λιανικής πώλησης premiumstreetwear ρούχων με τις δραστηριότητές του να περιορίζονται στην περίοδο από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο που είναι η τουριστική αιχμή τους. Ομοίως, μια από τις οικογένειες των ερωτηθέντων διαθέτει ενοικιαζόμενα διαμερίσματα όπου οι άνθρωποι πληρώνουν για διαμονή κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, ενώ τον υπόλοιπο χρόνο δεν υπάρχει καμία απασχόληση. Αυτή η εποχικότητα ανοίγει ορισμένες χρηματικές δυνατότητες και, ταυτόχρονα, ξεδιπλώνει ορισμένες δυσκολίες. Οι οικογένειες κερδίζουν πράγματι αξιόλογα εισοδήματα κατά τη διάρκεια των θερινών περιόδων, αλλά συνήθως πιέζονται να ανταπεξέλθουν με αυτά τα εισοδήματα εν μέσω του χειμώνα που παράγει ελάχιστα εισοδήματα.

Η εμπλοκή των γενεών στον τουρισμό είναι ένα άλλο σημαντικό θέμα. Αρκετοί ερωτηθέντες ανέφεραν ότι οι γονείς ή τα αδέρφια τους εργάζονται επίσης σε τομείς που σχετίζονται με τον τουρισμό, από το λιανικό εμπόριο και τη γαστρονομία έως τις υπηρεσίες φιλοξενίας. Ένας συμμετέχων παρατήρησε: «Οι άνθρωποι που ασχολούνται με την εργασία τους είναι πολύ διαφορετικοί: *Και οι δύο γονείς μου έχουν καταστήματα ρούχων που ευδοκιμούν κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου*». Αυτή η διασύνδεση μεταξύ των γενεών όχι μόνο ενισχύει την οικονομική σταθερότητα αλλά και ενσταλάζει μια συλλογική εξάρτηση από τους εποχικούς ρυθμούς του τουρισμού.

Η εισροή τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες μεταβάλλει σημαντικά την καθημερινή ρουτίνα και την κοινωνική δυναμική των ντόπιων. Όπως σημείωσε ένας ερωτώμενος: «Οι κάτοικοι της περιοχής δεν είναι μόνοι τους: *"Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η ζωή περιστρέφεται γύρω από τη δουλειά. Ο οικογενειακός χρόνος γίνεται σπάνιος και τα πάντα υπαγορεύονται από τα προγράμματα των τουριστών"*». Η δήλωση αυτή συμπυκνώνει τον τρόπο με τον οποίο η αυξημένη δραστηριότητα της τουριστικής περιόδου αναδιαμορφώνει τις τοπικές προτεραιότητες, με τους περισσότερους κατοίκους να αφιερώνουν τον χρόνο τους στη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας των επιχειρήσεων ή των χώρων εργασίας τους.

Οι τοπικές οικογένειες συχνά βιώνουν μειωμένες προσωπικές και κοινοτικές αλληλεπιδράσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής, καθώς η εστίασή τους μετατοπίζεται στην εξυπηρέτηση των τουριστών. Ένας ερωτώμενος που εργάζεται στον τομέα της φιλοξενίας ανέφερε: «*Το καλοκαίρι είναι έντονο- δεν έχεις σχεδόν καθόλου χρόνο να κάτσεις με την οικογένειά σου. Αλλά όταν έρχεται ο χειμώνας, τα πράγματα επιβραδύνονται και μπορούμε να επανασυνδεθούμε*». Αυτή η κυκλική προσαρμογή δείχνει πώς η κοινότητα προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του τουρισμού, εξισορροπώντας την εργασία και την προσωπική ζωή σε όλες τις εποχές.

Η παρουσία των τουριστών εισάγει επίσης πολιτιστικές και γλωσσικές ανταλλαγές που εμπλουτίζουν την καθημερινή ζωή. Αρκετοί ντόπιοι περιέγραψαν ότι απολαμβάνουν τις συζητήσεις με τους επισκέπτες, μαθαίνουν για τον πολιτισμό τους και μοιράζονται πτυχές των παραδόσεων της Κω. Ένας από τους ερωτηθέντες δήλωσε: «*Η Κως είναι μια από τις σημαντικότερες πόλεις στην Κω: «Η συνάντηση με ανθρώπους από όλο τον κόσμο μας βοηθά να βλέπουμε τα πράγματα διαφορετικά.*

Είναι σαν να έρχεται ο κόσμος σε σένα». Ωστόσο, αυτές οι αλληλεπιδράσεις είναι συχνά σύντομες και συναλλακτικές, αφήνοντας σπάνιες τις βαθύτερες συνδέσεις.

Ενώ ο τουρισμός αποφέρει οικονομικά οφέλη, επιβαρύνει επίσης τις οικογενειακές σχέσεις. Οι πολλές ώρες εργασίας και το περιβάλλον υψηλού στρες κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου μπορεί να οδηγήσουν σε οικογενειακές εντάσεις. Ένας ιδιοκτήτης καταστήματος παρατήρησε: *«Όλοι στην οικογένεια εργάζονται το καλοκαίρι και τα πνεύματα μπορεί να ανάψουν. Δεν είναι εύκολο να διαχειρίζεσαι την εργασία και το σπίτι υπό τέτοια πίεση»*. Η εξάρτηση από τα μέλη της ευρύτερης οικογένειας για τη φροντίδα των παιδιών και τη διαχείριση του νοικοκυριού είναι μια συνήθης στρατηγική αντιμετώπισης, αλλά αναδεικνύει τις προκλήσεις της διατήρησης της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής σε μια οικονομία με γνώμονα τον τουρισμό.

Η φύση της εργασίας αλλάζει επίσης ανάλογα με τις εποχές, όπως και το πρόγραμμα των παιδιών, ιδίως όταν οι οικογένειες μειώνουν το χρονοδιάγραμμα για να προσαρμοστούν στις πολυσύχολες καλοκαιρινές περιόδους. Ένας από τους ερωτηθέντες δήλωσε ότι οι σχολικές διακοπές συμπίπτουν με τις τουριστικές δραστηριότητες και τα παιδιά καταλήγουν να περνούν χρόνο με τις οικογενειακές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν λιγότερη προσοχή στις πιο σημαντικές για αυτά περιόδους.

Η επιρροή του τουρισμού στην οικογενειακή δυναμική διασταυρώνεται επίσης με τους ρόλους των φύλων. Οι γυναίκες, ιδίως, συχνά αναλαμβάνουν ευθύνες στο σπίτι και στις οικογενειακές επιχειρήσεις. Μια γυναίκα που ερωτήθηκε εξήγησε: *«Η τουριστική βιομηχανία είναι μια πολύ σημαντική πηγή για την οικονομία: Διαχειρίζομαι το νοικοκυριό και βοηθάω με τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα μας. Τα καλοκαίρια είναι εξαντλητικά, αλλά τα βγάζουμε πέρα»*. Αυτή η διπλή επιβάρυνση αντικατοπτρίζει τις έμφυλες προσδοκίες εντός των οικογενειών και υπογραμμίζει την ανθεκτικότητα που απαιτείται για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων της εποχικής οικονομίας.

Από την άλλη πλευρά, ο τουρισμός παρέχει ευκαιρίες στις γυναίκες να ασχοληθούν με επιχειρηματικές δραστηριότητες, συμβάλλοντας στο οικογενειακό εισόδημα και αμφισβητώντας τους παραδοσιακούς ρόλους. Μια συμμετέχουσα σημείωσε: *«Οι γυναίκες είναι γυναίκες που δεν είναι γυναίκες: Η λειτουργία της μπουτίκ μου μου*

έδωσε οικονομική ανεξαρτησία, κάτι που δεν θα μπορούσα να έχω αλλιώς». Αυτές οι αφηγήσεις αναδεικνύουν την πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ του τουρισμού και των εξελισσόμενων οικογενειακών ρόλων.

Σε πολλούς πυλώνες της καθημερινής ζωής και της οικογένειας στην Κω, ο τουρισμός είναι διάχυτος και έχει αναλάβει έναν σύνθετο και σημαντικό ρόλο. Από τη θετική πλευρά, παρέχει σημαντικά οικονομικά πλεονεκτήματα και ενισχύει τις διεθνείς σχέσεις και τις πολιτιστικές ανταλλαγές. Από την αρνητική πλευρά, δημιουργεί προβλήματα, όπως ορισμένα αόρατα προβλήματα ανισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, εποχιακές οικονομικές διακυμάνσεις και μετατοπίσεις των παραδοσιακών ρόλων των δύο φύλων. Συνειδητοποιώντας αυτές τις δυναμικές, πρέπει να εκπονηθούν αναπτυξιακές στρατηγικές που θα επιτρέψουν στους ενδιαφερόμενους να στηρίζουν τις τοπικές οικογένειες και να καταστήσουν τον τουρισμό βιώσιμη και ενεργή δύναμη στην κοινωνικοοικονομική βελτίωση.

4.1.2 Αλλαγές στην κοινότητα και τοπικές παραδόσεις

Ο τουρισμός έχει προφανώς επηρεάσει την κοινωνία της Κω όσον αφορά τη συνοχή και την ταυτότητα. Η κατανάλωση συνέβαλε αφενός στην οικονομική επανάσταση και στην πολιτιστική εναλλαξιμότητα, αλλά αφετέρου δημιούργησε ορισμένα προβλήματα όσον αφορά τις παραδοσιακές πολιτιστικές πρακτικές. Αυτή η ενότητα εξετάζει δύο σημαντικούς τομείς μετασχηματισμού: τις κοινωνικές αλλαγές όσον αφορά τη συνοχή των κοινοτήτων και τις πολιτιστικές τους σχέσεις και την αναβίωση των φεστιβάλ/πολιτιστικών θιάσων.

Η εισροή τουριστών κατά την περίοδο αιχμής επηρεάζει σημαντικά τη δυναμική της τοπικής κοινότητας. Όπως σημείωσε ένας ερωτώμενος: *«Το καλοκαίρι, το νησί μοιάζει διαφορετικό. Είμαστε περιτριγυρισμένοι από επισκέπτες και η ζωή επικεντρώνεται σε αυτούς και όχι σε εμάς»*. Αυτή η παρατήρηση υπογραμμίζει πώς η προσοχή μετατοπίζεται από τις εσωτερικές συνδέσεις της κοινότητας στις αλληλεπιδράσεις που κατευθύνονται προς τα έξω με γνώμονα τον τουρισμό.

Πολλοί ντόπιοι εξέφρασαν την ανησυχία τους ότι η οικονομία που καθοδηγείται από τον τουρισμό έχει αποδυναμώσει τους παραδοσιακά στενούς δεσμούς της κοινότητας που κάποτε εκτιμούσε η Κως. Οι εποχιακές επιχειρήσεις και ο μεγάλος φόρτος εργασίας συχνά αφήνουν στους κατοίκους περιορισμένο χρόνο για να συμμετάσχουν

σε κοινές δραστηριότητες. Ένας αγρότης εξήγησε: *«Συνηθίζαμε να μαζευόμαστε ως χωριό για να βοηθήσουμε ο ένας τον άλλον με τη συγκομιδή ή να γιορτάσουμε μικρά ορόσημα. Τώρα, όλοι είναι απασχολημένοι με τις επιχειρήσεις τους»*. Αυτός ο κατακερματισμός επιδεινώνεται περαιτέρω από τον παροδικό χαρακτήρα των αλληλεπιδράσεων με τους τουρίστες, οι οποίες, αν και εμπλουτίζουν, δεν αντικαθιστούν το βάθος των σχέσεων εντός του τοπικού πληθυσμού.

Ο τουρισμός έχει επίσης διαμορφώσει τη συλλογική ταυτότητα της Κω. Η φήμη του νησιού ως γραφικού και φιλόξενου προορισμού επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο οι ντόπιοι παρουσιάζουν τον εαυτό τους και τον πολιτισμό τους. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου παρατήρησε: *«Είμαστε περήφανοι που μοιραζόμαστε τις παραδόσεις μας, αλλά μερικές φορές αισθανόμαστε ότι τις επιμελούμαστε για να ανταποκριθούμε στις προσδοκίες των τουριστών»*. Αυτή η απόδοση της ταυτότητας είναι ένα δίκοπο μαχαίρι, που επιτρέπει την πολιτιστική διατήρηση από τη μία πλευρά, ενώ από την άλλη διακινδυνεύει την αυθεντικότητα.

Επιπλέον, ορισμένοι ντόπιοι εξέφρασαν μια αίσθηση αποξένωσης από την ταχεία ανάπτυξη υποδομών προσαρμοσμένων στους τουρίστες. Όπως παρατήρησε ένας συμμετέχων: *«Η Κως έχει αλλάξει τόσο πολύ με τα χρόνια. Ενώ εκτιμώ τους νέους δρόμους και τα ξενοδοχεία, αισθάνομαι ότι ορισμένα μέρη του νησιού δεν μας ανήκουν πια»*. Αυτό το συναίσθημα αντανακλά μια ένταση μεταξύ του εκσυγχρονισμού και της διατήρησης μιας συλλογικής αίσθησης του τόπου.

Ωστόσο, ο τουρισμός έχει επίσης τονώσει τη διαδικασία της επαναστατικής και επαναδημιουργικής ηθικής του πολιτισμού στο νησί. Μερικά από τα σχόλια των συμμετεχόντων περιλαμβάνουν Πολλοί συμφώνησαν ότι τα φεστιβάλ, η μουσική και η χειροτεχνία έχουν επιστρέψει στο προσκήνιο, γεγονός στο οποίο συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον των τουριστών.

Τα πολιτιστικά φεστιβάλ, όπως η ετήσια γιορτή κρασιού και οι εκδηλώσεις λαϊκών χορών, έχουν αυξηθεί σε κλίμακα και προβολή ως απάντηση στον τουρισμό. Ένας τοπικός τεχνίτης μοιράστηκε: *«Αυτά τα φεστιβάλ ήταν κάποτε μικρές, οικείες συγκεντρώσεις, αλλά τώρα προσελκύουν τουρίστες από όλο τον κόσμο. Είναι ένας τρόπος να δείξουμε ποιοι είμαστε»*. Η αυξανόμενη δημοτικότητα αυτών των εκδηλώσεων όχι μόνο ενισχύει την τοπική οικονομία, αλλά και καλλιεργεί το αίσθημα υπερηφάνειας μεταξύ των κατοίκων.

Ωστόσο, το διπλό κοινό των ντόπιων και των τουριστών παρουσιάζει μοναδικές προκλήσεις. Ένας συμμετέχων που συμμετείχε στη διοργάνωση ενός φεστιβάλ παρατήρησε: *«Δεν πρόκειται πλέον μόνο για τον εορτασμό, αλλά και για το να διασφαλίσουμε ότι η εκδήλωση απευθύνεται στους τουρίστες. Μερικές φορές αυτό αλλάζει το κλίμα»*. Αυτή η εξισορρόπηση μεταξύ αυθεντικότητας και εμπορευσιμότητας είναι ένα επαναλαμβανόμενο θέμα στο εξελισσόμενο πολιτιστικό τοπίο της Κω.

Ένα άλλο θετικό αποτέλεσμα του τουρισμού είναι το ανανεωμένο ενδιαφέρον για τις παραδοσιακές τέχνες και δεξιότητες, όπως η αγγειοπλαστική, το κέντημα και η οινοποίηση. Πολλοί ντόπιοι έχουν αξιοποιήσει αυτές τις παραδόσεις για να δημιουργήσουν μοναδικά προϊόντα για την τουριστική αγορά. Μια τεχνίτρια εξήγησε: *«Οι τουρίστες αγαπούν τα χειροποίητα αντικείμενα, οπότε άρχισα να φτιάχνω ξανά κεραμικά. Είναι ένας τρόπος να διατηρήσουμε τις παραδόσεις μας ζωντανές και ταυτόχρονα να κερδίσουμε τα προς το ζην»*.

Αυτή η αναβίωση ήταν ιδιαίτερα επωφελής για τις νεότερες γενιές, οι οποίες βλέπουν πλέον αυτές τις δεξιότητες ως μια σύνδεση με την κληρονομιά τους και ως μια βιώσιμη πηγή εισοδήματος. Ένας νεαρός συμμετέχων σημείωσε: *«Η τέχνη είναι μια από τις σημαντικότερες δραστηριότητες που έχουν να κάνουν με τον τουρισμό: «Ποτέ δεν πίστευα ότι θα δούλευα στον οικογενειακό αμπελώνα, αλλά βλέποντας τους τουρίστες να εκτιμούν τα κρασιά μας με έκανε να θέλω να συνεχίσω την παράδοση»*.

Ενώ ο τουρισμός έχει αναβιώσει πολλές παραδοσιακές πρακτικές, έχει επίσης εισαγάγει σύγχρονα στοιχεία που μερικές φορές αναμειγνύονται ή αντικαθιστούν τα παλαιότερα έθιμα. Για παράδειγμα, οι παραδοσιακές παραστάσεις λαϊκής μουσικής ενσωματώνουν πλέον σύγχρονα στοιχεία για να απευθύνονται σε ευρύτερο κοινό. Όπως παρατήρησε ένας μουσικός: *«Αναμειγνύουμε παραδοσιακά όργανα με σύγχρονους ήχους για να κρατήσουμε το νεότερο κοινό απασχολημένο. Είναι διαφορετικό, αλλά διατηρεί τη μουσική ζωντανή»*.

Ενώ η αναβίωση των πολιτιστικών πρακτικών αποτελεί θετική εξέλιξη, ορισμένοι ντόπιοι εξέφρασαν ανησυχίες για την υπερβολική εμπορευματοποίηση. Ένας παλιός κάτοικος παρατήρησε: *«Ο τουρισμός επανάφερε κάποιες από τις παραδόσεις μας, αλλά τώρα μοιάζουν λιγότερο προσωπικές, σαν να εκτελούνται περισσότερο για τους*

τουρίστες παρά για εμάς». Αυτό το συναίσθημα υπογραμμίζει την πολυπλοκότητα της πολιτιστικής αναβίωσης σε μια οικονομία που καθοδηγείται από τον τουρισμό.

Υπάρχουν επίσης διαφορές γενεών στον τρόπο με τον οποίο γίνονται αντιληπτές αυτές οι αλλαγές. Οι παλαιότεροι κάτοικοι συχνά θεωρούν τον εκσυγχρονισμό των παραδόσεων ως απώλεια αυθεντικότητας, ενώ οι νεότεροι ντόπιοι τον βλέπουν ως αναγκαία εξέλιξη. Όπως εξήγησε ένας συμμετέχων: «Οι κάτοικοι της περιοχής θεωρούν ότι οι νέοι είναι πιο ευάλωτοι». Αν η προσαρμογή των παραδόσεών μας σημαίνει ότι αυτές επιβιώνουν, τότε νομίζω ότι αξίζει τον κόπο».

Γενικά, ο τουρισμός στην Κω έχει επιφέρει αλλαγές στην ενότητα της κοινότητας, καθώς και στον πολιτισμό της. Από τη μια πλευρά έχει αμβλύνει ορισμένα από τα κοινωνικά στοιχεία της νησιωτικής κοινότητας, από την άλλη έχει βοηθήσει στην επαναφορά και την επανεφεύρεση της πολιτιστικής ταυτότητας. Η σύγκρουση μεταξύ της αληθινής εκπροσώπησης του οργανισμού και της εξυπηρέτησης του διεθνούς κοινού εξακολουθεί να προβληματίζει, αλλά είναι επίσης ένας λόγος για την Κω να αγκαλιάσει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της και να παραμείνει πιστή στην ταυτότητά της. Προσεγγίζοντας το πρόβλημα με τον τουρισμό, η συνεχής ανάπτυξη του νησιού θα ήταν δυνατή με βιωσιμότητα και μεγάλη έμφαση στις κοινότητες της περιοχής θα διατηρούσε τον πολιτισμό του τόπου.

4.1.3 Απόψεις για την αειφορία και τη μελλοντική διαχείριση του τουρισμού

Η βιωσιμότητα έχει καταστεί στρατηγικό ζήτημα για τις τουριστικές επιχειρήσεις στην Κω. Οι ανησυχίες για την οικολογική κατάσταση του νησιού και η ανησυχία ότι ο τουρισμός αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της οικονομικής δομής της Κω, οδήγησαν τους ντόπιους και τους ενδιαφερόμενους φορείς στη λήψη αποφάσεων. Αυτή η ενότητα διερευνά δύο πρωταρχικές πτυχές της αειφορίας στον τουρισμό: τις επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και τους πόρους του και τις συστάσεις για την τροποποίηση της πολιτικής.

Περιβαλλοντικές ανησυχίες και διαχείριση πόρων

1. Προκλήσεις διαχείρισης αποβλήτων

Μεταξύ αυτών, το πιο συχνά αναφερόμενο περιβαλλοντικό ζήτημα αφορούσε τη διάθεση των αποβλήτων, ιδίως κατά την υψηλή τουριστική περίοδο. Ένας τοπικός επιχειρηματίας παρατήρησε: *"Ο όγκος των απορριμμάτων κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού υπερφορτώνει τα συστήματά μας. Τα σκουπίδια συσσωρεύονται και δεν συλλέγονται εγκαίρως, αφήνοντας μια δυσάρεστη εικόνα για όλους"*. Το θέμα αυτό αποδεικνύει την πίεση που ασκείται στις υποδομές λόγω του πλήθους των τουριστών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Επίσης, η ρύπανση του περιβάλλοντος από τους τουρίστες επιδεινώνει το πρόβλημα. Είναι αυτές οι παραλίες και οι φυσικές τοποθεσίες, οι οποίες συνήθως υποβάλλονται σε μια τέτοια δοκιμασία, ενώ οι κοινότητες στρέφονται στη διοργάνωση εκστρατειών καθαρισμού. Ένας ηγέτης της κοινότητας μοιράστηκε: *«Έχουμε ξεκινήσει εθελοντικούς καθαρισμούς, αλλά η προσπάθεια πρέπει να θεσμοθετηθεί με καλύτερους πόρους και υποστήριξη»*.

2. Υπερκατανάλωση των φυσικών πόρων

Η λειψυδρία είναι ένα άλλο πιεστικό ζήτημα, καθώς ο τουρισμός αυξάνει τη ζήτηση για αυτόν τον περιορισμένο πόρο. Ένας ερωτώμενος τόνισε: *«Ορισμένες περιοχές αντιμετωπίζουν έλλειψη νερού κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, επειδή οι υποδομές δεν είχαν σχεδιαστεί για αυτό το επίπεδο χρήσης»*. Η πρόκληση αυτή υπογραμμίζει την ανάγκη για στρατηγικές διαχείρισης των πόρων που να λαμβάνουν υπόψη την εποχιακή αύξηση της κατανάλωσης.

3. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ανάπτυξης

Όσον αφορά τις επιπτώσεις της ανάπτυξης ξενοδοχειακών υποδομών, έχουν ήδη αναδειχθεί επιπτώσεις όπως η απώλεια οικοτόπων και η καταστροφή της άγριας ζωής. Ένας κάτοικος επεσήμανε: *«Η περιοχή είναι μια από τις πιο σημαντικές περιοχές της Ελλάδας: "Τα νέα ξενοδοχεία είναι πολύ καλά για τις επιχειρήσεις, αλλά έρχονται σε βάρος του περιβάλλοντός μας. Πρέπει να σκεφτούμε τι αφήνουμε στην επόμενη γενιά"*. Αυτή η αντίθετη άποψη μεταξύ της ανάπτυξης και της διατήρησης των δομών υπογραμμίζει την ανάγκη για αποτελεσματική οικολογική κατασκευή.

Προτάσεις για βελτιώσεις πολιτικής

1. Προώθηση πρακτικών βιώσιμου τουρισμού

Τόσο η ποσότητα όσο και η ποιότητα του τουρισμού πρέπει να ρυθμίζονται, και πολλοί ερωτηθέντες επεσήμαναν ότι η διαχείριση των προορισμών πρέπει να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη βιώσιμων μορφών τουρισμού, συμπεριλαμβανομένου του οικολογικού τουρισμού και του πολιτιστικού τουρισμού. Ένας από τους ερωτηθέντες πρότεινε: *«Θα πρέπει να επικεντρωθούμε σε δραστηριότητες όπως πεζοπορία, περιηγήσεις στη φύση και πολιτιστικά εργαστήρια που εκπαιδεύουν τους τουρίστες για την κληρονομιά και το περιβάλλον του νησιού μας»*. Τέτοιες πρωτοβουλίες όχι μόνο θα βοηθήσουν στην επέκταση της προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών αλλά θα μειώσουν επίσης τις δυσάρεστες επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον.

Σύμφωνα με αυτό, η σύνδεση της βιωσιμότητας με τη διαχείριση του ξενοδοχείου φάνηκε να είναι μια κοινή σύσταση. Για παράδειγμα, η αντικατάσταση των εισαγόμενων τροφίμων με τοπικά συστατικά στους μπουφέδες των ξενοδοχείων επισημάνθηκε ως ένας πρακτικός τρόπος για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας και τη μείωση των εκπομπών που σχετίζονται με τις μεταφορές.

2. Βελτίωση των υποδομών και των δημόσιων υπηρεσιών

Η βελτίωση των υποδομών για την αντιμετώπιση της εποχιακής αύξησης των επισκεπτών ήταν μια άλλη κοινή σύσταση. Ένας συμμετέχων παρατήρησε: *«Η κυβέρνηση και οι τοπικές αρχές πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην αναβάθμιση των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων και στην επέκταση των εγκαταστάσεων ύδρευσης»*. Η άποψη αυτή αντανάκλα τη συναίνεση μεταξύ των ντόπιων ότι οι βασικές υπηρεσίες πρέπει να ευθυγραμμιστούν με τις απαιτήσεις της τουριστικής ανάπτυξης.

Επιπλέον, οι επενδύσεις στις δημόσιες συγκοινωνίες θα μπορούσαν να μειώσουν την κυκλοφοριακή συμφόρηση και να μειώσουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Ένας υπάλληλος ξενοδοχείου πρότεινε: *«Οι τουρίστες συχνά νοικιάζουν αυτοκίνητα επειδή τα λεωφορεία δεν είναι αρκετά συχνά. Ένα καλύτερο σύστημα μεταφορών θα ωφελούσε όλους»*.

3. Θέσπιση περιβαλλοντικών κανονισμών

Ορισμένοι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι τα νέα κατασκευαστικά έργα θα πρέπει να ρυθμίζονται αυστηρά, ώστε να μην βλάπτουν την οικολογία τόσο πολύ, όπως τώρα.

Για παράδειγμα, θα μπορούσε να ρυθμιστούν οι κατασκευές κτιρίων σε ορισμένες περιοχές με τη ρύθμισή τους στο πλαίσιο των νόμων περί ζωνών. Ένας κάτοικος δήλωσε: *"Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να χτίζουμε ξενοδοχεία παντού. Πρέπει να υπάρχουν όρια και περιβαλλοντικές εκτιμήσεις πριν εγκριθούν τα έργα"*. Αυτό το συναίσθημα φαίνεται να υποδηλώνει την επίγνωση των «εξωτερικών επιδράσεων» της αναπτυξιακής διαδικασίας καθώς και ότι φέρει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις.

4. Ευαισθητοποίηση των τουριστών και των ντόπιων

Οι εκστρατείες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης που απευθύνονται τόσο στους τουρίστες όσο και στους ντόπιους αναφέρθηκαν συχνά ως βασικά βήματα προς την κατεύθυνση της βιωσιμότητας. Ένας ντόπιος τεχνίτης πρότεινε: *«Πρέπει να διδάζουμε στους τουρίστες πώς να σέβονται το περιβάλλον μας, αλλά και οι ντόπιοι πρέπει να κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας αυτού που έχουμε»*. Τα εργαστήρια, η ενημερωτική σήμανση και τα προγράμματα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και κοινοτικών οργάνωσης προσδιορίστηκαν ως πιθανές λύσεις.

5. Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών

Ένα σημαντικό εύρημα της έρευνας διαπίστωσε ότι ο συντονισμός της κυβερνητικής υποστήριξης για τον βιώσιμο τουρισμό με την υποστήριξη της βιομηχανίας και της τοπικής κοινότητας ήταν σημαντικός για την επίτευξη επιτυχίας. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου σχολίασε: *«Ο δήμος θα πρέπει να συνεργαστεί στενά με τις επιχειρήσεις και τους κατοίκους για να δημιουργήσει πολιτικές που ωφελούν όλους και όχι μόνο λίγους και εκλεκτούς»*. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση θα μπορούσε να διασφαλίσει ότι οι πρωτοβουλίες βιωσιμότητας θα είναι τόσο πρακτικές όσο και ευρέως υποστηριζόμενες.

Η μελλοντική διαχείριση του τουρισμού για την Κω είναι βουτηγμένη σε πολλές προοπτικές και σε πολλά διλήμματα. Το ζήτημα της διατήρησης του περιβάλλοντος δεν αφορά μόνο τη διάθεση των απορριμμάτων, τη λιτότητα του νερού και τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, αλλά μια επιβεβαίωση ότι: πρόκειται για προβλήματα που χρειάζονται επείγουσα λύση, καθώς και ένα μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχέδιο για τον τρόπο αντιμετώπισής τους. Περαιτέρω βελτιώσεις στις τουριστικές πολιτικές κυμαίνονται από την αύξηση των υποδομών, καλύτερα περιοριστικά μέτρα και εκπαιδευτικές εκστρατείες μπορούν να συμβάλουν στην αλλαγή της προσέγγισης για την οικοδόμηση μιας πιο βιώσιμης μορφής τουρισμού.

Δραστηριότητες όπως η συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, καθώς και η εστίαση στην προστασία του περιβάλλοντος καθιστούν την Κω ιδανική μελέτη περίπτωσης για τον αειφόρο τουρισμό, στόχος του οποίου είναι η ανάπτυξη της οικονομίας, συνδυαστικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

4.1.4 Συγκρούσεις μεταξύ ντόπιων και τουριστών

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο να συζητήσει την ευεργετική συνεργασία και, ταυτόχρονα, τις συγκρούσεις που έχουν εμφανιστεί μεταξύ των κατοίκων της Κω και των ξένων επισκεπτών. Ο τουρισμός από τη μία πλευρά λειτουργεί ως οικονομική ευκαιρία για κάθε κράτος, αλλά από την άλλη πλευρά η αιτία των συγκρούσεων είναι η διαφορά στον πολιτισμό και την οικονομία και η κατάχρηση των πόρων. Αυτή η ενότητα διερευνά τις συγκρούσεις και αναλύει τις προσεγγίσεις επίλυσης των συγκρούσεων που ήρθαν στο προσκήνιο από τους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα.

Αναφέρθηκαν συχνότερα παράγοντες όπως η σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ συζύγων, θέματα χρημάτων - αυξημένες τιμές κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου. Όπως εξήγησε ένας ερωτώμενος: *«Οι τιμές των βασικών αγαθών, όπως τα τρόφιμα και τα καύσιμα, αυξάνονται το καλοκαίρι και οι ντόπιοι με σταθερό εισόδημα δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν. Είναι απογοητευτικό να βλέπουμε το κόστος ζωής μας να υπαγορεύεται από τον τουρισμό»*. Αυτό είναι ένα συναίσθημα που μοιράζονται πολλοί κάτοικοι λέγοντας ότι η πτυχή του κόστους-οφέλους του τουρισμού είναι στραμμένη προς την κατεύθυνση των εταιρειών μεγάλης κλίμακας και όχι των τοπικών εταιρειών.

Επιπλέον, κάθε τόσο, οι τουρίστες διαμαρτύρονται ότι χρεώνονται επίσης υψηλές τιμές. Ένας τουρίστας σχολίασε: *«Περίμενα ότι θα πλήρωνα ένα Premium για ένα νησί διακοπών, αλλά ορισμένες υπηρεσίες φαίνονται υπερτιμημένες για αυτό που προσφέρουν»*. Ενώ αυτές οι οικονομικές πιέσεις είναι σε μεγάλο βαθμό αποδεκτές από μόνες τους, επιτρέπουν μόνο μικροεντάσεις μεταξύ των αυτόχthonων και των τουριστών.

Κατά καιρούς δημιουργούνται συγκρούσεις λόγω των πολιτισμικών διαφορών μεταξύ των ντόπιων και των τουριστών. Ένας ντόπιος επιχειρηματίας σημείωσε: *«Ορισμένοι τουρίστες δεν σέβονται τις παραδόσεις ή τον τρόπο ζωής μας. Ντύνονται ακατάλληλα*

σε θρησκευτικούς χώρους ή συμπεριφέρονται αγενώς στα εστιατόρια». Αυτό μπορεί να συμβάλει στη μνησικακία των ντόπιων όταν αισθάνονται ότι παραβιάζονται οι πολιτιστικές τους αξίες.

Αντίθετα, μερικοί θεωρούν τους τουρίστες αφιλόξενους προς τους ντόπιους των χωρών υποδοχής τους. Ένας τουρίστας παρατήρησε: *«Ένωσα ότι ορισμένοι καταστηματάρχες ήταν λιγότερο φιλικοί όταν κατάλαβαν ότι δεν ξόδευα πολλά χρήματα»*. Αυτή η διπλή αντίληψη της πολιτισμικής αναλγησίας υπογραμμίζει την ανάγκη αμοιβαίου σεβασμού και ευαισθητοποίησης.

Η επιβάρυνση των φυσικών πόρων που προκαλεί ο τουρισμός δημιουργεί επίσης συγκρούσεις. Ένας κάτοικος μοιράστηκε: *«Οι παραλίες είναι υπερπλήρεις και τα σκουπίδια έχουν γίνει σοβαρό ζήτημα. Οι τουρίστες δεν αναλαμβάνουν πάντα την ευθύνη για τα απορρίμματά τους»*. Ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος του τουρισμού όχι μόνο διαταράσσει την καθημερινή ζωή των ντόπιων αλλά επηρεάζει και την ποιότητα ζωής τους, δημιουργώντας περαιτέρω προστριβές μεταξύ των δύο ομάδων.

Αντίθετα, οι δράσεις για να κλείσει γρήγορα το πολιτισμικό χάσμα προς τους τουρίστες έχουν στοχεύσει στην αύξηση της συνείδησης αυτών. Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες υποστήριξαν ότι, η πραγματοποίηση ενημερωτικών εκστρατειών στο αεροδρόμιο, στα ξενοδοχειακά καταλύματα και σε άλλους τουριστικούς χώρους μπορεί με τον ίδιο τρόπο να εκπαιδεύσει τους επισκέπτες σχετικά με την εθιμοτυπία στην περιοχή. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου υπογράμμισε: *«Παρέχουμε φυλλάδια στους επισκέπτες σχετικά με την κατάλληλη συμπεριφορά σε πολιτιστικά μνημεία. Είναι ένα μικρό βήμα, αλλά βοηθάει στον καθορισμό των προσδοκιών»*

Σημαντικές είναι επίσης οι πολιτιστικές εκδηλώσεις και οι περιστάσεις που δικαιολογούν την άμεση επαφή με τους ντόπιους, οι οποίες αποδείχθηκαν επίσης χρήσιμες. Ένας ντόπιος τεχνίτης παρατήρησε: *«Όταν οι τουρίστες συμμετέχουν στις γιορτές μας, αποκτούν καλύτερη κατανόηση των παραδόσεών μας και τους βλέπουμε ως κάτι περισσότερο από απλούς επισκέπτες»*.

Για να μειωθεί το επίπεδο τριβής που συνδέεται με τον υπερπληθυσμό, η αναβάθμιση της ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών και των φυσικών περιουσιακών στοιχείων αποτέλεσε προτεραιότητα. Ένας ερωτώμενος τόνισε: *«Η καλύτερη διαχείριση των απορριμμάτων και οι δημόσιες συγκοινωνίες θα έκαναν μεγάλη διαφορά. Θα μείωνε την πίεση στους ντόπιους και θα βελτίωνε την εμπειρία για τους τουρίστες»*. Αυτό

έρχεται σε συνέχεια των συμβουλών των κατοίκων και των βασικών ενδιαφερομένων μερών ότι η πόλη πρέπει να κατευθύνει τις δαπάνες για υποδομές σε υποδομές που θα βελτιώσουν τη ζωή των κατοίκων του νησιού καθώς και εκείνων που την επισκέπτονται.

Είναι κοινή πρακτική να συναντάμε οργανισμούς ή εταιρείες στην Κω που εξασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι εκπαιδεύονται στον τρόπο διαχείρισης των συγκρούσεων με στόχο την επίτευξη αρμονικών σχέσεων. Ένας εργαζόμενος στον τομέα της φιλοξενίας εξήγησε: *«Υποβαλλόμαστε σε εκπαίδευση για το πώς να επικοινωνούμε με επισκέπτες με διαφορετικό υπόβαθρο. Μας βοηθά να διαλύσουμε τις εντάσεις και να δημιουργήσουμε μια φιλόξενη ατμόσφαιρα»*. Ίσως, περιλαμβάνει την οργάνωση εκπαίδευσης πολιτιστικής ευαισθησίας για τους ντόπιους, προκειμένου να ενισχυθεί η καλύτερη αναγνώριση μεταξύ των κατοίκων και των τουριστών.

Ορισμένες από τις προτάσεις που λάβαμε από τους ερωτηθέντες περιλαμβάνουν την αυξημένη συμμετοχή των πολιτών στην τουριστική ανάπτυξη. Ένας τοπικός ηγέτης δήλωσε: *«Όταν οι ντόπιοι έχουν λόγο στον τρόπο διαχείρισης του τουρισμού, είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ότι επενδύουν στην επιτυχία του. Αυτό μειώνει τη δυσαρέσκεια και ενισχύει τη συνεργασία»*. Δειγματολόγησε παραδείγματα όπως οι εκστρατείες καθαρισμού στις οποίες συμμετέχουν τόσο οι ντόπιοι όσο και οι τουρίστες και χειροκροτήθηκε για την αναφορά στο γεγονός ότι δημιουργούν καλή θέληση ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν προβλήματα που αφορούν όλους στην παραλία.

Η δημιουργία μηχανισμών για την επίλυση διαφορών μεταξύ ντόπιων και τουριστών υπήρξε επίσης αποτελεσματική. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς διαδικασίες για την αντιμετώπιση παραπόνων, είτε πρόκειται για θόρυβο, είτε για τιμολόγηση, είτε για συμπεριφορά. Η διαμεσολάβηση μπορεί να βοηθήσει στην αποφυγή της κλιμάκωσης»*. Η προσέγγιση αυτή υπογραμμίζει τη σημασία της προώθησης του διαλόγου και της αμοιβαίας κατανόησης για την επίλυση των συγκρούσεων.

Μερικά από τα ζητήματα που προκύπτουν από την αντιπαράθεση μεταξύ των κατοίκων της Κω και των τουριστών είναι η επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης της οικονομίας, στην οποία, στην πραγματικότητα, στηρίζεται το ελληνικό νησί, και η διασφάλιση της ευημερίας των πολιτών. Οι οικονομικές πιέσεις, οι πολιτισμικές παρεξηγήσεις και η περιβαλλοντική επιβάρυνση αποτελούν σημαντικές πηγές

έντασης, οι οποίες όμως μπορούν να αμβλυνθούν μέσω στοχευμένων πρωτοβουλιών. Η εκπαίδευση σε θέματα πολιτισμού, υποδομών και κοινοτικής ανάπτυξης είναι μερικές από τις επόμενες στρατηγικές διαδικασίες που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των συγκρούσεων και στη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της τοπικής κοινωνίας και των τουριστών. Η Κως σε συνδυασμό με τους ενδιαφερόμενους φορείς του τουρισμού της και την υποστήριξη βιώσιμων τουριστικών πρακτικών είναι σε θέση να ικανοποιήσει εξίσου τις ανάγκες των κατοίκων και των επισκεπτών.

4.1.5 Ο ρόλος του τουρισμού στη διαμόρφωση των φιλοδοξιών της τοπικής νεολαίας

Ο τουρισμός της Κω έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τις προσδοκίες των νέων, όσον αφορά την απασχόληση, την αυτοβελτίωση και τις προοπτικές ασφάλειας. Στην παρούσα ενότητα εξετάζονται δύο βασικές πτυχές αυτής της επιρροής: ο ρόλος των νέων στην τουριστική βιομηχανία και ορισμένες προοπτικές ανάπτυξής της για τις επόμενες γενιές.

Δέσμευση των νέων στον τομέα του τουρισμού

Ευκαιρίες στα επαγγέλματα με γνώμονα τον τουρισμό

Η τουριστική βιομηχανία έχει αποδειχθεί ότι είναι ένας διάυλος μέσω του οποίου οι νέοι στην Κω μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την επαγγελματική σταδιοδρομία. Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες επεσήμαναν επίσης ότι ο τουρισμός μπορεί να λειτουργήσει ως εφελκυστικό για την πρώτη απασχόληση των νέων. Ένας νεαρός ερωτώμενος δήλωσε: *«Η εργασία σε ένα ξενοδοχείο κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού μου έδωσε την πρώτη μου επαγγελματική εμπειρία. Μου έμαθε πώς να αντιμετωπίζω ανθρώπους από διαφορετικές κουλτούρες»*. Έτσι λοιπόν φαίνεται ότι στους περισσότερους ανθρώπους προσφέρει εισόδημα αλλά και τους εκθέτει σε δεξιότητες επικοινωνίας, φιλοξενίας καθώς και σε δεξιότητες διαχείρισης.

Η εμπλοκή των νέων δεν περιορίζεται στον τομέα των υπηρεσιών, αλλά ορισμένοι από τους νέους έχουν ασχοληθεί με επιχειρήσεις και άλλα επαγγέλματα που σχετίζονται με το προσωπικό. Ένας τοπικός επιχειρηματίας μοιράστηκε: *"Ξεκίνησα τη μικρή μου τουριστική επιχείρηση για να προσφέρω πιο αυθεντικές εμπειρίες στους επισκέπτες. Ήταν ικανοποιητικό να συνδυάζω το πάθος μου με τις ανάγκες των*

τουριστών». Αυτές οι ιστορίες αποκαλύπτουν τις προοδευτικές προοπτικές του τουρισμού ως συναρπαστικού, καινοτόμου τομέα για τους νέους κατοίκους.

Εκπαίδευση και κατάρτιση για τουριστικούς ρόλους

Παρά τις ευκαιρίες, αρκετοί ερωτηθέντες τόνισαν την ανάγκη για ενισχυμένη κατάρτιση και εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού. Ένας νεαρός συμμετέχων παρατήρησε: «Ο τουριστικός τομέας είναι ένας από τους σημαντικότερους τομείς της τουριστικής βιομηχανίας: *"Το νησί χρειάζεται περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα και πιστοποιήσεις για να μας προετοιμάσει για προχωρημένους ρόλους στον τουρισμό. Αυτή τη στιγμή, το μεγαλύτερο μέρος της εκπαίδευσης είναι βασικό και στην εργασία*». Αυτό το κενό σε πόρους επαγγελματικής ανάπτυξης μπορεί να περιορίσει την επαγγελματική εξέλιξη και να αποθαρρύνει τη μακροπρόθεσμη ενασχόληση με τον τομέα

Ανησυχίες σχετικά με τις μακροπρόθεσμες ευκαιρίες για τις νεότερες γενιές

Εποχικότητα και εργασιακή σταθερότητα

Μια επαναλαμβανόμενη ανησυχία μεταξύ των νέων ερωτηθέντων ήταν η εποχικότητα του τουρισμού και οι επιπτώσεις της στην οικονομική και επαγγελματική σταθερότητα. Όπως εξήγησε ένας από τους ερωτηθέντες: «Ο τουρισμός είναι ένας τρόπος για να αναπτυχθεί ο τουριστικός τομέας: *«Οι θέσεις εργασίας στον τουρισμό διαρκούν μόνο μερικούς μήνες. Τον υπόλοιπο χρόνο, είτε βασιζόμαστε στις αποταμιεύσεις μας είτε αναζητούμε προσωρινή εργασία*». Αυτή η εποχικότητα θέτει προκλήσεις για τους νέους που φιλοδοξούν να οικοδομήσουν βιώσιμη σταδιοδρομία στο νησί.

Επιπλέον, η εξάρτηση από τον εποχιακό τουρισμό οδηγεί συχνά σε έλλειψη ευκαιριών για όλο το χρόνο. Ένας πτυχιούχος πανεπιστημίου μοιράστηκε: «Η εργασία στην Ελλάδα είναι πολύ σημαντική: *"Θέλω να μείνω στην Κω, αλλά χρειάζομαι μια δουλειά που να μου δίνει σταθερότητα. Ο τουρισμός δεν το προσφέρει αυτό, εκτός αν είσαι ιδιοκτήτης επιχείρησης ή εργάζεσαι στη διοίκηση*». Αυτοί οι περιορισμοί οδηγούν ορισμένους νέους να αναζητούν ευκαιρίες εκτός του νησιού, συμβάλλοντας στη διαρροή ανθρωπίνου δυναμικού που επηρεάζει τον κοινωνικοοικονομικό ιστό της Κω.

Ισορροπία μεταξύ παράδοσης και καινοτομίας

Το τρίτο και τελευταίο θέμα που τέθηκε στις συνεντεύξεις και σχετίζεται με τις συγκρούσεις ήταν η διατήρηση της τοπικής κουλτούρας/των τοπικών πολιτισμών και η προσπάθεια για αλλαγή. Ένας ερωτώμενος εξέφρασε: *«Οι νέοι έχουν νέες ιδέες για το πώς να προσελκύσουν τουρίστες, αλλά μερικές φορές η παλαιότερη γενιά τις βλέπει ως απειλή για την παράδοση»*. Αυτό το χάσμα των γενεών μπορεί να δημιουργήσει εμπόδια για τους νέους που επιθυμούν να εισάγουν σύγχρονες πρακτικές με σεβασμό στην πολιτιστική κληρονομιά της Κω.

Περιορισμένη υποδομή για επαγγελματική ανάπτυξη

Αρκετοί συμμετέχοντες σημείωσαν την έλλειψη θεσμικής υποστήριξης για την επαγγελματική ανέλιξη στον τουρισμό. Ένας νεαρός υπάλληλος ξενοδοχείου παρατήρησε: *«Υπάρχουν λίγες ευκαιρίες για προαγωγές ή επιμόρφωση. Χωρίς αυτά, είναι δύσκολο να δει κανείς το μέλλον του σε αυτόν τον κλάδο»*. Οι ερωτηθέντες πρότειναν συμπράξεις μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων, κυβέρνησης και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την αντιμετώπιση αυτού του κενού και τη δημιουργία μονοπατιών για επαγγελματική ανάπτυξη.

Προσπάθειες για την υποστήριξη των φιλοδοξιών των νέων

Προγράμματα καθοδήγησης και κοινοτικά προγράμματα

Ορισμένες πρωτοβουλίες έχουν ως στόχο να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των προσδοκιών των νέων και της πραγματικότητας του τουριστικού τομέα. Ένας συμμετέχων μοιράστηκε: *«Ξεκινήσαμε ένα πρόγραμμα καθοδήγησης, όπου μεγαλύτεροι ιδιοκτήτες επιχειρήσεων καθοδηγούν τους νεότερους επιχειρηματίες. Με βοήθησε να κατανοήσω καλύτερα τον κλάδο»*. Αυτές οι ευκαιρίες καθοδήγησης ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ των γενεών και ενθαρρύνουν την καινοτομία, διατηρώντας παράλληλα την παράδοση.

Μοντέλα βιώσιμου τουρισμού

Η βιωσιμότητα του τουρισμού αναφέρθηκε επίσης ως ένας από τους τομείς που θα μπορούσαν ενδεχομένως να ενσωματώσουν τους νέους, ως μέρος της δέσμευσης. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Ο οικολογικός τουρισμός και ο πολιτιστικός τουρισμός είναι αναπτυσσόμενοι τομείς. Αυτοί θα μπορούσαν να προσελκύσουν νέους που ενδιαφέρονται να έχουν θετικό αντίκτυπο»*. Η εστίαση στην ανάπτυξη του αειφόρου τουρισμού ανταποκρίνεται στις διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα στον κόσμο, ενώ

παράλληλα προσφέρει πραγματικές ευκαιρίες για τους ανθρώπους της επόμενης γενιάς.

Ενισχυμένοι εκπαιδευτικοί πόροι

Όσον αφορά τους τομείς των αναγκών περαιτέρω εκπαίδευσης, οι ερωτηθέντες ζήτησαν συγκεκριμένες στοχευμένες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικά προσανατολισμένης κατάρτισης στη διαχείριση της φιλοξενίας και του τουρισμού. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου πρότεινε: *«Αν συνεργαστούμε με πανεπιστήμια και προσφέρουμε πρακτική άσκηση, μπορούμε να διατηρήσουμε τα talenta στο νησί και να τα προετοιμάσουμε για ηγετικούς ρόλους»*. Τέτοια προγράμματα θα μπορούσαν να μειώσουν τον παράγοντα της εποχικότητας, δεδομένου ότι οι δεξιότητες που αποκτώνται μπορούν να είναι χρήσιμες καθολικά από τους νέους.

Ο τουρισμός, ως τέτοιος, συμβάλλει στη διαμόρφωση των προσδοκιών των νέων στην Κω και τους παρέχει προοπτικές εργασίας, επιχειρηματικής και προσωπικής ανάπτυξης. Ωστόσο, ο εποχιακός χαρακτήρας της δραστηριότητας, η έλλειψη συνθηκών για την επαγγελματική ανάπτυξη, καθώς και οι διαγενεακές συγκρούσεις μπορεί να γίνουν κρίσιμες. Τα φαινομενικά ανυπέρβλητα προβλήματα της ανεξέλεγκτης μεγαλοανάπτυξης και του μαζικού τουρισμού θα μπορούσαν να αμβλυνθούν με την καθοδήγηση, τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και, κυρίως, την εκπαίδευση των νέων, στους οποίους θα πρέπει να δοθούν εργαλεία για να επιτύχουν στην τουριστική βιομηχανία προς όφελος τόσο της προσωπικής όσο και της συνολικής Κω και μιας βιώσιμης οικονομίας.

4.1.6 Επιπτώσεις στην ακίνητη περιουσία και τη διαθεσιμότητα στέγασης

Έχει γίνει διακριτό ότι ο τουρισμός στην Κω έχει βρει τον τρόπο να επηρεάσει σε κάποιο βαθμό την ακίνητη περιουσία της στέγασης. Δύο από αυτούς τους παράγοντες είναι οι επιδράσεις της βραχυχρόνιας μίσθωσης στις τιμές των κατοικιών και οι διαφορετικές απόψεις σχετικά με τον αγροτικό και αστικό εξευγενισμό, ο οποίος έχει φέρει επανάσταση στην κοινωνικοοικονομική δομή του νησιού.

Η εξάπλωση των πλατφορμών βραχυχρόνιας μίσθωσης, όπως η Airbnb, έχει αυξήσει δραματικά τη ζήτηση για κατοικία, οδηγώντας σε αύξηση των τιμών ενοικίασης. Ένας ντόπιος κάτοικος σημείωσε: *«Διαμερίσματα που παλαιότερα ήταν προσιτά για*

τους ντόπιους ενοικιάζονται τώρα σε τουρίστες σε πολύ υψηλότερες τιμές. Είναι σχεδόν αδύνατο για τις νέες οικογένειες να βρουν ένα μέρος για να ζήσουν». Το συναίσθημα αυτό αντανakλά την ευρέως διαδεδομένη ανησυχία των ντόπιων που αγωνίζονται να ανταγωνιστούν τους τουρίστες για τις περιορισμένες επιλογές στέγασης.

Ο εποχικός χαρακτήρας του τουρισμού επιδεινώνει το ζήτημα, καθώς οι ιδιοκτήτες ακινήτων δίνουν προτεραιότητα στα βραχυπρόθεσμα κέρδη έναντι των μακροπρόθεσμων μισθώσεων. Όπως εξήγησε ένας συμμετέχων: *«Πολλοί ιδιοκτήτες προτιμούν να νοικιάζουν τα ακίνητά τους σε τουρίστες για λίγους μήνες παρά σε ντόπιους όλο το χρόνο. Η διαφορά εισοδήματος είναι τεράστια»*. Η πρακτική αυτή έχει οδηγήσει σε έλλειψη οικονομικά προσιτών κατοικιών, ιδίως σε περιοχές υψηλής ζήτησης όπως η πόλη της Κω.

Η αύξηση του κόστους στέγασης έχει επηρεάσει δυσανάλογα τους κατοίκους με χαμηλότερο εισόδημα, πολλοί από τους οποίους εργάζονται στον τομέα του τουρισμού. Ένας καταστηματάρχης παρατήρησε: *«Ο τουρισμός φέρνει χρήματα στο νησί, αλλά ανεβάζει επίσης τις τιμές των πάντων, συμπεριλαμβανομένου του ενοικίου. Οι άνθρωποι με σταθερό ή χαμηλό εισόδημα είναι αυτοί που υποφέρουν»*. Αυτή η αυξανόμενη οικονομική ανισότητα έχει δημιουργήσει κοινωνικές εντάσεις, καθώς οι ντόπιοι αισθάνονται αποκλεισμένοι από τα οικονομικά οφέλη του τουρισμού, ενώ επωμίζονται το κόστος του.

Ταυτόχρονα, οι ιδιοκτήτες ακινήτων απολαμβάνουν την άνοδο των υπηρεσιών βραχυχρόνιας μίσθωσης λόγω της λεγόμενης οικονομίας διαμοιρασμού. Ένας συμμετέχων που νοικιάζει ένα μικρό διαμέρισμα δήλωσε: *«Ο τουρισμός μου επέτρεψε να κερδίσω επιπλέον εισόδημα μέσω της Airbnb. Με βοηθάει να καλύψω τα έξοδα, ιδίως κατά τη διάρκεια της εκτός σεζόν»*. Αυτός είναι ένας σημαντικός παράγοντας που φέρνει διλήμματα, όπου κέρδος για τη μία πλευρά σημαίνει απώλεια για την άλλη πλευρά.

Η αυξημένη ζήτηση για τουριστικά καταλύματα έχει οδηγήσει στον εξευγενισμό των αστικών περιοχών, ιδίως στην πόλη της Κω. Παραδοσιακές γειτονιές έχουν μετατραπεί σε πολυσύχναστα κέντρα τουρισμού, με νέα καφέ, εστιατόρια και μπουτίκ ξενοδοχεία που απευθύνονται κυρίως στους επισκέπτες. Ένας μακροχρόνιος κάτοικος παραπονέθηκε: *«Η πόλη μας δεν αισθάνεται όπως παλιά. Τώρα είναι περισσότερο τουριστικό αξιοθέατο και λιγότερο κοινότητα»*. Αυτός ο μετασχηματισμός

δίνει συχνά προτεραιότητα στις τουριστικές ανάγκες έναντι των τοπικών παραδόσεων και του τρόπου ζωής.

Ενώ αυτές οι αλλαγές έχουν αναζωογονήσει ορισμένες περιοχές, έχουν επίσης εκτοπίσει μακροχρόνιους κατοίκους που δεν μπορούν πλέον να αντέξουν οικονομικά να ζουν στις γειτονιές τους. Ένας νεαρός επαγγελματίας μοιράστηκε: *«Μεγάλωσα στην πόλη της Κω, αλλά αναγκάστηκα να μετακομίσω σε ένα χωριό επειδή δεν είχα την οικονομική δυνατότητα να μείνω. Είναι γλυκόπικρο γιατί αγαπώ την ενέργεια που φέρνει ο τουρισμός, αλλά τώρα νιώθω σαν παρείσακτος».*

Οι αγροτικές περιοχές έχουν επίσης υποστεί εξευγενισμό, αν και σε μικρότερο βαθμό. Η αυξανόμενη δημοτικότητα του οικοτουρισμού και του πολιτιστικού τουρισμού έχει προσελκύσει επενδύσεις σε απομακρυσμένα χωριά, όπου παραδοσιακά σπίτια ανακαινίζονται σε πολυτελή καταλύματα. Ένας ντόπιος αγρότης παρατήρησε: *«Είναι καλό που ανακαινίζονται τα παλιά σπίτια, αλλά μερικές φορές αισθάνεται σαν να μας τα παίρνουν. Δεν είναι πλέον για τους ντόπιους, αλλά για τους τουρίστες».* Αυτή η μετατόπιση εγείρει ερωτήματα σχετικά με το ποιος επωφελείται από αυτές τις εξελίξεις και κατά πόσον αυτές ευθυγραμμίζονται με τις μακροπρόθεσμες ανάγκες της κοινότητας.

Ωστόσο, ορισμένοι βλέπουν αυτή την τάση ως μια ευκαιρία για τη διατήρηση της κληρονομιάς του νησιού. Ένας εργολάβος ακινήτων υποστήριξε: *«Με τη μετατροπή παλαιών κτιρίων σε ξενώνες, όχι μόνο προσελκύουμε τουρίστες αλλά και τα σώζουμε από τη φθορά. Είναι ένας τρόπος να διατηρήσουμε την ιστορία μας ζωντανή».* Η προοπτική αυτή υπογραμμίζει τη δυνατότητα του εξευγενισμού να συμβάλει στην πολιτιστική διατήρηση, υπό την προϋπόθεση ότι η διαχείρισή του γίνεται με υπευθυνότητα.

Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες προέτρεψαν το κράτος να παρέμβει και να ελέγξει την άνθηση των βραχυχρόνιων μισθώσεων, ώστε να απελευθερωθούν ακίνητα για τους κατοίκους. Ένας ηγέτης της κοινότητας πρότεινε: *«Χρειαζόμαστε πολιτικές που να περιορίζουν τον αριθμό των ακινήτων που ενοικιάζονται σε τουρίστες και να δίνουν προτεραιότητα στις μακροχρόνιες μισθώσεις για τους κατοίκους».* Παρόμοια μέτρα έχουν ληφθεί σε άλλα τουριστικά κέντρα που προβλέπονται για την Κω θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη δημιουργία μιας αποτελεσματικής εμπειρίας.

Οι προσπάθειες για την επίλυση των στεγαστικών προβλημάτων έχουν επίσης επικεντρωθεί τα τελευταία χρόνια σε κοινοτικές προσπάθειες. Ένας τοπικός συνήγορος μοιράστηκε: «Εργαζόμαστε σε ένα σχέδιο συνεταιριστικής στέγασης για την παροχή προσιτών επιλογών για οικογένειες. Είναι ένα μικρό βήμα, αλλά δείχνει ότι μπορούμε να πάρουμε τα πράγματα στα χέρια μας». Αυτά είναι μερικά από τα παραδείγματα των πρωτοβουλιών που επιδεικνύουν οι κάτοικοι της περιοχής για την αντιμετώπιση τέτοιων δυσκολιών.

Η επίτευξη της σωστής ισορροπίας μεταξύ του τουρισμού από τη μια πλευρά και της κατοικίας από την άλλη είναι μια πολύπλοκη διαδικασία και μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω διαβουλεύσεων μεταξύ των τοπικών αρχών, των ιδιοκτητών των ακινήτων και των πολιτών. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου πρότεινε: «Θα πρέπει να επικεντρωθούμε στον βιώσιμο τουρισμό που ωφελεί όλους. Αυτό σημαίνει όχι μόνο να χτίζουμε περισσότερα ξενοδοχεία, αλλά και να διασφαλίζουμε ότι οι ντόπιοι έχουν ένα μέρος για να ζήσουν». Το συναίσθημα αυτό αντανακλά την αυξανόμενη αναγνώριση της διασύνδεσης της στέγασης και του τουρισμού.

Ο αντίκτυπος του τουρισμού στα ακίνητα και τη διαθεσιμότητα κατοικιών στην Κω είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα με εκτεταμένες επιπτώσεις. Ενώ η αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης έχει δημιουργήσει οικονομικές ευκαιρίες για ορισμένους, έχει επίσης επιδεινώσει την έλλειψη στέγης και τις κοινωνικές ανισότητες. Ο αστικός και αγροτικός εξευγενισμός περιπλέκει περαιτέρω την εικόνα, φέρνοντας τόσο αναζωογόνηση όσο και εκτοπισμό. Η επίλυση αυτών των προβλημάτων απαιτεί τα ακόλουθα μέτρα πολιτικής, τη συμμετοχή της κοινότητας και τη χρήση κατάλληλων τουριστικών μοντέλων που θα μειώσουν τις επιπτώσεις στους κατοίκους και τους τουρίστες. Όμως μέσω της συνεργασίας των συστημάτων, η Κως μπορεί να διαχειριστεί και να σχεδιάσει την καλύτερη κοινωνία απαλλαγμένη από ανισότητες και καταστροφές.

4.2 Τουριστικές προοπτικές

4.2.1 Κίνητρο για την επίσκεψη στην Κω

Στον σύγχρονο κόσμο, η Κως είναι διάσημη για το πλούσιο ιστορικό της υπόβαθρο, τον πολιτισμικό της πλούτο και την ομορφιά της φύσης. Αυτά τα αξιοθέατα, όταν γίνονται περισσότερο ελκυστικά με τη βοήθεια του μάρκετινγκ και των μέσων

κοινωνικής δικτύωσης, αποτελούν το «δόλωμα» που προσελκύει διεθνείς και εγχώριους ταξιδιώτες. Στην παρούσα ενότητα αναλύονται οι λόγοι επίσκεψης στην Κω από την άποψη της μείζονος έλξης και της αυξανόμενης σημασίας των διαδικτυακών πόρων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων των τουριστών.

Μεγάλη σημασία για τη εισροή τουριστών στο νησί της Κω έχει η μακρά ιστορία του. Η φήμη του νησιού ως η πατρίδα του Ιπποκράτη, του πατέρα της ιατρικής και η ευκαιρία να επισκεφθείτε το χώρο ενός αρχαίου θεραπευτικού ναού, το Ασκληπιείο. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Η Κως μοιάζει με ένα ζωντανό μουσείο. Κάθε γωνιά αφηγείται μια ιστορία, από τα αρχαία ερείπια μέχρι τα βυζαντινά και βενετσιάνικα αξιοθέατα»*. Οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να περιηγηθούν σε ένα νησί μεγάλης ιστορικής αξίας προσφέροντας περισσότερο μια εκπαιδευτική εμπειρία.

Έχει επίσης μεγάλη σχέση με τον πολιτισμό του νησιού της Κω. Οι διακοπές έδιναν συχνά έμφαση στη διασκέδαση, οργανωμένες γιορτές και παραγωγές λαϊκών χορών και μουσικής. Ένας τουρίστας σχολίασε: *«Η συμμετοχή σε ένα τοπικό φεστιβάλ ήταν το αποκορύφωμα του ταξιδιού μου. Ένιωσα σαν να βιώνω το πραγματικό πνεύμα της Κω»*. Τέτοιες εκδηλώσεις επιτυγχάνουν την κοινωνική ένταξη, παρουσιάζοντας έτσι στους ταξιδιώτες κάτι περισσότερο από τις υπηρεσίες περιήγησης στα αξιοθέατα.

Οι παραλίες και τα τοπία του νησιού αποτελούν επίσης σημαντικό πόλο έλξης. Οι τουρίστες σημειώνουν τις παρθένες παραλίες, το ζεστό κλίμα και τις ευκαιρίες για χαλάρωση και περιπέτεια. Ένας ταξιδιώτης μοιράστηκε: *«Η Κως έχει το τέλειο μείγμα από αμμώδεις παραλίες και πλούσιο πράσινο. Είναι ένα μέρος όπου μπορείτε να χαλαρώσετε αλλά και να εξερευνήσετε»*. Δραστηριότητες όπως πεζοπορία, ποδηλασία και εκδρομές με σκάφος ενισχύουν περαιτέρω την ελκυστικότητα του νησιού, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα προτιμήσεων και ενδιαφερόντων.

Οι κάτοικοι της Κω είναι φιλικοί και ευγενικοί, πράγμα που σημαίνει ότι οι ντόπιοι θα φροντίσουν να προσφέρουν στους επισκέπτες τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Η φιλικότητα των ντόπιων είναι αυτό που κάνει την Κω να ξεχωρίζει. Δεν έχει να κάνει μόνο με το τοπίο- είναι οι άνθρωποι που κάνουν την εμπειρία αξέχαστη»*. Αυτή η θερμή υποδοχή ενισχύει τη φήμη του νησιού ως προορισμού όπου οι ταξιδιώτες μπορούν να αισθάνονται σαν στο σπίτι τους.

Το μάρκετινγκ των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι, επομένως, αρκετά σημαντικό για τη διαφήμιση της Κω. Οι άνθρωποι στο Instagram, το Facebook ή το

TikTokέχουν κάνει δημοφιλές το νησί, μοιραζόμενοι την όμορφη φύση, τις συναρπαστικές γιορτές και τα σημαντικά μνημεία του. Ένας τουρίστας παρατήρησε: *«Είδα φωτογραφίες της Κω στο Instagram και φαινόταν τόσο όμορφη που την πρόσθεσα αμέσως στη λίστα με τα ταξίδια μου»*. Μέσω της ανάρτησης φωτογραφιών, κρίνεται ένας ισχυρός συναισθηματικός δεσμός που βοηθά τους μελλοντικούς επισκέπτες να επιλέξουν την Κω από οποιονδήποτε άλλο προορισμό.

Επίσης, το περιεχόμενο που δημιουργείται από τους χρήστες είναι ένας κρίσιμος παράγοντας που εξασφαλίζει την αυθεντικότητα μιας τέτοιας πλατφόρμας, διότι η εμπιστοσύνη αποκτάται μέσω της συνεργασίας πολλών δυνητικών χρηστών με παρόμοιο ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο θέμα. Οι διαδικτυακές ταξιδιωτικές φωτογραφίες, οι διαδικτυακές κριτικές και τα ταξιδιωτικά ιστολόγια, καθώς και τα βίντεο από άλλους τουρίστες προσφέρουν πληροφορίες από πρώτο χέρι και έτσι διαμορφώνουν έναν δυνητικό τουρίστα. Ένας ερωτώμενος υπογράμμισε: *«Βλέποντας βίντεο από άλλους ταξιδιώτες είχα μια καλύτερη αίσθηση του τι να περιμένω, από το φαγητό μέχρι τις δραστηριότητες»*.

Στοχευμένες εκστρατείες μάρκετινγκ από τουριστικούς οργανισμούς και τοπικές επιχειρήσεις έχουν ενισχύσει περαιτέρω το προφίλ της Κω. Οι εκστρατείες αυτές, ως εκ τούτου, επικεντρώνονται στην προώθηση των σχετικών προτάσεων πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της ιστορίας του νησιού, των φυσικών αξιοθέατων και των καλά εξοπλισμένων ανέσεων μεταξύ άλλων. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου σημείωσε: *«Το μάρκετινγκ μας επικεντρώνεται στην προώθηση της Κω ως κάτι περισσότερο από έναν απλό παραλιακό προορισμό. Τονίζουμε την ιστορία της και τις αυθεντικές εμπειρίες που μπορούν να απολαύσουν οι ταξιδιώτες εδώ»*.

Οι ταξιδιώτες προσελκύονται επίσης σε προορισμούς μέσω του SEO και των ψηφιακών διαφημίσεων. Η πλειονότητα των επισκεπτών ανέφερε ότι είχε μάθει για την Κω μέσω αναρτήσεων σε ιστολόγια και ιστοσελίδες συστάσεων όπως το TripAdvisor. Οι αναθεωρημένες πλατφόρμες παραδίδουν τον κατάλογο των βαθμολογημένων θέρετρων και ολοκληρωμένες πληροφορίες για να βοηθήσουν τους περιστασιακούς επισκέπτες να προσαρμόσουν τα σχέδιά τους.

Οι influencers των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και οι ταξιδιωτικοί bloggers έχουν γίνει βασικοί παράγοντες στην προώθηση της Κω. Το επιμελημένο περιεχόμενό τους παρουσιάζει τα αξιοθέατα του νησιού, συχνά από μια προσωπική οπτική γωνία που

βρίσκει ανταπόκριση στο νεανικό κοινό. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Η παρακολούθηση της εμπειρίας ενός ταξιδιωτικού μπλόγκερ στην Κω μου έδωσε ιδέες για το δικό μου δρομολόγιο. Ήταν σαν να είχα έναν εξατομικευμένο οδηγό»*. Οι συνεργασίες μεταξύ των επιρροών και των τοπικών επιχειρήσεων έχουν αποδειχθεί αμοιβαία επωφελείς, ενισχύοντας την εμβέλεια του νησιού και προσφέροντας ταυτόχρονα στους επιρροές αυθεντικές εμπειρίες που μπορούν να μοιραστούν με τους οπαδούς τους.

Ενώ το μάρκετινγκ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν αυξήσει σημαντικά την προβολή της Κω, θέτουν επίσης προκλήσεις. Ορισμένοι τουρίστες εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με την εμπορευματοποίηση ορισμένων περιοχών. Αρκετοί από τους τουρίστες που ερωτήθηκαν έδειξαν ανησυχία για την εμπορευματοποίηση ορισμένων από αυτές τις τοποθεσίες. Μια επισκέπτρια μοιράστηκε: *«Ενώ μου άρεσε πολύ ο χρόνος μου στην Κω, ορισμένα μέρη έμοιαζαν υπερβολικά επικεντρωμένα στην εξυπηρέτηση των τουριστών, γεγονός που αφαιρούσε από την αυθεντικότητα»*. Η πρόκληση του βιώσιμου τουρισμού, δηλαδή η ικανότητα να προωθηθεί η τουριστική ανάπτυξη από τη μια πλευρά και ταυτόχρονα να υποστηριχθεί και να βοηθηθεί η πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, από την άλλη, παραμένει ένα σημαντικό ζήτημα.

Από τη θετική πλευρά, η εμπορευματοποίηση είναι μάλλον μια επιλογή για την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού. Η μετάδοση πληροφοριών σχετικά με τις συγκεκριμένες πράσινες δραστηριότητες και η χρήση μηνυμάτων υπεύθυνου τουρισμού στις προωθητικές ενέργειες μπορεί να οδηγήσει σε πιο προσεκτικούς επισκέπτες από ό,τι η χρήση άλλων διαφημιστικών μηνυμάτων.

Οι λόγοι για την τουριστική ανάπτυξη στην Κω συνδέονται με το ολοκληρωμένο ιστορικό και πολιτιστικό και ψυχαγωγικό δυναμικό του νησιού. Όλες αυτές οι εμπειρίες συμπληρώνονται από το μάρκετινγκ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία είναι ένας σημαντικός καθοριστικός παράγοντας για τα ταξίδια. Για το λόγο αυτό θα είναι ζωτικής σημασίας να καταβληθούν αυτές οι προσπάθειες στο πλαίσιο του βιώσιμου τουρισμού για την προστασία της μοναδικότητας του νησιού και ενός δυνητικά αιώνιου ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, η Κως είναι τακτικό να διατηρήσει τόσο το ενδιαφέρον της διαφημιστικής ελκυστικότητας όσο και την πολιτιστική και φυσική προοπτική του τόπου.

4.2.2 Εμπειρίες με τον τοπικό πολιτισμό και τη φιλοξενία

Οι εμπειρίες των τουριστών που επισκέπτονται την Κω εμπλουτίζονται βαθιά από την αλληλεπίδρασή τους με τον τοπικό πολιτισμό και τη φημισμένη φιλοξενία των κατοίκων της. Αυτές οι περιορισμένες αλληλεπιδράσεις μαζί με την πολιτιστική έκθεση αποτελούν μέρος των τουριστικών δραστηριοτήτων του νησιού. Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται η φύση αυτών των αλληλεπιδράσεων, καθώς και οι εμπειρίες στην Κω με παρόμοιες τάσεις σε άλλα τουριστικά αξιοθέατα.

Ίσως η πιο συχνά αναφερόμενη πτυχή της Κω είναι η φιλοξενία των κατοίκων της, η οποία είναι απόλυτη και φυσική. Οι άνθρωποι παραμένουν έτοιμοι να βοηθήσουν τους τουρίστες και να τους προσφέρουν το καλύτερο από αυτά και να τους κάνουν να αισθάνονται σαν να βρίσκονται στη δική τους κοινότητα, ενώ περιηγούνται. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Οι ντόπιοι εδώ σε κάνουν να νιώθεις σαν οικογένεια. Μοιράζονται τις ιστορίες τους, τις παραδόσεις τους και σε προσκαλούν ακόμη και στα σπίτια τους. Είναι κάτι που δεν βρίσκεις παντού»*.

Αυτή η θερμή υποδοχή συνοδεύεται περαιτέρω από την προθυμία και τη φιλικότητα του πληθυσμού του νησιού, πολλοί από τους οποίους έχουν μιλήσει με πολλούς ανθρώπους από διάφορα μέρη του κόσμου. Ένας συμμετέχων υπογράμμισε: *«Γνωρίζουμε ότι ο τουρισμός είναι ζωτικής σημασίας για το νησί μας. Γι' αυτό αντιμετωπίζουμε κάθε επισκέπτη ως φίλο και ελπίζουμε να επιστρέψει με καλές αναμνήσεις»*.

Τα πολιτιστικά φεστιβάλ, όπως οι παραστάσεις παραδοσιακών χορών και οι τοπικές γιορτές τροφίμων, παρέχουν στους τουρίστες την ευκαιρία να εντρυφήσουν στην πλούσια κληρονομιά της Κω. Η πλειονότητα των ανθρώπων είπε, ότι αυτές οι παρατηρήσεις ήταν αξέχαστες εμπειρίες από τα ταξίδια τους. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Η παρακολούθηση ενός τοπικού φεστιβάλ μου επέτρεψε να συνδεθώ με τον πολιτισμό με έναν τρόπο που τα μουσεία δεν μπορούν να προσφέρουν. Ένιωσα ότι ήμουν μέρος κάτι πραγματικά ξεχωριστού»*.

Επιπλέον, οι τουρίστες συχνά συμμετέχουν σε εργαστήρια αγγειοπλαστικής, οινοποίησης ή παραδοσιακής μαγειρικής, τα οποία εμβαθύνουν την κατανόηση των εθίμων και των παραδόσεων του νησιού. Ένας ερωτώμενος δήλωσε: *«Το να μάθω να μαγειρεύω ελληνικά πιάτα με έναν ντόπιο σεφ ήταν μια αξέχαστη εμπειρία. Δεν είχε να*

κάνει μόνο με το φαγητό, αλλά και με τις ιστορίες και την ιστορία πίσω από κάθε πιάτο».

Οι τοπικές επιχειρήσεις, από οικογενειακές ταβέρνες μέχρι μπουτίκ, παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών. Οι εγκαταστάσεις αυτές όχι μόνο παρέχουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, αλλά και προσφέρουν στους τουρίστες πληροφορίες για την καθημερινή ζωή και τις παραδόσεις των ντόπιων. Ένας ιδιοκτήτης καταστήματος εξήγησε: *«Όταν οι τουρίστες επισκέπτονται το κατάστημά μου, προσπαθώ πάντα να μοιράζομαι την ιστορία πίσω από τα χειροποίητα προϊόντα μας. Είναι ένας τρόπος να τους συνδέσω με την κληρονομιά μας».*

Σε σύγκριση με άλλους προορισμούς στην Ελλάδα, η Κως ξεχωρίζει για την ισορροπία μεταξύ εκσυγχρονισμού και αυθεντικότητας. Ενώ νησιά όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη είναι γνωστά για τις πολυτελείς προσφορές τους, η Κως δίνει έμφαση στις πολιτιστικές και ιστορικές ρίζες της. Ένας τουρίστας σχολίασε: *«Η Κως μου φάνηκε πιο αυθεντική από κάποια άλλα νησιά που έχω επισκεφθεί. Υπάρχει μια αίσθηση της ιστορίας και της παράδοσης εδώ που δεν έχει επισκιαστεί από την εμπορευματοποίηση»*.

Ωστόσο, ορισμένοι συμμετέχοντες σημείωσαν ότι η αυξανόμενη εστίαση στην εξυπηρέτηση των διεθνών τουριστών κινδυνεύει να αποδυναμώσει τη μοναδική πολιτιστική ταυτότητα του νησιού. Ένας ερωτηθέντας παρατήρησε: *«Η Κως είναι πανέμορφη, αλλά ελπίζω να μην χάσει τη γοητεία της από την υπερβολική εμπορευματοποίησή της, όπως έχουν κάνει κάποιοι άλλοι προορισμοί».*

Μια άλλη διάκριση έγκειται στην ποικιλομορφία των εμπειριών που προσφέρονται στην Κω. Το νησί προσφέρει ένα μείγμα ιστορικής εξερεύνησης, πολιτιστικής εμβάπτισης και χαλάρωσης, το οποίο απευθύνεται σε ένα ευρύ φάσμα επισκεπτών. Ένας συμμετέχων συνέκρινε την Κω με άλλους προορισμούς, δηλώνοντας: *«Η Κως προσφέρει κάτι για όλους. Είτε σας ενδιαφέρει η ιστορία, η φύση ή απλώς το καλό φαγητό, μπορείτε να τα βρείτε εδώ. Δεν είναι τόσο μονοδιάστατη όσο κάποια άλλα τουριστικά μέρη».*

Όσον αφορά την αλληλεπίδραση με τους ντόπιους, οι περισσότεροι τουρίστες σημείωσαν ότι οι άνθρωποι στην Κω ήταν προσιτοί και φιλόξενοι στους τουρίστες. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με πολλά μέρη όπου κάποιος αλληλεπιδρά με πολλούς ανθρώπους, ειδικά μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, όπου οι σχέσεις μπορεί να

αποδειχθούν πιο εμπορικές. Ένας ταξιδιώτης σημείωσε: «Οι ντόπιοι στην Κω αφιέρωσαν χρόνο για να μας μιλήσουν και να μοιραστούν τον πολιτισμό τους. Το ένιωσα προσωπικό και γνήσιο, σε αντίθεση με τις εμπειρίες που είχα σε πιο εμπορευματοποιημένα μέρη».

Παρόλο που το κλίμα της Κω και το ζεστό φιλόξενο πνεύμα της που υποστηρίζεται από πολιτιστικά αγαθά αγαπιούνται από τους τουρίστες, υπάρχουν ανησυχίες για το πώς θα διατηρηθεί αυτή η ισορροπία με την αύξηση των τουριστικών αφίξεων. Ένας ντόπιος κάτοικος τόνισε: «Πρέπει να προστατέψουμε τις παραδόσεις μας, ενώ παράλληλα καλωσορίζουμε τους επισκέπτες. Αν χάσουμε την ταυτότητά μας, τι θα μας ξεχωρίζει από άλλους προορισμούς;». Είναι αναζωογονητικό και εξισορροπητικό αν οι ενδιαφερόμενοι για τον τουρισμό είναι ικανοί να το εξισορροπήσουν αυτό, ώστε να διατηρήσουν τις πολιτιστικές αξίες των κοινοτήτων προς όφελος των τουριστών και ταυτόχρονα να αναπτύξουν βιώσιμες οικονομικές ευκαιρίες του τουρισμού.

Τόσο οι τουρίστες όσο και οι ντόπιοι πρότειναν περισσότερες πρωτοβουλίες για την προώθηση της πολιτιστικής ευαισθητοποίησης των επισκεπτών. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: «Η παροχή πολιτιστικών οδηγών ή η φιλοξενία συνεδριών προσανατολισμού για τους τουρίστες θα μπορούσε να τους βοηθήσει να κατανοήσουν και να σεβαστούν καλύτερα τα έθιμά μας». Τέτοια μέτρα θα μπορούσαν να βελτιώσουν την ποιότητα των αλληλεπιδράσεων και να προωθήσουν βαθύτερους δεσμούς μεταξύ των τουριστών και της τοπικής κοινότητας.

Η διείσδυση της πολιτιστικής επαφής κατά τη διάρκεια της παραμονής ενός τουρίστα στην Κω φαίνεται να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επαφή με τους ντόπιους και τις ευκαιρίες αυθεντικής πολιτιστικής εμπλοκής. Ως εκ τούτου, η φιλοξενία, τα πολιτιστικά προγράμματα και η ποικιλία των ευκαιριών για τους τουρίστες καθιστούν το νησί διαφορετικό από οποιοδήποτε άλλο μέρος και εξαιρετικά ενδιαφέρον για τους επισκέπτες. Παρ' όλα αυτά, οι προσπάθειες διατήρησης αυτών των χαρακτηριστικών στο πλαίσιο της περαιτέρω αύξησης του τουρισμού απαιτούν σωστό σχεδιασμό και συνεργασία μεταξύ των κατοίκων και των ενδιαφερόμενων ατόμων. Η Κως πρέπει να προσπαθήσει να παραμείνει πολιτιστικά αυθεντική και να ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση που προσελκύει τον επισκέπτη χωρίς να χάνει την ελκυστικότητά της.

4.2.3 Σκέψεις για την εμπορευματοποίηση και τη βιωσιμότητα

Η Κως έχει ξεκάθαρα μετακινηθεί από μια κατάσταση στατικού τουρισμού, στην εμπορευματοποιημένη εισαγωγή και, τέλος, στις προσπάθειες βιωσιμότητας. Και οι δύο αυτές πορείες είναι προβληματικές, καθώς επηρεάζουν την αξιοπιστία της εμπειρίας των τουριστών και την αλληλεπίδραση των ίδιων και των ντόπιων με την αειφορία. Στην ενότητα που ακολουθεί συζητούνται αυτά τα θέματα σύμφωνα με τα ευρήματα των συνεντεύξεων και την ανάλυση των δεδομένων.

Η εμπορευματοποίηση του τουρισμού στην Κω έχει προκαλέσει ανάμεικτες αντιδράσεις. Ενώ έχει συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη και στη βελτίωση των υποδομών, πολλοί ντόπιοι και τουρίστες θεωρούν ότι θέτει σε κίνδυνο την αυθεντικότητα του νησιού. Ένας κάτοικος σχολίασε: *«Η Κως χάνει την παραδοσιακή της γοητεία. Πολλές περιοχές μοιάζουν πλέον περισσότερο με επιχειρήσεις παρά με κοινότητες»*. Το συναίσθημα αυτό αντανakλά τις ανησυχίες ότι η προτεραιότητα του κέρδους έναντι της πολιτιστικής διατήρησης μειώνει τον μοναδικό χαρακτήρα του προορισμού.

Οι τουρίστες εξέφρασαν επίσης παρόμοιες απόψεις. Ένας επισκέπτης μοιράστηκε τα εξής: *«Ηρθα για να γνωρίσω τον τοπικό πολιτισμό, αλλά πολλές από τις δραστηριότητες και τα καταστήματα φαίνονταν σκηνοθετημένα ή υπερβολικά προσαρμοσμένα στους τουρίστες»*. Τέτοιες εμπειρίες αναδεικνύουν την πρόκληση της διατήρησης γνήσιων πολιτιστικών αλληλεπιδράσεων εν μέσω αυξανόμενων εμπορικών πιέσεων.

Όπως είναι γνωστό, η εμπορευματοποίηση δεν είναι τόσο κακή ή αρνητική. Οι οργανωμένες επισκέψεις και οι πολιτιστικές περιηγήσεις καθιστούν τον πολιτισμό χωρίς αποκλεισμούς σε μια τεράστια αδελφότητα ανθρώπων μέσω οργανωμένων περιηγήσεων. Ένας ντόπιος επιχειρηματίας εξήγησε: *«Με τη διοργάνωση πολιτιστικών φεστιβάλ και εργαστηρίων, εξασφαλίζουμε ότι οι επισκέπτες ασχολούνται με τις παραδόσεις μας, έστω και με ελεγχόμενο τρόπο»*. Τα προγράμματα αυτά προσφέρουν ευκαιρίες για την αρχική είσοδο στην πολιτιστική εμπειρία και για τον τουρίστα που μπορεί να είναι περιορισμένος από άποψη χρόνου ή κατανόησης είναι χρήσιμα.

Ορισμένοι ερωτηθέντες τόνισαν το γεγονός ότι τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από τις διαδικασίες εμπορευματοποίησης, μπορούν να βοηθήσουν στη διάσωση της πολιτιστικής ταυτότητας. Όπως δήλωσε ένας ντόπιος: *«Η χρέωση ενός μικρού τέλους*

για την πρόσβαση σε ιστορικούς χώρους βοηθά στη χρηματοδότηση της συντήρησής τους και διασφαλίζει τη διατήρησή τους για τις μελλοντικές γενιές». Είναι εντυπωσιακό ότι η ίδια η εμπορευματοποίηση δεν γίνεται απαραίτητα εχθρός του πολιτισμού, αλλά μπορεί να εμφανιστεί ως ένα από τα μέσα διατήρησής του.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, οι πρακτικές βιωσιμότητας στον τουριστικό κλάδο της Κω παραμένουν ασυνεπείς. Ένας ξενοδοχοϋπάλληλος σημείωσε: *«Ενώ ορισμένες επιχειρήσεις υιοθετούν πράσινες πρωτοβουλίες, άλλες εξακολουθούν να δίνουν προτεραιότητα στο κέρδος εις βάρος του περιβάλλοντος»*. Προκλήσεις όπως η ανεπαρκής διαχείριση των αποβλήτων, η υπερβολική χρήση των φυσικών πόρων και η ανεπαρκής υποδομή επιβαρύνουν την οικολογική ισορροπία του νησιού κατά τη διάρκεια των τουριστικών περιόδων αιχμής.

Οι τουρίστες παρατήρησαν επίσης αυτά τα ζητήματα. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Οι παραλίες είναι όμορφες, αλλά τα σκουπίδια που αφήνουν πίσω τους οι επισκέπτες είναι αποκαρδιωτικά. Πρέπει να γίνουν περισσότερα για να ενημερωθούν οι τουρίστες σχετικά με τις επιπτώσεις τους»*.

Υπάρχουν πρωτοβουλίες για την επαγρύπνηση του οικοτουρισμού μέσω της δημιουργίας σημάτων στη φιλοξενία και τα καταλύματα, της διαχείρισης των αποβλήτων και των έργων των ντόπιων. Ένας τοπικός ακτιβιστής υπογράμμισε: *«Ξεκινήσαμε καθαρισμούς παραλιών και εκδηλώσεις φύτευσης δέντρων για να εμπλέξουμε τόσο τους ντόπιους όσο και τους τουρίστες. Αυτές οι δραστηριότητες όχι μόνο αντιμετωπίζουν περιβαλλοντικές ανησυχίες αλλά και ενισχύουν την αίσθηση της κοινής ευθύνης»*.

Όσον αφορά την αειφορία, αρκετά ξενοδοχεία έχουν επίσης κάνει προοδευτικές κινήσεις εφαρμόζοντας ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και μειώνοντας τη χρήση πλαστικών. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου εξήγησε: *«Έχουμε εγκαταστήσει ηλιακούς συλλέκτες και έχουμε στραφεί σε βιοδιασπώμενα είδη υγιεινής. Οι μικρές αλλαγές αθροίζονται και κάνουν μεγάλη διαφορά»*.

Οι φορείς του τουρισμού και ιδίως οι τουρίστες συμβάλλουν καθοριστικά στη μείωση του επιπέδου των φιλικών προς το περιβάλλον μέτρων. Εξίσου σημαντική ήταν η διαπίστωση ότι πολλοί επισκέπτες ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, εφόσον τους παρέχονται. Ένας τουρίστας μοιράστηκε: *«Θα ήθελα πολύ να συμμετάσχω σε οικολογικές εκδρομές ή*

εργαστήρια που διδάσκουν για το περιβάλλον και τον πολιτισμό του νησιού. Είναι ένας πιο ουσιαστικός τρόπος για να ταξιδέψει κανείς» . Πρόσθετη δέσμευση θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών και πρόσθετης ενθάρρυνσης, για παράδειγμα, με τη μορφή έκπτωσης για δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον.

Ο ρόλος της κυβέρνησης και της πολιτικής στην προώθηση της βιωσιμότητας ήταν ένα άλλο επαναλαμβανόμενο θέμα. Οι ερωτηθέντες ζήτησαν αυστηρότερους κανονισμούς για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα περιβαλλοντικά πρότυπα και κίνητρα για τις επιχειρήσεις που υιοθετούν πράσινες πρακτικές. Ένας τοπικός επιχειρηματίας πρότεινε: *«Η κυβέρνηση θα πρέπει να παρέχει φορολογικές ελαφρύνσεις για τις εταιρείες που εφαρμόζουν βιώσιμα μέτρα. Αυτό θα ενθάρρυνε περισσότερους ανθρώπους να κάνουν τη στροφή»*.

Για να εξισορροπήσει την εμπορευματοποίηση με τη βιωσιμότητα, η Κως πρέπει να δώσει προτεραιότητα σε στρατηγικές που ενισχύουν την αυθεντικότητα, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι προτεινόμενες προσεγγίσεις περιλαμβάνουν:

- **Διαφοροποίηση των τουριστικών προσφορών:** Η στροφή στον οικολογικό τουρισμό και τον πολιτιστικό τουρισμό μπορεί να προσελκύσει συνειδητοποιημένους ταξιδιώτες, μειώνοντας παράλληλα την εξάρτηση από τον μαζικό τουρισμό.
- **Ενίσχυση της κοινοτικής δέσμευσης:** Οι συνεργατικές προσπάθειες μεταξύ των ντόπιων, των επιχειρήσεων και της κυβέρνησης μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι πρωτοβουλίες αειφορίας ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες της κοινότητας.
- **Προώθηση της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης:** Εκπαιδευτικές εκστρατείες που απευθύνονται τόσο στους τουρίστες όσο και στους κατοίκους μπορούν να προωθήσουν μια κουλτούρα αειφορίας και κοινής ευθύνης.

Η αλληλεπίδραση μεταξύ εμπορευματοποίησης και βιωσιμότητας καθορίζει το σημερινό τουριστικό τοπίο στην Κω. Καθώς η παρατηρούμενη εμπορευματοποίηση μπορεί να έχει αυξήσει τις οικονομικές ευκαιρίες, έχει επίσης προκαλέσει ανησυχία σχετικά με την εμπορευματοποίηση και τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Από τη μία πλευρά, οι σταδιακά αναπτυσσόμενες πράσινες καινοτομίες και οι νέες τάσεις που

εισάγονται από τις κοινοτικές υπηρεσίες ανοίγουν το δρόμο για το μέλλον με οικολογικό προσανατολισμό. Εξισορροπώντας αυτές τις δυνάμεις, η Κως θα παραμείνει σε ρυθμούς που θα λαμβάνει υπόψη την πολιτιστική βάση και τους φυσικούς πόρους της χώρας και θα κάνει τον τουρισμό βιώσιμο στο προσεχές μέλλον για κάθε ενδιαφερόμενο, από τους τουρίστες μέχρι τους τοπικούς κατοίκους.

4.2.4 Αντιλήψεις των τουριστών για την αξία των χρημάτων

Η υποκειμενική αξιολόγηση των οικονομικών οφελών με βάση τις εντυπώσεις των τουριστών για την αξία των χρημάτων στην Κω δίνει μια πολύ πιο λεπτομερή εικόνα της αντίληψης της σχέσης μεταξύ τιμής και ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών και της συνολικής εντύπωσης που αποκομίζουν από το ταξίδι. Η ακόλουθη υποενότητα επικεντρώνεται στο κόστος σε σχέση με τις τιμές σε σχέση με την ποιότητα των προσφερόμενων αγαθών και υπηρεσιών σε σχέση με τις αντιλήψεις και τις προσδοκίες των τουριστών με έμφαση στα πλεονεκτήματα κόστους, την ποιότητα των υπηρεσιών και τους γενικούς οικονομικούς παράγοντες.

Τιμολόγηση αγαθών και υπηρεσιών

1. Συγκρίσεις με άλλους προορισμούς

Οι τουρίστες συχνά συγκρίνουν τις τιμές στην Κω με εκείνες άλλων προορισμών, τόσο εντός της Ελλάδας όσο και διεθνώς. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων τόνισε ότι παρόλο που η Κως προσφέρει τα αγαθά και τις υπηρεσίες της σε σημαντικά υψηλότερες τιμές από αυτές της ηπειρωτικής Ελλάδας, οι τιμές εξακολουθούν να είναι λογικές σε σύγκριση με άλλα νησιά της Μεσογείου. Ένας τουρίστας παρατήρησε: *«Σε σύγκριση με μέρη όπως η Σαντορίνη ή η Μύκονος, η Κως είναι πολύ πιο προσιτή και η ποιότητα των υπηρεσιών είναι συγκρίσιμη»*. Αυτή η αντίληψη βοηθά στην τοποθέτηση της Κω ως προορισμού αξίας, ιδίως για τις οικογένειες και όσους ταξιδεύουν με περιορισμένο προϋπολογισμό.

Ωστόσο, ορισμένοι από αυτούς επεσήμαναν την απειλή υψηλότερων τιμών κατά την περίοδο υψηλής τουριστικής ζήτησης. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Το καλοκαίρι, τα πάντα κοστίζουν περισσότερο - τρόφιμα, ποτά, ακόμη και μεταφορές. Είναι κατανοητό, αλλά μερικές φορές μοιάζει εκμεταλλευτικό»*. Αυτό το αίσθημα εξηγεί την ανάγκη να εξισορροπήσει τη λειτουργία της παράλληλα με τις εποχικές τιμές και την αρχή της διόρθωσης της αντίληψης των τουριστών για το δίκαιο.

2. Διαθεσιμότητα ποιοτικών υπηρεσιών

Όσον αφορά την ποιότητα των προσφερόμενων αγαθών και υπηρεσιών, οι τουρίστες παραπονέθηκαν ελάχιστα, και όπου παραπονέθηκαν, επεσήμαναν ότι οι τιμές τείνουν να είναι υψηλότερες για να ανταποκρίνονται στην ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στους καταναλωτές. Ένας συμμετέχων σχολίασε: *«Οι υπηρεσίες στην Κω είναι εξαιρετικές. Παρόλο που οι τιμές είναι ελαφρώς υψηλότερες από τις αναμενόμενες, η φιλοξενία και η ποιότητα το αντισταθμίζουν»*. Για πολλούς ανθρώπους το επιπλέον κόστος αξίζει την ταλαιπωρία, καθώς οι παραθεριστές μπορούν να απολαύσουν το χρόνο τους στα ταξίδια όπως θα ήθελαν.

3. Οικονομικές συνέπειες για τους κατοίκους της περιοχής

Παρόλο που οι ερωτηθέντες ενδιαφέρονται για την πτυχή της εμπειρίας, λίγοι από αυτούς ανέφεραν τις οικονομικές απαιτήσεις του πληθυσμού. Ένας επισκέπτης παρατήρησε: *«Καταλαβαίνω ότι οι τιμές είναι υψηλότερες εδώ επειδή το νησί βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον τουρισμό. Είναι ένα αντάλλαγμα για να έχει κανείς ένα τόσο όμορφο μέρος για να επισκεφθεί»*. Αυτή η συνειδητοποίηση εμπνέει περισσότερους τουρίστες να είναι πιστοί ταξιδιώτες που είναι πρόθυμοι να σκεφτούν πέρα από τις άμεσες συνέπειες των δαπανών τους.

Ικανοποίηση από τη συνολική σχέση κόστους-οφέλους

1. Αξία στη διαμονή

Με την πάροδο των ετών, οι επισκέπτες σημείωναν ότι η Κως προσέφερε ένα καλό μείγμα και επίπεδο από φτηνά διαμερίσματα έως πολυτελή ξενοδοχειακά καταλύματα. Ένας ερωτώμενος μοιράστηκε: *«Μείναμε σε έναν οικογενειακό ξενώνα και ήταν απίστευτη η σχέση ποιότητας-τιμής. Οι ιδιοκτήτες ήταν τόσο φιλόξενοι και η τοποθεσία ήταν τέλεια»*. Μια τέτοια ευελιξία βοηθά την Κω να κατακτήσει ένα ευρύ μερίδιο αγοράς, το οποίο θα πρέπει να βελτιώσει την αντίληψη της αξίας.

Ορισμένοι από τους τουρίστες υψηλού επιπέδου δήλωσαν ότι τα πολυτελή καταλύματα θα πρέπει να εντείνουν τις υπηρεσίες τους με βάση τις τιμές που θέτουν. Ένας συμμετέχων παρατήρησε: *«Για την τιμή που πληρώσαμε, περίμενα πιο εξατομικευμένες υπηρεσίες και αποκλειστικές ανέσεις»*. Όλα αυτά τα σχόλια υποδεικνύουν τομείς ανάπτυξης προς την κατεύθυνση της διασφάλισης ότι οι εμπειρίες υψηλής ποιότητας ανταποκρίνονται στις προσδοκίες.

2. Γεύματα και γαστρονομικές εμπειρίες

Όπως και με το κατάλυμα, οι τουρίστες είναι επίσης διφορούμενοι όσον αφορά την αντίληψη της διάστασης της αξίας της εστίασης. Ορισμένοι επισκέπτες έλαβαν καλά την έμφαση του νησιού στη χρήση πραγματικών και τοπικών προϊόντων καθώς και παραδοσιακών πιάτων. Ένας τουρίστας δήλωσε: *«Το φαγητό στην Κω ήταν το αποκορύφωμα του ταξιδιού μας. Οι μερίδες ήταν γενναιόδωρες και το φαγητό ήταν αυθεντικό και νόστιμο»*.

Ορισμένοι από τους ερωτηθέντες, ωστόσο, επεσήμαναν ότι ενώ η τιμή των γευμάτων ήταν αρκετά υψηλή στις τουριστικές περιοχές σε σύγκριση με άλλα μέρη της χώρας. Ένας ταξιδιώτης εξήγησε: *«Τα εστιατόρια κοντά στα κύρια αξιοθέατα ήταν υπερτιμημένα σε σύγκριση με εκείνα στα μικρότερα χωριά, όπου το φαγητό ήταν εξίσου καλό»*. Αυτού του είδους η ασυμφωνία δείχνει ότι υπάρχουν δυνατότητες για μια αρκετά τυποποιημένη στρατηγική τιμολόγησης εντός του νησιού.

3. Δραστηριότητες και εμπειρίες

Η ικανοποίηση των τουριστών από τις δραστηριότητες και τις εκδρομές ήταν γενικά υψηλή, ενώ πολλοί ανέφεραν την ποικιλία των επιλογών ως βασικό πλεονέκτημα. Σε όλες τις δραστηριότητες, από την ιστορική εξερεύνηση έως τις θαλάσσιες δραστηριότητες, οι πελάτες πίστευαν ότι τα χρήματά τους ξοδεύτηκαν καλά. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Η ξενάγηση στο Ασκληπιείο άξιζε κάθε ευρώ. Ο ξεναγός ήταν ενημερωμένος και η εμπειρία ήταν πραγματικά καθηλωτική»*.

Έτσι, τα πρόσθετα έξοδα για τις πιο πρωτόγονες ανάγκες κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων φαίνεται να αποτελούν σημείο ανησυχίας για ορισμένους τουρίστες. Ένας από τους συμμετέχοντες ανέφερε: *«Το να πληρώνουμε επιπλέον για είδη πρώτης ανάγκης, όπως νερό ή σκιά κατά τη διάρκεια εκδρομών, φάνηκε περιττό. Θα έπρεπε να συμπεριλαμβάνονται»*. Τέτοιες ανησυχίες θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν προκειμένου να γίνουν ακόμη μεγαλύτερες οι αντιλαμβανόμενες αξίες των τουριστικών εμπειριών.

Ευκαιρίες για τη βελτίωση της αξίας των χρημάτων

1. Διαφανής τιμολόγηση

Αρκετοί ερωτηθέντες πρότειναν μεγαλύτερη διαφάνεια στην τιμολόγηση ως τρόπο βελτίωσης της αντίληψης της αξίας. Ένας τουρίστας συνέστησε: *«Η ύπαρξη σαφών τιμοκαταλόγων για τις εκδρομές, τις μεταφορές και το φαγητό θα βοηθούσε τους επισκέπτες να κάνουν καλύτερο προϋπολογισμό και να αποφύγουν δυσάρεστες εκπλήξεις»*. Η παροχή εκ των προτέρων πληροφοριών μπορεί να οικοδομήσει εμπιστοσύνη και να μειώσει την πιθανή δυσανεμία.

2. Συνδυασμένες υπηρεσίες

Η προσφορά ομαδοποιημένων πακέτων για διαμονή, δραστηριότητες και φαγητό ήταν μια άλλη δημοφιλής πρόταση. Ένας συμμετέχων μοιράστηκε: *«Ένα πακέτο που περιλαμβάνει μερικά γεύματα και μια περιήγηση θα έκανε τον προγραμματισμό ευκολότερο και θα αισθανόταν σαν μια καλύτερη συμφωνία»*. Τέτοιες πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να προσελκύσουν τουρίστες που αναζητούν ευκολία και εξοικονόμηση κόστους.

3. Ενίσχυση των τοπικών συνεργασιών

Η ενθάρρυνση των συνεργασιών μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων και τουριστικών πρακτόρων θα μπορούσε να δημιουργήσει μοναδικές εμπειρίες που θα προσφέρουν μεγαλύτερη αξία. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Μας άρεσε πολύ η οικολογική εκδρομή που κλείσαμε μέσω ενός τοπικού πρακτορείου. Ήταν αυθεντικό και άξιζε κάθε δέκαρά»*. Η προώθηση τέτοιων συνεργασιών μπορεί να ενισχύσει τη φήμη του νησιού ως προορισμού με γνώμονα την αξία.

Η ανταπόκριση των τουριστών της Κω στη σχέση ποιότητας-τιμής σημαίνει συμβιβασμό μεταξύ των τιμών των τροφίμων, των τιμών των καταλυμάτων και της τουριστικής εμπειρίας. Έτσι, κατέστη σαφές ότι το νησί παρέχει ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σύγκριση με άλλες τοποθεσίες, περιορίζοντας τις αυξήσεις των τιμών και την ανισότητα αρκετά ώστε να βελτιωθεί η ικανοποίηση των πελατών. Όσον αφορά την ιεράρχηση της αφοσίωσης, η Κως μπορεί να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα και την τοποθέτησή της ως προορισμός με βάση πολλαπλά χαρακτηριστικά, όπου η διαφάνεια, η συνέπεια και η μοναδικότητα είναι τα βασικά χαρακτηριστικά κατά την επιλογή και την αντίληψη προορισμών πολλαπλών προϊόντων.

4.2.5 Εμπειρίες με τις μεταφορές και τις υποδομές

Οι μεταφορές και οι υποδομές είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που επηρεάζουν την ταξιδιωτική εμπειρία στην Κω και, ως εκ τούτου, αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τους τουρίστες. Και πάλι, οι επαφές ή η αλληλεπίδραση των τουριστών με τις μεταφορές στους τοπικούς τομείς, καθώς και η αντίληψή τους για την επάρκεια των μεταφορικών μέσων κατά τη διάρκεια κάθε περιόδου με μεγάλο όγκο μετακινήσεων εκδηλώνει τα πλεονεκτήματα και/ή τα μειονεκτήματα. Στη συνέχεια περιγράφονται αυτές οι δυναμικές με βάση τις συνεντεύξεις και τα περαιτέρω ευρήματα.

Ορισμένες αξιοσημείωτες κύριες προσβάσεις που πολλοί επισκέπτες επεσήμαναν ήταν τα λεωφορεία, τα ταξί και η ενοικίαση αυτοκινήτων. Τα λεωφορεία που είναι στο κοινό θαυμάστηκαν για το γεγονός ότι ήταν φτηνά και ότι είχαν πολλά δρομολόγια που περνούσαν από σημαντικές τουριστικές περιοχές. Ένας τουρίστας σημείωσε: *«Η υπηρεσία λεωφορείων ήταν φιλική προς τον προϋπολογισμό και μας πήγε σε όλα τα σημαντικά αξιοθέατα όπως το Ασκληπιείο και η παραλία Τιγκάκι»*. Αυτή η προσβασιμότητα επιτρέπει στους επισκέπτες να καλύψουν τις περισσότερες περιοχές του νησιού με ποδήλατο, αποφεύγοντας έτσι το κόστος ενοικίασης ιδιωτικών αυτοκινήτων, χωρίς να αναφέρουμε τη ρύπανση.

Ωστόσο, ορισμένοι ερωτηθέντες εξέφρασαν την άποψη ότι η συχνότητα και η αξιοπιστία είναι ακόμη ανεπαρκείς, ιδίως στις απομακρυσμένες περιοχές. Ένας επισκέπτης ανέφερε: *«Τα λεωφορεία ήταν πολύ καλά για να μετακινηθείτε στην πόλη της Κω, αλλά το να φτάσετε στα μικρότερα χωριά ήταν μια πρόκληση χωρίς να νοικιάσετε αυτοκίνητο»*. Τέτοιες διαφορές κατέστησαν αναγκαίο για τις αρχές να αυξήσουν την προσβασιμότητα σε αυτές τις περιοχές προκειμένου να αναπτυχθεί ο τουρισμός στα νησιά.

Είπαν ότι οι ενοικιάσεις αυτοκινήτων/ποδηλάτων ήταν ευέλικτες και βολικές ειδικά για όσους επιθυμούν να μεταφέρονται στον ελεύθερο χρόνο τους, όπως οι τουρίστες. Ένας ταξιδιώτης παρατήρησε: *«Η ενοικίαση αυτοκινήτου διευκόλυνε την επίσκεψη σε παραλίες και χωριά που δεν βρίσκονται στα δρομολόγια των λεωφορείων. Η διαδικασία ήταν απλή και οι τιμές ήταν λογικές»*. Και οι δύο αυτές επιλογές είναι

επωφελείς για ένα μεγάλο μέρος των τουριστών, ιδίως για όσους έχουν οικογένειες και περιπέτειες.

Ωστόσο, τώρα η χρήση της ιδιωτικής ενοικίασης μετατρέπεται σε δημοτικότητα που επηρεάζει το κυκλοφοριακό κομφούζιο και το περιβαλλοντικό ζήτημα. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Οι δρόμοι ήταν υπερπλήρεις, ειδικά κοντά σε δημοφιλείς παραλίες. Έκανε την οδήγηση αγχωτική κατά τις ώρες αιχμής.»* Η επίλυση αυτών των προβλημάτων με άλλους τύπους μεταφοράς είναι καταλυτική για την περαιτέρω θετική εμπειρία των επισκεπτών.

Το καλοκαίρι είναι η κύρια τουριστική περίοδος, επομένως ο ρυθμός άφιξης τουριστών έχει άμεσο αντίκτυπο στη ροή και τη συμφόρηση των δρόμων και άλλων υποδομών στο νησί. Ορισμένοι από τους συμμετέχοντες εξέφρασαν την ανησυχία τους για το κυκλοφοριακό κομφούζιο και τον ανεπαρκή χώρο στάθμευσης γύρω από τις επιχειρήσεις. Ένας τουρίστας δήλωσε: *«Η εύρεση χώρου στάθμευσης στις παραλίες ήταν εφιάλτης. Ένιωθα ότι οι υποδομές δεν είχαν σχεδιαστεί για τόσους πολλούς επισκέπτες»*. Εντοπίζονται σενάρια που μπορεί να αμαυρώσουν κάπως την εμπειρία ενός ταξιδιώτη και μπορεί να τον αποτρέψουν από το να επισκεφθεί ξανά το μέρος στο εγγύς μέλλον.

Οι εγκαταστάσεις εστίασης, οι δημόσιες τουαλέτες και τα συστήματα διάθεσης αποβλήτων φτάνουν επίσης στα όριά τους κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων. Ένας ερωτώμενος σχολίασε: *«Οι δημόσιες τουαλέτες ήταν συχνά υπερπλήρεις ή κακοσυντηρημένες, ειδικά σε περιοχές με μεγάλη κίνηση, όπως το λιμάνι»*. Αυτές είναι οι ανησυχίες που απαιτούν ενισχυμένες υποδομές με δείκτες για την τουριστική περίοδο αιχμής.

Ενώ πολλά αξιοθέατα εξυπηρετούνται καλά από τα δίκτυα μεταφορών, η προσβασιμότητα για τους ταξιδιώτες με κινητικές δυσκολίες εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Ένας συνεντευξιαζόμενος σημείωσε: *«Ο πατέρας μου χρησιμοποιεί αναπηρικό καροτσάκι και παλεύαμε να βρούμε μεταφορικά μέσα και εγκαταστάσεις που να είναι πλήρως προσβάσιμες»*. Η βελτίωση των χαρακτηριστικών προσβασιμότητας, όπως ράμπες, ανελκυστήρες και συμβατές επιλογές μεταφοράς, μπορεί να ενισχύσει την ελκυστικότητα του νησιού σε ένα ευρύτερο κοινό.

Ο εποχικός χαρακτήρας του τουρισμού στην Κω σημαίνει ότι οι απαιτήσεις σε υποδομές αυξομειώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αρκετοί ερωτηθέντες

τόνισαν ότι πρέπει να βελτιωθεί ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός για την αντιμετώπιση αυτών των διακυμάνσεων. Ένας συμμετέχων πρότεινε: *«Η επένδυση σε προσωρινές λύσεις, όπως οι υπηρεσίες μεταφοράς με λεωφορεία κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, θα μπορούσε να βοηθήσει στην ανακούφιση της συμφόρησης, χωρίς υπερκατασκευές»*. Πρέπει να γίνουν προσαρμογές για την περίοδο αιχμής, σε συνδυασμό με άλλες επενδύσεις σε υποδομές της Κω, ώστε να αποφευχθεί η παράλυση κατά τις περιόδους υψηλής κυκλοφορίας.

Η αύξηση της κάλυψης, τα πρόσθετα δρομολόγια και η αύξηση της χωρητικότητας του συστήματος δημόσιων τουριστικών μεταφορών ήταν τα μέτρα που αναφέρθηκαν συχνότερα τόσο από τους τουρίστες όσο και από τους κατοίκους της περιοχής. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Η προσθήκη περισσότερων λεωφορείων κατά τις ώρες αιχμής και η δημιουργία δρομολογίων προς λιγότερο επισκέψιμες περιοχές θα διευκόλυνε τους τουρίστες να εξερευνήσουν το νησί»*. Άλλες βελτιώσεις θα μπορούσαν να επιτευχθούν εάν εφαρμοζόταν η παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο σε συνδυασμό με υπηρεσίες πληρωμών μέσω κινητών τηλεφώνων ως συμπληρωματικά χαρακτηριστικά.

Η προώθηση της ποδηλασίας, των ηλεκτρικών σκούτερ και των υπηρεσιών κοινής χρήσης αυτοκινήτων ελαχιστοποιεί την πυκνότητα της κυκλοφορίας και μειώνει σημαντικά τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ένας τουρίστας μοιράστηκε: *«Νοικιάσαμε ποδήλατα και μας άρεσε πολύ η ποδηλασία κατά μήκος της ακτογραμμής, αλλά δεν υπήρχαν αρκετοί ποδηλατόδρομοι για να αισθανόμαστε ασφαλείς σε ορισμένες περιοχές»*. Υποδηλώνει επίσης ότι η δημιουργία ποδηλατοδρόμων και ποδηλατικών διαδρομών μαζί με την προώθηση αυτών των φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφοράς θα ωφελούσε τους επισκέπτες και θα βοηθούσε να ξεπεραστούν τα προβλήματα.

Το γεγονός αυτό καθιστά και συνιστά την επένδυση των απαραίτητων πόρων στη συντήρηση των δρόμων, την κατασκευή χώρων στάθμευσης και την παροχή δημόσιων ανέσεων λόγω του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού τουριστών στην περιοχή. Ένας τοπικός επιχειρηματίας πρότεινε: *«Ο δήμος θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην αναβάθμιση των δρόμων και στην προσθήκη περισσότερων δημόσιων χώρων στάθμευσης κοντά στα σημαντικότερα αξιοθέατα»*. Είναι εξίσου

σημαντικό οι βελτιώσεις στις υποδομές να αντανakλούν αυτούς τους παράγοντες προκειμένου να προστατευθεί η φυσική ομορφιά του νησιού.

Οι ακόλουθες προτάσεις βελτίωσης περιελάμβαναν την εφαρμογή της τεχνολογίας για τη βελτίωση των μεταφορών και των υποδομών. Άλλες υπηρεσίες εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα, συμπεριλαμβανομένων των δρομολογίων λεωφορείων, των χώρων στάθμευσης και των φιλικών προς το περιβάλλον πληροφοριών για τις μεταφορές, θα βελτιώσουν περαιτέρω την ευκολία των τουριστών. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Η ύπαρξη μιας εφαρμογής για την πλοήγηση στα μέσα μαζικής μεταφοράς και την εύρεση θέσεων στάθμευσης θα έκανε το ταξίδι μας πολύ πιο εύκολο».*

Οι εμπειρίες των τουριστών με τις μεταφορές και τις υποδομές στην Κω αντικατοπτρίζουν έναν συνδυασμό δυνατών σημείων και προκλήσεων. Ενώ το νησί προσφέρει ποικίλες επιλογές για μετακινήσεις, ζητήματα όπως η περιορισμένη συνδεσιμότητα, η συμφόρηση και η επιβάρυνση των υποδομών κατά τις περιόδους αιχμής απαιτούν προσοχή. Επενδύοντας στις δημόσιες συγκοινωνίες, προωθώντας βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις και αξιοποιώντας την τεχνολογία, η Κω μπορεί να βελτιώσει την προσβασιμότητα και την ευκολία, διατηρώντας παράλληλα την ελκυστικότητά της ως κορυφαίου προορισμού. Ο στρατηγικός σχεδιασμός και η συμμετοχή της κοινότητας θα είναι το κλειδί για να διασφαλιστεί ότι αυτές οι βελτιώσεις θα ωφελήσουν τόσο τους επισκέπτες όσο και τους ντόπιους.

4.2.6 Συστάσεις για τη βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας

Η εισαγωγή μιας σειράς προτάσεων για τη βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας στην Κω απαιτεί όχι μόνο να ληφθούν υπόψη πολύτιμες ανατροφοδοτήσεις όπως οι αξιολογήσεις των τουριστικών καταλυμάτων, των τουριστικών αξιοθέατων και των υπηρεσιών, αλλά και να προωθηθεί η περαιτέρω ανάπτυξη του πολιτιστικού και περιβαλλοντικού τουριστικού δυναμικού του νησιού. Με βάση τις συνεντεύξεις καθώς και τις απαντήσεις στα εικονικά ερεθίσματα, η παρούσα ενότητα παρουσιάζει ρεαλιστικές συστάσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις προσδοκίες των τουριστών.

Ανατροφοδότηση σχετικά με τα καταλύματα, τα αξιοθέατα και τις υπηρεσίες

1. Διαμονή

Οι τουρίστες γενικά επαίνεσαν την ποικιλία και την ποιότητα των διαθέσιμων καταλυμάτων στην Κω, που κυμαίνονται από οικονομικούς ξενώνες μέχρι πολυτελή θέρετρα. Ωστόσο, ορισμένα σχόλια ανέδειξαν τομείς που χρήζουν βελτίωσης, αλλά ορισμένα σχόλια αντιπροσώπευαν τις αδυναμίες των υπαλλήλων. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Το ξενοδοχείο ήταν άνετο, αλλά του έλειπαν οι εξατομικευμένες πινελιές που θα έκαναν τη διαμονή πιο αξέχαστη»*. Τα θέματα που επισημάνθηκαν ως πιθανή βελτίωση περιλάμβαναν την εξυπηρέτηση των πελατών, την παροχή μιας πρόσθετης, ενισχυμένης εμπειρίας φιλοξενίας - ένα πακέτο καλωσορίσματος με τοπικά προϊόντα, για παράδειγμα - καθώς και την ποικιλία και το εύρος των καταλυμάτων που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού και του θέματος της κατάρτισης. Όπως αποκάλυψαν δημοφιλείς ταξιδιωτικές ιστοσελίδες, υπάρχουν πολλά πολυτελή καταλύματα, μοτέλ χαμηλού κόστους, αλλά, σύμφωνα με ορισμένους επισκέπτες, τα ξενοδοχεία μεσαίας κατηγορίας δεν ήταν πολλά. Η αύξηση του προϊόντος σε αυτό το τμήμα θα μπορούσε να οδηγήσει στην προσέλκυση περισσότερων πελατών στην τουριστική βιομηχανία και, ως εκ τούτου, στην υψηλή ικανοποίηση.

2. Αξιοθέατα

Οι επισκέπτες της Κω αποκάλυψαν και πάλι υψηλό επίπεδο ικανοποίησης όσον αφορά τα αρχαιολογικά και ιστορικά αξιοθέατα και μνημεία του νησιού, όπως το Ασκληπιείο και το Κάστρο των Ιπποτών. Ωστόσο, σύμφωνα με ορισμένους από τους επισκέπτες, η περιοχή θα μπορούσε να έχει περισσότερες σχετικές πινακίδες και ενημερωτικές πινακίδες σε αυτές τις τοποθεσίες. Ένας από τους συμμετέχοντες σχολίασε: *«Ο επισκέπτης δεν είναι μόνος του: «Μου άρεσε να επισκέπτομαι τα ερείπια, αλλά θα ήταν πιο ουσιαστικό με λεπτομερείς εξηγήσεις ή ακουστικούς οδηγούς»*. Είναι πιθανό ότι πιο λεπτομερώς στοχευμένοι οδηγοί ή ακόμη και διαδραστικές εφαρμογές θα μπορούσαν να βελτιώσουν το ανθρώπινο δυναμικό αυτών των χώρων.

Λίγοι από τους ερωτηθέντες παραπονέθηκαν ότι ορισμένοι χώροι ήταν υπερβολικά γεμάτοι, ιδίως κατά τις περιόδους διακοπών που παρεμπόδιζαν τις εμπειρίες τους. Ο περιορισμός του αριθμού των τουριστών που μπορούν να εισέλθουν ταυτόχρονα μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος και να καταστήσει τους τόπους πιο προσιτούς.

3. Υπηρεσίες

Η αντίληψη του κοινού για την υποχρέωση ήταν μέτρια όσον αφορά την εξυπηρέτηση των πελατών σε εστιατόρια, καταστήματα και άλλα μέσα μεταφοράς. Ορισμένοι επισκέπτες ήταν ευχαριστημένοι με το φιλικό προσωπικό, αλλά ορισμένοι παραπονέθηκαν ότι υπήρχε ανισότητα στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ένας ταξιδιώτης παρατήρησε: *«Το προσωπικό ήταν εξυπηρετικό, αλλά σε περιόδους μεγάλης κίνησης, είχε την αίσθηση ότι ήταν υπερφορτωμένο»*. Ίσως, η αύξηση της κατάρτισης του προσωπικού για την αντιμετώπιση των πιέσεων που χαρακτηρίζουν αυτή την περίοδο θα βελτίωνε σημαντικά την εξυπηρέτηση.

Προτάσεις πολιτιστικών προσφορών

1. Υπεράσπιση της αποδοχής των πραγματικών γεγονότων

Οι τουρίστες έδειξαν έντονο ενδιαφέρον να γνωρίσουν τον αυθεντικό πολιτισμό της Κω, πέρα από τις τυπικές τουριστικές δραστηριότητες. Ένας συμμετέχων μοιράστηκε τα εξής: *«Θα ήθελα να υπήρχαν περισσότερες ευκαιρίες να αλληλεπιδράσω με τους ντόπιους και να μάθω για τον τρόπο ζωής τους»*. Αυτού του είδους η εμπλοκή θα μπορούσε να βελτιωθεί με την καλύτερη οργάνωση των προσφορών τουρισμού με βάση την κοινότητα, όπως οι ξεναγήσεις σε χωριά ή σε σπίτια ή ακόμη και τα μαθήματα μαγειρικής από ντόπιους.

2. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Επέκταση του πολιτιστικού Οι παραδοσιακές παραστάσεις αναδείχθηκαν σταθερά ως αξέχαστες εμπειρίες. Οι ερωτηθέντες πρότειναν την αύξηση της συχνότητας και της ποικιλομορφίας αυτών των εκδηλώσεων ώστε να εξυπηρετούνται περισσότεροι επισκέπτες. Ένας τουρίστας σημείωσε: *«Η τοπική παράσταση μουσικής και χορού ήταν φανταστική, αλλά ήταν δύσκολο να βρει κανείς πληροφορίες γι' αυτήν εκ των προτέρων»*. Οι διοργανωτές πρέπει να ενισχύσουν τους υπάρχοντες και τους νέους τρόπους προώθησης αυτών των εκδηλώσεων μέσω διαδικτυακού μάρκετινγκ και συνεργασιών, για παράδειγμα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι ενώσεις και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να ενισχύσουν την προσέλευση του κόσμου σε αυτές τις εκδηλώσεις.

3. Υποστήριξη των τοπικών τεχνιτών

Μια άλλη από τις πιο συχνά προσφερόμενες συμβουλές είχε να κάνει με την επαφή με τοπικούς τεχνίτες και καλλιτέχνες. Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, τα

οποία είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τους τουρίστες, είναι δυνατόν να δημιουργηθούν ζώνες όπου τα άτομα μπορούν να αγοράζουν αναμνηστικά και συσκευές που έχουν κατασκευαστεί από ντόπιους, καθώς και να παρακολουθούν masterclasses. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Μου άρεσε να αγοράζω αναμνηστικά απευθείας από τον καλλιτέχνη. Έκανε το αντικείμενο να αισθάνεται ιδιαίτερο και ουσιαστικό»*.

Προτάσεις για την ενίσχυση των περιβαλλοντικών προσφορών που προωθούν τον οικοτουρισμό

Οι τουρίστες εκτιμούν όλο και περισσότερο τους προορισμούς που δίνουν προτεραιότητα στην αειφορία. Ένας συμμετέχων δήλωσε: *«Θα ήθελα να δω περισσότερες οικολογικές εκδρομές και δραστηριότητες, όπως πεζοπορίες στη φύση ή προγράμματα προστασίας της θάλασσας»*. Η ανάπτυξη οικοτουριστικών πακέτων που περιλαμβάνουν περιπάτους στη φύση με ξενάγηση, με άλογα, περιηγήσεις για παρατήρηση πουλιών ή ευκαιρίες εθελοντισμού σε έργα διατήρησης θα μπορούσαν να προσελκύσουν ταξιδιώτες με περιβαλλοντική συνείδηση .

Βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων

Αρκετοί ερωτηθέντες σημείωσαν την ανάγκη για εντυπωσιακούς και καλά συντηρημένους δημόσιους χώρους. Ένας τουρίστας παρατήρησε: *«Ορισμένες παραλίες είχαν σκουπίδια, γεγονός που ήταν απογοητευτικό. Είναι ζωτικής σημασίας να αντιμετωπιστεί αυτό, αν η Κως θέλει να διατηρήσει τη φήμη της»*. Η εφαρμογή αυστηρότερων πολιτικών διαχείρισης αποβλήτων και η ενθάρρυνση των τουριστών να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες καθαρισμού θα μπορούσαν να ενισχύσουν την περιβαλλοντική ελκυστικότητα του νησιού.

Εκπαίδευση των επισκεπτών

Η ευαισθητοποίηση των τουριστών σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος ήταν ένα άλλο επαναλαμβανόμενο θέμα. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Η παροχή πληροφοριών σχετικά με το πώς οι επισκέπτες μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τον αντίκτυπό τους θα ήταν χρήσιμη. Για παράδειγμα, συμβουλές για την εξοικονόμηση νερού ή την ανακύκλωση»*. Η ενσωμάτωση εκπαιδευτικής σήμανσης σε τουριστικούς χώρους και ξενοδοχεία θα μπορούσε να προωθήσει φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά.

Μελλοντικές κατευθύνσεις

1. Αξιοποίηση της τεχνολογίας

Η αξιοποίηση της τεχνοεμπειρίας ήταν μια βασική πρόταση. Οι εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα που προσφέρουν πληροφορίες για αξιοθέατα, εκδηλώσεις, μεταφορές και πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον θα μπορούσαν να προσφέρουν στους επισκέπτες μια απρόσκοπτη ταξιδιωτική εμπειρία. Ένας συμμετέχων παρατήρησε: *«Μια εφαρμογή με όλες τις πληροφορίες σε ένα μέρος θα έκανε την πλοήγηση στο νησί πολύ πιο εύκολη».*

2. Ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων

Η συνεργασία με τοπικές επιχειρήσεις και κοινοτικές ομάδες για τη συνδημιουργία εμπειριών μπορεί να διασφαλίσει ότι ο τουρισμός ωφελεί όλους τους ενδιαφερόμενους. Ένας τοπικός επιχειρηματίας μοιράστηκε: *«Η συνεργασία με τους τουριστικούς πράκτορες και την κυβέρνηση μπορεί να μας βοηθήσει να αναδείξουμε τα καλύτερα στοιχεία της Κω, διατηρώντας παράλληλα τον χαρακτήρα της».* Τέτοιες συνεργασίες μπορούν επίσης να προωθήσουν την καινοτομία και τη βιωσιμότητα στον τομέα του τουρισμού.

Η ενίσχυση των πολιτιστικών και περιβαλλοντικών τουριστικών υπηρεσιών, καθώς και η αλλαγή των ευκαιριών διαμονής και προσέλκυσης επισκεπτών στην Κω πρέπει να ληφθούν υπόψη. Έτσι, οι αρχές του νησιού, προσφεύγοντας στις αρχές της αυθεντικότητας, της βιωσιμότητας και της συνεργασίας, μπορούν να στηρίξουν περαιτέρω τις ροές των αφίξεων τουριστών και την ικανοποίηση των τουριστών. Αυτές οι συστάσεις που βασίζονται στη φωνή των κατοίκων και των τουριστών θα χρησιμεύσουν ως χρήσιμος οδηγός προς τη σωστή κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης και ακόμη και της βελτίωσης του επιπέδου ικανοποίησης των επισκεπτών.

4.3. Προοπτικές των εργαζομένων στα ξενοδοχεία

4.3.1 Προσαρμογές σε υψηλές και χαμηλές εποχές

Όπως παρατηρείται και σε άλλους μεσογειακούς προορισμούς, ο τουρισμός στην Κω - όπως και οι διάφοροι τομείς του - χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου του καλοκαιριού. Οι περισσότερες εταιρείες και άτομα του κλάδου πρέπει να αυξήσουν τη δραστηριότητά τους για να εξυπηρετήσουν την υψηλή ροή τουριστών κατά τη θερινή περίοδο και να τη μειώσουν κατά τη

χαμηλή περίοδο. Η παρούσα ενότητα εξετάζει επίσης τις οργανωτικές αλλαγές που λαμβάνουν χώρα εποχιακά και την εξάρτηση εντός μιας συγκεκριμένης περιόδου, όπως υποστηρίζεται από τις αντιλήψεις που προέκυψαν από τις συνεντεύξεις.

Μεταξύ των κυριότερων αλλαγών που εξετάστηκαν από τις εταιρείες, η πρακτική της πρόσληψης προσωπικού μόνο κατά τη διάρκεια ορισμένων μηνών ήταν η πιο διαδεδομένη. Η απασχόληση είναι επίσης υψηλή στις υπηρεσίες παροχής καταλύματος, επειδή τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια & οι τουριστικοί πράκτορες απασχολούν περισσότερο προσωπικό, ιδίως κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου που αποτελεί περίοδο αιχμής. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου εξήγησε: *«Κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου, τριπλασιάζουμε το προσωπικό μας για να διασφαλίσουμε την ομαλή λειτουργία και να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις των πελατών μας»*. Παρ' όλα αυτά, η χρήση του εποχικού πληθυσμού για την εκτέλεση γεωργικών δραστηριοτήτων τις περισσότερες φορές εμποδίζει την ανάπτυξη ενός ισχυρού ανθρώπινου δυναμικού που μπορεί να εκπαιδευτεί και να διατηρηθεί σε μεγάλες εταιρείες.

Από την άλλη πλευρά, πολλοί οργανισμοί έχουν μειωμένο αριθμό εργαζομένων ή μερικές φορές οι εργαζόμενοι δεν χρειάζονται καθόλου κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου σημείωσε: *«Κλείνουμε για τρεις μήνες κάθε χειμώνα, οπότε οι περισσότεροι από τους υπαλλήλους μας αναζητούν προσωρινή εργασία αλλού»*. Αυτό το κυκλικό μοτίβο απασχόλησης δημιουργεί αβεβαιότητα στους εργαζόμενους, επειδή το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους βασίζεται στον Τουρισμό.

Οι επιχειρήσεις κλιμακώνουν επίσης τις υπηρεσίες τους για να καλύψουν τη ζήτηση που είναι πιο διαδεδομένη σε μια δεδομένη εποχή. Κατά την υψηλή περίοδο λειτουργίας των επιχειρήσεων αυξάνονται οι περίοδοι λειτουργίας, προστίθενται διευρυμένα μενού και προσφερόμενες υπηρεσίες στις προσφερόμενες υπηρεσίες. Ένας ερωτώμενος από τον τομέα της φιλοξενίας μοιράστηκε: *«Προσφέρουμε περισσότερες δραστηριότητες και εκδρομές κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, όπως ξεναγήσεις και εκδηλώσεις στην παραλία, επειδή τότε κορυφώνεται η ζήτηση»*.

Από την άλλη πλευρά, η χαμηλή περίοδος κάνει πολλές εγκαταστάσεις να απελευθερώνουν είτε περιορισμένες είτε περιορισμένες επιλογές. Ορισμένα ξενοδοχεία μπορεί να αλλάζουν τις υπηρεσίες, για παράδειγμα κλείνοντας την πισίνα

ή τα εστιατόρια, ενώ άλλες επιχειρήσεις μπορεί να κλείσουν κάποιες ολόκληρες για να μειώσουν τα λειτουργικά έξοδα. Αυτή η σμίκρυνση οφείλεται στο γεγονός ότι, σε αντίθεση με το καλοκαίρι, υπάρχει χαμηλή ζήτηση για τουρισμό, άρα και μειωμένες εμπορικές δραστηριότητες.

Οι τακτικές μάρκετινγκ αλλάζουν επίσης ανάλογα με την εποχή. Από τον Οκτώβριο έως τον Απρίλιο θεωρείται υψηλή περίοδος, όπου οι εταιρείες στοχεύουν σε παρορμητικούς ταξιδιώτες, προσφέροντας παράλληλα τις καλύτερες υπηρεσίες. Ένας ταξιδιωτικός πράκτορας εξήγησε: *«Το καλοκαίρι, δίνουμε έμφαση στην αποκλειστικότητα και την ευκολία, απευθυνόμενοι σε τουρίστες που είναι πρόθυμοι να ξοδέψουν περισσότερα».*

Κατά τη διάρκεια της χαμηλής ζήτησης, το μάρκετινγκ επικεντρώνεται στην προώθηση των υπηρεσιών φιλοξενίας σε άλλους στοχευμένους πελάτες, για παράδειγμα, συνταξιούχους ή εργαζόμενους που βασίζονται στο διαδίκτυο και προτιμούν προορισμούς που δεν προκαλούν συνωστισμό. Ένας τοπικός επιχειρηματίας δήλωσε: *«Απευθυνόμαστε σε μακροχρόνιους επισκέπτες κατά τη διάρκεια του χειμώνα, προσφέροντας μειωμένες τιμές και πακέτα που περιλαμβάνουν πολιτιστικές και φυσικές δραστηριότητες».*

Η τουριστική περίοδος αιχμής, η οποία συνήθως εκτείνεται από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο, αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος των ετήσιων εσόδων των επιχειρήσεων στην Κω. Ένας ιδιοκτήτης ξενοδοχείου παρατήρησε: *«Το 80% των εσόδων μας προέρχεται από τους καλοκαιρινούς μήνες. Τον υπόλοιπο χρόνο απλώς καλύπτουμε τα βασικά έξοδα».* Αυτή η μεγάλη εξάρτηση από τα εποχικά έσοδα δημιουργεί τρωτά σημεία, ιδίως όταν εξωτερικοί παράγοντες, όπως η παγκόσμια οικονομική ύφεση ή οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί, διαταράσσουν τον τουρισμό.

Η εξάρτηση από τα καλοκαιρινά έσοδα επηρεάζει επίσης τη διαχείριση των ταμειακών ροών. Πολλές επιχειρήσεις λειτουργούν με στενά περιθώρια κέρδους κατά τη χαμηλή περίοδο, χρησιμοποιώντας τα έσοδα που παράγονται κατά την υψηλή περίοδο για να διατηρήσουν τις δραστηριότητές τους. Ένας ιδιοκτήτης καταστήματος εξήγησε: *«Αποταμιεύουμε όσα περισσότερα μπορούμε κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού για να βγάλουμε το χειμώνα. Είναι μια συνεχής πράξη εξισορρόπησης».* Αυτή η κυκλική οικονομική επιβάρυνση περιορίζει την ικανότητα των επιχειρήσεων να επενδύουν σε βελτιώσεις ή μακροπρόθεσμες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.

Σε ευρύτερο επίπεδο, η οικονομία του νησιού αντανακλά αυτή την εποχιακή εξάρτηση. Βιομηχανίες με γνώμονα τον τουρισμό, όπως η φιλοξενία, το λιανικό εμπόριο και οι μεταφορές, κυριαρχούν στο οικονομικό τοπίο της Κω. Ένας τοπικός φορέας χάραξης πολιτικής υπογράμμισε: *«Η οικονομική υγεία του νησιού συνδέεται με την επιτυχία της θερινής περιόδου. Ένα κακό καλοκαίρι επηρεάζει τους πάντες, από τους αγρότες που προμηθεύουν εστιατόρια μέχρι τους οδηγούς ταξί»*. Αυτή η εξάρτηση από τους μήνες αιχμής του τουρισμού υπογραμμίζει την ανάγκη διαφοροποίησης για τη μείωση της οικονομικής ευπάθειας.

Η επέκταση του τουρισμού πέραν των καλοκαιρινών μηνών ήταν μια επαναλαμβανόμενη πρόταση μεταξύ των ερωτηθέντων. Η προώθηση δραστηριοτήτων όπως η πεζοπορία, η παρατήρηση πουλιών και τα πολιτιστικά εργαστήρια θα μπορούσαν να προσελκύσουν επισκέπτες εκτός εποχής. Ένας παρατήρησε: *«Η Κως έχει τόσα πολλά να προσφέρει όλο το χρόνο. Απλώς πρέπει να το προωθήσουμε καλύτερα στο σωστό κοινό»*.

Οι επενδύσεις σε υποδομές, όπως τα εσωτερικά αξιοθέατα και τα κέντρα ευεξίας, θα μπορούσαν επίσης να υποστηρίξουν αυτή τη στροφή. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Η δημιουργία εγκαταστάσεων που απευθύνονται στους χειμερινούς ταξιδιώτες, όπως τα ιαματικά λουτρά ή τα πολιτιστικά μουσεία, θα βοηθούσε στην επέκταση της σεζόν»*.

Οι μικρές επιχειρήσεις συχνά δυσκολεύονται περισσότερο κατά τη διάρκεια της χαμηλής περιόδου. Η παροχή οικονομικής βοήθειας, όπως χαμηλότοκα δάνεια ή επιχορηγήσεις, θα μπορούσε να τις βοηθήσει να παραμείνουν ζωντανές. Ένας τοπικός επιχειρηματίας πρότεινε: *«Η κυβέρνηση θα πρέπει να προσφέρει στήριξη κατά τη διάρκεια του χειμώνα, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις ή επιδοτήσεις, για να μας βοηθήσει να προετοιμαστούμε για το επόμενο καλοκαίρι»*.

Η αντιμετώπιση της αστάθειας της εποχικής απασχόλησης ήταν μια άλλη βασική σύσταση. Πρωτοβουλίες όπως η διασταυρούμενη κατάρτιση εργαζομένων για ρόλους όλο το χρόνο ή η προσφορά προσωρινών συμβάσεων σε συναφείς κλάδους θα μπορούσαν να προσφέρουν πιο σταθερό εισόδημα στους εργαζόμενους. Ένας ερωτώμενος δήλωσε: *«Χρειαζόμαστε προγράμματα που βοηθούν τους εποχικούς εργαζόμενους να βρουν δουλειά κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής, ώστε να μην εγκαταλείψουν το νησί»*.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο τουρισμός είναι ιδιαίτερα εποχικός στην Κω, είναι επομένως σημαντικό ότι κάθε οντότητα ή άτομο που επιθυμεί να ασκήσει επιχειρηματικές δραστηριότητες σε αυτό το τμήμα της οικονομίας πρέπει να κάνει σοβαρές προσαρμογές. Οι υποθέσεις σε αυτόν τον τομέα περιλαμβάνουν λειτουργικές τροποποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαμορφώσεων του εργατικού δυναμικού και της διαφοροποίησης της κλίμακας των δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η οικονομική εξάρτηση από ορισμένους μήνες του έτους δημιουργεί ορισμένες δυσκολίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Επομένως, είναι εφικτό για την Κω να διαφοροποιήσει τις πηγές εισοδήματός της και να μετριάσει τους κινδύνους που συνδέονται με το εποχικό εισόδημα, καλλιεργώντας τον τουρισμό όλο το χρόνο, προωθώντας την ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων και εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα του εργατικού δυναμικού στον τομέα.

4.3.2 Ευκαιρίες κατάρτισης και επαγγελματικής εξέλιξης

Η προώθηση και η κατάρτιση των εργαζομένων ως σημαντική πτυχή της διαχείρισης του ανθρώπινου κεφαλαίου διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη βελτίωση των ικανοτήτων των εργαζομένων και στην προώθηση των δραστηριοτήτων κατάρτισης στον τομέα του τουρισμού στην Κω. Ωστόσο, όσοι αναζητούν ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης για την κάλυψη των κενών στην κατάρτιση δεξιοτήτων καθώς και τη μελλοντική σημασία εξακολουθούν να είναι μεγάλοι. Η παρούσα ενότητα εξετάζει τη διαθεσιμότητα των διαθέσιμων ευκαιριών επαγγελματικής ανάπτυξης, αποκαλύπτει τις ελλείψεις ικανοτήτων και προβλέπει τις μελλοντικές απαιτήσεις κατάρτισης των εργαζομένων στον τομέα του τουρισμού με αναφορά στις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν.

Διαθεσιμότητα προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης

1. Εκπαίδευση στην εργασία

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες υπογράμμισαν ότι η κατάρτιση στο χώρο εργασίας είναι η κύρια μέθοδος για την απόκτηση δεξιοτήτων στον τομέα του τουρισμού. Οι διευθυντές ξενοδοχείων και οι ιδιοκτήτες εστιατορίων παρέχουν συχνά βασική κατάρτιση για τους νέους υπαλλήλους, ιδίως για το εποχικό προσωπικό. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου εξήγησε: *"Εκπαιδεύουμε το προσωπικό μας στην εξυπηρέτηση των πελατών και στις καθημερινές λειτουργίες αμέσως μόλις ενταχθούν. Είναι γρήγορο*

αλλά αποτελεσματικό για την πολυάσχολη καλοκαιρινή περίοδο». Η προσέγγιση αυτή εξασφαλίζει ότι οι εργαζόμενοι μπορούν να ανταποκριθούν στις άμεσες απαιτήσεις της εργασίας, αλλά συχνά δεν έχει βάθος για τη μακροπρόθεσμη εξέλιξη της σταδιοδρομίας.

Ένας άλλος ερωτώμενος σημείωσε: *«Έμαθα τα περισσότερα από αυτά που ξέρω δουλεύοντας σε διαφορετικούς ρόλους με την πάροδο των ετών. Δεν υπάρχει δομημένο πρόγραμμα, αλλά μαθαίνεις τα πράγματα καθώς προχωράς»*. Ενώ αυτό το μοντέλο άτυπης μάθησης προσφέρει πρακτική εμπειρία, δεν παρέχει πιστοποίηση ή αναγνωρισμένα προσόντα, γεγονός που περιορίζει τις δυνατότητες επαγγελματικής εξέλιξης.

2. Εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης

Ορισμένες επιχειρήσεις και ιδρύματα στην Κω προσφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης. Για παράδειγμα, τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία και θέρετρα διοργανώνουν συχνά εργαστήρια σχετικά με τη διαχείριση της φιλοξενίας, τις γλωσσικές δεξιότητες και την πολιτιστική ευαισθησία. Ένας συμμετέχων παρατήρησε: *«Το ξενοδοχείο μας διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια κάθε άνοιξη για να προετοιμάσει το προσωπικό για τη νέα σεζόν. Τα θέματα περιλαμβάνουν την αντιμετώπιση διεθνών πελατών και τη χρήση συστημάτων κρατήσεων»*. Τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν στην ποιότητα των υπηρεσιών και στην αυτοπεποίθηση των εργαζομένων, ιδίως σε ρόλους που απευθύνονται στον πελάτη.

Ωστόσο, αυτές οι ευκαιρίες περιορίζονται συνήθως σε μεγαλύτερες εγκαταστάσεις, αφήνοντας τις μικρότερες επιχειρήσεις χωρίς τους πόρους για την παροχή παρόμοιας κατάρτισης. Ειδικά οι εποχικοί εργαζόμενοι χάνουν συχνά τέτοια προγράμματα λόγω χρονικών περιορισμών και περιορισμών του προϋπολογισμού.

3. Εξωτερικές εκπαιδευτικές ευκαιρίες

Εκπαιδευτικά ιδρύματα και τουριστικές σχολές συνεργάζονται περιστασιακά με τοπικές επιχειρήσεις για να προσφέρουν επαγγελματική κατάρτιση και πρακτική άσκηση. Ένας νεαρός εργαζόμενος μοιράστηκε: *«Παρακολούθησα ένα σεμινάριο φιλοξενίας στην Αθήνα, το οποίο με βοήθησε να βρω δουλειά εδώ. Αλλά δεν υπάρχουν πολλά παρόμοια προγράμματα διαθέσιμα στο ίδιο το νησί»*. Η επέκταση τέτοιων

συνεργασιών σε τοπικό επίπεδο θα μπορούσε να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ της ακαδημαϊκής κατάρτισης και της πρακτικής εφαρμογής.

Κενά στην ανάπτυξη δεξιοτήτων

1. Περιορισμένη πρόσβαση σε προηγμένη κατάρτιση

Ενώ η βασική κατάρτιση προσφέρεται από πολλούς οργανισμούς, υπάρχει σοβαρή έλλειψη προγραμμάτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων. Αρκετοί συμμετέχοντες παραπονέθηκαν επίσης ότι υπάρχει περιορισμένη επαγγελματική κινητικότητα εντός του τομέα ή δυνατότητα εστίασης σε ορισμένους τομείς. Ένας ταξιδιωτικός πράκτορας σημείωσε: *«Ο τομέας της εργασίας είναι πολύ σημαντικός: «Θα ήθελα να προχωρήσω στη διοίκηση, αλλά δεν υπάρχουν εδώ μαθήματα ή προγράμματα καθοδήγησης που να με βοηθούν να κάνω αυτό το επόμενο βήμα».* Έχει παρατηρηθεί ότι δεν υπάρχουν επαγγελματικές πιστοποιήσεις και το περιθώριο για τριτοβάθμια εκπαίδευση για τους ντόπιους εργαζόμενους είναι επίσης πολύ χαμηλό, περιοριζόμενο σε λίγα μόνο επαγγέλματα που σημαίνει ότι ο εργαζόμενος δεν είναι πραγματικά κάθετα κινητικός.

2. Γλωσσική επάρκεια και χρήση της τεχνολογίας

Οι ελλείψεις σε γλωσσικές και τεχνολογικές ικανότητες σημειώθηκαν ως μείζονες ανησυχίες. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου εξήγησε: *«Το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού μας μιλάει αγγλικά, αλλά συχνά δυσκολευόμαστε να βρούμε υπαλλήλους που να γνωρίζουν άπταιστα άλλες γλώσσες, όπως τα γερμανικά ή τα γαλλικά, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την εξυπηρέτηση των πελατών μας».* Ομοίως, η μεγαλύτερη αυτοματοποίηση του εστιατορίου μέσω ηλεκτρονικών κρατήσεων, διαφήμισης και σχέσης πελατών με πελάτες απαιτεί οι εργαζόμενοι να έχουν καλή γνώση των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ένας ερωτώμενος υπογράμμισε: *«Έπρεπε να μάθω μόνος μου πώς να χρησιμοποιώ το σύστημα κρατήσεών μας. Δεν υπάρχει επίσημη εκπαίδευση, γεγονός που καθιστά πιο δύσκολο να συμβαδίζεις με τα πιο σύγχρονα εργαλεία.».* Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει εκπαίδευση, οπότε η γνώση των τελευταίων εργαλείων αποτελεί επίσης πρόβλημα. Αυτές οι ελλείψεις θα μπορούσαν να έχουν καλυφθεί και να έχουν βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα του τοπικού εργατικού δυναμικού με περισσότερες δαπάνες για γλωσσική και τεχνολογική κατάρτιση.

3. Έλλειψη ανάπτυξης ήπιων δεξιοτήτων

Οι επικοινωνιακές δεξιότητες, η διαχείριση συγκρούσεων, η ηγεσία και η ομαδική εργασία είναι μερικές από τις σημαντικές δεξιότητες που κάθε μάθημα ή πρόγραμμα κατάρτισης τείνει να αγνοεί. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου παρατήρησε: *«Ο χειρισμός δύσκολων πελατών ή η διαχείριση μιας ομάδας υπό πίεση είναι κάτι που μαθαίνεις μέσα από την εμπειρία, αλλά θα ήταν χρήσιμο αν αυτές οι δεξιότητες διδάσκονταν σε εκπαιδευτικά προγράμματα»*. Η απόκτηση αυτών των διαπροσωπικών καθώς και των ηγετικών ικανοτήτων είναι ζωτικής σημασίας με τρόπους που θα βοηθήσουν την εταιρεία να προετοιμάσει τους υπαλλήλους για υψηλότερες οργανωτικές βαθμίδες και να βελτιώσει την παροχή υπηρεσιών.

Μελλοντικές ανάγκες για τουριστικό εργατικό δυναμικό

1. Προσαρμοσμένα προγράμματα για εποχιακούς εργαζόμενους

Δεδομένου ότι η απασχόληση στην Κω είναι πολύ πιθανό να είναι εποχιακή, υπάρχει επιτακτική ανάγκη για ειδική κατάρτιση που θα προσφέρεται στους εποχικούς εργαζόμενους. Ένας εποχιακός εργαζόμενος πρότεινε: *«Σύντομα, εντατικά μαθήματα στην αρχή της σεζόν θα μας βοηθούσαν να αποκτήσουμε ταχύτητα και να παρέχουμε καλύτερες υπηρεσίες»*. Η έκδοση τέτοιων πιστοποιητικών θα μπορούσε επίσης να διασφαλίσει ότι οι εργαζόμενοι αυτοί θα γίνουν και πάλι εμπορεύσιμοι σε μελλοντικές εποχές.

2. Έμφαση στη βιωσιμότητα

Έλλειψη κατάρτισης που λαμβάνει περιβαλλοντική προοπτική καθώς ο τουρισμός γίνεται πράσινος. Είναι προφανές ότι καθώς η εστίαση του τουρισμού αλλάζει προς την κατεύθυνση της βιωσιμότητας, υπάρχει ελάχιστη κατάρτιση που αφορά τις περιβαλλοντικές ανησυχίες. Ένας ερωτώμενος τόνισε: *«Η διδασκαλία του προσωπικού σχετικά με τον βιώσιμο τουρισμό, όπως η μείωση των αποβλήτων ή η προώθηση τοπικών προϊόντων, μπορεί να κάνει μεγάλη διαφορά στον τρόπο λειτουργίας μας»*. Η εισαγωγή της έννοιας της βιωσιμότητας στα εκπαιδευτικά προγράμματα βοηθά να διασφαλιστεί ότι το εργατικό δυναμικό αναπτύσσει τις κατάλληλες τάσεις και θα βοηθήσει στην προσέλκυση ταξιδιωτών με περιβαλλοντική συνείδηση.

3. Μακροπρόθεσμες διαδρομές σταδιοδρομίας

Ένα άλλο θέμα αφορούσε την ανάπτυξη δομών εξέλιξης της σταδιοδρομίας ή ενός πλέγματος σταδιοδρομίας στον τομέα του τουρισμού. Ένας συμμετέχων πρότεινε: «Χρειαζόμαστε ένα σύστημα όπου οι εργαζόμενοι θα μπορούν να ξεκινούν σε εισαγωγικούς ρόλους και να ανεβαίνουν σταδιακά σε διευθυντικές θέσεις μέσω κατάρτισης και καθοδήγησης». Η προώθηση της ανάπτυξης τέτοιων μονοπατιών θα βελτιώνει όχι μόνο τα ποσοστά διατήρησης της απασχόλησης, αλλά εξίσου κρίσιμα, την πρόσληψη νέων ταλέντων στον κλάδο.

Συστάσεις

Για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων και την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών, συνιστώνται τα ακόλουθα μέτρα:

1. **Επέκταση των τοπικών προγραμμάτων κατάρτισης:** Δημιουργία συνεργασιών μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και τουριστικών γραφείων για την προσφορά επαγγελματικών μαθημάτων και πιστοποιήσεων στο νησί.
2. **Επένδυση στη γλωσσική και τεχνολογική κατάρτιση:** Παροχή προσβάσιμων μαθημάτων που εστιάζουν στην πολύγλωσση επάρκεια και στα ψηφιακά εργαλεία για την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας του εργατικού δυναμικού.
3. **Ανάπτυξη εργαστηρίων ήπιων δεξιοτήτων:** Συμπερίληψη ενοτήτων σχετικά με την επίλυση συγκρούσεων, την ηγεσία και τη διαχείριση ομάδων στα προγράμματα κατάρτισης για την προετοιμασία των εργαζομένων για ποικίλες προκλήσεις.
4. **Εισαγωγή εκπαίδευσης για την αειφορία:** Ενσωμάτωση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικές και αρχών σε όλα τα επίπεδα κατάρτισης για να ευθυγραμμιστεί με τις παγκόσμιες τάσεις.
5. **Εφαρμογή συστημάτων καθοδήγησης:** Δημιουργία προγραμμάτων καθοδήγησης που επιτρέπουν στους έμπειρους επαγγελματίες να καθοδηγούν και να υποστηρίζουν το νεαρότερο προσωπικό.

Ενώ η Κως προσφέρει βασικές ευκαιρίες κατάρτισης για τους εργαζόμενους στον τουρισμό, παραμένουν σημαντικά κενά στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στην

επαγγελματική εξέλιξη. Αυτά τα κενά πρέπει να αμβλυνθούν μέσω της κατάρτισης, της συνεργασίας και της εστίασης στη βιωσιμότητα με κατάλληλα προγράμματα που θα αναπτύξουν το εργατικό δυναμικό του νησιού και θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη και τη διατήρηση της τουριστικής βιομηχανίας του νησιού. Έτσι, η εταιρεία μπορεί να ενισχύσει και να υποστηρίξει τους εργαζομένους της και να τους παρέχει γνώσεις και ικανότητα να εφαρμόζουν τις νέες απαιτήσεις στον τομέα της δραστηριότητάς τους.

4.3.3 Προκλήσεις και φιλοδοξίες για το μέλλον

Η τουριστική βιομηχανία στην Κω αντιμετωπίζει μια διπλή πρόκληση: την προκλητική τάση και τις προσδοκίες των επισκεπτών, καθώς και τις υφιστάμενες υποχρεωτικές συνθήκες κατά τη διαδικασία λειτουργίας. Ωστόσο, για τους ίδιους τους εμπλεκόμενους φορείς, έχουν οράματα για τη μετατροπή της οικονομίας από άκρως εποχιακή σε τουριστική φύση όλο το χρόνο. Στην παρούσα ενότητα συζητούνται αυτές οι προκλήσεις καθώς και τα όνειρα με βάση τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν.

Εξισορρόπηση των προσδοκιών των επισκεπτών με τις λειτουργικές πραγματικότητες

1. Αυξανόμενες προσδοκίες από τους επισκέπτες

Ο σύγχρονος ταξιδιώτης φτάνει με υψηλές προσδοκίες, που διαμορφώνονται από τον παγκόσμιο ανταγωνισμό και την πρόσβαση στην πληροφόρηση. Οι τουρίστες απαιτούν όλο και περισσότερο εξατομικευμένες υπηρεσίες, απρόσκοπτη ψηφιακή ενσωμάτωση και φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου παρατήρησε: *"Οι επισκέπτες περιμένουν πλέον τα πάντα να είναι τέλεια, από το check-in μέχρι την υπηρεσία δωματίου. Ακόμα και μικρά λάθη μπορούν να οδηγήσουν σε αρνητικές κριτικές στο διαδίκτυο"*. Αυτή η πίεση έχει εντείνει την ανάγκη για εκπαίδευση του προσωπικού, τεχνολογικές επενδύσεις και σταθερή ποιότητα υπηρεσιών.

Ένα κοινό ζήτημα που έθεσαν οι ερωτηθέντες ήταν η διαχείριση των αιτημάτων και των παραπόνων της τελευταίας στιγμής. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου εξήγησε: *«Οι τουρίστες απαιτούν μερικές φορές πράγματα που δεν υπάρχουν στο μενού ή περιμένουν άμεση εξυπηρέτηση κατά τις ώρες αιχμής. Είναι δύσκολο να ανταποκριθείς σε κάθε*

προσδοκία όταν η ομάδα είναι καταπονημένη». Αυτό αναδεικνύει την πρόκληση της εξισορρόπησης της ικανοποίησης των πελατών με τους πρακτικούς περιορισμούς του προσωπικού και των πόρων.

2. Λειτουργικοί περιορισμοί

Η εποχιακή στελέχωση, οι περιορισμοί του προϋπολογισμού και η καταπόνηση των υποδομών είναι μερικές από τις λειτουργικές πραγματικότητες που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στην Κω. Ένας εποχικός εργαζόμενος σημείωσε: *«Έχουμε πάντα έλλειψη προσωπικού κατά την περίοδο αιχμής και αισθανόμαστε ότι τρέχουμε μόνο για να τα καταφέρουμε»*. Οι επιχειρήσεις συχνά βασίζονται σε εποχικούς υπαλλήλους, οι οποίοι μπορεί να μην έχουν την εμπειρία ή την κατάρτιση για να χειριστούν απαιτητικές καταστάσεις, περιπλέκοντας περαιτέρω τις λειτουργίες.

Οι περιορισμοί των υποδομών, όπως η συμφόρηση των δρόμων και οι ανεπαρκείς δημόσιες παροχές, επηρεάζουν επίσης την ικανότητα παροχής μιας κορυφαίας εμπειρίας. Ένας ταξιδιωτικός πράκτορας δήλωσε: *«Μερικές φορές οι επισκέπτες παραπονιούνται για τους μεγάλους χρόνους διαδρομής μεταξύ των αξιοθέατων ή για την έλλειψη δημόσιων τουαλετών. Αυτά είναι πράγματα πέρα από τον έλεγχό μας, αλλά επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται το ταξίδι τους»*.

3. Ο ρόλος της τεχνολογίας

Η τεχνολογία υιοθετείται όλο και περισσότερο για να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ των προσδοκιών των επισκεπτών και των επιχειρησιακών δυνατοτήτων. Πολλές επιχειρήσεις ενσωματώνουν συστήματα ηλεκτρονικών κρατήσεων, εργαλεία ανατροφοδότησης πελατών και ψηφιακές υπηρεσίες θυρωρείου. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου μοιράστηκε: *«Η χρήση ψηφιακών πλατφορμών μας βοηθά στη διαχείριση των κρατήσεων και στην καλύτερη επικοινωνία με τους επισκέπτες. Εξοικονομεί χρόνο και βελτιώνει την αποτελεσματικότητα»*. Ωστόσο, οι μικρότερες εγκαταστάσεις συχνά δυσκολεύονται να υιοθετήσουν αυτά τα εργαλεία λόγω του κόστους και της έλλειψης τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης.

Προσδοκίες για πιο σταθερό τουρισμό όλο το χρόνο

1. Οικονομικά και κοινωνικά οφέλη

Η μετάβαση σε ένα μοντέλο τουρισμού όλο το χρόνο αποτελεί κοινή φιλοδοξία πολλών ενδιαφερομένων. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου εξήγησε: *«Αν μπορούσαμε να προσελκύσουμε επισκέπτες κατά τη διάρκεια του χειμώνα, αυτό θα προσέφερε σταθερό εισόδημα και θα μας βοηθούσε να αποφύγουμε το άγχος του να στριμώχνουμε τα πάντα μέσα σε έξι μήνες»*. Ο τουρισμός όλο το χρόνο θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει πιο σταθερές ευκαιρίες απασχόλησης, μειώνοντας την εξάρτηση από την εποχιακή εργασία και τις σχετικές αβεβαιότητες.

2. Επέκταση των προσφορών εκτός εποχής

Μια στρατηγική για την επίτευξη τουρισμού όλο το χρόνο είναι η διαφοροποίηση των προσφορών του νησιού ώστε να απευθύνονται σε διαφορετικές δημογραφικές ομάδες. Ένας ξεναγός πρότεινε: *«Ο χειμερινός τουρισμός θα μπορούσε να επικεντρωθεί σε δραστηριότητες όπως η πεζοπορία, τα καταφύγια ευεξίας και οι πολιτιστικές περιηγήσεις. Η Κως έχει τόσα πολλά να προσφέρει πέρα από τις παραλίες»*. Η ανάπτυξη αξιοθέατων και εκδηλώσεων που απευθύνονται σε ταξιδιώτες εκτός εποχής, όπως συνέδρια, φεστιβάλ ή οικολογικός τουρισμός, θα μπορούσε να διευρύνει την ελκυστικότητα του νησιού.

Τονίστηκαν επίσης οι επενδύσεις σε υποδομές που υποστηρίζουν τον τουρισμό εκτός εποχής, όπως οι εσωτερικές εγκαταστάσεις, τα ιαματικά λουτρά ή τα εκπαιδευτικά εργαστήρια. Ένας τοπικός φορέας χάραξης πολιτικής σημείωσε: *«Πρέπει να δημιουργήσουμε αξιοθέατα που είναι ανεξάρτητα από τις καιρικές συνθήκες και μπορούν να προσελκύσουν επισκέπτες κατά τους πιο ήσυχους μήνες»*.

3. Μάρκετινγκ σε νέα κοινά

Οι στοχευμένες εκστρατείες μάρκετινγκ είναι απαραίτητες για την προσέλκυση επισκεπτών εκτός της παραδοσιακής τουριστικής περιόδου. Ένας συμμετέχων υπογράμμισε: *«Πρέπει να απευθυνθούμε σε διαφορετικές αγορές, όπως οι συνταξιούχοι που αναζητούν μια ήσυχη απόδραση ή οι ψηφιακοί νομάδες που μπορούν να εργάζονται εξ αποστάσεως ενώ εξερευνούν το νησί»*. Η αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οι συνεργασίες με ταξιδιωτικά γραφεία και η συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού μπορούν να βοηθήσουν στην προώθηση της Κω ως προορισμού που λειτουργεί όλο το χρόνο.

4. Αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας

Ο τουρισμός όλο το χρόνο πρέπει να αναπτυχθεί με γνώμονα τη βιωσιμότητα, ώστε να αποφευχθεί η επιδείνωση των περιβαλλοντικών πιέσεων που είναι ήδη αισθητές κατά τις περιόδους αιχμής. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Εάν πρόκειται να επεκτείνουμε τον τουρισμό, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι δεν βλάπτει το περιβάλλον. Οι φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές θα πρέπει να αποτελούν μέρος κάθε νέας πρωτοβουλίας»*. Η προώθηση βιώσιμων τουριστικών πρακτικών, όπως τα οικολογικά καταλύματα και οι δραστηριότητες που βασίζονται στη φύση, μπορεί να ευθυγραμμίσει την οικονομική ανάπτυξη με τη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Ξεπερνώντας τις προκλήσεις και υλοποιώντας τις φιλοδοξίες

1. Συνεργασία και υποστήριξη πολιτικής

Επομένως, οι κοινότητες πρέπει να συνεργαστούν με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως οι επιχειρηματίες και η κυβέρνηση, προκειμένου να καταλήξουν σε ένα πιο σταθερό μοντέλο τουρισμού. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου παρατήρησε: *«Χρειαζόμαστε πολιτικές που να ενθαρρύνουν τον χειμερινό τουρισμό, όπως επιδοτήσεις για τα έξοδα θέρμανσης ή επιχορηγήσεις για νέα έργα»*. Μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να καταστήσει δυνατή τη δράση εύλογων πόρων και να καταστήσει τις πρωτοβουλίες σύμφωνες με πιο εκτεταμένους μακροοικονομικούς και κοινωνικοπολιτικούς στόχους.

2. Κατάρτιση και ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού

Άλλα θέματα περιλαμβάνουν το ανθρώπινο κεφάλαιο, όπου βρίσκονται επίσης λύσεις για την ικανοποίηση και την υλοποίηση των προσδοκιών όσον αφορά τον επισκέπτη και την αντιμετώπιση του προβλήματος του τουρισμού όλο το χρόνο. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Η προσφορά προγραμμάτων κατάρτισης που προετοιμάζουν το προσωπικό για ποικίλους ρόλους μπορεί να το βοηθήσει να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις του τουρισμού όλο το χρόνο»*. Η δικτύωση, η φιλοξενία, η πολιτιστική ερμηνεία, η γνώση του προϊόντος και ο προσανατολισμός σε συνδυασμό με την κατανόηση και την τήρηση των πρακτικών βιώσιμου τουρισμού θα αποτελέσουν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας.

3. Μακροπρόθεσμο όραμα και σχεδιασμός

Είναι σαφές ότι η ιδανική προσέγγιση της απόσπασης οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων για την ανάπτυξη είναι απαραίτητη. Ένας τοπικός

υπεύθυνος χάραξης πολιτικής δήλωσε: «Χρειαζόμαστε ένα μακροπρόθεσμο όραμα που να εξισορροπεί τις ανάγκες της κοινότητας με τις απαιτήσεις του τουρισμού. Δεν πρόκειται μόνο για την προσέλκυση επισκεπτών, αλλά για τη δημιουργία μιας καλύτερης εμπειρίας για όλους τους εμπλεκόμενους». Ο τουρισμός δεν έχει να κάνει μόνο με το να κάνει τους ανθρώπους να τον επισκέπτονται, αλλά με το να κάνει τη ζωή καλύτερη για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Είναι χρήσιμο να δημιουργηθεί ένα όραμα σε επενδύσεις σε υποδομές, μάρκετινγκ και κατάρτιση.

Η ικανοποίηση των προσδοκιών των επισκεπτών με ταυτόχρονη αντιμετώπιση διαφόρων οργανωτικών προβλημάτων και η αλλαγή από την εποχιακή ζήτηση για τουρισμό είναι δύο βασικά ζητήματα που αντιμετωπίζει η Κως στην τουριστική βιομηχανία. Διαχείριση της τεχνολογίας διαφοροποίηση των προϊόντων και των υπηρεσιών προώθηση της βιωσιμότητας: αυτοί είναι οι πιθανοί τρόποι με τους οποίους το νησί μπορεί να ανταποκριθεί στις προκλήσεις, ενώ ταυτόχρονα ανοίγονται νέες ευκαιρίες. Η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων και η δέσμευση για μακροπρόθεσμο σχεδιασμό θα είναι καθοριστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι αυτές οι φιλοδοξίες θα υλοποιηθούν, προς όφελος τόσο των επισκεπτών όσο και της τοπικής κοινότητας.

4.3.4 Ευημερία των εργαζομένων και ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Κατά συνέπεια, τα ερωτήματα σχετικά με την ποιότητα της εργασιακής ζωής και, ουσιαστικά, την ποιότητα ζωής των εργαζομένων στον τουριστικό κλάδο είναι υψίστης σημασίας, ιδίως σε περιπτώσεις όπως η Κως με τον ιδιαίτερα διαφοροποιημένο ρυθμό των εργασιών της καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Οι εργασιακές απαιτήσεις κατά τη διάρκεια υψηλών τουριστικών ροών επηρεάζουν και το άγχος και η επαγγελματική εξουθένωση κατά την υψηλή τουριστική περίοδο είναι κοινά προβλήματα, όπου η προσβασιμότητα των πόρων ή η υποστηρικτική οργανωτική κουλτούρα μπορούν να μεσολαβήσουν σε μεγάλο βαθμό στη θεραπεία. Στην ενότητα που ακολουθεί αναλύονται αυτές οι δυναμικές όπως προκύπτουν από τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν.

Στρες και επαγγελματική εξουθένωση κατά τη διάρκεια των περιόδων αιχμής

1. Υψηλός φόρτος εργασίας και πολλές ώρες εργασίας

Η τουριστική περίοδος αιχμής στην Κω, που εκτείνεται από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο, συνεπάγεται έντονο φόρτο εργασίας για τους εργαζόμενους στον τουριστικό κλάδο. Ένας υπάλληλος υποδοχής ξενοδοχείου μοιράστηκε μαζί μας: *«Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, δουλεύουμε μεγάλες βάρδιες με ελάχιστο χρόνο για διαλείμματα. Είναι εξαντλητικό, αλλά είναι μέρος της δουλειάς»*. Αυτές οι παρατεταμένες ώρες εργασίας συχνά οδηγούν σε σωματική και συναισθηματική εξάντληση, ιδίως για το προσωπικό πρώτης γραμμής σε ρόλους φιλοξενίας και εξυπηρέτησης πελατών.

Οι υπάλληλοι εστιατορίων, οι ξεναγοί και οι εργαζόμενοι στο λιανικό εμπόριο επανέλαβαν παρόμοια συναισθήματα. Ένας σερβιτόρος εξήγησε: *«Κάποιες μέρες δεν σταματάμε από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ. Μέχρι το τέλος της σεζόν, όλοι έχουν καεί»*. Ο συνδυασμός υψηλής ζήτησης και περιορισμένου προσωπικού κατά τις περιόδους αιχμής επιδεινώνει αυτές τις προκλήσεις, οδηγώντας σε χρόνιο στρες και κόπωση τους εργαζόμενους.

2. Περιορισμένος χρόνος για την προσωπική ζωή

Η απαιτητική φύση της τουριστικής εργασίας κατά την υψηλή περίοδο αφήνει ελάχιστο χρόνο για την προσωπική και οικογενειακή ζωή. Ένας εποχικός εργαζόμενος παρατήρησε: *«Με το ζόρι βλέπω την οικογένειά μου κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Μέχρι να γυρίσω σπίτι, είμαι πολύ κουρασμένος για να κάνω οτιδήποτε»*. Αυτή η έλλειψη ισορροπίας επηρεάζει τις σχέσεις των εργαζομένων και τη συνολική ποιότητα ζωής, οδηγώντας συχνά σε αισθήματα απομόνωσης και δυσαρέσκειας.

3. Ψυχολογικές επιπτώσεις

Η πίεση για τη διατήρηση υψηλών προδιαγραφών εξυπηρέτησης και τη διαχείριση των προσδοκιών των απαιτητικών επισκεπτών αυξάνει την ψυχολογική επιβάρυνση. Ένας ερωτώμενος σημείωσε: *«Όταν οι επισκέπτες παραπονιούνται ή έχουν παράλογες απαιτήσεις, μπορεί να είναι πολύ αγχωτικό. Αισθάνεσαι σαν να κινείσαι διαρκώς σε αβγοπόδαρα»*. Χωρίς επαρκή υποστήριξη, αυτοί οι στρεσογόνοι παράγοντες μπορεί να οδηγήσουν σε επαγγελματική εξουθένωση, μειωμένο ηθικό και υψηλά ποσοστά εναλλαγής στον κλάδο.

Μηχανισμοί υποστήριξης και εργασιακή κουλτούρα

1. Σημασία της θετικής εργασιακής κουλτούρας

Μια υποστηρικτική κουλτούρα στο χώρο εργασίας μπορεί να μετριάσει σημαντικά τις αρνητικές επιπτώσεις του στρες και της επαγγελματικής εξουθένωσης. Αρκετοί εργαζόμενοι υπογράμμισαν τον ρόλο της ομαδικής εργασίας και της συντροφικότητας στη δημιουργία ενός πιο θετικού εργασιακού περιβάλλοντος. Ένας δήλωσε: *«Η ομάδα μας στηρίζει η μία την άλλη, ιδίως σε περιόδους μεγάλης απασχόλησης. Κάνει το φόρτο εργασίας πιο διαχειρίσιμο»*. Η καλλιέργεια της αίσθησης της κοινότητας και του αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ του προσωπικού μπορεί να ενισχύσει την ικανοποίηση από την εργασία και την ανθεκτικότητα.

Οι πρακτικές διαχείρισης διαδραματίζουν επίσης κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της κουλτούρας στον χώρο εργασίας. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου εξήγησε: *«Προσπαθούμε να αναγνωρίζουμε τη σκληρή δουλειά του προσωπικού μας και να παρέχουμε μικρά προνόμια, όπως δωρεάν γεύματα ή μπόνους στο τέλος της σεζόν. Είναι ο τρόπος με τον οποίο δείχνουμε την εκτίμησή μας»*. Η αναγνώριση και η επιβράβευση των προσπαθειών των εργαζομένων μπορεί να ενισχύσει το ηθικό και την αφοσίωση.

2. Εκπαίδευση και ετοιμότητα

Η παροχή ολοκληρωμένης εκπαίδευσης πριν από την έναρξη της τουριστικής περιόδου εξοπλίζει τους υπαλλήλους με τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις. Ένας ερωτώμενος μοιράστηκε: *«Οι εκπαιδευτικές μας συνεδρίες πριν από την τουριστική περίοδο καλύπτουν τα πάντα, από τις σχέσεις με τους επισκέπτες έως την επίλυση συγκρούσεων. Μας βοηθά να νιώθουμε προετοιμασμένοι και λιγότερο αγχωμένοι όταν ξεκινάει η σεζόν»*. Τα προγράμματα κατάρτισης όχι μόνο βελτιώνουν την ποιότητα των υπηρεσιών αλλά και μειώνουν το άγχος που συνδέεται με απαιτητικές καταστάσεις.

3. Προγράμματα διαχείρισης του άγχους

Οι πρωτοβουλίες διαχείρισης του άγχους, όπως τα εργαστήρια για την ενσυνειδητότητα, τη διαχείριση του χρόνου και την επίλυση συγκρούσεων, μπορούν να βοηθήσουν τους εργαζόμενους να αντιμετωπίσουν τις πιέσεις της εργασίας. Ένας εποχικός εργαζόμενος ανέφερε: *«Ο διευθυντής μας διοργάνωσε πέρυσι ένα εργαστήριο διαχείρισης του άγχους και με βοήθησε πραγματικά να χειριστώ καλύτερα τις δύσκολες καταστάσεις»*. Η ενσωμάτωση αυτών των προγραμμάτων στην τακτική λειτουργία μπορεί να ενισχύσει την ψυχική ευημερία των εργαζομένων.

4. Επαρκή διαλείμματα και ελεύθερος χρόνος

Η διασφάλιση ότι οι εργαζόμενοι έχουν τακτικά διαλείμματα και ελεύθερο χρόνο είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ευημερίας. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου παρατήρησε: *«Προγραμματίζουμε υποχρεωτικές ημέρες ανάπαυσης για το προσωπικό μας για να αποτρέψουμε την εξουθένωση. Είναι σημαντικό να τους δίνουμε χρόνο για να επαναφορτιστούν»*. Ωστόσο, ορισμένοι ερωτηθέντες σημείωσαν ότι η πρακτική αυτή δεν εφαρμόζεται ομοιόμορφα σε ολόκληρο τον κλάδο, ιδίως σε μικρότερες επιχειρήσεις με περιορισμένο προσωπικό.

5. Πρόσβαση σε υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης

Η πρόσβαση σε υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης της ψυχικής υγείας χαρακτηρίστηκε ως βασικός τομέας προς βελτίωση. Ένας συμμετέχων υπογράμμισε: *«Μερικές φορές χρειάζεται απλώς κάποιον να μιλήσεις για το άγχος. Η ύπαρξη ενός συμβούλου θα έκανε μεγάλη διαφορά»*. Η δημιουργία συνεργασιών με τοπικούς παρόχους υγείας ή η προσφορά εσωτερικής υποστήριξης θα μπορούσε να καλύψει αυτό το κενό.

Συστάσεις για βελτίωση

Για την ενίσχυση της ευημερίας των εργαζομένων και της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής στον τουριστικό τομέα της Κω, συνιστώνται τα ακόλουθα μέτρα:

- 1. Εφαρμογή ελέκτου προγραμματισμού:** Εισαγωγή κλιμακωτών βαρδιών και ελέκτου ωραρίου εργασίας για να κατανεμηθεί πιο ομοιόμορφα ο φόρτος εργασίας και να μπορούν οι εργαζόμενοι να εξισορροπούν την εργασία με τις προσωπικές τους υποχρεώσεις.
- 2. Προώθηση δραστηριοτήτων ομαδικής ανάπτυξης:** Διοργάνωση εκδηλώσεων ομαδικής ανάπτυξης για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ του προσωπικού και τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος.

3. **Επέκταση των προγραμμάτων κατάρτισης:** Προσφορά εκπαίδευσης πριν από την έναρξη της σεζόν και συνεχή κατάρτιση που περιλαμβάνει τη διαχείριση του άγχους και τις δεξιότητες αλληλεπίδρασης με τους πελάτες.
4. **Παροχή πόρων ψυχικής υγείας:** Συνεργασία με επαγγελματίες ψυχικής υγείας για να προσφέρετε συμβουλευτικές υπηρεσίες και εργαστήρια προσαρμοσμένα στους εργαζόμενους στον τουρισμό.
5. **Επιβράβευση και αναγνώριση των εργαζομένων:** Καθιέρωση συστημάτων ανταμοιβής, όπως μόνους ή εκδηλώσεις αναγνώρισης, για την αναγνώριση της σκληρής εργασίας και την παρακίνηση του προσωπικού.
6. **Βελτίωση των εγκαταστάσεων του χώρου εργασίας:** Βελτίωση των παροχών για το προσωπικό, όπως χώρους ανάπαυσης και παροχές γευμάτων, για να εξασφαλίσετε άνεση κατά τη διάρκεια των πολύωρων βάρδιας.

Ένα από τα σημαντικά ζητήματα για την κατάσταση των εργαζομένων στον τομέα του τουρισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αλλά ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου, είναι το άγχος και η επαγγελματική εξουθένωση. Παρ' όλα αυτά, το θετικό εργασιακό περιβάλλον, τα εργαλεία υποστήριξης και η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής μπορούν να μειώσουν αυτές τις επιπτώσεις. Με τον τρόπο αυτό, βελτιώνεται η οργανωτική δέσμευση, ελαχιστοποιείται ο κύκλος εργασιών και συμπληρώνεται επίσης το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρονται στους επισκέπτες. Όλες αυτές οι προσπάθειες είναι εξαιρετικά σημαντικές για την ανάπτυξη ενός ισχυρού και βιώσιμου ανθρώπινου δυναμικού για τον τουριστικό τομέα στο νησί.

4.3.5 Χειρισμός της πολιτιστικής ποικιλομορφίας μεταξύ των επισκεπτών

Όντας ένας διεθνής τουριστικός προορισμός, η Κως δέχεται ανθρώπους από διαφορετικούς πολιτισμούς και αποδόσεις. Η πολιτισμική ευαισθησία παίζει μεγάλο ρόλο για την επίτευξη ικανοποιητικών αποτελεσμάτων για τους επισκέπτες. Σε αυτή την ενότητα εξετάζεται η εκπαίδευση στη διαπολιτισμική επικοινωνία και τα ζητήματα που μπορεί να αντιμετωπίσει η επιχείρηση όταν ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες και προσδοκίες των διεθνών επισκεπτών, με βάση τις φωνές και τις εικονικές απαντήσεις.

Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική επικοινωνία

1. Σημασία της κατάρτισης πολιτισμικής ευαισθητοποίησης

Τέλος, η πολιτισμική ευαισθησία είναι σημαντική για τους εργαζόμενους στον τουρισμό, διότι κάθε επισκέπτης διαθέτει διαφορετικές προσδοκίες και συμπεριφορές. Η έλλειψη επίσημης κατάρτισης συζητήθηκε από τους περισσότερους από τους ερωτηθέντες ως κρίσιμο ζήτημα για τις διεθνείς επιχειρήσεις. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου παρατήρησε: *«Το προσωπικό μας υποβάλλεται σε εκπαίδευση πολιτιστικής ευαισθησίας πριν από την έναρξη της σεζόν. Αυτό τους βοηθά να κατανοήσουν τα διαφορετικά έθιμα και τις προσδοκίες των πελατών μας»*. Η εν λόγω εκπαίδευση συχνά περιλαμβάνει βασικές γνώσεις γλώσσας, οδηγίες εθιμοτυπίας και γνώσεις σχετικά με τις πολιτισμικές προτιμήσεις.

Οι ερωτηθέντες υποστήριξαν ότι τέτοια προγράμματα ενισχύουν την ικανότητά τους στην αντιμετώπιση των πελατών. Ένας υπάλληλος υποδοχής σημείωσε: *«Η εκμάθηση των πολιτισμικών κανόνων, όπως το πώς να χαιρετάμε ή να απευθυνόμαστε σε ανθρώπους από διαφορετικές χώρες, κάνει τις συζητήσεις πιο ομαλές και πιο ευχάριστες»*. Οι δεξιότητες αυτές είναι ιδιαίτερα πολύτιμες για την αποφυγή παρεξηγήσεων και τη διασφάλιση ενός φιλόξενου περιβάλλοντος για όλους τους επισκέπτες.

2.Ο ρόλος των γλωσσικών δεξιοτήτων

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο στη διαπολιτισμική επικοινωνία είναι η απόκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων. Οι περισσότεροι τουρίστες νιώθουν άνεση όταν τους καλωσορίζουν ή όταν λαμβάνουν βοήθεια στην τοπική τους γλώσσα ακόμη και για απλή επικοινωνία. Ένας ξεναγός μοιράστηκε τα εξής: *«Η γνώση μερικών λέξεων στα γαλλικά ή στα γερμανικά βοηθάει πολύ στο να αισθάνονται οι επισκέπτες άνετα και να εκτιμώνται»*. Ενώ τα αγγλικά είναι η κυρίαρχη γλώσσα, η ικανότητα επικοινωνίας σε πρόσθετες γλώσσες βελτιώνει τη συνολική εμπειρία των επισκεπτών.

Ωστόσο, πολλές μικρές επιχειρήσεις δεν έχουν την πολυτέλεια να εκπαιδεύσουν τους υπαλλήλους τους με τέτοιο τρόπο. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου δήλωσε: *«Βασιζόμαστε στο προσωπικό για να μάθει τις γλώσσες από μόνο του. Η επίσημη εκπαίδευση θα ήταν χρήσιμη, αλλά είναι πολύ ακριβή για εμάς»*. Η αντιμετώπιση

αυτού του κενού μέσω επιδοτούμενων γλωσσικών μαθημάτων ή συνεργασιών με εκπαιδευτικά ιδρύματα θα μπορούσε να ωφελήσει τον τομέα στο σύνολό του.

Προκλήσεις για τη διευκόλυνση των διαφορετικών αναγκών και προτιμήσεων

1. Κατανόηση των πολιτισμικών προσδοκιών

Υπάρχουν διαφορές στην κουλτούρα όσον αφορά την επιλογή των πιάτων του συμποσίου, την παραγγελία και την αντιμετώπιση του προσωπικού και άλλα θέματα. Ένας υπάλληλος του ξενοδοχείου εξήγησε: *«Οι επισκέπτες από ορισμένες χώρες περιμένουν πιο εξατομικευμένη εξυπηρέτηση, ενώ άλλοι εκτιμούν την αποτελεσματικότητα και την ιδιωτικότητα. Είναι μια πράξη ισορροπίας για να ικανοποιήσουμε αυτές τις προσδοκίες χωρίς να προσβάλουμε κανέναν»*. Πράγματι, αποτελεί πρόκληση να ικανοποιήσουμε αυτές τις προσδοκίες και παράλληλα να μην εξοργίσουμε τους πάντες στη διαδικασία». Οι κυριολεκτικές συνδηλώσεις της χειρονομίας, του τόνου ή της αποθάρρυνσης της ποιότητας των υπηρεσιών οδηγούν σε δυσaráσκεια σε περίπτωση που δεν γίνεται σωστή διαχείριση.

Έτσι, οι περιορισμοί στη διατροφή και, ως εκ τούτου, οι προτιμήσεις τους συνδέονται επίσης συχνά με την εθνικότητα. Ένας σεφ μοιράστηκε: *«Λαμβάνουμε αιτήματα για halal ή χορτοφαγικά γεύματα για τα οποία δεν ήμασταν προετοιμασμένοι αρχικά. Τώρα προσπαθούμε να διατηρούμε διαθέσιμες επιλογές, αλλά είναι ακόμα μια διαδικασία εκμάθησης»*. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούν να προσεγγιστούν περισσότεροι άνθρωποι και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι υπάρχουν αρκετές προτάσεις στο μενού που μπορούν να τσιμπήσουν τα πιστεύω πολλών ανθρώπων.

2. Διαχείριση διαφορετικών δυναμικών ομάδων

Η ευθραυστότητα είναι λοιπόν εγγενής στον ομαδικό τουρισμό, όπου τα άτομα εντός της ομάδας μπορεί να έχουν διαφορετικές προσδοκίες, για παράδειγμα τα μέλη μιας μεγάλης οικογένειας ή οι εταιρικοί εργαζόμενοι για μια εκδήλωση ομαδικής ανάπτυξης. Ένας ταξιδιωτικός πράκτορας παρατήρησε: *«Σε μεγάλες ομάδες, ορισμένα άτομα θέλουν γρήγορα δρομολόγια ενώ άλλα προτιμούν χαλαρή περιήγηση στα αξιοθέατα. Η εύρεση μιας μέσης οδού μπορεί να είναι πρόκληση»*. Η προσφορά προσαρμόσιμων εμπειριών ή ο διαχωρισμός των ομάδων με βάση τα ενδιαφέροντα μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση αυτών των συγκρούσεων.

3.Αντιμετώπιση θρησκευτικών και πολιτιστικών πρακτικών

Στην περίπτωση των θρησκευτικών ελευθεριών των ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των ωρών προσευχής ή της χρήσης θρησκευτικών ενδυμάτων, το ερώτημα τίθεται ξανά. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου σημείωσε: *«Κάποτε είχαμε έναν επισκέπτη που ζήτησε ιδιωτικό χώρο για προσευχή, κάτι που δεν είχαμε προβλέψει. Από τότε έχουμε ορίσει ένα ήσυχο δωμάτιο για τέτοιες ανάγκες»*. Η πρόβλεψη τέτοιων αναγκών μπορεί να βελτιώσει την ένταξη και να προσφέρει ορισμένα οφέλη στους επισκέπτες.

4.Πλοήγηση σε ευαίσθητα θέματα

Αυτό επισφραγίζεται με την ανάγκη αποφυγής ορισμένων συγκεκριμένων θεμάτων ή ενεργειών που μπορεί να θεωρηθούν πολιτισμικά ευαίσθητα. Ορισμένα από τα προβλήματα που αναφέρθηκαν από τους εργαζόμενους ήταν περιπτώσεις όπου προέκυψαν παρεξηγήσεις και έκαναν τους εργαζόμενους να αναπτύξουν μια δύσκολη θέση. Μια υπάλληλος υποδοχής μοιράστηκε: *«Είχαμε έναν επισκέπτη που παραπονέθηκε επειδή θεώρησε ότι ένα μέλος του προσωπικού ήταν πολύ άνετο όταν τους απευθυνόταν. Ήταν μια πολιτισμική διαφορά, αλλά μας δίδαξε να είμαστε πιο προσεκτικοί»*. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι σαφείς κανόνες για τη μη παρενόχληση στην επικοινωνία μπορούν να αποτρέψουν τέτοιες περιπτώσεις.

Στρατηγικές βελτίωσης

1. Βελτίωση των προγραμμάτων κατάρτισης

Τα ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης που καλύπτουν ένα φάσμα πολιτισμικών πρακτικών και σεναρίων μπορούν να προετοιμάσουν καλύτερα το προσωπικό για ποικίλες αλληλεπιδράσεις. Ένας ερωτώμενος πρότεινε: *«Η συμπερίληψη ασκήσεων παιχνιδιού ρόλων στην εκπαίδευση βοηθά το προσωπικό να εξασκηθεί σε πραγματικές καταστάσεις, όπως ο χειρισμός παραπόνων από επισκέπτες με διαφορετικά πολιτιστικά πρότυπα»*. Η ενσωμάτωση της τεχνολογίας, όπως οι ενότητες ηλεκτρονικής μάθησης, μπορεί να καταστήσει αυτά τα προγράμματα πιο προσιτά και επεκτάσιμα.

2. Δημιουργία πολυπολιτισμικού εργατικού δυναμικού

Η απασχόληση μιας ποικιλόμορφης ομάδας μπορεί φυσικά να ενισχύσει την πολιτισμική κατανόηση εντός των οργανισμών. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου δήλωσε: *«Η ύπαρξη προσωπικού από διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα φέρνει πολύτιμες προοπτικές και μας βοηθά να συνδεθούμε με τους επισκέπτες πιο αποτελεσματικά»*. Η ενθάρρυνση της ποικιλομορφίας κατά την πρόσληψη και η παροχή ίσων ευκαιριών για τους διεθνείς εργαζόμενους μπορεί να δημιουργήσει ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς.

3. Αξιοποίηση της ανατροφοδότησης των επισκεπτών

Η ενεργή αναζήτηση και ανάλυση των ανατροφοδοτήσεων από τους διεθνείς επισκέπτες μπορεί να εντοπίσει τομείς για βελτίωση. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου μοιράστηκε: *«Χρησιμοποιούμε κάρτες σχολίων για να μάθουμε τις προτιμήσεις των πελατών μας και να προσαρμόσουμε τις προσφορές μας ανάλογα»*. Αυτή η επαναληπτική προσέγγιση διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις παραμένουν ευέλικτες στις εξελισσόμενες ανάγκες της πελατείας τους.

4. Δημιουργία χώρων χωρίς αποκλεισμούς

Ο σχεδιασμός χώρων χωρίς αποκλεισμούς που εξυπηρετούν διάφορες πολιτιστικές ανάγκες είναι ένα άλλο σημαντικό βήμα. Για παράδειγμα, η παροχή πολύγλωσσης σήμανσης, ιδιωτικών χώρων εστίασης ή αιθουσών προσευχής μπορεί να κάνει τους επισκέπτες να αισθάνονται πιο άνετα. Ένας ερωτώμενος παρατήρησε: *«Μικρές αλλαγές, όπως η προσθήκη μενού σε πολλές γλώσσες ή η προσφορά πολιτισμικά διαφορετικής ψυχαγωγίας, μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά»*.

Η πολιτιστική ποικιλομορφία πρέπει να διαχειρίζεται μεταξύ των επισκεπτών στην Κω μέσω της ευαισθητοποίησης στη διαπολιτισμική επικοινωνία, της εφαρμογής της πολιτικής διαμονής για την ικανοποίηση των διαφορετικών αναγκών και των πρακτικών πρόσληψης που αγκαλιάζουν την ποικιλομορφία. Με τα τρέχοντα ζητήματα, όπως τα γλωσσικά εμπόδια και οι διαφορές προσδοκιών που θεωρούνται ανυποχώρητα, τότε αυτά μπορούν να διαχειριστούν πρόθυμα επενδύοντας στην κατάρτιση, δημιουργώντας ένα ποικιλόμορφο εργατικό δυναμικό και τοποθετώντας περισσότερες υποδομές. Εάν προωθηθεί η πολιτιστική ευαισθησία στις επιχειρήσεις, η εμπειρία για τον επισκέπτη θα βελτιωθεί, η εικόνα της θα ενισχυθεί και η Κω θα γίνει ένας καθολικά ελκυστικός προορισμός.

4.3.6 Προοπτικές για πρωτοβουλίες διαχείρισης και βιωσιμότητας

Η βιωσιμότητα έχει γίνει ολοένα και πιο σημαντική εστίαση στον τουριστικό κλάδο, καθώς τόσο οι επιχειρήσεις όσο και οι εργαζόμενοι αναγνωρίζουν την ανάγκη εξισορρόπησης της οικονομικής ανάπτυξης με τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Η παρούσα ενότητα διερευνά τις απόψεις των εργαζομένων σχετικά με τις φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές στο χώρο εργασίας και τις προτάσεις τους για την ενίσχυση των βιώσιμων λειτουργιών, βασιζόμενη σε συνεντεύξεις και ιδέες.

Απόψεις των εργαζομένων σχετικά με τις φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές στο χώρο εργασίας

1. Ευαισθητοποίηση και δέσμευση

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι που έδωσαν συνέντευξη εξέφρασαν ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της βιωσιμότητας στον τομέα του τουρισμού. Ένας εργαζόμενος σε ξενοδοχείο παρατήρησε: *«Γνωρίζουμε ότι ο τουρισμός επηρεάζει το περιβάλλον και είναι ευθύνη μας να μειώσουμε τις επιπτώσεις αυτές όπου μπορούμε»*. Πολλοί εργαζόμενοι ήταν ενθουσιασμένοι με τη συμμετοχή σε πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, όπως προγράμματα ανακύκλωσης, εξοικονόμησης ενέργειας και μείωσης των αποβλήτων.

Ωστόσο, ορισμένοι ερωτηθέντες σημείωσαν ότι ενώ υπήρχαν πρωτοβουλίες βιωσιμότητας, η δέσμευση των εργαζομένων μπορεί να είναι ασυνεπής. Μια υπάλληλος υποδοχής εξήγησε: *«Έχουμε κάδους ανακύκλωσης, αλλά δεν τους χρησιμοποιούν όλοι σωστά. Μερικές φορές αισθανόμαστε ότι αυτές οι προσπάθειες δεν υποστηρίζονται πλήρως από όλους»*. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για καλύτερη κατάρτιση και επικοινωνία ώστε να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή.

2. Υποστήριξη από τη διοίκηση

Η υποστήριξη της διοίκησης διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην προώθηση μιας κουλτούρας βιωσιμότητας. Οι εργαζόμενοι που αισθάνονταν ότι οι διευθυντές τους έδιναν προτεραιότητα σε φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές ήταν πιο πιθανό να συμμετάσχουν σε τέτοιες πρωτοβουλίες. Ένας υπάλληλος εστιατορίου μοιράστηκε: *«Ο διευθυντής μας πάντα μας υπενθυμίζει να μειώνουμε τα απόβλητα στην κουζίνα και*

βρίσκει τρόπους να επαναχρησιμοποιούμε τα υλικά που περισσεύουν. Μας παρακινεί να σκεφτόμαστε πιο βιώσιμα».

Αντίθετα, ορισμένοι εργαζόμενοι εξέφρασαν απογοήτευση όταν οι στόχοι της βιωσιμότητας θεωρούνταν δευτερεύοντες σε σχέση με τις αποφάσεις με γνώμονα το κέρδος. Ένας εποχιακός εργαζόμενος σχολίασε: «Η επιχείρηση είναι πολύ σημαντική για την παραγωγή: *"Μερικές φορές, η διοίκηση μιλάει για τη βιωσιμότητα, αλλά κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής, όλα αφορούν την ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα. Οι πράσινες πρακτικές συχνά παραβλέπονται*».

3. Προκλήσεις κατά την εφαρμογή

Αρκετοί ερωτηθέντες εντόπισαν προκλήσεις στην εφαρμογή φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών, ιδίως σε περιβάλλοντα υψηλής πίεσης όπως τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής. Μια καθαρίστρια ξενοδοχείου σημείωσε: «*Είναι δύσκολο να δίνεις προτεραιότητα στις φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές όταν βιάζεσαι να προετοιμάσεις γρήγορα τα δωμάτια*». Άλλοι ανέφεραν την έλλειψη πόρων ή υποδομών για την αποτελεσματική υποστήριξη πρωτοβουλιών αειφορίας, όπως η περιορισμένη διαθεσιμότητα βιοδιασπώμενων προϊόντων ή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Προτάσεις για την ενίσχυση των βιώσιμων λειτουργιών

1. Ενίσχυση της κατάρτισης και της ευαισθητοποίησης

Οι εργαζόμενοι τόνισαν την ανάγκη για πιο ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης σχετικά με τη βιωσιμότητα. Ένας διευθυντής ξενοδοχείου πρότεινε: «*Τα εργαστήρια για τις φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά για όλο το προσωπικό, όχι μόνο για τη διοίκηση. Είναι σημαντικό για όλους να κατανοήσουν γιατί αυτές οι πρωτοβουλίες έχουν σημασία*». Σενάρια με παιχνίδια ρόλων και πρακτικές επιδείξεις θα μπορούσαν να κάνουν τις εκπαιδευτικές συνεδρίες πιο ελκυστικές και εφαρμόσιμες.

Ένας άλλος ερωτώμενος πρότεινε την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στη διαδικασία εισαγωγής νέων εργαζομένων: «*Ξεκινώντας με έντονη εστίαση στη βιωσιμότητα, δίνεται ο τόνος για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούμε ως ομάδα*».

2. Εισαγωγή κινήτρων για συμμετοχή

Η παροχή κινήτρων για τη βιώσιμη συμπεριφορά μπορεί να παρακινήσει τους εργαζόμενους να υιοθετήσουν πιο σταθερά φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές. Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου εξήγησε: *«Η προσφορά μικρών ανταμοιβών, όπως μπόνους ή αναγνώριση για τις προσπάθειες βιωσιμότητας, θα μπορούσε να ενθαρρύνει το προσωπικό να λάβει σοβαρά υπόψη του αυτές τις πρωτοβουλίες»*. Η παιχνιδιοποίηση καθηκόντων, όπως η μείωση των αποβλήτων ή η εξοικονόμηση ενέργειας, θα μπορούσε επίσης να ενισχύσει τη δέσμευση.

3. Επένδυση σε πράσινες υποδομές

Πολλοί εργαζόμενοι υπογράμμισαν τη σημασία της επένδυσης σε υποδομές για την υποστήριξη της βιωσιμότητας. Ένας σεφ του ξενοδοχείου παρατήρησε: *«Θα ήταν ευκολότερο να μειώσουμε τα απόβλητα τροφίμων αν είχαμε καλύτερα συστήματα για την παρακολούθηση της απογραφής και την επαναχρησιμοποίηση των περισσευμάτων»*. Οι προτάσεις περιλάμβαναν την εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικών συσκευών, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων.

Ένας ταξιδιωτικός πράκτορας σημείωσε τις δυνατότητες για φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές μεταφοράς: *«Η μετάβαση σε ηλεκτρικά ή υβριδικά οχήματα για τις περιηγήσεις θα έδειχνε ότι είμαστε σοβαροί για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα»*. Αν και το αρχικό κόστος μπορεί να είναι υψηλό, οι επενδύσεις αυτές ευθυγραμμίζονται με τους μακροπρόθεσμους στόχους βιωσιμότητας.

4. Συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες

Η ενσωμάτωση των τοπικών κοινοτήτων στις προσπάθειες βιωσιμότητας ήταν μια άλλη κοινή πρόταση. Οι εργαζόμενοι πίστευαν ότι η προμήθεια τοπικών προϊόντων και η προώθηση τουριστικών πρωτοβουλιών υπό την ηγεσία της κοινότητας θα μπορούσαν να ενισχύσουν τον συνολικό αντίκτυπο των προγραμμάτων αειφορίας. Ένας ερωτώμενος μοιράστηκε: *«Η συνεργασία με τοπικούς αγρότες και τεχνίτες όχι μόνο στηρίζει την οικονομία αλλά και μειώνει το αποτύπωμα άνθρακα που συνδέεται με την εισαγωγή αγαθών»*.

Η ενθάρρυνση των τουριστών να συμμετάσχουν σε οικολογικά έργα με πρωτοβουλία της κοινότητας, όπως καθαρισμοί παραλιών ή εργαστήρια προστασίας, θεωρήθηκε

επίσης ως ένας τρόπος για τη συμμετοχή των επισκεπτών στις προσπάθειες αειφορίας.

5. Καθορισμός σαφών μετρήσεων και στόχων

Οι σαφείς μετρήσεις και στόχοι για τις πρωτοβουλίες βιωσιμότητας χαρακτηρίστηκαν ως ουσιώδεις για την παρακολούθηση της προόδου και τη διατήρηση της λογοδοσίας. Ένας υπάλληλος ξενοδοχείου εξήγησε: *«Εάν γνωρίζαμε ακριβώς πόσα απόβλητα μειώνουμε ή πόση ενέργεια εξοικονομούμε, θα αισθανόμασταν πιο ικανοποιημένοι και θα μας παρακινούσε να κάνουμε κάτι καλύτερο»*. Οι τακτικές ενημερώσεις σχετικά με την πρόοδο και ο εορτασμός των ορόσημων μπορούν να βοηθήσουν στη διατήρηση της δυναμικής.

6. Προώθηση της κουλτούρας της αειφορίας

Η δημιουργία μιας εργασιακής κουλτούρας που δίνει προτεραιότητα στη βιωσιμότητα θεωρήθηκε ζωτικής σημασίας. Ένας συμμετέχων υπογράμμισε: *«Η βιωσιμότητα δεν πρέπει να είναι απλώς ένα πρόσθετο στοιχείο. Πρέπει να αποτελεί μέρος των βασικών αξιών της εταιρείας»*. Οι τακτικές συζητήσεις, οι δραστηριότητες ομαδικής ανάπτυξης που επικεντρώνονται σε φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές και η ορατή υποστήριξη από την ηγεσία μπορούν να ενισχύσουν αυτή την κουλτούρα.

Οι προοπτικές των εργαζομένων σχετικά με τη βιωσιμότητα στον τουριστικό τομέα της Κω αναδεικνύουν τόσο τον ενθουσιασμό όσο και τις προκλήσεις. Ενώ υπάρχει έντονη επιθυμία να εμπλακούν σε φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές, εμπόδια όπως ο περιορισμός των πόρων και η ασυνεπής υποστήριξη μπορούν να εμποδίσουν την εφαρμογή. Η ενίσχυση των προγραμμάτων κατάρτισης, η παροχή κινήτρων και η επένδυση σε πράσινες υποδομές μπορούν να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις. Η συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες και η προώθηση μιας κουλτούρας αειφορίας θα ενισχύσουν περαιτέρω τον αντίκτυπο αυτών των πρωτοβουλιών. Ευθυγραμμίζοντας τις προσπάθειες των εργαζομένων με τους ευρύτερους στόχους βιωσιμότητας, η Κω μπορεί να τοποθετηθεί ως ηγέτης στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού, δημιουργώντας παράλληλα ένα θετικό εργασιακό περιβάλλον.

Κεφάλαιο 5: Ανάλυση και συζήτηση

5.1 Οικονομικός αντίκτυπος του τουρισμού στην Κω

Ο τουρισμός αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της οικονομίας της Κω, συμβάλλοντας σημαντικά στο ΑΕΠ της και στηρίζοντας τον βιοπορισμό των τοπικών επιχειρήσεων. Ως παγκοσμίως αναγνωρισμένος προορισμός στα Δωδεκάνησα, η Κως αποτελεί παράδειγμα της εξάρτησης των μεσογειακών νησιών από τον τουρισμό ως πρωταρχικό οικονομικό μοχλό.

Η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Κω είναι υψηλή αυτό δείχνει το ρόλο του τομέα στη στήριξη της οικονομικής βάσης του νησιού. Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν από το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών και Τουρισμού (WTTC, 2020) δείχνουν ότι τα ταξίδια και ο τουρισμός αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ένα τέταρτο έως το ένα τρίτο του συνολικού ΑΕΠ της Ελλάδας, γεγονός που ενισχύει σε μεγάλο βαθμό την αναλογία, δεδομένου ότι τα περισσότερα ελληνικά νησιά, όπως η Κως, βασίζονται στον τουρισμό ως κύρια πηγή εσόδων. Το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο από αυτό που έχουν προσφέρει άλλοι τομείς, όπως η γεωργία ή η μεταποίηση. Οι άμεσες τουριστικές δαπάνες περιλαμβάνουν τα ταξίδια και τη διαμονή, τα τρόφιμα και τα ποτά, καθώς και τις υπηρεσίες αναψυχής κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Η εισροή διεθνών και εγχώριων τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες οδηγεί σε άμεσες ροές εσόδων στα καταλύματα, την εστίαση και την ψυχαγωγία, ενώ έμμεσα τονώνει τις κατασκευές, τις μεταφορές και τις τοπικές βιοτεχνίες (Gössling&Hall, 2019).

Οι επιχειρήσεις μικρής κλίμακας που δραστηριοποιούνται στην Κω συνδέονται ως επί το πλείστον με την ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας. Οι ερωτηθέντες στην έρευνα σημειώνουν ότι τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και τα καταστήματα λιανικής πώλησης εξαρτώνται ως επί το πλείστον από την περίοδο από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο ως περίοδο υψηλής τουριστικής κίνησης. Για παράδειγμα, τα καταλύματα μικρής κλίμακας μπουτίκ, όπως τα ξενοδοχεία, και οι οικογενειακές ταβέρνες εξαρτώνται από τις δαπάνες των τουριστών έως και το 80% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους (OECD, 2021). Το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα του τουρισμού ισχύει και για τους δευτερογενείς τομείς Ως αποτέλεσμα, ο τουρισμός λειτουργεί ως κινητήριος μοχλός για την περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη. Οι παραγωγοί

τροφίμων και αγροτικών προϊόντων, οι βιοτεχνίες και οι βιομηχανίες οικοτεχνίας, ακόμη και οι πάροχοι υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων ταξί και των τουριστικών γραφείων, αποκομίζουν μεγάλα κέρδη (UNWTO, 2020).

Πράγματι, λόγω του κυκλικού χαρακτήρα του τουρισμού ως οικονομικής δραστηριότητας, ο κλάδος αυτός έχει τις αδυναμίες του. Όταν ένας ή πολλοί κλάδοι επιβραδύνονται, άλλοι κλάδοι λαμβάνουν λιγότερα έσοδα, με αποτέλεσμα να απασχολούνται λιγότεροι άνθρωποι και να υποκινούνται περιορισμένες δαπάνες. Η εποχιακή εξάρτηση καθιστά την Κω ιδιαίτερα ευάλωτη σε σοκ που συμβαίνουν στο εξωτερικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της επιδημίας COVID -19 στις διεθνείς αφίξεις, οι οποίες απειλούν την υπερβολική εξάρτηση από τον τουριστικό τομέα (Wongetal., 2021). Αυτό φέρνει στο επίκεντρο την ανάγκη διαφοροποίησης της τοπικής οικονομίας και βαθμονόμησης των τουριστικών δομών ώστε να τις αγκαλιάσουν ως επιχειρηματικές δραστηριότητες που λειτουργούν όλο το χρόνο.

Όσον αφορά τον ρόλο του τουρισμού στην οικονομική ζωή της Κω, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πράγματι διαδραματίζει τον σημαντικό ρόλο ενός οικονομικού πυλώνα που παραμένει για το ΑΕΠ και στηρίζει τις τοπικές επιχειρήσεις. Παρόλα αυτά, η εποχιακή του δραστηριότητα και η εξάρτησή του από καταστασιακούς παράγοντες έχουν ορισμένα μειονεκτήματα, γεγονός που καθιστά σημαντικό έναν αποτελεσματικό σχεδιασμό. Η διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και η προώθηση του βιώσιμου τουρισμού όλο το χρόνο μπορούν να βοηθήσουν την Κω να επιτύχει μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα, διατηρώντας παράλληλα τα μοναδικά πολιτιστικά και περιβαλλοντικά της πλεονεκτήματα.

5.1.2 Απασχόληση και μέσα διαβίωσης

Ο τουρισμός διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο ως φορέας οικονομικής δραστηριότητας, στον οποίο ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού της Κω βρίσκει ευκαιρίες απασχόλησης σε διάφορους κλάδους. Ωστόσο, ο κυμαινόμενος χαρακτήρας των επιχειρήσεων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και η μισθολογική διαφορά παραμένουν ένα πρόβλημα καθώς η κατανόηση εξελίσσεται.

Ο τουρισμός είναι ένας τομέας έντασης απασχόλησης, ο οποίος δημιουργεί ευκαιρίες εργασίας στους υποτομείς των καταλυμάτων, των τροφίμων και ποτών, των αγορών

και των μεταφορών. Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών και Τουρισμού (WTTC, 2020), τουλάχιστον το 50% των συνολικών θέσεων εργασίας σε χώρες που εξαρτώνται από τον τουρισμό, όπως η Κω, εκτός από την άμεση απασχόληση στον τουριστικό τομέα, μπορεί να απασχολούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής. Για παράδειγμα, τα ξενοδοχεία διαθέτουν προσωπικό από ρεσεψιονίστ, καθαρίστριες κ.λπ. και τα εστιατόρια και τα μπαρ προσλαμβάνουν σερβιτόρους, σεφ και καθαριστές λόγω της αυξημένης δραστηριότητας των τουριστών.

Η έμμεση απασχόληση είναι επίσης σημαντική, με ευκαιρίες στη γεωργία, τις κατασκευές και τη βιοτεχνία. Οι τοπικοί αγρότες επωφελούνται από την προμήθεια προϊόντων σε ξενοδοχεία και εστιατόρια, ενώ οι εργαζόμενοι στον τομέα των κατασκευών απασχολούνται στην κατασκευή και τη συντήρηση των τουριστικών υποδομών (Gössling&Hall, 2019). Ομοίως, οι μικροί τεχνίτες και οι ιδιοκτήτες καταστημάτων βασίζονται στις δαπάνες των τουριστών για χειροποίητα προϊόντα και αναμνηστικά, οι οποίες αποτελούν σημαντικό μέρος του ετήσιου εισοδήματός τους (OECD, 2021).

Ένα βασικό συμπέρασμα της παρούσας εργασίας είναι ότι, ενώ ο τουριστικός τομέας έχει αποδειχθεί ότι αποτελεί σημαντικό παράγοντα δημιουργίας θέσεων εργασίας στο νησί της Κω, οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται είναι συχνά χαμηλά αμειβόμενες και τείνουν να προσφέρουν στους εργαζόμενους ασταθείς συνθήκες εργασίας. Η απασχόληση των εταιρειών είναι παροδική με τους εργαζόμενους να προσλαμβάνονται σε βραχυπρόθεσμη βάση για έξι έως οκτώ μήνες κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου. Αυτό οδηγεί σε διακυμάνσεις του τελικού υπολοίπου των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της χαμηλής τουριστικής περιόδου, με αποτέλεσμα να καταλήγουν να πωλούν όλο το απόθεμά τους ή να εξαρτώνται από κρατικές ενισχύσεις κατά τη διάρκεια μιας τέτοιας περιόδου, όπως αναφέρεται από τους Gretzeletal., (2021).

Επιπλέον, εξακολουθούν να παρατηρούνται μισθολογικές διαφορές μεταξύ των θέσεων και των κλάδων. Αυτό, αφορά κυρίως τις καθαρίστριες και τους εργαζόμενους στην κουζίνα, οι οποίοι είναι πιο πιθανό να κερδίζουν λιγότερα από τους διευθυντικούς ή διοικητικούς υπαλλήλους στα ξενοδοχεία και τις τουριστικές επιχειρήσεις. Τα τρωτά σημεία των γυναικών στις τουριστικές βιομηχανίες, ιδίως σε σχέση με τις μισθολογικές διαφορές, είναι χειρότερα, δεδομένου ότι πολλές γυναίκες

συμμετέχουν στο εργατικό δυναμικό που σχετίζεται με τον τουρισμό (Bailey et al., 2016). Αυτή η ανισότητα υπογραμμίζει την ανάγκη για εργασιακές πολιτικές και νομικά αποδεκτούς μηχανισμούς που θα βοηθήσουν στην ισότητα των δίκαιων μισθών και συνθηκών εργασίας.

Παρόλο που ο τουρισμός συμβάλλει σημαντικά στην απασχόληση στην Κω, η απασχόληση είναι εποχιακή και οι μισθοί εισάγουν διακρίσεις και επομένως υπάρχει ανάγκη παρέμβασης. Υπάρχουν ιδέες ότι η ανάπτυξη σεναρίων για τον τουρισμό όλο το χρόνο και πολιτικών για αξιοπρεπείς μισθούς και απασχόληση θα μπορούσαν να βελτιώσουν τη ζωή των εργαζομένων στο νησί. Τέτοια βήματα όχι μόνο θα ενίσχυαν τη σταθερότητα των οικονομικών χαρακτηριστικών αλλά και θα βοηθούσαν την, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός πιο βιώσιμου τουριστικού περιβάλλοντος στην Κω.

5.1.3 Οικονομικές προκλήσεις της εποχικότητας

Η εποχικότητα του τουρισμού στην Κω παρουσιάζει σημαντικές οικονομικές προκλήσεις, ιδίως όσον αφορά την οικονομική αστάθεια κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής. Ως βασικός μοχλός της τοπικής οικονομίας, η τουριστική βιομηχανία πρέπει να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις υιοθετώντας στρατηγικές για τη διαφοροποίηση της οικονομικής της βάσης και τον μετριασμό των επιπτώσεων της εποχικής εξάρτησης.

Ο τουρισμός στην Κω επικεντρώνεται στους μήνες αιχμής από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο, αφήνοντας τους υπόλοιπους μήνες με σημαντικά μειωμένη οικονομική δραστηριότητα. Αυτή η εποχικότητα δημιουργεί οικονομική αστάθεια για τις επιχειρήσεις και τα άτομα που εξαρτώνται από τον τομέα. Μια έκθεση του ΟΟΣΑ (2021) υπογραμμίζει ότι πολλοί προορισμοί που εξαρτώνται από τον τουρισμό βιώνουν απότομη μείωση του εισοδήματος κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής, αναγκάζοντας τις επιχειρήσεις να μειώσουν τις δραστηριότητές τους ή να κλείσουν προσωρινά. Στην Κω, οι μικρές επιχειρήσεις, όπως τα οικογενειακά ξενοδοχεία και εστιατόρια, είναι ιδιαίτερα ευάλωτες, με ορισμένες να αναφέρουν μειώσεις εισοδήματος άνω του 60% κατά τη χαμηλή περίοδο (WTTC, 2020).

Ο αντίκτυπος στην απασχόληση είναι εξίσου ανησυχητικός. Οι εποχικοί εργαζόμενοι, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό μέρος του τουριστικού εργατικού δυναμικού, αντιμετωπίζουν εργασιακή ανασφάλεια και κενά εισοδήματος κατά τη διάρκεια της

εκτός τουριστικής περιόδου (Gretzeletal., 2021). Πολλοί αναζητούν εναλλακτικές, συχνά χαμηλότερα αμειβόμενες, θέσεις εργασίας ή βασίζονται σε δίκτυα κοινωνικής προστασίας για να συντηρηθούν. Αυτό το κυκλικό μοτίβο υπονομεύει την οικονομική σταθερότητα και περιορίζει τον μακροπρόθεσμο οικονομικό σχεδιασμό τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα άτομα.

Για να μειωθεί η εξάρτηση από τον εποχικό τουρισμό, η Κωσ πρέπει να εφαρμόσει στρατηγικές διαφοροποίησης που επεκτείνουν την οικονομική δραστηριότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Μια αποτελεσματική προσέγγιση είναι η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οικολογικός τουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός και ο τουρισμός ευεξίας. Οι Gössling και Hall (2019) υποστηρίζουν ότι αυτές οι θέσεις μπορούν να προσελκύσουν διαφορετικές δημογραφικές ομάδες τουριστών, συμπεριλαμβανομένων των συνταξιούχων και των ατόμων που αναζητούν ευεξία, οι οποίοι προτιμούν να ταξιδεύουν κατά τους πιο ήσυχους μήνες. Για παράδειγμα, η προώθηση των ιστορικών μνημείων και των ιαματικών πηγών της Κω ως αξιοθέατα για όλο το χρόνο μπορεί να δημιουργήσει σταθερό αριθμό επισκεπτών.

Η επένδυση σε υποδομές για την υποστήριξη του τουρισμού εκτός εποχής είναι μια άλλη κρίσιμη στρατηγική. Ένας ερωτώμενος από την τοπική αυτοδιοίκηση πρότεινε: *«Η κατασκευή εσωτερικών εγκαταστάσεων, όπως συνεδριακά κέντρα και πολιτιστικοί κόμβοι, μπορεί να βοηθήσει στην προσέλκυση επιχειρηματικών ταξιδιωτών και διοργανωτών εκδηλώσεων κατά τους χειμερινούς μήνες»*. Τέτοιες επενδύσεις όχι μόνο υποστηρίζουν τη διαφοροποίηση αλλά δημιουργούν επίσης ευκαιρίες απασχόλησης όλο το χρόνο (UNWTO, 2020).

Οι συνεργατικές προσπάθειες μεταξύ των τοπικών φορέων και των φορέων χάραξης πολιτικής είναι επίσης ουσιαστικές. Κίνητρα για τις επιχειρήσεις να παραμείνουν ανοιχτές κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής, όπως φορολογικές ελαφρύνσεις ή επιδοτήσεις, μπορούν να ενθαρρύνουν τη συνεχή λειτουργία και την απασχόληση. Επιπλέον, οι συνεργασίες με διεθνή ταξιδιωτικά γραφεία για την προώθηση της Κω ως ετήσιου προορισμού μπορούν να διευρύνουν την ελκυστικότητά της και να μειώσουν τις εποχικές διακυμάνσεις.

Οι οικονομικές προκλήσεις της εποχικότητας στην Κω απαιτούν στρατηγικές παρεμβάσεις για τη διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας. Με τη

διαφοροποίηση των τουριστικών της προσφορών, την επένδυση σε υποδομές και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων, η Κω μπορεί να μειώσει την εξάρτησή της από τον τουρισμό της περιόδου αιχμής και να οικοδομήσει μια πιο ανθεκτική οικονομία. Οι προσπάθειες αυτές είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση των μέσων διαβίωσης και τη στήριξη της μακροπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης του νησιού.

5.2 Κοινωνικοπολιτιστικός αντίκτυπος

5.2.1 Εξισορρόπηση της παράδοσης και της νεωτερικότητας

Ο τουρισμός είχε μεγάλη σημασία για την Κω, καθώς επέτρεψε την παρουσίαση των πολιτιστικών αξιών του νησιού. Παρ' όλα αυτά, οι αυξανόμενες προσδοκίες για εύκολη και πολιτιστικά ελκυστική εμπειρία τεντώνεται μεταξύ πρωτογονισμού, όπου οι επισκέπτες περιμένουν οι παραδόσεις να είναι σωστές. Σε αυτή την ενότητα, εξετάζονται παραδείγματα παραδόσεων που αναπαράγονται για χάρη των τουριστών και συζητά αν είναι δυνατόν να βρεθεί ένας λογικός συμβιβασμός μεταξύ της εμπορικής πτυχής και της μη τουριστικής.

Ορισμένες από τις παραδοσιακές πρακτικές που εφαρμόζονται στην Κω έχουν προσαρμοστεί ώστε να ανταποκρίνονται στα γούστα και τις επιθυμίες των επισκεπτών. Ένα από τα παραδείγματα είναι η καθιέρωση τοπικών εκδηλώσεων: το Φεστιβάλ Ιπποκράτη για να σηματοδοτήσει την ιστορική σύνδεση με τον γνήσιο γιο του νησιού Ιπποκράτη, τον πατέρα της ιατρικής. Αρχικά μια τοπική παράδοση, το φεστιβάλ περιλαμβάνει σύγχρονα κομμάτια και σκηνοθετημένες παραστάσεις ιστορικής εποχής με σκοπό να προσελκύσει τους τουρίστες που παρακολουθούν την εκδήλωση που διοργανώθηκε από τον UNWTO (2020). Παρά το γεγονός ότι οι προσαρμογές αυτές είναι αποτελεσματικές για την αύξηση του αριθμού των επισκεπτών, οι προσαρμογές αυτές θέτουν επίσης υπό αμφισβήτηση τον βαθμό στον οποίο έχει χαθεί το πολιτιστικό νόημα.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι οι παραστάσεις παραδοσιακών ελληνικών χορών, οι οποίες έχουν γίνει βασικό στοιχείο της διασκέδασης σε ξενοδοχεία και ταβέρνες. Αυτές οι εκδηλώσεις παρέχουν στους τουρίστες μια γεύση του τοπικού πολιτισμού σε ένα ελεγχόμενο και διασκεδαστικό περιβάλλον. Ωστόσο, συχνά εξορθολογίζουν ή τροποποιούν τα παραδοσιακά στοιχεία για να χωρέσουν σε μικρότερα χρονικά

πλαίσια ή να ευθυγραμμιστούν με τις προσδοκίες των τουριστών, υπεραπλουστεύοντας ενδεχομένως την πολυπλοκότητα των αρχικών μορφών τέχνης (Gössling&Hall, 2019).

Το ίδιο ισχύει και για τη γλυπτική πολύτιμων λίθων, τη ξυλογλυπτική και άλλες παραγωγές, όπως τα ενδύματα που ανήκουν στην κατηγορία της κεραμικής και της κλωστοϋφαντουργίας, και οι καλλιτέχνες προτιμούν να πωλούν τα προϊόντα τους ως σουβενίρ παρά ως εργαλεία για την καθημερινή ζωή. Παρά το γεγονός ότι η τάση αυτή βοηθά τους τοπικούς τεχνίτες να έχουν οικονομικές απολαβές, οι κριτικοί συχνά προειδοποιούν ότι η κίνηση προς την ανεξέλεγκτη εμπορευματοποίηση υποβαθμίζει την αρχική καλλιτεχνική και πολιτιστική αξία του έργου. (OECD, 2021).

Το πρόβλημα της μετατροπής των πρωτότυπων πολιτιστικών προτύπων σε εμπορικά προϊόντα μειώνει τις προοπτικές διατήρησης της ακεραιότητάς τους. Οι επισκέπτες αναζητούν εμπειρίες με πολιτιστικό νόημα και αυτό αναγκάζει τις κοινότητες να συμμορφωθούν με τη στερεοτυπική αντίληψη των τουριστών αυτών για τον πολιτισμό της κοινότητας (Smith, 2009). Ένας ιδιοκτήτης εστιατορίου στην Κω εξήγησε: *«Προσθέσαμε ορισμένα πιάτα στο μενού επειδή οι τουρίστες τα περιμένουν, παρόλο που δεν είναι παραδοσιακά εδώ»*. Τέτοιες δυναμικές δείχνουν πώς η διαδικασία της οικονομοποίησης επισπεύδει την τυποποίηση των πολιτισμικών διαδικασιών.

Επιπλέον, η διείδυση των πολιτιστικών εμπειριών στις κοινωνίες μπορεί μερικές φορές να αυξήσει την εμπορευματοποίησή τους. Για παράδειγμα, οι συνήθειες ιστορικές περιπατητικές ξεναγήσεις δεν αποσκοπούν στην παροχή βαθιάς πολιτιστικής εμπειρίας, αλλά είναι μάλλον αρκετά πρακτικές και ψυχαγωγικές. Παρά το γεγονός ότι καθιστούν την τοπική κληρονομιά πιο εμπορεύσιμη, οι προσαρμογές αυτές απειλούν να μειώσουν τη σημασία της ιστορίας που αφηγούνται για τον πολιτισμό (Cohen, 1988).

Ο τουρισμός είναι ένα από τα βιώσιμα μοντέλα για την οικονομία με σοσιαλιστικό προσανατολισμό, που διατηρεί το μείγμα παραδοσιακού και σύγχρονου, ενώ έχει πολλές ανησυχίες με τον πολιτιστικό συντηρητισμό και την οικονομική προσαρμοστικότητα που προσδιορίζονται έντονα. Αν και είναι πάντα δυνατό να εκλαϊκεύσουμε τις παραδόσεις μέσω αλλαγών και να αποκτήσουμε πρόσθετο εισόδημα μέσω του Τουρισμού, είναι ζωτικής σημασίας να μετριάσουμε τη

διαδικασία ώστε να μην επηρεαστεί η μοναδική ταυτότητα του πολιτισμού. Θα απαιτηθεί, επομένως, η κοινή συνεργασία των τοπικών κοινοτήτων, των φορέων χάραξης πολιτικής και των φορέων του τουρισμού, οι οποίοι θα πρέπει να βρουν τρόπους να διασφαλίσουν ότι η Κω είναι σε θέση να αναδείξει τις απαραίτητες αξίες της πολιτιστικής κληρονομιάς χωρίς συμβιβασμούς στις πολιτιστικές αξίες που διαθέτει αυτή η περιοχή.

5.2.2 Συμμετοχή της Κοινότητας στον τουρισμό

Η συμμετοχή των ανθρώπων είναι σημαντική για την ανάπτυξη του τουρισμού, διότι εγγυάται την εναρμόνιση των κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων του τουρισμού με την αυξανόμενη ανάγκη και τα πρότυπα που προκύπτουν στην κοινότητα. Το παρόν έγγραφο εξετάζει πώς στην Κω, οι τοπικοί φορείς και οι κοινότητες συμμετέχουν σε μια ανοικτή και συμμετοχική πολιτική ανάπτυξης που κατευθύνει τη δυναμική που σχετίζεται με τον τουρισμό, και πώς η δυναμική αυτή λειτουργεί προς όφελος όλων των μερών.

Οι τοπικές κυβερνήσεις στην Κω εμπλέκονται στη διαμόρφωση της κοινωνικο-πολιτιστικής του τουρισμού με τη θέσπιση πολιτικών, τη ρύθμιση και τη διαχείριση προγράμματος που προωθεί τον πολιτιστικό τουρισμό και τη διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης. Τα πλαίσια διαχείρισης αφορούν συνήθως τον τρόπο με τον οποίο η πολιτιστική πτυχή μπορεί να ενσωματωθεί στο αναπτυξιακό σχέδιο με στόχο την αποφυγή της απώλειας πολιτιστικών αξιών όπου ξεκινά η τουριστική ανάπτυξη. Για παράδειγμα, οι δημοτικές αρχές της Κω ενθαρρύνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως το Φεστιβάλ Ιπποκράτη σε μια προσπάθεια να προωθήσουν την ιστορία του νησιού και ταυτόχρονα τον τουριστικό προορισμό (UNWTO, 2020).

Επιπλέον, υπάρχει συνεργασία μεταξύ των τοπικών αρχών από τη μία πλευρά και των περιφερειακών και εθνικών οργανισμών με στόχο τη δημιουργία ρυθμιστικών πλαισίων για την ανάπτυξη του τουρισμού που θα μπορούσαν να είναι αμοιβαία επωφελείς και θα λαμβάνουν υπόψη τις επιθυμίες των κοινοτήτων παράλληλα με τα δικαιώματά τους για προστασία. Αυτά περιλαμβάνουν κανονισμούς χωροταξίας που περιορίζουν την υπερανάπτυξη σε ευαίσθητες περιοχές, διασφαλίζοντας ότι ο τουρισμός δεν διαταράσσει τον πολιτιστικό ιστό των τοπικών γειτονιών (Gössling&Hall, 2019). Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον

αφορά την πλήρη εμπλοκή των κοινοτήτων στις διαδικασίες διακυβέρνησης, με ορισμένους κατοίκους να αισθάνονται αποκλεισμένοι από τα βασικά φόρουμ λήψης αποφάσεων.

Η ανάπτυξη ενός συστήματος τουρισμού με βάση την κοινότητα έχει τραβήξει την προσοχή των αρχών της Κω, οι οποίες έχουν δρομολογήσει τα έργα με σκοπό να εμπλέξουν τους κατοίκους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και υλοποίησης. Μια επιτυχημένη στρατηγική είναι η δημιουργία ταξιδιωτικών και τουριστικών συνεταιρισμών με βάση τις κοινότητες. Αυτοί οι συνεταιρισμοί από τους οποίους επωφελούνται ντόπιοι, όπως βιοτέχνες, αγρότες και μικροεπιχειρηματίες, συχνά διαχειρίζονται τοπικά. Ένα από τα παραδείγματα είναι η εφαρμογή της έννοιας του αγροτουρισμού όπου οι τουρίστες διδάσκουν ή μαθαίνουν παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές και αγοράζουν αγροτικά προϊόντα σε πρώτη φάση (OECD, 2021).

Οι συζητήσεις σε ομάδες εστίασης καθώς και οι κοινοτικές συναντήσεις έχουν επίσης χρησιμοποιηθεί όταν επιδιώκεται η έγκριση των κοινοτήτων για ορισμένα έργα τουριστικής ανάπτυξης. Για παράδειγμα, υπήρξαν συναντήσεις διαβούλευσης στην επιχείρηση καθιέρωσης βιώσιμου τουρισμού ως μέτρο για την ανάπτυξη οικοτουριστικής διαδρομής ή περιήγησης πολιτιστικής κληρονομιάς. Ένας κάτοικος που συμμετείχε σημείωσε: *«Η συμμετοχή μας σε αυτές τις συζητήσεις μας δίνει φωνή στον τρόπο με τον οποίο εξελίσσεται ο τουρισμός στο νησί μας»*.

Άλλα προγράμματα που ξεκίνησαν για την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών αναγκών της τοπικής νεολαίας, με σκοπό την προώθηση της υπόθεσης των πολιτών, βοήθησαν επίσης στην ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας. Υπάρχουν πρωτοβουλίες εκπαίδευσης και κατάρτισης στα σχολεία, όπου διδάσκονται η διαχείριση του τουρισμού και η πολιτιστική διατήρηση, ώστε να ενδιαφερθεί μια νέα γενιά ντόπιων για τη βιώσιμη ανάπτυξη των τουριστικών δραστηριοτήτων (Smith, 2009).

Τα προβλήματα της τοπικής διακυβέρνησης και της επιρροής της κοινότητας είναι κρίσιμα για τη δημιουργία της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς τουριστικής ανάπτυξης στην Κω. Η ευρύτερη κατεύθυνση αυτών των στρατηγικών περιλαμβάνει τη συμμετοχή των ανθρώπων στο σχεδιασμό και την υλοποίηση, ενισχύοντας έτσι την κοινωνικοπολιτιστική υποστήριξη και τη συνολική ευημερία της κοινότητας με την υποστήριξη του τουρισμού. Αυτό μπορεί να οικοδομήσει ένα πιο ασφαλές

μοντέλο τουρισμού που αγκαλιάζει όλο το νησί και δεν βλάπτει τα αδύναμα τμήματα του πληθυσμού.

5.2.3 Επιρροή στις κοινωνικές δομές

Η επέκταση του τουρισμού στην Κω έχει οδηγήσει σε βαθιές αλλαγές στις τοπικές κοινωνικές δομές, ιδίως στη δυναμική της οικογένειας και της κοινότητας. Επιπλέον, οι οικονομικές ευκαιρίες και προκλήσεις που συνδέονται με τον τουρισμό έχουν επηρεάσει τις μεταναστευτικές τάσεις, αναδιαμορφώνοντας τα δημογραφικά πρότυπα του νησιού.

Ο τουρισμός έχει μεταβάλει τους παραδοσιακούς οικογενειακούς ρόλους και δομές στην Κω, ιδίως στις κοινότητες που εμπλέκονται έντονα στη βιομηχανία. Πολλές οικογένειες διατηρούν μικρές επιχειρήσεις, όπως ξενώνες, ταβέρνες ή καταστήματα με είδη χειροτεχνίας, που απαιτούν συλλογική προσπάθεια για τη διαχείριση των καθημερινών εργασιών κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου. Αυτό έχει οδηγήσει σε ανακατανομή των ρόλων, με τα νεότερα μέλη της οικογένειας να αναλαμβάνουν συχνά ευθύνες που αφορούν τους πελάτες, λόγω των γλωσσικών τους δεξιοτήτων και της εξοικειώσής τους με την τεχνολογία (Gössling&Hall, 2019). Ένας τοπικός ιδιοκτήτης καταστήματος σημείωσε: *«Τα παιδιά μας μας βοηθούν με τους τουρίστες επειδή μιλούν καλύτερα αγγλικά και καταλαβαίνουν τι αναζητούν οι επισκέπτες»*.

Σε επίπεδο κοινότητας, ο τουρισμός έχει προωθήσει τόσο τη συνεργασία όσο και τον ανταγωνισμό. Ενώ οι πρωτοβουλίες συνεργασίας, όπως τα τοπικά φεστιβάλ ή τα αγροτουριστικά έργα, ενισχύουν τους δεσμούς της κοινότητας, οι οικονομικές πιέσεις του τουρισμού έχουν μερικές φορές δημιουργήσει εντάσεις. Για παράδειγμα, έχουν προκύψει διαμάχες σχετικά με την κατανομή των πόρων, όπως το νερό και η χρήση της γης, μεταξύ των τουριστικών φορέων και των κατοίκων που επικεντρώνονται σε παραδοσιακά μέσα διαβίωσης, όπως η γεωργία (OECD, 2021).

Ο τουρισμός επηρεάζει επίσης την κοινωνική συνοχή. Ενώ οι αλληλεπιδράσεις με τους διεθνείς επισκέπτες μπορούν να εμπλουτίσουν τις πολιτιστικές ανταλλαγές, μπορεί επίσης να εισάγουν αξίες και συμπεριφορές που αμφισβητούν τις τοπικές παραδόσεις. Μια μελέτη του Smith (2009) διαπίστωσε ότι οι κοινότητες που εξαρτώνται από τον τουρισμό συχνά βιώνουν μια αλλαγή στην πολιτιστική

ταυτότητα, με ορισμένους κατοίκους να υιοθετούν πιο εμπορικούς τρόπους ζωής για να ευθυγραμμιστούν με τις τουριστικές προσδοκίες.

Οι οικονομικές ευκαιρίες που προκαλούνται από τον τουρισμό έχουν επηρεάσει τα μεταναστευτικά πρότυπα στην Κω, ιδίως μεταξύ του νεότερου πληθυσμού. Πολλοί νέοι ενήλικες μεταναστεύουν σε αστικά κέντρα κατά τη διάρκεια της εκτός τουριστικής περιόδου για να αναζητήσουν εργασία όλο το χρόνο ή να ακολουθήσουν τριτοβάθμια εκπαίδευση στη διαχείριση του τουρισμού ή σε συναφείς τομείς (Gretzeletal., 2021). Αυτή η εποχιακή μετανάστευση δημιουργεί μια διπλή εξάρτηση: οι τοπικές οικονομίες βασίζονται στους εργαζόμενους που επιστρέφουν κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου, ενώ οι νέοι εργαζόμενοι εξαρτώνται από τις αστικές θέσεις εργασίας για εισόδημα εκτός περιόδου.

Αντίθετα, η ανάπτυξη του τουρισμού έχει προσελκύσει μετανάστες από άλλες περιοχές ή χώρες, οι οποίοι συχνά καλύπτουν ρόλους στον τομέα της φιλοξενίας και των κατασκευών. Αυτή η εισερχόμενη μετανάστευση προσθέτει στην πολιτιστική ποικιλομορφία του εργατικού δυναμικού, αλλά δημιουργεί επίσης προκλήσεις όσον αφορά την ενσωμάτωση των νεοεισερχόμενων στην τοπική κοινότητα (UNWTO, 2020).

Ο τουρισμός επηρεάζει σημαντικά τις κοινωνικές δομές της Κω, αναδιαμορφώνοντας την οικογενειακή δυναμική και επηρεάζοντας τις μεταναστευτικές τάσεις. Με την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως ο ανταγωνισμός των πόρων και την υποστήριξη της ισόρροπης ανάπτυξης, το νησί μπορεί να διαχειριστεί καλύτερα αυτούς τους μετασχηματισμούς, διατηρώντας παράλληλα την πολιτιστική και κοινωνική του ακεραιότητα.

5.3 Περιβαλλοντικές ανησυχίες και βιωσιμότητα

5.3.1 Οικολογικό αποτύπωμα του τουρισμού

Παρόλο που ο τουρισμός στην Κω έχει διάφορες άμεσες και έμμεσες θετικές επιπτώσεις για την τοπική οικονομία, παρουσιάζει παράλληλα διάφορες αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις... Οι προκλήσεις αυτές είναι χειρότερες κατά τη διάρκεια της υψηλής τουριστικής περιόδου, όταν η περιβαλλοντική πίεση τίθεται περαιτέρω σε δυσμενή κατάσταση, ενώ δημιουργούνται ανησυχίες σχετικά με τη βιωσιμότητα των πόρων του νησιού σε μακροπρόθεσμο έλεγχο.

Ανάλυση της διαχείρισης αποβλήτων, της χρήσης νερού και της κατανάλωσης ενέργειας

Διαχείριση αποβλήτων

Κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών διακοπών οι άνθρωποι παράγουν σωρούς σκουπιδιών λόγω της εισροής τουριστών και οι τοπικές εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων είναι υπερφορτωμένες. Οι Gössling και Hall (2019) εξηγούν ότι ανάλογα με την εποχή, οι τουριστικοί προορισμοί παράγουν τρεις φορές περισσότερα απόβλητα σε σύγκριση με τα αποτελέσματα της χαμηλής περιόδου. Στην Κω, η ανεπαρκής διαχείριση των πλαστικών απορριμμάτων που προέρχονται από αντικείμενα όπως το ξενοδοχείο και το εστιατόριο, είναι μία από τις βασικές αιτίες ρύπανσης της ξηράς και της θάλασσας. Επί του παρόντος, οι τοπικές αρχές έχουν ξεκινήσει εκστρατείες ανακύκλωσης, αλλά λόγω της έλλειψης δομών και της ακανόνιστης ανταπόκρισης των επιχειρήσεων καθώς και των τουριστών, ο αντίκτυπός τους είναι περιορισμένος (OECD 2021).

Χρήση νερού

Η λειψυδρία αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για τα νησιά της Μεσογείου, όπως η Κω, όπου ο τουρισμός αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος της κατανάλωσης νερού. Τα ξενοδοχεία, οι πισίνες και τα γήπεδα γκολφ αυξάνουν σημαντικά τη ζήτηση νερού κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου, συχνά ανταγωνιζόμενα την τοπική γεωργία και τις οικιακές ανάγκες (Gretzeletal., 2021). Για παράδειγμα, ένα ξενοδοχείο μεσαίας κατηγορίας καταναλώνει 300 - 500 λίτρα ανά επισκέπτη ανά ημέρα για τα πλυντήρια του ξενοδοχείου και άλλους παράγοντες, όπως η κηπουρική του ξενοδοχείου (UNWTO, 2020). Αυτό έχει ασκήσει μεγάλη πίεση στον υδροφόρο ορίζοντα, ιδίως όταν υπάρχει παρατεταμένη ξηρή περίοδος.

Κατανάλωση ενέργειας

Ο ημερήσιος φωτισμός και ο κλιματισμός των καταλυμάτων, ο φωτισμός των τουριστικών αξιοθέατων ή οι ανάγκες μεταφοράς του αυξανόμενου τουριστικού τομέα αυξάνουν το αποτύπωμα του νησιού. Ο Smith (2009) ανέφερε ότι η χρήση ενέργειας σε περιοχές με έντονη τουριστική δραστηριότητα ήταν 2-3 φορές μεγαλύτερη από εκείνη των κενών τουριστικών περιοχών. Στην Κω, η διείσδυση των ορυκτών καυσίμων στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας οδηγεί σε αυξημένες

εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υποστηρίζουν τις περιβαλλοντικές υποβαθμιστικές διαδικασίες.

Περιβαλλοντικό στρες κατά τη διάρκεια των εποχών αιχμής

Ο τουρισμός ασκεί κάποια πίεση στο φυσικό περιβάλλον κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, επειδή πολλά οικοσυστήματα, όπως οι υπέροχες παραλίες, τα δάση και η θαλάσσια ζωή, επηρεάζονται από αυτή τη δραστηριότητα. Τέτοιες δραστηριότητες θέτουν σε κίνδυνο την πυκνότητα του πληθυσμού κυρίως επειδή παρατηρείται υπερπληθυσμός που οδηγεί σε καταστροφή του ενδιαιτήματος και άλλες δραστηριότητες όπως η βαρκάδα και η κατάδυση με αναπνευστήρα παρεμβαίνουν στη ζωή των θαλάσσιων ζώων (Gössling&Hall, 2019). Επιπλέον, η μη εφαρμογή των περιβαλλοντικών κανονισμών κατά τις περιόδους αιχμής *frosts* απώλειες και προωθεί την υποβάθμιση του περιβάλλοντος επιτρέποντας την παράνομη απόρριψη αποβλήτων και την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων (OECD, 2021).

Ο τουρισμός στην Κω έχει σημαντικό οικολογικό αποτύπωμα, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων, τη χρήση νερού και την κατανάλωση ενέργειας, με αυξημένη πίεση κατά τις περιόδους αιχμής. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί ισχυρές πολιτικές, ενισχυμένες υποδομές και ενεργό συμμετοχή τόσο των τουριστών όσο και των τοπικών φορέων για την προώθηση βιώσιμων πρακτικών.

5.3.2 Πολιτικές βιώσιμου τουρισμού

Οι πολιτικές για τον τουρισμό είναι πολύ σημαντικές υπό την έννοια ότι θα βοηθήσουν στον περιορισμό των επιπτώσεων του τουρισμού στο περιβάλλον και τις κοινωνίες, καθώς και στη δημιουργία βιώσιμου οικονομικού εισοδήματος από τον τουρισμό. Στην Κω, οι προσπάθειες για την εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών έχουν κερδίσει έδαφος, αλλά παραμένουν προκλήσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και τη συνεργασία των ενδιαφερομένων μερών για την ανάπτυξη μοντέλων φιλικού προς το περιβάλλον τουρισμού.

Η Κως έχει εφαρμόσει διάφορες πολιτικές που σχετίζονται με τον αειφόρο τουρισμό, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στις ελληνικές περιβαλλοντικές και τουριστικές πολιτικές. Όπως εκστρατείες για την ενίσχυση της αποτελεσματικής διάθεσης των αποβλήτων, τον έλεγχο της χρήσης του νερού και την υποστήριξη της χρήσης φυσικών πηγών ενέργειας. Για παράδειγμα, έχουν τοποθετηθεί προγράμματα

ανακύκλωσης και κάδοι διαχωρισμού απορριμμάτων σε περιοχές με πολλούς τουρίστες, αλλά αυτά δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς από τις επιχειρήσεις και δεν υπάρχουν αυστηρά μέτρα για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά τους (OECD, 2021). Ένας τοπικός αξιωματούχος του τουρισμού σημείωσε: *«Η υποδομή για την ανακύκλωση υπάρχει, αλλά χρειαζόμαστε περισσότερη εκπαίδευση και παρακολούθηση για να διασφαλίσουμε ότι χρησιμοποιείται αποτελεσματικά»*.

Για την αντιμετώπιση της υπερκατανάλωσης κατά τη διάρκεια των τουριστικών περιόδων αιχμής έχουν θεσπιστεί πολιτικές εξοικονόμησης νερού, όπως η ενθάρρυνση των ξενοδοχείων να χρησιμοποιούν συσκευές με χαμηλή κατανάλωση νερού και να περιορίζουν τις αλλαγές σεντονιών. Ωστόσο, υπάρχουν ζητήματα με τη συμμόρφωση, έχοντας διαφορές ειδικά οι μικρές επιχειρήσεις στην ικανότητά τους να επενδύσουν κεφάλαιο σε μια βιώσιμη λύση (Gössling&Hall 2019). Η μεγάλη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση που εμποδίζει τις βιώσιμες ενεργειακές πολιτικές. Αν και σε συνδυασμό με ορισμένες επιτυχημένες προσπάθειες να αρχίσει η εφαρμογή ηλιακών συλλεκτών και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, η ανάπτυξή τους παραμένει σχετικά αργή, επειδή το κόστος παραμένει υψηλό και τα κίνητρα παραμένουν ανεπαρκή (UNWTO, 2020).

Συνολικά, η διακυβέρνηση αυτών των πολιτικών δείχνει την κατανόηση των ζητημάτων βιωσιμότητας, ωστόσο αντιμετωπίζει τα εξής προβλήματα: αδύναμη εφαρμογή, χαμηλή χρηματοδότηση και έλλειψη ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Με βάση αυτό, πρόκειται για τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων φορέων ως θεμελιώδη προϋπόθεση για την επίτευξη και την κατασκευή βιώσιμων πολιτικών για τον τουρισμό. Στην Κω αναπτύσσονται σταδιακά συνεργασίες μεταξύ των τοπικών αρχών, των επιχειρήσεων και των κοινοτικών οργάνωσεων. Για παράδειγμα, στις βιώσιμες τουριστικές διαδρομές, όπως οι οικοτουριστικές διαδρομές και τα έργα αγροτουρισμού, συμμετέχουν οι αγρότες, οι επιχειρηματίες των ξενοδοχείων και οι τουριστικοί πράκτορες και, ως εκ τούτου, όλοι τους είναι αφοσιωμένοι στη διατήρηση και την αειφορία (Smith, 2009). Πολλά από αυτά τα έργα μειώνουν πράγματι τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αλλά ταυτόχρονα ενισχύουν τη συμμετοχή της κοινότητας και την οικονομική ανάπτυξη.

Οι ξένες συμπράξεις έχουν μπει στο προσκήνιο και σε αυτόν τον τομέα. Το νησί συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενους από την ΕΕ τομείς έργων, όπως οι Πράσινοι

Προορισμοί, οι οποίοι συμβάλλουν στη χρηματοδότηση, την τεχνογνωσία και τη χρηματοδότηση βιώσιμων έργων (OECD 2021). Ωστόσο, αυτές οι συμπράξεις πρέπει να είναι μεγάλες και να αναπαράγονται ευρέως για να προσφέρουν εκτεταμένες αλλαγές.

Η ενίσχυση της επικοινωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων είναι ένας άλλος βασικός τομέας προς βελτίωση. Ένας τοπικός επιχειρηματίας πρότεινε: *«Χρειαζόμαστε τακτικά φόρουμ όπου οι επιχειρήσεις, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι κάτοικοι μπορούν να ανταλλάσσουν ιδέες και να ευθυγραμμίζουν τους στόχους τους για βιώσιμο τουρισμό»*.

Οι πολιτικές βιώσιμου τουρισμού έχουν εφαρμοστεί, αλλά παρατηρούνται αδυναμίες σε διαδικασίες όπως η επιβολή των πολιτικών αυτών και η συνεργασία. Μέσω της βελτίωσης της αλληλεπίδρασης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και της αύξησης της χρήσης αποτελεσματικών προσεγγίσεων, το νησί πρέπει να εξελίξει την ιδέα του βιώσιμου τουρισμού.

5.3.3 Ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων μερών

Η ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των ντόπιων, των τουριστών και των επιχειρήσεων, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο του βιώσιμου τουρισμού στην Κω. Η εκπαίδευση διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην προώθηση βιώσιμων πρακτικών, ενώ τα έργα διατήρησης υπό την αιγίδα της κοινότητας αποδεικνύουν τη δύναμη των πρωτοβουλιών της βάσης για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Οι εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που απευθύνονται σε ντόπιους και τουρίστες είναι σημαντικές για την εμπέδωση βιώσιμων αξιών και συμπεριφορών. Για τους ντόπιους, τα προγράμματα κατάρτισης και τα εργαστήρια που επικεντρώνονται σε φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές βοηθούν στην ενσωμάτωση της αειφορίας στις καθημερινές λειτουργίες. Για παράδειγμα, επιχειρήσεις φιλοξενίας στην Κω έχουν συμμετάσχει σε εργαστήρια για τη μείωση των αποβλήτων, την εξοικονόμηση νερού και την ενεργειακή απόδοση, τα οποία συχνά διοργανώνονται σε συνεργασία με την τοπική κυβέρνηση και ΜΚΟ (OECD, 2021). Ένας ιδιοκτήτης ξενοδοχείου παρατήρησε: «Η Κως αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες ξενοδοχειακές μονάδες : *«Το προσωπικό μας*

έμαθε πρακτικούς τρόπους για την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων, τους οποίους εφαρμόσαμε με επιτυχία».

Στα σχολεία, τα προγράμματα σπουδών με επίκεντρο τη βιωσιμότητα βοηθούν τις νεότερες γενιές να κατανοήσουν τη σημασία της διατήρησης του περιβάλλοντός τους, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν δεξιότητες για μελλοντικούς ρόλους στον οικοτουρισμό. Οι Gössling και Hall (2019) τονίζουν ότι η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε επίσημα και ανεπίσημα περιβάλλοντα μπορεί να προωθήσει μακροπρόθεσμες πολιτιστικές αλλαγές προς την κατεύθυνση της αειφορίας.

Για τους τουρίστες, οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης είναι απαραίτητες. Οι πινακίδες σε ξενοδοχεία και τουριστικές περιοχές ενθαρρύνουν συμπεριφορές όπως η ανακύκλωση και η μείωση της χρήσης νερού, ενώ οι οικολογικές ξεναγήσεις εκπαιδεύουν τους επισκέπτες στα τοπικά οικοσυστήματα. Μια μελέτη του UNWTO (2020) διαπίστωσε ότι οι τουρίστες είναι πιο πιθανό να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές όταν τους παρέχονται σαφείς, προσιτές πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους.

Τα έργα διατήρησης υπό την αιγίδα της κοινότητας είναι από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων με παράλληλη ενδυνάμωση των ντόπιων. Στην Κω, οι καθαρισμοί παραλιών έχουν γίνει μια δημοφιλής πρωτοβουλία, που συχνά οργανώνεται από τοπικές ΜΚΟ και υποστηρίζεται από κατοίκους και επιχειρήσεις. Οι εκδηλώσεις αυτές όχι μόνο μειώνουν τη θαλάσσια ρύπανση αλλά και ενισχύουν την αίσθηση της συλλογικής ευθύνης. Ένας συμμετέχων σημείωσε: *«Το να βλέπουμε τόσους πολλούς ανθρώπους να έρχονται μαζί για να καθαρίσουν τις παραλίες μας δείχνει ότι όλοι μας νοιαζόμαστε για την προστασία του νησιού μας».*

Ένα άλλο παράδειγμα είναι οι προσπάθειες αναδάσωσης σε περιοχές που έχουν πληγεί από πυρκαγιές. Κοινοτικές ομάδες, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές, έχουν φυτέψει ενδημικά είδη δέντρων για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους (Smith, 2009). Τέτοια έργα καταδεικνύουν πώς η συλλογική δράση μπορεί να αντιμετωπίσει την περιβαλλοντική υποβάθμιση, προωθώντας παράλληλα τη συνοχή της κοινότητας.

Οι αγροτουριστικές πρωτοβουλίες συμβάλλουν επίσης στη βιωσιμότητα προωθώντας τη βιολογική γεωργία και μειώνοντας το αποτύπωμα άνθρακα της παραγωγής τροφίμων. Οι επισκέπτες συμμετέχουν σε γεωργικές δραστηριότητες και μαθαίνουν για τη βιώσιμη γεωργία, ωφελώντας τόσο το περιβάλλον όσο και τους τοπικούς αγρότες (OECD, 2021).

Η εκπαίδευση και τα έργα υπό την ηγεσία της κοινότητας διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση των ενδιαφερομένων στην Κω σχετικά με τη βιωσιμότητα. Ενισχύοντας τους ντόπιους και εκπαιδεύοντας τους τουρίστες, το νησί μπορεί να προωθήσει τη συλλογική ευθύνη για τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του, εξασφαλίζοντας ένα πιο βιώσιμο μέλλον.

5.4 Συγκριτική ανάλυση με παρόμοιους προορισμούς

5.4.1 Μαθαίνοντας από άλλα νησιά της Μεσογείου

Από παρόμοια νησιά της Μεσογείου, όπως η Σαντορίνη, η Ρόδος και η Μαγιόρκα, η Κω μπορεί να διδαχθεί από την υπάρχουσα εμπειρία και τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν στην ανάπτυξη των τουριστικών τους τομέων. Τα παραδείγματα αυτά ενημερώνουν για ορισμένες από τις βέλτιστες πρακτικές και τους διάφορους τρόπους με τους οποίους η Κω μπορεί να καινοτομήσει για να βελτιώσει το τουριστικό της μοντέλο.

Ο τουρισμός πολυτελείας είναι ένας από τους σημαντικότερους τύπους τουρισμού το νησί της Σαντορίνης προσφέρει πολυτελή καταλύματα και μοναδικά φανταχτερά εστιατόρια. Αν και δεν μπορεί να διαχειριστεί τον υπερτουρισμό, τα αξιοθέατα γίνονται συμφορημένα και μερικές φορές ασκούν υπερβολική πίεση στις φυσικές υποδομές (Gössling&Hall, 2019). Η πρωτοβουλία του νησιού να περιορίσει τις αφίξεις κρουαζιερόπλοιων αποτελεί αξιοσημείωτο παράδειγμα διαχείρισης των τουριστικών ροών για τη μείωση της περιβαλλοντικής και κοινωνικής πίεσης (OECD, 2021). Η Κω μπορεί να υιοθετήσει παρόμοια μέτρα για την αποφυγή του υπερπληθυσμού κατά τις περιόδους αιχμής.

Ο πολιτισμός έχει προωθηθεί επαρκώς από τη Ρόδο, ειδικά λόγω των ιστορικών της στοιχείων και του μνημείου παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO στην παλιά πόλη. Ωστόσο, με την πάροδο των ετών, το νησί έχει γίνει κέντρο μαζικού τουρισμού, με αποτέλεσμα την οικονομική προδιάθεση και τα οικολογικά προβλήματα. Κάτι που

μπορεί να είναι σημαντικό για την Κω είναι η αντίληψη για το πώς μπορεί να συνδυαστεί η εφαρμογή της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς με τις αρχές του βιώσιμου τουρισμού, γεγονός που θα επέτρεπε να ανταποκριθεί στη ζήτηση για τουρισμό, ενώ ταυτόχρονα θα έπαυε τις αρνητικές επιπτώσεις στους πολιτιστικούς πόρους (UNWTO, 2020).

Η Μαγιόρκα που αποτελεί μέρος των Βαλεαρίδων Νήσων της Ισπανίας έχει θέσει σε εφαρμογή μέτρα βιώσιμου τουρισμού μερικά από τα οποία είναι οι οικολογικοί φόροι για τη χρηματοδότηση μέτρων διατήρησης του περιβάλλοντος. Οι πολιτικές αυτές αντιμετωπίζουν τις αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού στην οικολογία, ενώ καλούν τους ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού. Επίσης, έχει επιχειρήσει τον αγροτουρισμό καθώς και τον τουρισμό με γνώμονα την υγεία κατά την περίοδο εκτός αιχμής, κάτι που θα μπορούσε να μιμηθεί η Κως προκειμένου να μειώσει την εξάρτηση από την εκτός εποχής τουριστική κίνηση (Gretzeletal, 2021).

Σε αντίθεση με τα εν λόγω νησιά, η Κως διαθέτει ένα καλά διαστρωματωμένο μείγμα πολιτισμού και φυσικών χαρακτηριστικών, σε συνδυασμό με ιστορικές τοποθεσίες και άλλα σημεία αναψυχής, καθιστώντας την ελκυστική για διαφορετικές κατηγορίες τουριστών. Το γεγονός ότι εξακολουθεί να παραμένει λιγότερο εμπορευματοποιημένο καθιστά την Κω μια πιο γνήσια και φθηνότερη προσφορά σε σύγκριση με μια Σαντορίνη ή μια Μαγιόρκα, όπως επεσήμανε ο Smith (2009).

Ωστόσο, η Κως δυσκολεύεται σε θέματα που έχουν να κάνουν με τις υποδομές και το branding ή το μάρκετινγκ. Σε αντίθεση με τη Σαντορίνη και τη Ρόδο, η Κως δεν έχει παίξει υπερβολικά το χαρτί του πολιτισμού ως μοναδικό σημείο πώλησης στο μέγιστο. Επιπλέον, οι πολιτικές του νησιού για τον τουρισμό δεν είναι τόσο καλά μελετημένες όσο η προσέγγιση του οικοτουρισμού που παρατηρείται στη Μαγιόρκα και χρειάζεται καλύτερη διοικητική διαχείριση και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων (OECD, 2021).

5.4.2 Παγκόσμια παραδείγματα βιώσιμου τουρισμού

Διεθνείς προορισμοί όπως το Μπαλί και οι Μαλδίβες έχουν γίνει σημεία αναφοράς για τις πρακτικές βιώσιμου τουρισμού, εξισορροπώντας με επιτυχία τη διατήρηση του περιβάλλοντος με την οικονομική ανάπτυξη. Οι προσεγγίσεις τους προσφέρουν

πολύτιμες πληροφορίες για στρατηγικές που μπορούν να προσαρμοστούν για την Κω, ενισχύοντας τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα του νησιού.

Το σύγχρονο Μπαλί έχει εφαρμόσει με επιτυχία προγράμματα διαχείρισης του οικολογικού τουρισμού με βάση την τοπική κοινότητα, τα οποία βασίζονται στις σύγχρονες Μπαλινέζικες προοπτικές του αειφόρου τουρισμού. Η πολιτιστική και περιβαλλοντική διατήρηση είναι θεμελιώδη μέρη του νησιού με εικοσάδες όπως η φιλοσοφία TriHitaKarana που επικεντρώνεται στην ισορροπία ανθρώπου-Φύσης-Θεότητας (Cole, 2018). Η απαγόρευση των πλαστικών μιας χρήσης και τα προγράμματα ανακύκλωσης με βάση τα χωριά που αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν απτές καλές πρακτικές αειφορίας σε αυτό το νησί της Ινδονησίας (UNEP, 2020).

Ο τουρισμός πολυτελείας είναι σημαντικός στις Μαλδίβες, καθώς διαθέτει κάποιους μοναδικούς τρόπους χειρισμού του κοινωνικού ζητήματος της βιωσιμότητας. Τα θέρετρα βρίσκονται σε δικά τους συστήματα όπου παράγουν την ηλεκτρική τους ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αφαλάτωση του νερού και απασχόληση των προγραμμάτων αποκατάστασης των υφάλων (Goldbergetal., 2019). Οι Μαλδίβες εισήγαγαν επίσης έναν πράσινο φόρο, ο οποίος χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση περιβαλλοντικών προγραμμάτων, αποδεικνύοντας ότι η φορολόγηση των εσόδων από τον τουρισμό θα μπορούσε ακόμη να είναι οικονομικά επωφέλης, προς όφελος του περιβάλλοντος (WTTC, 2020).

Οι περισσότερες από αυτές τις πρακτικές έχουν σαφή σύνδεση με την κατάσταση της Κω. Ένα άλλο χαρακτηριστικό που αποτυπώνει το μοντέλο ανάπτυξης του Μπαλί είναι η κεντρικότητα της μάζας και ως εκ τούτου, το χαρακτηριστικό αυτό συσχετίζεται με τον ανεξερευνήτο τουρισμό της Κω, όπως ο αγροτουρισμός και ο πολιτιστικός τουρισμός. Για παράδειγμα, η ενσωμάτωση τοπικών και βιώσιμων πρακτικών στο τουριστικό προϊόν θα μπορούσε να προσθέσει αυθεντικότητα στο νησί που αναγνωρίζει και να υποστηρίξει τις τοπικές οικονομίες. Επιπλέον, όπως και στο Μπαλί, τα προγράμματα ανακύκλωσης υπό την καθοδήγηση της κοινότητας μπορούν να αντιμετωπίσουν καλύτερα το πρόβλημα της διαχείρισης των αποβλήτων, ιδίως σε περιόδους που η Κω δέχεται τη μεγαλύτερη τουριστική κίνηση.

Τα καταλύματα της Κω θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τεχνολογία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως φωτοβολταϊκές, να χρησιμοποιούν τεχνολογίες

εξοικονόμησης νερού για να ελαχιστοποιήσουν τις επιπτώσεις της κατοχής στο περιβάλλον. Ομοίως, η εισαγωγή πράσινου φορολογικού συστήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση μέτρων διατήρησης, καθώς και για την ενίσχυση της συνείδησης των ενδιαφερομένων (OECD, 2021).

Το Μπαλί και οι Μαλδίβες είναι τέλεια παραδείγματα που δείχνουν ότι η βιωσιμότητα και το κέρδος μπορούν να συμβαδίσουν στην τουριστική βιομηχανία. Οι στρατηγικές διαχείρισης του βιώσιμου τουρισμού περιλαμβάνουν τη συνεισφορά της κοινότητας, τη χρήση της ηλιακής ενέργειας και την αναλογική φορολογία ως έναν τρόπο μέσω του οποίου η Κως θα μπορέσει να διεκδικήσει την ηγετική της θέση στον βιώσιμο τουρισμό χωρίς να επηρεάσει τη φυσική και πολιτιστική επίδραση στον τουρισμό.

5.4.3 Προσαρμογή των μαθημάτων στο πλαίσιο της Κω

Η Κως έχει την ευκαιρία να αξιοποιήσει τις παγκόσμιες βέλτιστες πρακτικές στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού για να ενισχύσει την αναπτυξιακή της στρατηγική. Ωστόσο, η προσαρμογή αυτών των διδαγμάτων απαιτεί την προσαρμογή τους στο μοναδικό κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο του νησιού. Η παρούσα ενότητα διερευνά στρατηγικές για την ενσωμάτωση διεθνών μοντέλων και αντιμετωπίζει τις προκλήσεις για την ευθυγράμμιση αυτών των πρακτικών με την τοπική πραγματικότητα.

Ένα από τα πιο μεταβιβάσιμα διδάγματα από παγκόσμιους προορισμούς όπως το Μπαλί και οι Μαλδίβες είναι η ενσωμάτωση πρωτοβουλιών με γνώμονα την κοινότητα και φιλικών προς το περιβάλλον. Για παράδειγμα, η Κως θα μπορούσε να υιοθετήσει προγράμματα ανακύκλωσης με πρωτοβουλία της κοινότητας, εμπνευσμένα από το Μπαλί, ενθαρρύνοντας τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις να συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες μείωσης των αποβλήτων (UNEP, 2020). Ομοίως, η εισαγωγή λύσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως παρατηρείται στις Μαλδίβες, θα μπορούσε να μειώσει σημαντικά το οικολογικό αποτύπωμα του τουριστικού τομέα του νησιού. Η εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών στα ξενοδοχεία και η χρήση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών στις τουριστικές εγκαταστάσεις είναι εφικτά βήματα για την Κω (Halletal., 2021).

Μια άλλη στρατηγική είναι η εφαρμογή πράσινης φορολογίας, παρόμοια με τον πράσινο φόρο των Μαλδιβών, για τη δημιουργία χρηματοδότησης για έργα διατήρησης. Η Κω θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει αυτά τα κεφάλαια για την αντιμετώπιση κρίσιμων περιβαλλοντικών προβλημάτων, όπως η διάβρωση των ακτών και η διαχείριση των υδάτινων πόρων (OECD, 2021). Επιπλέον, η προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού ευθυγραμμισμένου με βιώσιμες πρακτικές, όπως η εστίαση του Μπαλί στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα μπορούσε να διαφοροποιήσει την Κω στην ανταγωνιστική αγορά της Μεσογείου.

Ενώ τα διεθνή μοντέλα παρέχουν πολύτιμες γνώσεις, η εφαρμογή τους στην Κω αντιμετωπίζει αρκετές προκλήσεις. Η εξάρτηση του νησιού από τον εποχιακό τουρισμό δημιουργεί οικονομικά και υλικοτεχνικά εμπόδια στην υιοθέτηση πρακτικών μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Για παράδειγμα, η εισαγωγή λύσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να απαιτεί σημαντικές αρχικές επενδύσεις, οι οποίες μπορεί να είναι απαγορευτικές για τις μικρότερες επιχειρήσεις (WTTC, 2020).

Οι πολιτισμικές διαφορές παίζουν επίσης ρόλο. Σε αντίθεση με το Μπαλί, όπου οι πολιτιστικές παραδόσεις είναι βαθιά ενσωματωμένες στον τουρισμό, η Κω μπορεί να αντιμετωπίσει αντίσταση από τους ντόπιους που διστάζουν να αλλάξουν τις παραδοσιακές πρακτικές για να προσαρμοστούν στα πλαίσια του οικοτουρισμού (Smith, 2009). Επιπλέον, η περιορισμένη ρυθμιστική υποδομή στην Κω θα μπορούσε να εμποδίσει την επιβολή πολιτικών όπως η διαχείριση των αποβλήτων και η πράσινη φορολογία.

Η προσαρμογή των παγκόσμιων βέλτιστων πρακτικών στην Κω περιλαμβάνει την αξιοποίηση της δέσμευσης της κοινότητας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των βιώσιμων μοντέλων χρηματοδότησης, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει τις ειδικές προκλήσεις του νησιού. Με την ευθυγράμμιση αυτών των στρατηγικών με τις τοπικές ανάγκες, η Κω μπορεί να τοποθετηθεί ως ηγέτης στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού, διατηρώντας παράλληλα την πολιτιστική και περιβαλλοντική της ακεραιότητα.

5.5 Προκλήσεις και μελλοντικές ευκαιρίες

5.5.1 Αντιμετώπιση των αναγκών σε υποδομές

Για την Κω, ως έχει, τα ζητήματα διαχείρισης της ανάπτυξης αποτελούν πρόβλημα, παρά το γεγονός ότι ο τομέας ανάπτυξης του τουρισμού κατέχει ηγετικό ρόλο, οι υπάρχουσες υποδομές είναι περιορισμένες στην αποτελεσματική εξυπηρέτηση τόσο των ντόπιων όσο και των τουριστών. Το μέρος αυτό εντοπίζει τα κενά της υφιστάμενης κατάστασης και διατυπώνει προτάσεις από τη σφαίρα των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης.

Αξιολόγηση των σημερινών ελλείψεων στις υποδομές

1. Υποδομές μεταφορών

Οι μεταφορές στην Κω αποτελούν πρόβλημα, καθώς η φυσική υποδομή των δρόμων και των δημόσιων μέσων μεταφοράς δεν μπορούν να απορροφήσουν τον αυξημένο αριθμό τουριστών κατά τις περιόδους αιχμής. Τα μπουτλιαρισμένα λεωφορεία και οι κακοσυντηρημένοι δρόμοι είναι άλλα χαρακτηριστικά που πολλοί τουρίστες είναι εγγυημένο ότι θα συναντήσουν- αυτό ανέβασε σημαντικά τη συνολική εμπειρία (OECD, 2021). Επιπλέον, οι τουρίστες, οι οποίοι με τη σειρά τους επηρεάζουν την έλλειψη επιλογών διέλευσης για φιλικά προς το περιβάλλον μέσα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των ποδηλάτων ή των ηλεκτρικών αυτοκινήτων, δημιουργούν κυκλοφοριακή συμφόρηση με αντίστοιχη αύξηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (Gössling&Hall, 2019).

2. Συστήματα διαχείρισης αποβλήτων

Οι υπάρχουσες υποδομές διαχείρισης αποβλήτων στο νησί είναι ανεπαρκείς για τη διαχείριση της αυξημένης παραγωγής αποβλήτων που προκύπτει από την τουριστική περίοδο. Οι χώροι διάθεσης και οι χώροι απόρριψης είναι υπερπλήρεις και τα προγράμματα ανακύκλωσης δεν αναλαμβάνονται πάντοτε αποτελεσματικά σε όλους τους οργανισμούς και στις εγκαταστάσεις. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος και της θαλάσσιας ζωής (UNEP, 2020).

3. Παροχή νερού και ενέργειας

Η Κως είναι μάλλον περιορισμένη σε υδάτινους πόρους και οι εποχιακές συνθήκες συμβάλλουν στο πρόβλημα, ενώ ο τουρισμός δημιουργεί ακόμη μεγαλύτερες ανησυχίες. Μέχρι στιγμής, το ενεργειακό μείγμα του νησιού κυριαρχείται από τεχνολογίες ορυκτών καυσίμων εμποδίζοντας την ικανότητά του να χρηματοδοτεί

βιώσιμα έργα Τουρισμού. Υπάρχει η έγκριση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε διάφορα πλαίσια πολιτικής, ωστόσο η υιοθέτησή τους είναι σπάνια λόγω οικονομικών και τεχνικών περιορισμών (WTTC, 2020).

Προτάσεις σχετικά με τα βιώσιμα προβλήματα και προτάσεις για τη βελτίωση των υποδομών

1. Υποστήριξη οικολογικών τρόπων μεταφοράς

Η δημιουργία ποδηλατοδρόμων, χώρων για περπάτημα, η εγκατάσταση σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων θα βοηθούσε στη μείωση της κυκλοφορίας, η οποία αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο πρόβλημα στους δρόμους. Η αύξηση της προσβασιμότητας των μέσων μαζικής μεταφοράς με ταυτόχρονη μείωση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος θα ήταν αποτελεσματική εάν στόχευε στην επέκταση των υφιστάμενων υποδομών και, κυρίως, στην προσέγγιση των αγροτικών περιοχών (OECD, 2021).

2. Ενίσχυση των δομών διαχείρισης αποβλήτων

Μερικές από τις στρατηγικές περιλαμβάνουν επενδύσεις σε βελτιωμένες δραστηριότητες ανακύκλωσης και μεταρρύθμιση των παλιομοδίτικων δομών διάθεσης αποβλήτων. Πράγματι, η προώθηση της μηδενικής παραγωγής αποβλήτων εντός των επιχειρήσεων και η επιβράβευση των εταιρειών που τηρούν αυτά τα πρότυπα θα μπορούσαν να μειώσουν σημαντικά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο νησί αυτό (Gössling and Hall 2019).

3. Αλλαγή από τις πηγές ενέργειας από ορυκτά καύσιμα και συντηρητική τεχνολογία νερού

Οι εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, για παράδειγμα-ηλιακή και αιολική ενέργεια, θα βοηθήσουν στην αποτροπή της έλλειψης πόρων, καθώς θα περιλαμβάνουν μέτρα εξοικονόμησης νερού στα ξενοδοχεία και σε άλλες δημόσιες εγκαταστάσεις. Ως εκ τούτου, η υλοποίηση αυτών των πρωτοβουλιών μπορεί κάλλιστα να υποστηριχθεί από συνεργασίες με διεθνείς οργανισμούς (UNEP, 2020).

Επομένως, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η Κως έχει ανάγκη από πρόσθετες υποδομές που θα βοηθήσουν τη χώρα να επιτύχει τους στόχους της για βιώσιμο

τουρισμό. Στον τομέα των μεταφορών και των επικοινωνιών, στον τομέα των αποβλήτων και στον τομέα των πιθανών λύσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας το νησί έχει την ευκαιρία να δημιουργήσει καλύτερες εμπειρίες για τους επισκέπτες και να προστατεύσει τις φυσικές και πολιτιστικές ανέσεις.

5.5.2 Ευκαιρίες διαφοροποίησης

Η διαφοροποίηση είναι ένας άλλος στρατηγικός παράγοντας που πρέπει να υιοθετηθεί για τη βιωσιμότητα του τουρισμού στην Κω. Για το λόγο αυτό, το νησί θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο διαφοροποίησης, προσφέροντας οικολογικό τουρισμό, τουρισμό ευεξίας, καθώς και πολιτιστικό τουρισμό, δεδομένου ότι οι αγορές αυτές δεν χρειάζεται να περιορίζονται σε συγκεκριμένες εποχές. Περαιτέρω, η άμβλυνση των προβλημάτων εποχικότητας και η σταθεροποίηση της τοπικής οικονομίας με τη δημιουργία και εφαρμογή τουρισμού όλο το χρόνο αποτελούν επίσης πιθανές λύσεις.

1. Οικολογικός τουρισμός

Ο οικολογικός τουρισμός είναι μια ταξιδιωτική πρακτική που περιλαμβάνει περιβαλλοντικά ευαίσθητες και πολιτιστικά ευαίσθητες τουριστικές δραστηριότητες. Μερικά από τα βασικά συστατικά της Κω για την προώθηση του οικολογικού τουρισμού περιλαμβάνουν την ελκυστικότητα της παραλίας, τα φυσικά όμορφα μονοπάτια και τα φυτικά και ζωικά είδη που παραδόθηκαν στην περιοχή. Η δημιουργία μονοπατιών για περιηγήσεις στη φύση, η παρατήρηση πουλιών και τα έργα διατήρησης της θαλάσσιας άγριας ζωής είναι ιδέες που θα πρέπει να ενδιαφέρουν τους λάτρεις της φύσης. Συγκρίσιμες προσπάθειες στο Μπαλί και στις Μαλδίβες δείχνουν ότι η ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού έχει ως αποτέλεσμα τόσο την οικονομική αύξηση των περιοχών όσο και τη βελτίωση της βιωσιμότητάς τους (Gössling&Hall, 2019).

2. Τουρισμός ευεξίας

Η Κω θα πρέπει να θεωρείται προορισμός ευεξίας, καθώς διαθέτει ιαματικές πηγές και όμορφο και ήσυχο περιβάλλον. Η επένδυση στην ιδέα των θέρετρων σπα, της γιόγκα και άλλων ειδικών εγκαταστάσεων και καταλυμάτων μπορεί να συμβάλει στην προσέλκυση των επισκεπτών-στόχων με ατομικούς σκοπούς αναψυχής και υγείας. Σημειώνεται ότι ο τομέας αυτός έχει παρουσιάσει παγκόσμια ανάπτυξη με την

Ινδία και την Ταϊλάνδη να είναι σε θέση να ενσωματώσουν τον τουρισμό ευεξίας στην προσφορά τους (OECD, 2021).

3. Πολιτιστικός τουρισμός

Όσον αφορά τον πολιτιστικό τουρισμό η σύνδεση της Κω με τον Ιπποκράτη είναι ισχυρή και βαθιά χωμένη στην ιστορία. Εμπειρίες όπως η ιστορική αναπαράσταση, οι εορτασμοί της λαϊκής ζωής και της ιστορικής κληρονομιάς, οι εγκαταστάσεις για την εξερεύνηση αρχαιολογικών χώρων κ.λπ. μπορεί να ενδιαφέρουν τις εμπειρίες που σχετίζονται με την ιστορία. Επίσης, η χρήση τοπικών καλλιτεχνών με δυνατότητα επίδειξης και πώλησης τοπικών προϊόντων και εδεσμάτων στους τουρίστες μπορεί να βελτιώσει την εμπειρία τους (Smith, 2009).

Σταθερός στόχος θα πρέπει να είναι η καθιέρωση της τουριστικής κίνησης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ειδικότερα, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση της τουριστικής οικονομίας αποκλειστικά από τη θερινή περίοδο. Ορισμένες από τις στρατηγικές περιλαμβάνουν την προώθηση άλλων μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο γαστρονομικός και οινοτουρισμός, οι τέχνες, οι εσωτερικές πολιτιστικές δραστηριότητες, τα μουσεία και οι επισκέψεις σε πολιτιστικούς χώρους κατά τους μήνες χαμηλής ζήτησης. Επιπλέον, η οικοδόμηση στρατηγικών για συγκεκριμένα τμήματα, όπως το τμήμα των συνταξιούχων και το τμήμα των ψηφιακών νομάδων, που θα εγγυώνται σταθερή τουριστική κίνηση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Η Κως μπορεί επίσης να επενδύσει σε υποδομές για την υποστήριξη του τουρισμού όλο το χρόνο, όπως συνεδριακά κέντρα και κλειστές εγκαταστάσεις αναψυχής, ώστε να προσελκύσει επαγγελματίες ταξιδιώτες και διοργανωτές εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου (UNEP, 2020).

Με τη διαφοροποίηση των τουριστικών της προσφορών και την προώθηση δραστηριοτήτων όλο το χρόνο, η Κως μπορεί να δημιουργήσει ένα πιο ανθεκτικό τουριστικό μοντέλο. Η προσέγγιση αυτή όχι μόνο βελτιώνει την εμπειρία των επισκεπτών αλλά και υποστηρίζει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη του νησιού.

5.5.3 Μακροπρόθεσμο όραμα για τον τουρισμό στην Κω

Για να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη, η Κως χρειάζεται ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο για την τουριστική ανάπτυξη κατά την επόμενη δεκαετία. Το σχέδιο αυτό πρέπει να δίνει προτεραιότητα στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την οικονομική σταθερότητα και την πολιτιστική διατήρηση, προωθώντας παράλληλα τη συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης, των επιχειρήσεων και των τοπικών κοινοτήτων.

Ανάπτυξη στρατηγικού σχεδίου για την επόμενη δεκαετία

Ένα στρατηγικό σχέδιο για τον τουρισμό θα πρέπει να επικεντρωθεί στη διαφοροποίηση των τουριστικών προσφορών, στη μείωση της εποχικότητας και στην ενίσχυση των υποδομών. Ενσωματώνοντας παγκόσμιες βέλτιστες πρακτικές, όπως αυτές που παρατηρήθηκαν στη Μαγιόρκα και το Μπαλί, η Κως μπορεί να δώσει έμφαση στον οικολογικό τουρισμό, τον τουρισμό ευεξίας και τον πολιτιστικό τουρισμό ως βασικούς τομείς ανάπτυξης (Gössling&Hall, 2019). Το σχέδιο θα πρέπει να περιγράφει μετρήσιμους στόχους, όπως η αύξηση του αριθμού των επισκεπτών εκτός τουριστικής περιόδου κατά 30% ή η μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του τουρισμού με την υιοθέτηση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μεταρρυθμίσεων στη διαχείριση αποβλήτων (OECD, 2021).

Επιπλέον, το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει στρατηγικές μάρκετινγκ που θα τοποθετούν την Κω ως μοναδικό, βιώσιμο προορισμό. Οι ψηφιακές εκστρατείες που απευθύνονται σε ταξιδιώτες με περιβαλλοντική συνείδηση, συνταξιούχους και άτομα που αναζητούν ευεξία μπορούν να βοηθήσουν στην προσέλκυση νέων δημογραφικών ομάδων. Οι τακτικές αξιολογήσεις και επικαιροποιήσεις του σχεδίου θα διασφαλίσουν ότι παραμένει ευθυγραμμισμένο με τις εξελισσόμενες παγκόσμιες τάσεις και τις τοπικές ανάγκες (UNWTO, 2020).

Συνεργασία μεταξύ κυβέρνησης, επιχειρήσεων και κοινότητας

Η ενιαία πρόοδος στην τουριστική ανάπτυξη απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων φορέων. Η κυβέρνηση διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη θέσπιση υποστηρικτικών πολιτικών, όπως κίνητρα για βιώσιμες πρακτικές και επενδύσεις σε φιλικές προς το περιβάλλον υποδομές. Οι τοπικές επιχειρήσεις, ιδίως στον τομέα της φιλοξενίας και του λιανικού εμπορίου, μπορούν να συμβάλουν με την υιοθέτηση βιώσιμων λειτουργιών και την προώθηση τοπικών προϊόντων (Smith, 2009).

Η δέσμευση της κοινότητας είναι εξίσου κρίσιμη. Η συμμετοχή των κατοίκων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων ενισχύει την αίσθηση της ιδιοκτησίας και διασφαλίζει ότι η τουριστική ανάπτυξη ευθυγραμμίζεται με τις τοπικές αξίες. Για παράδειγμα, τα δημόσια φόρουμ και τα εργαστήρια μπορούν να συγκεντρώσουν πληροφορίες σχετικά με τις προτεινόμενες πρωτοβουλίες, ενώ τα κοινοτικά έργα, όπως οι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί, μπορούν να ωφελήσουν άμεσα τους ντόπιους (OECD, 2021).

Οι συνεργασίες με διεθνείς οργανισμούς μπορούν επίσης να παρέχουν χρηματοδότηση, τεχνική εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε βέλτιστες πρακτικές. Το πρόγραμμα «Πράσινοι προορισμοί» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για παράδειγμα, θα μπορούσε να στηρίζει τις προσπάθειες της Κω να αναπτυχθεί ως κόμβος βιώσιμου τουρισμού (UNEP, 2020).

Ένα μακροπρόθεσμο όραμα για τον τουρισμό στην Κω απαιτεί ένα στρατηγικό σχέδιο που δίνει έμφαση στη βιωσιμότητα, τη διαφοροποίηση και τη συνεργασία. Με την ευθυγράμμιση των προσπαθειών της κυβέρνησης, των επιχειρήσεων και της κοινότητας, η Κω μπορεί να επιτύχει ενιαία πρόοδο και να καθιερωθεί ως ηγέτης στον βιώσιμο μεσογειακό τουρισμό.

5.6 Ο ρόλος των ενδιαφερομένων στη διαμόρφωση του τουρισμού

5.6.1 Κυβέρνηση και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής

Η κυβέρνηση και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής έχουν σημαντική επιρροή στον βιώσιμο τουρισμό μέσω της υιοθέτησης τέτοιων πολιτικών, καθώς και μέσω της παροχής οικονομικών κινήτρων και της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών. Παίζουν βασικό ρόλο για την παροχή περιβαλλοντικής ηγεσίας, την ενθάρρυνση βιώσιμων περιβαλλοντικών πρωτοβουλιών καθώς και τη διασφάλιση ότι η δημιουργία του τουρισμού ανταποκρίνεται στα κατάλληλα βιώσιμα περιβαλλοντικά πρότυπα, τους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους.

Οι υποστηρικτικές πολιτικές - αποτελούν το πλαίσιο όπου είναι δυνατή η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Για παράδειγμα, τα μέτρα, τα οποία δημιουργήθηκαν για να δράσουν σχετικά με τη διάθεση των αποβλήτων, την κατανάλωση νερού και την εξοικονόμηση ενέργειας, είναι κατάλληλα για τη μείωση των επιπτώσεων του

τουρισμού στο περιβάλλον. Ειδικά μέτρα, τα οποία θα μπορούσαν να περιορίσουν τις πρωτοβουλίες ανακύκλωσης, να απαγορεύσουν τη χρήση σακουλών και να προστατεύσουν το περιβάλλον σε ειδικές και ευαίσθητες ζώνες, θα μείωναν τις οικολογικές επιπτώσεις του τουριστικού τομέα στην Κω (OECD, 2021).

Η εποχικότητα είναι ένα άλλο δύσκολο πράγμα που οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να λάβουν υπόψη τους. Οι προωθητικές ενέργειες εκτός εποχής ή η κυβερνητική στήριξη για τις δραστηριότητες των συναφών κλάδων εκτός αιχμής είναι ευεργετικές για την ανακούφιση αυτού του προβλήματος, το οποίο στερεί τη βιωσιμότητα της τοπικής οικονομίας και αποδυναμώνει τις υποδομές κατά τη διάρκεια των περιόδων αιχμής (UNWTO, 2020).

Οι αποτελεσματικοί κανόνες και κανονισμοί κατά την αγορά ή τη συναλλαγή με τα προϊόντα των επιχειρήσεων τις κάνουν να μειώνουν την ιδιοκτησία τους στις εκπομπές τους και άλλες περιβαλλοντικές καταστροφές, αλλά και να ευθύνονται για τις επιπτώσεις τους. Ορισμένα επιτυχημένα παραδείγματα περιλαμβάνουν συστήματα πιστοποίησης όπου οι οργανισμοί λαμβάνουν πιστοποίηση όπως το GreenKey ή η Γαλάζια Σημαία για τα ξενοδοχεία και τις παραλίες τους και αυτό με τη σειρά του εξασφαλίζει ότι ο οργανισμός ακολουθεί υψηλότερα πρότυπα για την περιβαλλοντική συμμόρφωση (Smith, 2009).

Αυτό σημαίνει ότι η παροχή επιδοτήσεων και κινήτρων είναι ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος προώθησης βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών. Η χρήση οικονομικών κινήτρων που θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν την εφαρμογή τεχνολογιών ΑΠΕ περιλαμβάνουν ηλιακούς συλλέκτες και συστήματα ενεργειακής απόδοσης σε ξενοδοχεία, όπως εφαρμόζεται στην Κω. Για παράδειγμα, η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ έχει καθιερώσει ότι οι επιχορηγήσεις και η χρηματοδότηση με χαμηλό επιτόκιο που διατίθεται για έργα με μεγάλο κεφάλαιο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάκτηση του αρχικού κόστους για τις ΜΜΕ (UNEP, 2020).

Άλλα κίνητρα, όπως οι φορολογικές πιστώσεις και το χαμηλότερο κόστος των φιλικών προς το περιβάλλον δραστηριοτήτων, ενθαρρύνουν επίσης τις επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, μια πολιτική που συστήνει μειώσεις φόρων ως κίνητρο για τις επιχειρήσεις που υιοθετούν βιώσιμες πιστοποιήσεις θα κάνει τις πιστοποιήσεις δημοφιλείς. Επίσης, η κυβέρνηση θα πρέπει να επιτρέψει επιδοτήσεις για άλλες

πρωτοβουλίες πράσινων μεταφορών, όπως υπηρεσίες ηλεκτρικών αυτοκινήτων ή βελτιώσεις στις δημόσιες συγκοινωνίες, οι οποίες μειώνουν το αποτύπωμα άνθρακα και βελτιώνουν την εμπειρία για τους ταξιδιώτες και τους κατοίκους (WTTC, 2020).

Επομένως, μπορεί να υποστηριχθεί ότι μόνο η προθυμία της κυβέρνησης να εφαρμόσει υποστηρικτικές πολιτικές, καθώς και να παράσχει οικονομικά κίνητρα για την αλλαγή της σημερινής κλίμακας και του τύπου του τουρισμού στην Κω, μπορεί να εγγυηθεί την ανάπτυξη μιας βιώσιμης μορφής τουρισμού στο μέλλον. Μέσω παραγόντων πολιτικής, όπως η ρύθμιση και οι επιδοτήσεις, καθώς και τα κίνητρα, είναι δυνατόν να επηρεαστεί η βιώσιμη στροφή στην τουριστική βιομηχανία.

5.6.2 Τοπικές επιχειρήσεις και επιχειρηματίες

Οι τοπικές επιχειρήσεις και οι αυτοαπασχολούμενοι είναι οι παράγοντες με τη μεγαλύτερη επιρροή στην αλλαγή, καθώς είναι οι μόνοι που επικοινωνούν με τους πελάτες του τουρισμού, οι οποίοι είναι «καταναλωτές» του τουριστικού προϊόντος. Στην Κω, παρόμοιο ενδιαφέρον για την επίτευξη κέρδους πρέπει να εναρμονιστεί με το δημόσιο συμφέρον και τις περιβαλλοντικές ανησυχίες, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο τουρισμός είναι επωφελής για την πλειοψηφία.

Οι φορείς του τουρισμού, όπως τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια, οι τουριστικοί πράκτορες και τα καταστήματα λιανικής πώλησης, διαδραματίζουν με την κοινωνική τους εκπροσώπηση σημαντικό ρόλο στην αντίληψη που έχουν οι τουρίστες για την Κω. Διασφαλίζουν ότι οι πρωτοβουλίες αντιπροσωπεύουν πραγματικά τον πολιτισμό, τη φιλοξενία και τα τοπία του νησιού. Για παράδειγμα, στις μπουτίκ, τα τοπικά σχέδια των κτιρίων, τα τρόφιμα και ο πολιτισμός που συνεπάγονται αγκαλιάζονται από τα περισσότερα ξενοδοχεία, ταβέρνες και εστιατόρια όταν σχεδιάζουν τις εμπειρίες των επισκεπτών τους (Smith 2009).

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις έχουν κεντρικό ρόλο στη διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων. Μέσω υπηρεσιών όπως ο οικολογικός τουρισμός, η ευεξία, ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τουρισμός, οι επιχειρηματίες αξιοποιούν και δίνουν λύση στις τουριστικές αγορές που αναζητούν αποκλειστικά, αυθεντικά και βιώσιμα προϊόντα (OECD, 2021). Ένας καταστηματάρχης στην Κω σημείωσε: «Ο τουριστικός τομέας της Κω είναι ένας από τους σημαντικότερους τουριστικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τουριστικών προϊόντων: *«Τα οικονομικά οφέλη*

θα πραγματοποιηθούν εξίσου μέσω της άμεσης πώλησης τοπικών χειροποίητων αντικειμένων και άλλων προϊόντων- εκτός αυτού, οι επισκέπτες αποκτούν μια πραγματική αίσθηση του νησιού μέσω της επαφής τους με τους ντόπιους».

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις τοπικές επιχειρήσεις αποκτούν συνεπώς άμεση σχέση με την ικανοποίηση των τουριστών και την τάση τους να επισκεφθούν ξανά το νησί ή να το συστήσουν σε φίλους και οικογένειες στην πατρίδα τους, εξ ου και η σημασία τους στον καθορισμό της εικόνας του νησιού.

Παρόλο που το ενδιαφέρον εστιάζεται στην επιβίωση των τοπικών επιχειρήσεων, οι βιώσιμες στρατηγικές αναγνωρίζονται πλέον ως κρίσιμες για την ανταγωνιστικότητα. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν σε πολλούς τομείς στην Κω, όπως αποκαλύπτουν τα ακόλουθα: Διαπιστώθηκε ότι ένας αυξανόμενος αριθμός εγκαταστάσεων στην περιοχή έχει αρχίσει να λαμβάνει μέτρα προς την κατεύθυνση πράσινων πρακτικών περιβαλλοντικής βιωσιμότητας- για παράδειγμα, μείωση της χρήσης πλαστικών, ενσωμάτωση τοπικών προϊόντων, εξοικονόμηση ενέργειας μεταξύ άλλων (Gössling&Hall, 2019).

Παρ' όλα αυτά, έχουν διαπιστωθεί ορισμένες δυσκολίες όσον αφορά τη σύγκρουση μεταξύ βραχυπρόθεσμων εσόδων και μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων. Για παράδειγμα, στα επίπεδα ενθουσιασμού της βαθμίδας ορισμένες οργανώσεις επικεντρώνονται στην ποσότητα σε βάρος της ευημερίας της κοινότητας και του φυσικού περιβάλλοντος. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να επιλυθεί με την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών που περιλαμβάνουν την πιστοποίηση καθώς και οικονομικές ανταμοιβές (UNEP, 2020).

Οι επιχειρηματίες διαδραματίζουν επίσης ρόλο στη στήριξη της κοινοτικής ανάπτυξης. Προσλαμβάνοντας τοπικά εργαζόμενους, επενδύοντας σε υποδομές και συμμετέχοντας σε κοινοτικά έργα, οι επιχειρήσεις συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική ευημερία των κατοίκων της Κω, καλλιεργώντας την αίσθηση της κοινής ευημερίας (WTTC, 2020).

Οι τοπικές επιχειρήσεις και οι επιχειρηματίες είναι παίζούν καθοριστικό ρόλο για τη διαμόρφωση της τουριστικής εμπειρίας στην Κω. Εξισορροπώντας τα κίνητρα κέρδους με τη δέσμευση για βιωσιμότητα και κοινωνική ευημερία, μπορούν να διασφαλίσουν ότι η τουριστική ανάπτυξη θα ωφελήσει τόσο τους επισκέπτες όσο και τους ντόπιους, διατηρώντας παράλληλα τον μοναδικό χαρακτήρα του νησιού.

5.6.3 Οι τουρίστες ως ενδιαφερόμενοι φορείς

Οι τουρίστες διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη βιωσιμότητα της τουριστικής βιομηχανίας, γεγονός που τους καθιστά βασικούς ενδιαφερόμενους για τη διασφάλιση υπεύθυνων ταξιδιωτικών πρακτικών. Η εκπαίδευση των τουριστών σχετικά με τις βιώσιμες συμπεριφορές και η προώθηση συμμετοχικών μοντέλων τουρισμού που ωφελούν την τοπική κοινότητα μπορούν να ενισχύσουν σημαντικά τον θετικό αντίκτυπο του τουρισμού στην Κω.

Εκπαίδευση των τουριστών για υπεύθυνα ταξίδια

Η ευαισθητοποίηση των τουριστών σχετικά με τα υπεύθυνα ταξίδια είναι απαραίτητη για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών τους επιπτώσεων. Οι εκπαιδευτικές εκστρατείες μπορούν να καθοδηγήσουν τους επισκέπτες σε πρακτικές όπως η μείωση των αποβλήτων, η εξοικονόμηση νερού και ο σεβασμός των τοπικών παραδόσεων και οικοσυστημάτων (UNEP, 2020). Για παράδειγμα, τα ξενοδοχεία στην Κω θα μπορούσαν να παρέχουν ενημερωτικό υλικό, όπως φυλλάδια ή ψηφιακούς οδηγούς, δίνοντας έμφαση σε φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές, όπως η ανακύκλωση, ο περιορισμός της χρήσης ενέργειας και η υποστήριξη τοπικών επιχειρήσεων.

Οι διαδραστικές δραστηριότητες, όπως οι οικολογικές ξεναγήσεις ή τα πολιτιστικά εργαστήρια, μπορούν επίσης να χρησιμεύσουν ως εκπαιδευτικά εργαλεία. Μια μελέτη των Gössling και Hall (2019) υπογραμμίζει ότι οι τουρίστες είναι πιο πιθανό να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές όταν συμμετέχουν ενεργά σε μαθησιακές εμπειρίες. Για παράδειγμα, η συμμετοχή σε καθαρισμούς παραλιών ή σε παραδοσιακές γεωργικές δραστηριότητες όχι μόνο εκπαιδεύει τους επισκέπτες, αλλά και προάγει μια βαθύτερη σύνδεση με τον προορισμό.

Οι ψηφιακές πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, μπορούν να ενισχύσουν περαιτέρω αυτά τα μηνύματα. Οι εκστρατείες που προωθούν τα βιώσιμα ταξίδια με hashtags ή κωδικούς QR που παραπέμπουν σε συμβουλές βιωσιμότητας μπορούν να προσεγγίσουν ένα ευρύτερο κοινό, ενθαρρύνοντας υπεύθυνες συμπεριφορές ακόμη και πριν οι τουρίστες φτάσουν στην Κω (WTTC, 2020).

Ενθάρρυνση συμμετοχικών μοντέλων τουρισμού

Τα μοντέλα συμμετοχικού τουρισμού δίνουν έμφαση στη συνεργασία μεταξύ τουριστών και τοπικών κοινοτήτων, δημιουργώντας αμοιβαία επωφελείς εμπειρίες. Στην Κω, πρωτοβουλίες όπως ο αγροτουρισμός και η φιλοξενία σε οικοτροφεία επιτρέπουν στους επισκέπτες να συνεισφέρουν άμεσα στην τοπική οικονομία, ενώ παράλληλα αποκτούν αυθεντικές γνώσεις για τον πολιτισμό του νησιού (Smith, 2009). Για παράδειγμα, οι τουρίστες μπορούν να βοηθήσουν στη συγκομιδή ελιών σε ένα τοπικό αγρόκτημα ή να μάθουν παραδοσιακές τέχνες από ντόπιους τεχνίτες, δραστηριότητες που παρέχουν τόσο οικονομική όσο και πολιτιστική αξία.

Επιπλέον, προγράμματα όπως ο «εθελοντισμός» μπορούν να προωθήσουν την ανάπτυξη της κοινότητας. Έργα όπως η βελτίωση σχολείων, οι προσπάθειες διατήρησης ή οι πρωτοβουλίες για την προστασία της θάλασσας επιτρέπουν στους επισκέπτες να προσφέρουν ουσιαστικά, καλλιεργώντας την καλή θέληση και την αίσθηση της κοινής ευθύνης (OECD, 2021).

Με την εκπαίδευση των τουριστών σε θέματα υπεύθυνων ταξιδιών και την προώθηση συμμετοχικών μοντέλων τουρισμού, η Κω μπορεί να ενδυναμώσει τους επισκέπτες ώστε να γίνουν ενεργοί συντελεστές της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι προσπάθειες αυτές βελτιώνουν την τουριστική εμπειρία, ενώ εξασφαλίζουν μακροπρόθεσμα οφέλη για την τοπική κοινωνία και το περιβάλλον.

Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα και προτάσεις

Ο τουρισμός στην Κω αποτελεί κρίσιμη κινητήρια δύναμη της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής δυναμικής του νησιού. Όπως διερευνάται σε όλη τη μελέτη, ο τουρισμός συμβάλλει σημαντικά στο τοπικό ΑΕΠ, την απασχόληση και τις πολιτιστικές ανταλλαγές, ενώ παράλληλα δημιουργεί προκλήσεις όπως η εποχικότητα, η περιβαλλοντική υποβάθμιση και η πολιτιστική εμπορευματοποίηση. Για να διατηρηθούν και να ενισχυθούν τα οφέλη του τουρισμού και παράλληλα να μετριαστούν οι αρνητικές επιπτώσεις του, η Κως πρέπει να υιοθετήσει μια στρατηγική προσέγγιση που θα βασίζεται στη βιωσιμότητα, τη διαφοροποίηση και τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών. Το παρόν κεφάλαιο συνοψίζει τα βασικά ευρήματα και προσφέρει συστάσεις για τη μακροπρόθεσμη τουριστική ανάπτυξη του νησιού.

Εστιάζοντας στον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο του τουρισμού στην Κω, ο τουρισμός εξακολουθεί να διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην οικονομία της Κω, συμβάλλοντας σημαντικά στο ΑΕΠ της και δημιουργώντας θέσεις εργασίας στους τομείς των υπηρεσιών του νησιού, όπως τα ξενοδοχεία και η εστίαση, το λιανικό εμπόριο και οι μεταφορές, μεταξύ άλλων. Ωστόσο, η οικονομία του νησιού εξαρτάται κυρίως από τον εποχικό τουρισμό, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται διακυμάνσεις κατά τις χαμηλές εποχές, και ως εκ τούτου υπάρχει ανάγκη διαφοροποίησης του τουριστικού ημερολογίου (OECD, 2021).

Ο τουρισμός δημιουργεί κοινωνική αλληλεπίδραση όταν ταξιδιώτες και οικοδεσπότες αλληλεπιδρούν, αλλά οι κοινωνικές επιπτώσεις που τον συνοδεύουν περιλαμβάνουν αλλαγές στα οικογενειακά συστήματα και πιθανή παρακμή της κουλτούρας της κοινότητας. Οι τοπικές κουλτούρες και οι άνθρωποι είναι πιθανό να εξωτικοποιηθούν ή να συσκευαστούν σύμφωνα με αυτό που θέλουν οι τουρίστες. Η διαφήμιση θα πρέπει επομένως να στοχεύει στην αναζήτηση εκείνης της μέσης οδού που είναι πιθανό να διατηρήσει τη γνήσια πολιτιστική εμπειρία (Smith, 2009).

Αναλυτικότερα, τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν αποδεικνύουν ότι ο αντίκτυπος του τουρισμού στο νησί της Κω είναι υψηλός όσον αφορά την κατανάλωση νερού, την παραγωγή αποβλήτων και τη ζήτηση ενέργειας. Τα προβλήματα αυτά επιδεινώνονται περαιτέρω όταν οι περιοχές κατακλύζονται από

τουρίστες, ιδίως κατά τις περιόδους υψηλού τουριστικού ημερολογίου, και έτσι πρώτον υπερ-εκμεταλλεύονται και δεύτερον δέχονται αδικαιολόγητη πίεση. Όσο καλές και αν ακούγονται αυτές οι πολιτικές, πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα όσον αφορά την επιβολή τους και κυρίως με την προσέλκυση της συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών για την πραγματοποίηση αυτών των αλλαγών (UNEP, 2020).

Οι πληροφορίες που ελήφθησαν από το Μπαλί, τις Μαλδίβες και τη Μαγιόρκα διαφέρουν από τις δυνατότητες χρήσης του οικολογικού τουρισμού, του τουρισμού ευεξίας και του πολιτιστικού τουρισμού στη διαδικασία διαφοροποίησης της προσφοράς και προσέλκυσης επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Παρόλα αυτά, η υλοποίηση αυτών των μοντέλων δεν μπορεί να τύχει υποστήριξης χωρίς αναφορά σε αυτό το πλαίσιο και ενεργό χάραξη πολιτικής, (Gössling&Hall, 2019).

Προτάσεις

Προώθηση του τουρισμού όλο το χρόνο

1. **Διαφοροποίηση των τουριστικών προσφορών:** Ανάπτυξη εξειδικευμένων αγορών, όπως ο οικολογικός τουρισμός, ο τουρισμός ευεξίας και ο πολιτιστικός τουρισμός. Για παράδειγμα, η Κως μπορεί να αξιοποιήσει τις ιαματικές πηγές, την αρχαιολογική κληρονομιά και τα φυσικά τοπία της για να προσελκύσει ταξιδιώτες εκτός εποχής (OECD, 2021).
2. **Εποχικά κίνητρα:** Εισαγωγή οικονομικών κινήτρων για τις επιχειρήσεις ώστε να παραμείνουν σε λειτουργία κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής, όπως μειωμένοι φόροι ή επιχορηγήσεις για την προσφορά πακέτων τουρισμού ειδικά για το χειμώνα (WTTC, 2020).

Ενίσχυση των υποδομών

1. **Βιώσιμες μεταφορές:** Επένδυση σε φιλικά προς το περιβάλλον συστήματα μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων ποδηλατοδρόμων, ηλεκτρικών οχημάτων και διευρυμένων επιλογών δημόσιας συγκοινωνίας, για τη μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (UNEP, 2020).
2. **Διαχείριση πόρων:** Αναβάθμιση των υποδομών νερού και ενέργειας με τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως ηλιακούς συλλέκτες και

συσκευές εξοικονόμησης νερού, για την αντιμετώπιση της έλλειψης πόρων κατά τις περιόδους αιχμής (Gössling&Hall, 2019).

Ενίσχυση της κοινοτικής δέσμευσης

1. **Μοντέλα συμμετοχικού τουρισμού:** Ενθάρρυνση της τοπικής συμμετοχής στον σχεδιασμό και την εκτέλεση του τουρισμού μέσω εργαστηρίων, συνεταιρισμών και έργων υπό την ηγεσία της κοινότητας, όπως ο αγροτουρισμός και οι πρωτοβουλίες διατήρησης (Smith, 2009).
2. **Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση:** Διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους ντόπιους σχετικά με τις βιώσιμες πρακτικές και την πολιτιστική διατήρηση, εκπαιδεύοντας παράλληλα τους τουρίστες σχετικά με υπεύθυνες ταξιδιωτικές συμπεριφορές.

Ανάπτυξη βιώσιμης πολιτικής

1. **Εφαρμογή και κίνητρα:** Ενίσχυση της επιβολής των κανονισμών βιωσιμότητας, όπως η διαχείριση των αποβλήτων και η ενεργειακή απόδοση, με παράλληλη παροχή επιδοτήσεων για τις επιχειρήσεις που υιοθετούν πράσινες πρακτικές (ΟΟΣΑ, 2021).
2. **Συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη:** Διευκόλυνση τακτικών φόρουμ διαλόγου μεταξύ κυβερνητικών αξιωματούχων, ιδιοκτητών επιχειρήσεων και εκπροσώπων της κοινότητας για την ευθυγράμμιση των στόχων και τη συνεργατική αντιμετώπιση των προκλήσεων (UNWTO, 2020).

Μάρκετινγκ και Branding

1. **Επωνυμία βιωσιμότητας:** Τοποθέτηση της Κω ως προορισμού βιώσιμου τουρισμού μέσω στοχευμένων εκστρατειών μάρκετινγκ που αναδεικνύουν τις φιλικές προς το περιβάλλον και τις πολιτιστικές εμπειρίες (WTTC, 2020).
2. **Ψηφιακή προβολή:** Αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και των διαδικτυακών πλατφορμών για την προώθηση των μοναδικών προσφορών της Κω, στοχεύοντας σε ταξιδιώτες με περιβαλλοντική συνείδηση και εξειδικευμένες αγορές.

Για να επιτευχθεί βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, η Κως πρέπει να υιοθετήσει ένα μακροπρόθεσμο όραμα που να εξισορροπεί τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές προτεραιότητες. Το όραμα αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει:

1. **Ενσωμάτωση της βιωσιμότητας:** Ενσωμάτωση της βιωσιμότητας ως βασικής αρχής σε όλες τις τουριστικές δραστηριότητες, διασφαλίζοντας ότι η ανάπτυξη δεν θέτει σε κίνδυνο τους φυσικούς ή πολιτιστικούς πόρους.
2. **Συνεργατική διακυβέρνηση:** Προώθηση ισχυρών συμπράξεων μεταξύ κυβερνητικών φορέων, επιχειρήσεων και κοινοτήτων για τη δημιουργία ενιαίων στρατηγικών και τον επιμερισμό των ευθυνών.
3. **Συνεχής προσαρμογή:** Παρακολουθήστε τις παγκόσμιες τάσεις του τουρισμού και προσαρμόστε τις στρατηγικές ανάλογα, διασφαλίζοντας ότι η Κως παραμένει ανταγωνιστική και σχετική στην εξελισσόμενη αγορά (Gössling&Hall, 2019).

Η Κως έχει ήδη μεγάλες δυνατότητες να γίνει ο ακρογωνιαίος λίθος του βιώσιμου τουρισμού στη Μεσόγειο. Με την αντιμετώπιση των ζητημάτων που υπάρχουν σήμερα, παραδείγματα των οποίων είναι η υιοθέτηση της διαφοροποίησης και η συνεργασία με πολλούς ενδιαφερόμενους φορείς, το νησί μπορεί να αναπτύξει μια βέλτιστη πρακτική τουρισμού που με τη σειρά της θα βοηθήσει την οικονομία, τον πληθυσμό και το φυσικό περιβάλλον του νησιού. Οι προτεινόμενες στρατηγικές δίνουν κατευθύνσεις για το πώς η Κως θα μπορέσει να αναπτυχθεί και να αναπτυχθεί, ενώ δεν θα προκαλέσει μόνιμη ζημιά στην ίδια την ουσία του νησιού για να υποστηρίξει και να ενισχύσει την τουριστική ελκυστικότητα και την οικονομική επιτυχία για τις μελλοντικές γενιές.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση

- Allport, G. W. (1954). *The Nature of Prejudice*. Addison-Wesley.
- Amin, A. (2002). Ethnicity and the multicultural city: Living with diversity. *Environment and Planning A*, 34(6), 959-980.
- Andriotis, K. (2003). Tourism in Crete: A form of modernization. *Current Issues in Tourism*, 6(1), 23-53.
- Andriotis, K. (2005). Seasonality in Crete: Problem or a way of life? *Tourism Management*, 26(4), 605-616.
- Ap, J., & Crompton, J. L. (1998). Developing and testing a tourism impact scale. *Journal of Travel Research*, 37(2), 120-130.
- Baum, T. (2006). Unskilled work and the hospitality industry: Myth or reality? *International Journal of Hospitality Management*, 25(3), 517-533.
- Baum, T. (2007). Human resources in tourism: Still waiting for change. *Tourism Management*, 28(6), 1383-1399.
- Baum, T. (2015). Human resources in tourism: Still waiting for change? - A 2015 reprise. *Tourism Management*, 50, 204-212.
- Baum, T., Cheung, C., & Kong, H. (2016). Women in tourism employment: Global and local perspectives. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 28(6), 1201-1218.
- Baum, T., Cheung, C., O'Donohue, W., Varma, A., Antoniou, A., Karanika-Murray, M., et al. (2007). Variations and themes in human resource practice: Comparison and integration. *Journal of Applied Psychology*, 92(2), 441-452.
- Baum, T., & Devine, F. (2007). Skills and training in the hotel sector: The case of front office employment in Northern Ireland. *Tourism and Hospitality Research*, 7(3-4), 269-280.
- Besculides, A., Lee, M. E., & McCormick, P. J. (2002). Residents' perceptions of the cultural benefits of tourism. *Annals of Tourism Research*, 29(2), 303-319.
- Bianchi, R. (2016). Gender and employment in the tourism industry. *Tourism Management Perspectives*, 18, 59-67.
- Bramwell, B. (2004). Mass tourism, diversification and sustainability in Southern Europe's coastal regions. In G. Agarwal & J. Shaw (Eds.), *Managing Coastal Tourism Resorts: A Global Perspective* (pp. 173-188). ChannelView Publications.

- Britton, S. G. (1982). The political economy of tourism in the Third World. *Annals of Tourism Research*, 9(3), 331-358.
- Butler, R. W. (1980). The concept of a tourist area cycle of evolution: implications for management of resources. *Canadian Geographer*, 24(1), 5-12.
- Castles, S., de Haas, H., & Miller, M. J. (2014). *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. Guilford Press.
- Chan, J., To, H. P., & Chan, E. (2006). Reconsidering social cohesion: Developing a definition and analytical framework for empirical research. *Social Indicators Research*, 75(2), 273-302.
- Cheung, L. T. O., & Huang, W. J. (2011). Sustaining and developing disciplinary expertise in project-based organizations: Balanced and integrated solutions. *International Journal of Project Management*, 29(4), 403-411.
- Chuang, S. P. (2015). Essential skills for leadership effectiveness in diverse workplace development. *Online Journal for Workforce Education and Development*, 6(1), 1-23.
- Cohen, E. (1984). The sociology of tourism: Approaches, issues, and findings. *Annual Review of Sociology*, 10, 373-392.
- Cohen, E. (1988). Authenticity and commoditization in tourism. *Annals of Tourism Research*, 15(3), 371-386.
- Cole, S. (2018). Balancing tourism development and conservation in Bali. *Tourism Management*, 65, 243-253.
- Coleman, J. S. (2000). Social capital in the creation of human capital. *American Journal of Sociology*, 94, S95-S120.
- Deery, M., Jago, L., & Fredline, L. (2002). The workforce and sustainable tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 10(5), 428-446.
- Dwyer, L., Forsyth, P., & Dwyer, W. (2010). *Tourism Economics and Policy*. Channel View Publications.
- Dredge, D., & Jenkins, J. (2007). *Tourism planning and policy*. Wiley.
- Earley, P. C., & Ang, S. (2003). *Cultural Intelligence: Individual Interactions Across Cultures*. Stanford University Press.
- Gordon, M. M. (1964). *Assimilation in American Life: The Role of Race, Religion, and National Origins*. Oxford University Press.
- Gössling, S., & Hall, C. M. (2019). *Sustainable tourism: A global perspective*. Routledge.
- Gössling, S., Scott, D., & Hall, C. M. (2013). Challenges of tourism in a low-carbon economy. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 4(6), 525-538.

- Granovetter, M. (1973). The strength of weak ties. *American Journal of Sociology*, 78(6), 1360-1380.
- Gretzel, U., Fesenmaier, D. R., & O'Leary, J. T. (2021). Impacts of the COVID-19 pandemic on Mediterranean tourism economies. *Journal of Travel Research*, 60(5), 1102–1120.
- Grzymala-Kazłowska, A. (2016). Social anchoring: Immigrant integration and settlement adaptation in a sociocultural context. *Migration Studies*, 4(2), 237-250.
- Gursoy, D., & Rutherford, D. G. (2004). Host attitudes toward tourism: An improved structural model. *Annals of Tourism Research*, 31(3), 495-516.
- Hall, C. M. (2000). *Tourism Planning: Policies, Processes and Relationships*. PrenticeHall.
- Hall, C. M., Gössling, S., & Scott, D. (2021). *Sustainable tourism: Principles, contexts, and practices*. Routledge.
- Hannerz, U. (1990). Cosmopolitans and locals in world culture. *Theory, Culture & Society*, 7(2-3), 237-251.
- Hofstede, G. (1984). *Cultural dimensions in management and planning*. *Asia Pacific Journal of Management*, 1(2), 81-99.
- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations*. Sage Publications.
- Holden, A. (2016). *Environment and Tourism*. Routledge.
- Homer. *Odyssey*. Translated by Robert Fagles, Viking Press, 1996.
- Jost, J. T., & Banaji, M. R. (1994). The role of stereotyping in system-justification and the production of false consciousness. *British Journal of Social Psychology*, 33(1), 1-27.
- Khan, Z. R. (2017). Immigration and the growth of jobs: The tourism industry. *Tourism Management*, 61, 244-259.
- Koens, K., Postma, A., & Pappas, N. (2018). Is overtourism overused? Understanding the impact of tourism in a city context. *Sustainability*, 10(12), 4384.
- Kousis, M. (2000). Tourism and the family in a rural Cretan community. *Annals of Tourism Research*, 27(3), 634-656.
- Luring, J., & Selmer, J. (2012). International language management and diversity climate in multicultural organizations. *International Business Review*, 21(2), 156-166.
- Lee, E. S. (1966). A theory of migration. *Demography*, 3(1), 47-57.

- Leontidou, L. (2012). Urban Tourism and Cultural Heritage: A Case Study in Kos. *Annals of Tourism Research*, 39(2), 457-478.
- Levitt, P., & Jaworsky, B. N. (2007). Transnational migration studies: Past developments and future trends. *Annual Review of Sociology*, 33, 129-156.
- Liu, J. (2006). Tourism and the transformation of rural societies. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 4(2), 95-112.
- Liu, Z. (2003). Sustainable tourism development: A critique. *Journal of Sustainable Tourism*, 11(6), 459-475.
- MacCannell, D. (2013). *The Tourist: A New Theory of the Leisure Class*. University of California Press.
- Marušić, Z., Sever, I., & Prebežac, D. (2011). The socio-cultural impacts of tourism: An analysis from Croatia. *Journal of Destination Marketing & Management*, 1(1-2), 15-24.
- Massey, D. S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Pellegrino, A., & Taylor, J. E. (1993). Theories of international migration: A review and appraisal. *Population and Development Review*, 19(3), 431-466.
- McCarthy, J. (2006). *The Ottoman Turks: An Introductory History to 1923*. Routledge.
- Moscovici, S. (1984). The phenomenon of social representations. In R. M. Farr & S. Moscovici (Eds.), *Social Representations* (pp. 3-70). Cambridge University Press.
- Mowforth, M., & Munt, I. (2003). *Tourism and Sustainability: New Tourism in the Third World*. Routledge.
- Murphy, P. E. (1985). *Tourism: A community approach*. Methuen.
- Nicol, D. M. (1994). *The Last Centuries of Byzantium, 1261-1453*. Cambridge University Press.
- Nishii, L. H., & Özbilgin, M. F. (2007). Global diversity management: Towards a conceptual framework. *International Journal of Human Resource Management*, 18(11), 1883-1894.
- OECD. (2021). *OECD Tourism Trends and Policies 2021*. Paris: OECD Publishing.
- Ott, D. L., & Michailova, S. (2018). Cultural diversity and team performance: Revealing causal relationships by integrating team cognitive processes. *Journal of International Management*, 24(4), 350-366.
- Pappas, N. (2017). Island sustainability challenges: Tourism and local perceptions of the environment. *Journal of Cleaner Production*, 142, 342-352.
- Pappas, N. (2019). Hotel decision-making during multiple crises: A chaotic perspective. *Tourism Management*, 68, 450-464.

- Papatheodorou, A., Rosselló, J., & Xiao, H. (2010). Global Economic Crisis and Tourism: Consequences and Perspectives. *Journal of Travel Research*, 49(1), 39-45.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(5), 751-783.
- Portes, A., & Böröcz, J. (1989). Contemporary immigration: Theoretical perspectives on its determinants and modes of incorporation. *International Migration Review*, 23(3), 606-630.
- Puck, J. F., Rygl, D., & Kittler, M. (2008). Cultural antecedents and performance consequences of open communication and knowledge transfer in multicultural process-innovation teams. *Journal of Organisational Transformation & Social Change*, 5(1), 81-100.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.
- Rath, J., & Swagerman, A. (2016). Promoting ethnic entrepreneurship in European cities: Sometimes ambitious, mostly absent, rarely addressing structural features. *International Migration*, 54(1), 152-166.
- Richards, G. (2003). What is cultural tourism? In A. Van Maaren (Ed.), *Erfgoed voor Toerisme* (pp. 24-40). National Heritage Service.
- Richards, G. (2007). *Cultural tourism: Global and local perspectives*. Haworth Hospitality Press.
- Richards, G. (2018). Cultural tourism: A review of recent research and trends. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 36, 12-21.
- Richards, G., & Munsters, W. (2010). *Cultural Tourism Research Methods*. CABI Publishing.
- Ritchie, J. R. B., Amaya Molinar, C. M., & Frechtling, D. C. (2013). Impacts of the World Recession and Economic Crisis on Tourism: North America. *Journal of Travel Research*, 52(5), 567-580.
- Robinson, M., & Picard, D. (2006). *Tourism, Culture and Sustainable Development*. UNESCO.
- Ryan, L., Erel, U., & D'Angelo, A. (2015). *Migrant Capital: Networks, Identities and Strategies*. Palgrave Macmillan.
- Saveriades, A. (2000). Establishing the social tourism carrying capacity for the tourist resorts of the east coast of the Republic of Cyprus. *Tourism Management*, 21(2), 147-156.
- Smith, M. K. (2009). *Issues in cultural tourism studies*. *Tourism and Cultural Change*, 2nd ed. Routledge.

- Shen, S., Morrison, A. M., Wu, B., & Park, J. (2009). Where in the world? A geographic analysis of a decade of research in tourism, hospitality, and leisure journals. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 33(4), 507-519.
- Sharma, P., Tam, J. L. M., & Kim, N. (2009). Demystifying intercultural service encounters: Toward a comprehensive conceptual framework. *Journal of Service Research*, 12(2), 227-242.
- Sharpley, R. (2014). Host perceptions of tourism: A review of the research. *Tourism Management*, 42, 37-49.
- Smith, V. L. (Ed.). (1977). *Hosts and Guests: The Anthropology of Tourism*. University of Pennsylvania Press.
- Smith, V. (2015). Enhancing the tourist destination: An analysis of the official tourism website of Indonesia. *Tourism Management Perspectives*, 15, 26-36.
- Spencer, S. (2011). *The migration debate*. Policy Press.
- Spilanis, I., Vayanni, H., & Glyptou, K. (2012). Evaluating the tourism activity in a destination: The case of Samos Island. *Tourismos*, 7(1), 121-140.
- Steiner, C. J., & Reisinger, Y. (2006). Understanding existential authenticity. *Annals of Tourism Research*, 33(2), 299-318.
- Taylor, C. (1994). *Multiculturalism: Examining the Politics of Recognition*. Princeton University Press.
- Telfer, D. J., & Sharpley, R. (2015). *Tourism and Development in the Developing World*. Routledge.
- Telfer, D. J., & Wall, G. (1996). *Linkages between Tourism and Food Production*. CAB International.
- Tettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(5), 751-783.
- Timothy, D. J. (2011). *Cultural Heritage and Tourism: An Introduction*. Channel View Publications.
- Tjosvold, D., & Leung, K. (2003). *Cross-cultural management: Foundations and future*. Ashgate.
- Truong, T. D., & Hall, C. M. (2013). Multiculturalism in tourism: The case of multicultural festival tourism. *Tourism Geographies*, 15(1), 126-152.
- UNEP. (2020). *Sustainable tourism in action: Lessons from global destinations*. United Nations Environment Programme.
- UNWTO. (2020). *Tourism and sustainable development in the Mediterranean region*. Madrid: UNWTO.
- Urry, J. (1995). *Consuming Places*. Routledge.

- Vargas-Sánchez, A., & Moral-Moral, M. (2019). Social impacts of tourism: An Australian regional case study. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 32(1), 1609-1632.
- Vellas, F. (2004). *The Indirect Impact of Tourism: An Economic Analysis*. World Tourism Organization.
- Vertovec, S. (2010). Towards post-multiculturalism? Changing communities, conditions and contexts of diversity. *International Social Science Journal*, 61(199), 83-95.
- Visvardi, E. (2015). *Emotional Experience and Religious Understanding: Integrating Perception, Conception and Feeling*. Cambridge University Press.
- Weaver, D. (2012). *Ecotourism*. Wiley-Blackwell.
- Williams, A. M., & Hall, C. M. (2000). Tourism and migration: New relationships between production and consumption. *Tourism Geographies*, 2(1), 5-27.
- Williams, A. M., & Hall, C. M. (2002). Tourism, migration, mobility and place. In A. Williams & C. Hall (Eds.), *Tourism and Migration: New Relationships between Production and Consumption* (pp. 1-52). Kluwer Academic Publishers.
- Wright, R., & Ellis, M. (2004). Immigrant niches and ethnic enclaves: Understanding the spatial organization of ethnic economies in North America. *Integrative and Comparative Biology*, 44(6), 517-531.
- WTTC. (2020). *Economic Impact Reports 2020*. World Travel and Tourism Council.
- Xenos, P. (2018). The commodification of local culture: Impacts on the community and their authenticity. *Tourism Management Perspectives*, 26, 153-160.
- Zenker, S., & Kock, F. (2020). The coronavirus pandemic – A critical discussion of a tourism research agenda. *Tourism Management*, 81, 104164.
- Zhou, M. (1997). Segmented assimilation: Issues, controversies, and recent research on the new second generation. *International Migration Review*, 31(4), 975-1008.
- Zouni, G., & Kouremenos, A. (2008). Do Tourism Providers Know Their Visitors? An Investigation of Tourism Experience at a Destination. *Tourism and Hospitality Research*, 8(4), 282-297.
- Zukin, S. (1995). *The Cultures of Cities*. Blackwell.

Ιστότοπος

Ευθυμάκης, Δ. (2024, February 22). *Η Ελλάδα που ξέχασε να καλλιεργεί - Η αγροτική Κως και η Ρόδος, δύο παραδείγματα της αποξένωσης του Έλληνα από τη γη του*.

VimaTisKo. https://vimatisko.gr/kategoria/topika/h-ellada-poy-ksexase-na-kalliergei--i-agroti?fbclid=IwAR0Ti8BnaEME97IOIA2L8Bb0nZ6OdRA_nIQ5g0deo-Z_4hVa_XoQvNFGTGW_aem_AfmOHgynZHVH6do35VKcSCVsxvfy9p3N3jVYu79_-WN-BZMmjXNGDzoHpskeq-UK40Y

INSETE. (2020). *Προορισμός “Κως.”* <https://insete.gr/wp-content/uploads/pdf/proorismoi/proorismos-kos.pdf>

IOBE. (2022). *Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - Τριμηνιαία Έκθεση 3/22.* https://iobe.gr/docs/economy/ECO_Q3_2022_REP_GR.pdf

Metaxides, N. (2023). *ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.* <http://dx.doi.org/10.13140/RG.2.2.14235.95520>

Ζώης, Ν. (2023, October 14). *Ερευνα για τον πολιτισμό και την οικονομική ανάπτυξη: Επένδυση, όχι κόστος.* Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ. <https://www.kathimerini.gr/culture/562670827/ereyna-gia-ton-politismo-kai-tin-oikonomiki-anaptyxi-ependysi-ochi-kostos/>

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι

ΗΜΙΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ?

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;)

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10:Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ

ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ?ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

Για ντόπιους:

1. Πόσο καιρό μένετε στην Κω;
2. Με ποιους τρόπους έχει επηρεάσει ο τουρισμός την καθημερινότητά σας;
3. Εσείς ή κάποιος στην οικογένειά σας έχετε εργαστεί στον τουριστικό κλάδο;
Αν ναι, ποια ήταν η εμπειρία σας;
4. Πώς αντιλαμβάνεστε τις αλλαγές στην κοινότητά σας από τότε που έχει αναπτυχθεί ο τουρισμός;
5. Ποια οφέλη πιστεύετε ότι φέρνει ο τουρισμός στην Κω;
6. Υπήρξαν αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού στην κοινότητά σας;
7. Πώς αισθάνεστε για την πολιτιστική ανταλλαγή που συμβαίνει με τους τουρίστες;
8. Πιστεύετε ότι ο τουρισμός έχει επηρεάσει τις τοπικές παραδόσεις και έθιμα;
Αν ναι, πώς;
9. Ποια είναι η γνώμη σας για τις πρακτικές βιωσιμότητας στην τουριστική βιομηχανία εδώ;
10. Πώς επηρεάζει ο εποχιακός χαρακτήρας του τουρισμού την τοπική οικονομία και τη ζωή της κοινότητας;
11. Ποιες βελτιώσεις θα θέλατε να δείτε στον τρόπο διαχείρισης του τουρισμού στην Κω;
12. Ποιες είναι οι σκέψεις σας για το μέλλον του τουρισμού στην Κω;

Για Τουρίστες:

1. Τι σας παρακίνησε να επισκεφτείτε την Κω;
2. Πώς θα περιγράφατε τις αλληλεπιδράσεις σας με τους κατοίκους της περιοχής;

3. Έχετε παρατηρήσει κάποιες ιδιαίτερες πολιτιστικές πτυχές της Κω κατά την επίσκεψή σας;
4. Ποιο ήταν το πιο αξέχαστο μέρος της επίσκεψής σας;
5. Πώς αντιλαμβάνεστε τη φιλοξενία των ντόπιων προς τους τουρίστες;
6. Ποιες είναι οι σκέψεις σας για την εμπορευματοποίηση τουριστικών χώρων και υπηρεσιών;
7. Έχετε συμμετάσχει σε τοπικές εκδηλώσεις ή φεστιβάλ; Πώς ήταν η εμπειρία σας;
8. Πόσο καλά πιστεύετε ότι γίνεται η διαχείριση του τουρισμού εδώ από άποψη βιωσιμότητας;
9. Ποιες βελτιώσεις, εάν υπάρχουν, θα προτείνατε για την ενίσχυση των τουριστικών εμπειριών στην Κω;
10. Θα συνιστούσατε την Κω σε άλλους ταξιδιώτες και γιατί;
11. Με ποιους τρόπους πιστεύετε ότι η επίσκεψή σας επηρεάζει την τοπική κοινωνία;
12. Ποιες είναι οι αντιλήψεις σας για τις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών εδώ;

Για Υπαλλήλους Ξενοδοχείου (Διευθυντές, Προσωπικό):

1. Ποιος είναι ο ρόλος σας στον ξενοδοχειακό/τουριστικό κλάδο;
2. Πόσο καιρό εργάζεστε σε αυτόν τον κλάδο;
3. Μπορείτε να περιγράψετε την τυπική τουριστική περίοδο στην Κω;
4. Ποιες αλλαγές έχετε παρατηρήσει στον τουριστικό τομέα κατά την περίοδο που βρίσκεστε εδώ;
5. Πώς προσαρμόζεται η ξενοδοχειακή/τουριστική επιχείρηση στην υψηλή και χαμηλή περίοδο;
6. Ποιες ευκαιρίες εκπαίδευσης ή ανάπτυξης παρέχει το ξενοδοχείο στο προσωπικό του;
7. Πώς πιστεύετε ότι ο τουρισμός επηρεάζει την τοπική κοινωνία οικονομικά και πολιτιστικά;
8. Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζετε στο ρόλο σας, ιδιαίτερα σε σχέση με τις τουριστικές αλληλεπιδράσεις;
9. Ποια μέτρα υπάρχουν για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας στις δραστηριότητές σας;

10. Πώς διαχειρίζεται το ξενοδοχείο την πολιτιστική πολυμορφία μεταξύ του προσωπικού και των επισκεπτών;
11. Ποιες είναι οι φιλοδοξίες σας για το μέλλον του τουρισμού στην Κω;
12. Πώς χειρίζεται το ξενοδοχείο τις συγκρούσεις μεταξύ τουριστών και ντόπιων, εάν υπάρχουν;

Παράρτημα II

Συνεντεύξεις

ΗΜΙΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: ιδιοκτήτης boutique)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ,ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

ΑΣ1 Κατάγομαι από το νησί της Κω από την πλευρά της μητέρας μου.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

Γεννήθηκα στην Αθήνα , ήρθα σε πολύ μικρή ηλικία στην Κω , όπου πέρασα όλα τα σχολικά μου χρόνια. Έφυγα για σπουδές στα 18 μου(2013) και μέχρι τα 24 μου(2019)έμεινα στην Αθήνα με κάποιες μικρές παύσεις (καλοκαιρινές σεζόν στο νησί για 3έτη). Γύρισα την συγκεκριμένη χρονιά ώστε να εργαστώ εδώ .

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3 Είμαι ιδιοκτήτης PremiumStreetwear Store , το οποίο είναι ανοιχτό κατά την καλοκαιρινή περίοδο (Απρίλιος-Οκτώβριος) . Πριν ανοίξω το κατάστημα ρούχων δούλευα σε ξενοδοχεία κι εστιατόρια στον κλάδο της γαστρονομίας. Η αρχική μου επαγγελματική επιλογή ήταν η ενασχόληση με τις κουζίνες. Στην πορεία και με την πάροδο των ετών παρουσιάστηκε η ευκαιρία κι ξεκίνησα κάτι δικό μου.

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4 Ναι . Η μητέρα μου έχει κατάστημα γυναικείων ρούχων κι υποδημάτων στο νησί κι ο πατέρας μου κατάστημα με αθλητικά ρούχα και υποδήματα . Κι τα δύο καταστήματα δουλεύουν κυρίως κατά την τουριστική περίοδο

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5 Πιστεύω πως οι παραδόσεις δεν έχουν αλλοιωθεί λόγω του τουρισμού . Άλλες είναι οι αιτίες που έχουν οδηγήσει την νέα γενιά κυρίως να μην δίνει ιδιαίτερη σημασία και να τιμάει τις παραδόσεις , τα ήθη κι έθιμα του κάθε τόπου . Όσον αφορά την πολιτιστική ανταλλαγή που υπάρχει , με βρίσκει σύμφωνο. Ο καθένας μας γνωρίζει άτομα από διαφορετικές χώρες και με διαφορετικές νοοτροπίες , που είναι πολύ ενδιαφέρον να ασχοληθεί ώστε να εξερευνήσει κι να εντοπίσει αυτές τις πολιτιστικές διαφορές.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6 Θεωρώ πως ο τουρισμός , ιδιαίτερα στο νησί , δεν θα έπρεπε να είναι εποχιακός κι μόνο. Γνωρίζω τις δυσκολίες για ένα σχετικά μικρό νησί να έχει τουρισμό όλον τον χρόνο , αλλά είναι αυτό που λένε «είναι στο χέρι μας να το πετύχουμε» . Με τα μέχρι τώρα δεδομένα η οικονομία του νησιού ανασαίνει κι οι κάτοικοι μαζεύουν χρήματα ώστε να είναι εντάξει με την καθημερινότητα τους κι τον χειμώνα. Είναι αυτό που αναφέρω πολύ συχνά σε συζητήσεις με γνωστούς κι φίλους : « Αν δεν είχαμε τον τουρισμό , ήμασταν τελειωμένοι» .

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

Τα οφέλη που εντοπίζω εν έτη 2024 , με τις τόσες νέες ξενοδοχειακές μονάδες που ανοίγουν , είναι ότι το νησί είναι σε θέση να προσελκύει περισσότερο κόσμο ώστε να περάσει τις διακοπές του εδώ . Το μόνο αρνητικό είναι ότι το νησί αδυνατεί να προσελκύσει τον λεγόμενο «καλύτερο κόσμο» , κι έτσι οι περισσότεροι που έρχονται, με τα φτηνά πακέτα που δίνουν τα μεγάλα τουριστικά καταλύματα , αδυνατούν να στηρίξουν την τοπική αγορά και συνάμα την τοπική κοινωνία.

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

Δυστυχώς οι πρακτικές βιωσιμότητας είναι σε σχετικά κακό επίπεδο κι για αυτόν ακριβώς τον λόγο πρέπει να παρθούν αποφάσεις ώστε να λυθεί το πρόβλημα. Τα σκουπίδια δεν μαζεύονται , λόγω όγκου , στην ώρα τους. Θεωρώ πως θα πρέπει η κυβέρνηση σε συνεργασία με τον δήμο να κάνει την δουλειά της και να ανοίξει νέες θέσεις εργασίας , ώστε το ανθρώπινο δυναμικό να είναι περισσότερο κι να εξυπηρετηθούν οι μεγάλες ανάγκες που υπάρχουν. Επίσης , τα άνοιγμα τόσων πολλών ξενοδοχειακών μονάδων δεν εναρμονίζεται πάντα με σωστές μεθόδους

προστασίας του περιβάλλοντος. Οι ξενοδόχοι πρέπει να δώσουν βάση σε αυτόν τον τομέα , δεν γίνεται να κοιτάει ο καθένας μόνο το κέρδος του . Υπάρχει φωτεινό παράδειγμα το πρόβλημα με την ύδρευση που αντιμετωπίζουν πολλές περιοχές.

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣΣΤΟ ΝΗΣΙ;

Επειδή η ηλικία μου είναι σχετικά μικρή (είμαι στα 29) , θα σας απαντήσω με βάση αυτά που ακούω από τους μεγαλύτερους , με κάθε επιφύλαξη , στο τι αληθεύει κι το τι όχι. Όπως ανέφερα κι παραπάνω , το επίπεδο του τουρισμού έχει πέσει αισθητά σε σχέση με αυτά που ήταν πριν 20 κι 30 χρόνια. Είναι ευρέως γνωστό πως η Κως την δεκαετία του 90 , μέχρι τα μέσα του 2000 , ήταν πρωτοπόρα στον τομέα της διασκέδασης . Απλώς ρίξτε μία ματιά σε σχετικά αφιερώματα των τότε εποχών κι θα καταλάβετε ακριβώς τι θέλω να πω. Θεωρώ πως στο εύθραυστο σημείο που βρίσκεται ο τουριστικός κλάδος του νησιού , ευθύνονται ξεκάθαρα τα all inclusive .Αν θέλετε να το αναπτύξουμε περισσότερο , παρακαλώ να με ρωτήσετε, έχω πράμα να πω για τα all inclusive, ένα σωρό!(γέλια).

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10:Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ .ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ,Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

Πιστεύω ακράδαντα πως επειδή το νησί έχει πολλές υποδομές κι ειδικά οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται εδώ έχουν ιδέες ώστε να καλύψουν τις εκάστοτε ανάγκες των επισκεπτών , όλα συνδυάζονται αρμονικά σε ικανοποιητικό βαθμό. Κάποιος που μπορεί να έρθει για θρησκευτικό τουρισμό , έχει μέρη να επισκεφτεί. Κάποιος που έρχεται για ψυχαγωγία , έχει εξίσου επιλογές. Σε αυτόν τον τομέα είμαστε σε πάρα πολύ καλό επίπεδο.

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

Εκτός από τον στενό μου οικογενειακό κύκλο κι κάποιους συγκεκριμένους ανθρώπους που έχω επιλέξει να υπάρχουν στην καθημερινότητα μου , δεν έχω πολλές αλληλεπιδράσεις κι επαφές με τους υπόλοιπους κατοίκους. Όσον αφορά τους επισκέπτες , η αλληλεπίδραση μου με τους περισσότερους από αυτούς λόγω επαγγέλματος είναι σε πάρα πολύ καλό επίπεδο. Με το 80% υπάρχει συνεννόηση. Με τους υπόλοιπους όχι , αλλά δεν βαριέσαι που λένε.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣΗΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

Θεωρώ πως οι ντόπιοι προσπαθούν να έρθουν κοντά στους τουρίστες , σε πλαίσια πάντα επαγγελματικά , ώστε να γνωριστούν , να ανταλλάξουν δυο κουβέντες παραπάνω, ώστε να τους προτιμούν στις επόμενες επισκέψεις τους. Δεν το αναφέρω καταδικαστικά , ούτε υπάρχει δόλος σε αυτό , κάνουν πολύ καλά . Χτίζουν σχέσεις φιλίας κι εμπιστοσύνης που μπορεί να διαρκέσουν κι χρόνια. Όσον αφορά τους επισκέπτες που έρχονται να εργαστούν εδώ , δεν έχω εικόνα κι άποψη κι δεν μπορώ να σας απαντήσω.

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

Κρίνω την εμπορευματοποίηση των τουριστικών χώρων ως κατακριτέα. Νομίζω πως δεν θα έπρεπε για παράδειγμα , να ζητούν χρηματικά ποσά από τους επισκέπτες ,ώστε εκείνοι να έχουν πρόσβαση στους τοπικούς αρχαιολογικούς μας χώρους. Κι αν μου παραθέσετε σαν αντιπαράδειγμα το κόστος συντήρησης των χώρων αυτών , θα σας έλεγα πως θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν συγκεκριμένα κονδύλια από το κράτος, για την φροντίδα και την διατήρηση τους. Δεν έχεις κανείς το δικαίωμα να κάνει «μπίζνα» που λέει κι λαός μας , σε βάρος της ιστορίας μας. Όσο πιο ελεύθερα προσβάσιμα αφήνουμε τα ιστορικά μας αξιοθέατα , τόσο περισσότερο ξένο κόσμο θα τραβάμε σε αυτά κι τόσο περισσότερο γνώση θα αποκτούν εκείνοι . Είναι νίκη-νίκη η κατάσταση .

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

Νομίζω πως οι τιμές των αγαθών καθαρά , έχουν υπεραυξηθεί δυσανάλογα με τους μισθούς που δίνονται στους υπαλλήλους , αλλά σε αυτό δεν φταίει το νησί . Για τις αυξήσεις κι την υπερκοστολόγηση , οι ευθύνες πρέπει να αναζητηθούν ψηλότερα. Τώρα , όσον αφορά στις τιμές των υπηρεσιών , ο κάθε επιχειρηματίας είναι ελεύθερος να κοστολογεί αυτό που προσφέρει όπως επιθυμεί. Είμαστε σίγουρα σε καλύτερη μοίρα κοστολογικά από άλλα νησιά , που πραγματικά πουλάνε λαγούς για πετραχίλια. Ειδικά για κάποια νησιά , είναι να γελάει κανείς. Η αισχροκέρδεια σε όλο της το μεγαλείο.

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ; ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

Συμμετείχα παλαιότερα σε θεατρικά φεστιβάλ κι παραστάσεις που γινόντουσαν κάθε καλοκαίρι στο νησί – ζούσα το όνειρο της υποκριτικής - . Τα τελευταία χρόνια δεν πολύ πηγαίνω λόγω εργασίας αλλά βλέπω πως γίνονται αξιόλογες προσπάθειες. Το θέμα είναι να μην ξεφεύγουν οικονομικά σε αυτά που δίνουν κι σε ποιους τα δίνουν. Δεν γίνεται για παράδειγμα να πληρώνω εγώ κι ο κάθε εγώ , σαν δημότης , τον εκάστοτε καλλιτέχνη το χ. μεγάλο ποσό για μια παράσταση δυο ωρών , ενώ υπάρχουν

σημαντικότερα προβλήματα που μαστίζουν το νησί κι οι πόροι θα μπορούσαν να διατεθούν προς την επίλυση τους. Αδιαπραγμάτευτο από την πλευρά μου.

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

Θα ξεκινήσω με τα τοπικά αγαθά , γιατί πάντα μου κινούσαν το ενδιαφέρον. Είναι ντροπή , ενώ το νησί παράγει τόσα τοπικά προϊόντα η ίδια η Δημοτική Αγορά για παράδειγμα , να πουλάει προϊόντα που μας έρχονται από το εξωτερικό. Οφείλουμε σαν κοινωνία να στηρίζουμε τους δικούς μας παραγωγούς . Αυτό θα το εκτιμήσουν κι οι επισκέπτες που έρχονται εδώ κι ζητούν κάτι αληθινά «δικό μας» κι όχι κάτι που πλασάρεται ψευδώς σαν δικό μας , αλλά μας έρχεται από αλλού. Στήριξη στην τοπική παραγωγή λοιπόν. Τώρα , όσον αφορά τις πιθανές αλλαγές κι ιδέες για την βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας στο νησί , θα έδινα βάση στις υποδομές αρχικά , να είναι το νησί υπό έλεγχο και όλα να δουλεύουν ρολόι . Έπειτα , όπως προανέφερα , θεωρώ τα ξενοδοχεία all inclusive , κακό σπυρί στον κόρφο μας. Θα μπορούσαν για κάποιες μέρες , με προσφορές και σε συνεργασία με τοπικά καταστήματα , να «αναγκάζουν» τους επισκέπτες να βγαίνουν προς την αγορά του νησιού περισσότερο ώστε να μοιραστούν τα χρήματα και να είναι όλοι χαρούμενοι. Γι αυτό ακριβώς το θέμα να ρωτήσετε τους αρμόδιους αν προτίθενται να κάνουν κάτι . Θα χαρώ να με ενημερώσετε αν λάβετε κάποια απάντηση.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

Ανέκαθεν το νησί προσέλκυε κόσμο από διαφορετικές ηπείρους κι χώρες , από διαφορετικά κοινωνικά στρώματα , σαν επισκέπτες κι εργαζομένους. Δεν θεωρώ πως μπορεί να επηρεάσει η συνύπαρξη τους την γενικά εικόνα του νησιού , ούτε να αλλάξει το dna του. Το νησί έχει μάθει να ζει με αυτόν τον τρόπο.

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΑΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

Επιφανειακά μοιάζει σαν κάτι όμορφο και λειτουργικό αλλά δεν θα ήθελα να επεκταθώ τώρα που πήρα φόρα κι να οδηγήσω την συζήτηση μας σε αυτό το θέμα διότι θα ακουστούν όροι, όπως ρατσισμός, bullying, εκμετάλλευση...και δεν εννοώ μόνο από την μεριά του τόπου υποδοχής και τους ντόπιους ,όλοι όσοι περνούν από το νησί μπορεί να βρεθούν στην θέση θύτη/θύματος.

Σ19: ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΙΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

Η κοινωνία μας έχει κάποιους κανόνες που πρέπει να τηρούνται . Το κάθε ξενοδοχείο, κατάλυμα , εστιατόριο κτλ. , είναι μια μικρογραφία της κοινωνίας αυτής. Οπότε, θα πρέπει να τηρούνται από την αρχή οι εκάστοτε κανόνες που υπάρχουν , ώστε όλοι να συμβιώνουν κι να εργάζονται αρμονικά . Όλοι οφείλουν να σέβονται τον συνάνθρωπο τους και να αποφεύγονται πιθανές συγκρούσεις. Στο κάτω κάτω η δουλειά είναι δουλειά και είναι ευθύνη του καθενός να μην μεταφέρει στο εργασιακό του περιβάλλον οποιοδήποτε προσωπικό πρόβλημα ή συμπεριφορά. Και για να σου απαντήσω στο ερώτημα διαχείρισης τυχόν συγκρούσεων από την εκάστοτε εργασιακή διεύθυνση, το θέμα είναι να βρίσκουμε λύσεις με την συζήτηση, αφού πρώτα έχουν ακουστεί και οι δύο μεριές , και να εκτιμάται η κάθε περίπτωση αμερόληπτα. Γιατί δεν ισχύει αυτό που λένε, ότι ο πελάτης έχει πάντα δίκαιο!

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ;ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

Σίγουρα το πρόσημο είναι προς το θετικό , με τα συγκεκριμένα προβλήματα κι ζητήματα που αναφέραμε. Γενική πρόοδος υπάρχει κι θα υπάρχει πιστεύω. Όσον αφορά τις ευκαιρίες εξέλιξης κι ανέλιξης που λέτε , οι ευκαιρίες αυτές δίνονται κι μάλιστα απλόχερα . Είναι στο χέρι του καθενός να πετύχει , με την δουλειά , τις ιδέες, την επιμονή και τον ιδρώτα του. Τίποτα δεν θα χαριστεί σε κανέναν. Είναι κατηγορηματικός σε αυτό .

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

Γενικά , είμαι φιλόδοξο άτομο που προσπαθώ μέσω των συζητήσεων που κάνω με τους συνανθρώπους μου , να βλέπω το μέλλον φωτεινό και με μία θετική ματιά. Νομίζω πως ο τουρισμός στο νησί , αν κι εφόσον λυθούν τα ζητήματα που είπαμε , θα μείνει κι ίσως ανέβει κι άλλο σε επίπεδο. Είναι καιρός κατά την γνώμη μου, οι νέοι να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους. Ξέρετε , δεν πρέπει να μηδενίζουμε τις ιδέες των νέων ανθρώπων , που μπορεί να ζουν σε δύσκολους καιρούς κι να έχουν περάσει πολλά , αλλά και ταξιδεμένοι είναι , κι θετική αύρα βγάζουν κι πρωτοποριακές ιδέες έχουν. Στο χέρι μας είναι να στηρίζουμε αυτές τις ιδέες κι να τις εφαρμόσουμε . Είμαι100% σίγουρος πως η νέα γενιά θα τα καταφέρει καλύτερα από την προηγούμενη και θα εξελίξει το νησί , όπως το ονειρεύεται .Αυτά.. Σας ευχαριστώ πολύ και εγώ για τον χρόνο σας ,ελπίζω να σας κάλυψα.

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφύλ ΑΣ: Service HotelManager)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

ΑΣ1. Η σχέση μου με το νησί της Κω είναι ότι έχω γεννηθεί εδώ.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2.Έχω γεννηθεί στην Κω και το νησί είναι το σπίτι μου για μεγάλο μέρος της ζωής μου. Παρότι μπορεί να υπήρξαν διαστήματα που βρέθηκα μακριά, η Κως ήταν πάντα η βάση μου, το σημείο αναφοράς που με συνδέει με τις ρίζες και τις αναμνήσεις μου.

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ?

ΑΣ3. Η επαγγελματική μου πορεία ήταν πάντα συνδεδεμένη με τον κλάδο του τουρισμού. Από την αρχή της σταδιοδρομίας μου, αυτή ήταν η επιλογή που με ενθουσίαζε και στην οποία εστίασα. Η εμπειρία μου μέσα από αυτόν τον τομέα μου έχει δώσει πολύτιμες γνώσεις και μια βαθιά σύνδεση με τον κόσμο του τουρισμού, που με εμπνέει καθημερινά

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4. Στην οικογένειά μου, ήμουν ο μόνος που ακολούθησε τον δρόμο του τουρισμού. Παρόλο που δεν υπήρξε άλλος με αυτή την ενασχόληση, ήταν μια επιλογή που με γέμισε και με ώθησε να εξελιχθώ σε έναν τομέα που αγαπώ.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ.5 Πιστεύω ότι ο τουρισμός δεν έχει επηρεάσει τις τοπικές παραδόσεις και έθιμα, αλλά αντίθετα έχει ενισχύσει την προβολή τους. Μέσα από την πολιτιστική ανταλλαγή με τους επισκέπτες, οι τοπικές παραδόσεις βρίσκουν νέα πνοή, καθώς γίνονται αντικείμενο θαυμασμού και ενδιαφέροντος από ανθρώπους διαφορετικής κουλτούρας. Αυτή η ανταλλαγή προσθέτει μια μοναδική δυναμική στον τόπο, διατηρώντας ταυτόχρονα την αυθεντικότητα του πολιτισμού μας.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ.6 Ο εποχιακός χαρακτήρας του τουρισμού προσφέρει έντονη οικονομική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, αλλά δημιουργεί και προκλήσεις για τη βιωσιμότητα της τοπικής οικονομίας τους υπόλοιπους μήνες. Η κοινότητα αναγκάζεται να προσαρμόζεται σε αυτόν τον κύκλο, αναζητώντας ισορροπία ανάμεσα στην έντονη εργασία του καλοκαιριού και τη στασιμότητα του χειμώνα.

Σ7:ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ.7 Η ανάπτυξη του τουρισμού φέρνει σημαντικά οφέλη στην κοινότητά μας, όπως οικονομική ευημερία, δημιουργία θέσεων εργασίας και ενίσχυση των τοπικών επιχειρήσεων. Παράλληλα, προωθεί την πολιτιστική ανταλλαγή και προβολή του τόπου μας σε διεθνές επίπεδο. Ωστόσο, υπάρχουν και αρνητικές επιπτώσεις, όπως η περιβαλλοντική επιβάρυνση, η αλλοίωση του τοπίου και οι πιέσεις στις τοπικές υποδομές, που απαιτούν προσεκτική διαχείριση για να διατηρηθεί η ισορροπία.

Σ8:ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8. Οι πρακτικές βιωσιμότητας στην τουριστική βιομηχανία είναι απαραίτητες για τη διατήρηση του φυσικού μας περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στην Κω, έχουν γίνει βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, αλλά υπάρχει ακόμα περιθώριο βελτίωσης. Θα ήθελα να δω περισσότερες επενδύσεις σε πράσινες υποδομές, καλύτερη διαχείριση απορριμμάτων και μεγαλύτερη προώθηση του βιώσιμου τουρισμού, ώστε να διασφαλίσουμε ένα πιο υγιές μέλλον για το νησί μας.

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ?

ΑΣ9.Τα τελευταία 20-30 χρόνια, η τουριστική φιλοξενία στην Κω έχει εξελιχθεί, αλλά όχι τόσο δραματικά. Υπάρχει βελτίωση στις υποδομές και τις υπηρεσίες, καθώς και μια πιο επαγγελματική προσέγγιση, ωστόσο ο πυρήνας της φιλοξενίας παραμένει αναλλοίωτος, με έμφαση στη ζεστασιά και την αυθεντικότητα. Ο τουριστικός κλάδος προσαρμόζεται στις σύγχρονες απαιτήσεις, αλλά διατηρεί την παραδοσιακή γοητεία του νησιού.

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10:Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10:Η Κως πράγματι συνδυάζει ποικίλες μορφές τουρισμού, από πολιτιστικό και θρησκευτικό μέχρι τουρισμό αναψυχής, με μια αρμονία που σπάνια βρίσκεις. Όμως, σε τέτοια κοσμοπολίτικα περιβάλλοντα, συχνά η τουριστική αναψυχή υπερισχύει, με αποτέλεσμα ο πολιτιστικός χαρακτήρας να επισκιάζεται. Η πρόκληση είναι η ισορροπία, ώστε να μην υποβαθμίζεται η αυθεντική ταυτότητα του νησιού.

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11 Οι αλληλεπιδράσεις μου με τους κατοίκους χαρακτηρίζονται από ζεστασιά και αίσθηση κοινότητας, ενώ με τους επισκέπτες υπάρχει μια αμοιβαία διάθεση φιλοξενίας και σεβασμού. Κάθε συνομιλία, είτε με ντόπιους είτε με ταξιδιώτες, είναι μια ευκαιρία για ανταλλαγή εμπειριών και κουλτούρας.

Σ12:ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

ΑΣ12 Η φιλοξενία των ντόπιων προς τους τουρίστες και επισκέπτες στην Κω είναι ζεστή και αυθεντική, με διάθεση να κάνουν τον καθένα να νιώσει ευπρόσδεκτος. Από την άλλη, οι τουρίστες και οι επαγγελματικοί συνεργάτες συνήθως εκτιμούν αυτή την ευγένεια, ανταποδίδοντας με σεβασμό και ευγνωμοσύνη. Η αλληλεπίδραση δημιουργεί έναν κύκλο αμοιβαίου σεβασμού και εκτίμησης, που ενισχύει την αρμονική συμβίωση.

Σ13:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13 Η εμπορευματοποίηση τουριστικών χώρων και υπηρεσιών μπορεί να έχει διπλή όψη. Από τη μία, συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και στη βελτίωση των υποδομών. Από την άλλη, υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί η αυθεντικότητα και η πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, όταν προτεραιότητα δίνεται στο κέρδος. Ιδανικά, θα πρέπει να υπάρχει ισορροπία, ώστε να διατηρείται η ταυτότητα του προορισμού χωρίς να θυσιάζεται η ποιότητα της εμπειρίας για τον επισκέπτη.

Σ14:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14 Οι τιμές των αγαθών και υπηρεσιών στην Κω, όπως και σε άλλους τουριστικούς προορισμούς, συχνά αυξάνονται κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου. Αν και αυτό είναι αναμενόμενο, μπορεί να προκαλέσει δυσκολίες τόσο στους κατοίκους όσο και σε κάποιους επισκέπτες. Θα μπορούσαμε να εστιάσουμε σε πράξεις και λύσεις π.χ. προσφορές, ώστε να διατηρείται η προσσιτότητα χωρίς να πλήττονται η ποιότητα και η τοπική οικονομία.

Σ15:ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ,ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15 Από πολιτιστικής άποψης, η Κως προσφέρει πολλές ευκαιρίες για συμμετοχή σε τοπικές εκδηλώσεις και φεστιβάλ, που διατηρούν την παράδοση ζωντανή και εμπλουτίζουν την πολιτιστική εμπειρία. Έχω συμμετάσχει σε τέτοιες εκδηλώσεις, και η εμπειρία μου ήταν πάντα θετική, καθώς υπάρχει έντονο το αίσθημα της κοινότητας και η αυθεντικότητα. Σε πολλές περιπτώσεις, η συμμετοχή είναι δωρεάν ή με χαμηλό κόστος, καθιστώντας την προσβασιμότητα εύκολη για όλους.

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16 Μια ιδέα για τη βελτίωση των τουριστικών εμπειριών στην Κω θα ήταν η ανάπτυξη θεματικών τουριστικών διαδρομών, που να συνδυάζουν πολιτισμό, φύση και γαστρονομία. Θα μπορούσαν να δημιουργηθούν ειδικά φεστιβάλ γύρω από τα τοπικά προϊόντα, όπως το κρασί, το μέλι ή τα βότανα, προσφέροντας στους επισκέπτες την ευκαιρία να τα γνωρίσουν μέσα από γευσιγνωσίες και βιωματικές εμπειρίες. Επίσης, η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών παραγωγών και τουριστικών επιχειρήσεων θα μπορούσε να προωθήσει την τοπική κουλτούρα και τα προϊόντα, διατηρώντας ταυτόχρονα τη βιωσιμότητα του τουρισμού.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ,ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17 Η πολυπολιτισμική συνύπαρξη στην Κω ενισχύει τη φήμη της ως κοσμοπολίτικου νησιού, καθιστώντας την ελκυστική για ένα ευρύ φάσμα επισκεπτών. Αυτή η ποικιλομορφία, σε συνδυασμό με τις πολυτελείς υποδομές, προσδίδει στο νησί έναν παγκόσμιο χαρακτήρα, όπου οι επισκέπτες από διαφορετικές κουλτούρες νιώθουν ευπρόσδεκτοι. Ωστόσο, η πρόκληση έγκειται στο να διατηρηθεί η ισορροπία ανάμεσα στην αυθεντική τοπική ταυτότητα και την παγκόσμια προσέγγιση. Αν γίνει σωστή διαχείριση, αυτή η πολυμορφία μπορεί να προωθήσει έναν διάλογο πολιτισμών και να εμπλουτίσει την τουριστική εμπειρία

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΑΔΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18 Η πολυπολιτισμικότητα στην Κω γίνεται αντιληπτή από τους επισκέπτες ως μια γέφυρα μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών και εμπειριών. Οι τουρίστες εκτιμούν την ποικιλία επιλογών, τόσο σε υπηρεσίες όσο και σε δραστηριότητες, που αντανακλούν διαφορετικά πολιτιστικά στοιχεία. Αυτή η συνύπαρξη προσφέρει μια αίσθηση παγκοσμιότητας, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η τοπική ταυτότητα. Για τους ντόπιους, η ποικιλομορφία ενισχύει την αλληλεπίδραση με ξένες κουλτούρες, προσφέροντας νέες προοπτικές, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να δημιουργεί προκλήσεις προσαρμογής. Συνολικά, όμως, η πολυπολιτισμικότητα θεωρείται ως στοιχείο που εμπλουτίζει την καθημερινότητα και τον τουρισμό.

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΑΣ19 Η διαχείριση της πολιτιστικής πολυμορφίας σε ξενοδοχεία, εστιατόρια και άλλα τουριστικά καταστήματα θα πρέπει να εστιάζει στην εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση.(Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις)

Εκπαίδευση Προσωπικού: Να παρέχονται προγράμματα εκπαίδευσης για το προσωπικό σχετικά με τις διαφορετικές κουλτούρες των επισκεπτών και την τοπική παράδοση, προκειμένου να κατανοούν καλύτερα τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

Δημιουργία Διαλόγου: Να ενθαρρύνονται οι ανοιχτές συζητήσεις και οι εκδηλώσεις που προάγουν την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ ντόπιων και επισκεπτών. Αυτό μπορεί να βοηθήσει στη μείωση των παρεξηγήσεων και στην καλλιέργεια αμοιβαίου σεβασμού.

Στήριξη Τοπικών Πολιτισμών: Να ενσωματώνονται τοπικά στοιχεία, όπως παραδοσιακή μουσική, χορός και γαστρονομία, στις υπηρεσίες και τις εκδηλώσεις, ώστε οι επισκέπτες να βιώνουν την τοπική κουλτούρα.

Διαχείριση Συγκρούσεων: Να αναπτύσσεται πολιτική επίλυσης διαφορών, που θα περιλαμβάνει την άμεση παρέμβαση του προσωπικού σε περιπτώσεις συγκρούσεων, με στόχο τη διαμεσολάβηση και την καλή επικοινωνία.

Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση: Να γίνονται τακτικές αξιολογήσεις της ικανοποίησης των πελατών και του προσωπικού για να αναγνωρίζονται και να αντιμετωπίζονται τυχόν προβλήματα ή προκλήσεις.

Με αυτές τις στρατηγικές, θα τις έλεγα, τα τουριστικά καταστήματα μπορούν να διαχειριστούν αποτελεσματικά την πολιτιστική πολυμορφία και να προάγουν μια αρμονική συνύπαρξη.

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ?ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ,ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ;ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20 Στον συγκεκριμένο τόπο υποδοχής, το πρόσημο που θα επικαλεστώ μπροστά από τη λέξη «πρόοδος» είναι το « θετικά βιώσιμη». Η βιώσιμη πρόοδος συνδυάζει την ανάπτυξη με την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Όσον αφορά τις ευκαιρίες εκπαίδευσης, εξέλιξης και ανέλιξης, υπάρχουν προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης, κυρίως σε τομείς όπως η φιλοξενία και η τουριστική διαχείριση. Ωστόσο, οι ευκαιρίες δεν είναι πάντα επαρκείς, και πολλές φορές περιορίζονται σε ορισμένες ειδικότητες. Για να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη, είναι σημαντικό να επενδύσουμε στην εκπαίδευση

και την επαγγελματική ανάπτυξη, τόσο της τοπικής κοινωνίας όσο και του εργασιακού προσωπικού, ώστε να ενισχυθούν οι δεξιότητες και η ανταγωνιστικότητα στην τουριστική αγορά.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

ΑΣ21 Οι σκέψεις και οι φιλοδοξίες μου για το μέλλον του τουρισμού στην Κω εστιάζουν στην επιδίωξη βιώσιμης ανάπτυξης, που σέβεται τον πολιτισμό και το περιβάλλον. Ελπίζω ότι η Κω θα συνεχίσει να προσελκύει επισκέπτες από όλο τον κόσμο, ενώ παράλληλα θα διατηρεί την αυθεντικότητα και την τοπική ταυτότητα. Η ενασχόληση με τα κοινά και η συνεργασία ανθρώπων που αγαπούν το νησί είναι ζωτικής σημασίας. Η δημιουργία κοινών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, όπως ενδεικτικά οι ομάδες «Μαστιχάρι Δράσις» και «KosWeCare», μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της τοπικής κοινότητας και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του τουρισμού. Πρέπει να σκεφτόμαστε πρώτα το καλό του νησιού και των κατοίκων του, ενισχύοντας τη συμμετοχή όλων σε αποφάσεις που αφορούν την ανάπτυξή του. Με αυτόν τον τρόπο, μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι η τουριστική ανάπτυξη θα είναι ωφέλιμη για όλους και θα προάγει την πραγματική άνθηση σε όλους τους τομείς.

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Δημόσιος υπάλληλος/Λογιστικά)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

ΑΣ1. Έχω καταγωγή από το νησί της Κω, και από πατέρα και από μητέρα.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2. Μένω στο νησί της Κω από τότε που γεννήθηκα, εκτός από τα διαστήματα που διέμενα στην Αθήνα λόγω σπουδών! Τέσσερα χρόνια για το πτυχίο και δύο για το μεταπτυχιακό!

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3. Είμαι δημόσιος υπάλληλος αυτή τη στιγμή, οπότε δεν έχω σχέση επαγγελματική με τον τουρισμό. Παρόλα αυτά, στο παρελθόν είχα δουλέψει σε μαγαζιά εστίασης και στο αεροδρόμιο, όπου συναναστρεφόμουν και εξυπηρετούσα αρκετούς τουρίστες επισκέπτες στο νησί μας!

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4. Ναι, υπάρχουν άτομα στο στενό οικογενειακό μου περιβάλλον που ασχολούνται με τον κλάδο του τουρισμού! Ο σύζυγος μου και ο αδερφός μου είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες στο νησί. Επιπλέον, η μητέρα μου και η πεθερά μου διατηρούν ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, τα οποία λειτουργούν μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες του χρόνου και φιλοξενούν κυρίως τουρίστες!

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5. Σαφώς ο τουρισμός έχει επηρεάσει τις τοπικές παραδόσεις και έθιμα του τόπου. Η επαφή με ξένους ανθρώπους, μας κάνει να γνωρίζουμε νέους πολιτισμούς, να ανταλλάσσουμε απόψεις και ιδέες και να διευρύνουμε τους πνευματικούς μας ορίζοντες. Δεν θεωρώ ότι παραγκωνίζονται τα δικά μας έθιμα, όμως υιοθετούνται πλέον και νέα έθιμα, ως αποτέλεσμα της πολιτιστικής ανταλλαγής με τους τουρίστες, όπως για παράδειγμα το Halloween!

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6. Ο τουρισμός είναι η κύρια πηγή εισοδήματος για τις περισσότερες οικογένειες στο νησί. Δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και συμβάλει στην αύξηση του εισοδήματος των νοικοκυριών και στην περιφερειακή τοπική ανάπτυξη! Ο εποχικός όμως χαρακτήρας του τουρισμού στο νησί μας, οδηγεί τους εργαζόμενους στην ανεργία τον χειμώνα και στην ερήμωση του νησιού, αμέσως μετά το κλείσιμο των μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων.

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7. Οι ωφέλειες του τουρισμού για το νησί είναι πάρα πολλές. Πρώτα από όλα αναπτύσσεται η οικονομία του τόπου, αφού δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Επιπλέον, βελτιώνονται τα έργα υποδομής όπως δρόμοι, λιμάνια, αεροδρόμιο τα οποία διευκολύνουν εκτός από τους τουρίστες και τους κατοίκους της περιοχής. Ακόμη, με τον τουρισμό επιτυγχάνεται η επαφή κι η γνωριμία των ανθρώπων με διαφορετικούς πολιτισμούς. Βέβαια ο τουρισμός εκτός από οφέλη έχει κι αρνητικές συνέπειες. Πρώτα από όλα καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον από την υπερεκμετάλλευση. Συγκεκριμένα μολύνονται οι παραλίες, το νερό, ο αέρας, η γη ενώ καταστρέφονται βιότοποι με το χτίσιμο ξενοδοχειακών μονάδων διαταράσσοντας έτσι την οικολογική ισορροπία. Ακόμη, παραγκωνίζεται η αξία της μόρφωσης, λόγω των ευκαιριών που υπάρχουν για εύκολο πλουτισμό. Συχνό είναι το φαινόμενο της ξενομανίας επίσης, δηλαδή της αλλοτρίωσης των κατοίκων, αφού μιμούνται τον τρόπο ζωής και τις συνήθειες των ξένων υποτιμώντας κατά μία έννοια την πολιτιστική τους κληρονομιά. Ορισμένοι άνθρωποι γίνονται αισχροκερδείς κι

άπληστοι, διότι εκμεταλλεύονται τους τουρίστες, τους οποίους βλέπουν σαν πηγή εσόδων κι αυξάνουν υπερβολικά τις τιμές για να πάρουν όσο γίνεται περισσότερα χρήματα.

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8. Για να επιτευχθεί ο αειφόρος τουρισμός στην Κω θα πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για τη βέλτιστη χρήση των περιβαλλοντικών πόρων, οι οποίοι αποτελούν κύρια στοιχεία για τη τουριστική ανάπτυξη, προστατεύοντας την οικολογική ισορροπία και συμβάλλοντας στη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς και της βιοποικιλότητας. Έχουν γίνει αρκετά βήματα στο νησί προς αυτήν την κατεύθυνση, όπως βιολογικές αποχετεύσεις και ταφή σκουπιδιών! Όμως, ο όγκος των τουριστών είναι τόσο μεγάλος, που δυστυχώς δεν είναι αρκετές! Πρέπει να γίνουν κι άλλες υποδομές, όπως πράσινα καταλύματα και καλύτερη διαχείριση αποβλήτων.

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

ΑΣ9. Ο τουρισμός στο νησί έχει αλλάξει ραγδαία τα τελευταία χρόνια, τόσο σε όρους αφίξεων και διανυκτερεύσεων, όσο και σε όρους απασχόλησης στον τουριστικό τομέα! Επίσης, έχει αλλάξει και η ποιότητα των τουριστών με τα χρόνια, καθώς το νησί πλέον, είναι πόλος έλξης όχι μόνο για τουρίστες του εξωτερικού, αλλά και για Έλληνες τουρίστες από άλλα μέρη της χώρας μας! Τέλος, η θέληση για φιλοξενία από τους κατοίκους του τόπου μας έχει ενισχυθεί πολύ τα τελευταία 20-30 χρόνια, αφού πλέον ο τουρισμός αποτελεί ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των περισσότερων από εμάς!

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10 :Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10. Διακοπές στην Κω θα πει ταξίδι στην ιστορία και τον πολιτισμό. Το νησί είναι γεμάτο από εμβληματικά μνημεία, ενετικά κάστρα, παλαιοχριστιανικές βασιλικές, ρωμαϊκά μνημεία και ερείπια βυζαντινών οικισμών. Επίσης, η Κως είναι το νησί του Ιπποκράτη, του πατέρα της ιατρικής και κανείς μπορεί να επισκεφτεί το Ασκληπιείο που ίδρυσε ο ίδιος πριν πολλούς αιώνες! Όλα τα παραπάνω είναι προσβάσιμα στο κοινό, τα περισσότερα δωρεάν και άλλα με ένα ελάχιστο αντίτιμο ως εισιτήριο! Θεωρώ όμως, ότι αυτού του είδους ο τουρισμός, που αντιπροσωπεύει και περισσότερο το νησί μας παραγκωνίζεται στο βωμό του εύκολου χρήματος από τους επιχειρηματίες της διασκέδασης και της εστίασης!

Σ11: ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11. Είμαι πολύ κοντά με τους κατοίκους της περιοχής μου, και νοιάζομαι για τα κοινά του τόπου μου! Επιπλέον, προσπαθώ να είμαι όσο φιλόξενη μπορώ και με τους τουρίστες που επισκέπτονται το νησί μας και ιδιαίτερα το χωριό μας! Δεν θεωρώ τους τουρίστες ως «ξένους», και προσπαθώ να είμαι φιλική και εξυπηρετική μαζί τους, όπως δηλαδή θα ήθελα να φέρονται και σε μένα, όταν επισκέπτομαι μια ξένη χώρα!

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

ΑΣ12. Θεωρώ ότι οι Κώοι φημίζονται για την φιλοξενία τους! Είναι σημαντικό για μας, οι επισκέπτες να περάσουν έξοχα τις μέρες τους στο νησί μας και να επιστρέψουν με τις καλύτερες αναμνήσεις από τον τόπο μας και τους ανθρώπους του. Γι' αυτό το λόγο κιόλας έχουμε και επαναλαμβανόμενους τουρίστες (repeaters), που έρχονται κάθε χρόνο στο νησί μας! Μερικοί μάλιστα από αυτούς μπορεί να έρχονται για πάνω από 20 με 30 χρόνια συνεχόμενα!

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13. Δεν είμαι εντελώς αρνητική στην εμπορευματοποίηση των τουριστικών χώρων και υπηρεσιών! Ένα μικρό αντίτιμο για εισιτήριο από τους τουρίστες θα συμβάλλει στην οικονομική στήριξη και στην διασφάλιση της προστασίας των ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, εξασφαλίζοντας έτσι την επιβίωσή τους για τις επόμενες γενιές.

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14 Η αυξημένη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες από τους τουρίστες οδηγεί συχνά σε αυξήσεις τιμών. Οι ντόπιοι κάτοικοι, οι οποίοι μπορεί να έχουν σταθερά ή χαμηλά εισοδήματα, βρίσκονται αντιμέτωποι με αυξημένα κόστη για βασικά αγαθά, όπως τρόφιμα, καύσιμα και στέγαση. Αυτή η κατάσταση μπορεί να επιδεινώσει την οικονομική ανισότητα και να δημιουργήσει οικονομική πίεση στις τοπικές κοινότητες.

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ; ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15 Ναι, έχω συμμετάσχει σε τοπικές εκδηλώσεις και φεστιβάλ, όπως γιορτή του κρασιού, γιορτή του μελιού, γιορτή του καλοκαιριού, και σε διάφορα πανηγύρια του νησιού! Η είσοδος στα περισσότερα είναι δωρεάν! Οργανώνονται συνήθως από το δήμο ή την εκκλησία του κάθε χωριού! Σε αυτά, προσφέρεται δυνατότητα για χορό, τραγούδι και διασκέδαση, όπως επίσης και διάφορα τοπικά εδέσματα! Ο επισκέπτης πληρώνει μόνο αυτό που θα πάρει να φάει ή να πιει, ενισχύοντας έτσι πάλι την τοπική

οικονομία! Θα μπορούσαν βέβαια να γίνουν και άλλα βήματα από πολιτιστικής άποψης!

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16. Για την ενίσχυση του τουρισμού και την προώθηση τοπικών αγαθών, μμμ για να σκεφτώ. Θα μπορούσαν να δημιουργηθούν κάποια θεματικά events που φυσικά να εστιάζουν σε τοπικές παραδόσεις και να περιλαμβάνουν Φεστιβάλ, δηλαδή Οργάνωση εκδηλώσεων για τοπικά προϊόντα και τέχνες, πώληση προϊόντων από τοπικούς παραγωγούς κ.α. Επιπλέον και μείζονος σημασίας είναι το εκπαιδευτικό κομμάτι που θα μπορούσε να ενισχυθεί με Σεμινάρια/Μαθήματα για τοπική γαστρονομία και τέχνες. Και όλα αυτά να λαμβάνουν χώρο σε διάφορα σημεία συνάντησης όπου θα ευνοείται η αλληλεπίδραση ντόπιων και επισκεπτών. Αυτές οι ιδέες μπορούν να ενισχύσουν την τοπική οικονομία και τον τουρισμό.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17. Η πολυμορφία του νησιού της Κω μπορεί να επηρεάζει θετικά την εικόνα του ως κοσμοπολίτικο προορισμό με διάφορους τρόπους. Θα αναφερθώ στον Πλουραλισμός εμπειριών, όπως τον αντιλαμβάνομαι εγώ, δηλαδή την συνύπαρξη διαφορετικών πολιτισμών που προσφέρει στους επισκέπτες ποικιλία εμπειριών, από τη γαστρονομία μέχρι τις παραδόσεις. Έπειτα σαφώς έχουμε την Οικονομική ανάπτυξη καθώς η πολυπολιτισμικότητα ενισχύει την τοπική οικονομία μέσω της προσέλκυσης διαφόρων ομάδων τουριστών, που μπορούν να υποστηρίξουν διαφορετικές επιχειρήσεις και υπηρεσίες. Επιπλέον θα μιλήσω για την Κοινωνική συνοχή που παρόλο την συνύπαρξη διαφορετικών κοινωνικών ομάδων μπορεί να προάγει την ανοχή και τη συνεργασία, δημιουργώντας μια φιλόξενη ατμόσφαιρα για επισκέπτες και ντόπιους .

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18. Η πολυπολιτισμικότητα στην Κω γίνεται αντιληπτή από τους επισκέπτες μέσω Γαστρονομίας αφού οι διαφορετικές κουζίνες που προσφέρονται, από παραδοσιακές ελληνικές μέχρι διεθνείς, ενισχύουν την εμπειρία όλων των δεκτών, είτε ντόπιους είτε ξένους. Επιπροσθέτως οι Πολιτιστικές γιορτές, Φεστιβάλ και εκδηλώσεις που προβάλλουν διάφορες κουλτούρες προσφέρουν μια ζωντανή εικόνα της πολυμορφίας. Αλληλεπίδρασης με ντόπιους. Οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν ντόπιους και να συμμετάσχουν και να οικειοποιηθούν παραδόσεις και δραστηριότητες. Όσον αφορά σε Διαφορετικές υπηρεσίες: Ξενοδοχεία και καταστήματα που εξυπηρετούν διαφορετικές κουλτούρες δημιουργούν μια

πολυδιάστατη εμπειρία με Φιλόξενη ατμόσφαιρα. Η γενική ανοχή και η φιλικότητα των κατοίκων ενισχύουν την αίσθηση της αποδοχής και της ευχάριστης διαμονής. Αυτές οι πτυχές συνθέτουν μια πλούσια και ελκυστική εικόνα της πολυπολιτισμικότητας για τους επισκέπτες.

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΑΣ19. Για να διαχειριστούν αποτελεσματικά την πολιτιστική πολυμορφία και τυχόν συγκρούσεις, τα τουριστικά καταστήματα θα μπορούσαν να εφαρμόσουν τις εξής στρατηγικές:

Πρωταρχικά την Εκπαίδευση προσωπικού με Παροχή εκπαιδευτικών σεμιναρίων σχετικά με πολιτισμική ευαισθησία και επικοινωνία, ώστε το προσωπικό να κατανοεί και να σέβεται τις διαφορετικές κουλτούρες , Δημιουργία διαύλων επικοινωνίας όπου να Ενθαρρύνεται ο ανοιχτός διάλογος μεταξύ προσωπικού, ντόπιων και επισκεπτών για την επίλυση τυχόν συγκρούσεων. Στο ενδεχόμενο Διαχείρισης συγκρούσεων σημαντικό είναι η καθόριση σαφών διαδικασιών και ορίων με στόχο την κατανόηση και την επίλυση των διαφορών, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει την ανάπτυξη του αισθήματος της ανεκτικότητας με απώτερο σκοπό τη Δημιουργία μιας φιλόξενης ατμόσφαιρας που προάγει την ανοχή και την αποδοχή μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών και κατ' επέκταση την θετική εμπειρία όλων των πλευρών χωρίς ιδιαίτερες συγκρούσεις .

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ;ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20. Η πρόοδος στον τομέα της ανάπτυξης στο νησί της Κω μπορεί να περιγραφεί ως "θετική πρόοδος". Ωστόσο, όσον αφορά την εκπαίδευση και την επαγγελματική ανέλιξη, υπάρχουν αρκετές πτυχές που αξίζει να εξεταστούν και φυσικά θίγω το ζήτημα για τις Ευκαιρίες εκπαίδευση. Υπάρχουν εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια που προσφέρονται, αλλά μπορεί να μην είναι πάντα επαρκή ή προσαρμοσμένα στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και των εργαζομένων και πολλές φορές δεν υπάρχει και η κατάλληλη Στήριξη για εξέλιξη. Γιατί Πολλά είναι τα ξενοδοχεία και οι τουριστικές επιχειρήσεις που δεν παρέχουν συστηματική υποστήριξη για επαγγελματική ανάπτυξη και ανέλιξη, γεγονός που περιορίζει τις ευκαιρίες για το προσωπικό. Ως λύση, η Συνεργασία με τοπικές εκπαιδευτικές δομές, με σχολές και ιδρύματα μπορεί να ενισχύσει την εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού, προσφέροντας πρακτική εμπειρία στους σπουδαστές. Αλλά η συνεχής ενημέρωση και η Διαρκής εκπαίδευση είναι καθοριστική και είναι σημαντικό να προωθηθούν προγράμματα δια βίου μάθησης για την υποστήριξη του προσωπικού

και την προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας. Συνολικά, αν και υπάρχουν ευκαιρίες, η βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής ανέλιξης στο νησί θα μπορούσε να ενισχύσει την πρόοδο και την ανάπτυξη στον τουριστικό τομέα.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

ΑΣ21. Οι σκέψεις και φιλοδοξίες για το μέλλον του τουρισμού στην Κω περιλαμβάνουν:

Βιώσιμη ανάπτυξη, δηλαδή Εστίαση σε πρακτικές βιωσιμότητας που θα προστατεύουν το περιβάλλον και θα διατηρούν τον πολιτισμό, Ποικιλία εμπειριών: Ανάπτυξη θεματικών όπως γαστρονομικός και αγροτουρισμός, για να προσελκύσουν διαφορετικές ομάδες επισκεπτών, Ενίσχυση και βελτίωση υποδομών και συγκοινωνιών για καλύτερη πρόσβαση και εμπειρία του επισκέπτη, φυσικά επένδυση στην Εκπαίδευση προσωπικού για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, περισσότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις, Διοργάνωση φεστιβάλ και εκδηλώσεων που προβάλλουν την τοπική κληρονομιά και προσελκύουν τουρίστες. Πιστεύω είναι από τους καλύτερους τρόπους θετικής διαφήμισης. Αλλά για να λειτουργήσουν όλα αυτά , χρειάζεται η τριβή και η Αλληλεπίδραση ντόπιων και επισκεπτών, οπότε πρέπει να ενθαρρύνεται η Προώθηση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης για την ενίσχυση της εμπειρίας και της αποδοχής. Αυτές οι πτυχές λοιπόν μπορούν να συμβάλλουν σε έναν βιώσιμο και ελκυστικό τουρισμό, ενισχύοντας την τοπική οικονομία και την κοινωνία συνολικά.

ΗΜΙΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Ιδιωτική υπάλληλος/Οικονομικά)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

ΑΣ1 Ας πούμε ότι είμαι ερωτική μετανάστης.. Βασικά όχι ας πούμε, είμαι όντως ερωτική μετανάστης !(γέλια)

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2 Εμμ συνεχόμενη διαμονή , τα τελευταία 5 χρόνια!

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3 Εργάζομαι σε τμήμα Ανθρώπινου δυναμικού σε 5άστερο ξενοδοχείο εδώ και 3 χρόνια, αλλά κατατάλλα δεν θεωρώ ότι έχω άμεση σχέση με τους επισκέπτες και ούτε έχω κάποια άλλη εργασιακή εμπειρία στον κλάδο του τουρισμού ή της εστίασης.

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

Εεε, μμμμ όχι δεν θα το έλεγα ..περισσότερο με την γεωργία ασχολούνται !

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5 Φυσικά και πιστεύω ότι έχει αλλοιωθεί ο χαρακτήρας των τοπικών ηθών και των εθίμων και έχουν χάσει την αυθεντικότητα τους .Η συμμετοχή του κόσμου είναι κατά τόπους ενεργή στις εθιμικές παραδόσεις και πλέον ελάχιστες μεταφέρονται στην νέα γενιά.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6 : Ο εποχιακός χαρακτήρας του τουρισμού έχει πολλά οφέλη στην τοπική οικονομία και στη ζωή της κοινότητας αλλά από την άλλη ,οι επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού σε τόσο σύντομο διάστημα (5 με 7 μήνες) καταστρέφουν την ταυτότητα του πολιτισμού και δημιουργούν μια καθημερινότητα πολύ αγχωτική ,χωρίς προσωπικό χρόνο , αφού τα ωράρια εργασίας σε καθημερινή βάση , ξεπερνούν τις 8/9 ώρες .

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7 Στα οφέλη ανάπτυξης του τουρισμού, θα μπορούσαμε να πούμε την μείωση ανεργίας , λόγω ότι προσφέρονται αρκετές νέες θέσεις εργασίας . Ένα άλλο είναι η ανάπτυξη του οδικού δικτύου, εάν και σε κάποια σημεία θέλει δουλειά ακόμα , φωτισμός δρόμων , ανταλλαγή κουλτούρας και τέτοια . Στα αρνητικά θα έβαζα αυτό που προ είπα για την καθημερινότητα χωρίς προσωπικό χρόνο, η ίδια η πολυπολιτισμικότητα για κάποιους είναι αρνητικό και αρκετοί την συσχετίζουν και με την έξαρση της εγκληματικότητας.

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8 Δεν γνωρίζω από αυτά αλλά νομίζω ότι οι Μεγάλες ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις βοηθάνε κινώντας το χρήμα, αλλά ταυτόχρονα συγχέονται και με μολύνσεις του περιβάλλοντος ,με αυξήσεις τιμών, και ίσως διεγείρουν και στους ντόπιους το αίσθημα της ζήλειας γιατί εάν είσαι ντόπιος το πιο πιθανό είναι να δουλεύεις πολλές ώρες στην εξυπηρέτηση άλλων και να μην απολαμβάνεις το καλοκαίρι όπως αυτοί

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

ΑΣ9 Επειδή διαμένω τα τελευταία 5 χρόνια στο νησί δεν έχω κατάλληλη εικόνα αλλά από αυτά που ακούω από τον περίγυρό μου εδώ και τον σύντροφό μου που είναι από το νησί και διατηρεί καταλύματα νομίζω ότι έχει αλλάξει προς το καλύτερο ο τουριστικός κλάδος, αλλά η φιλοξενία κινδυνεύει να γίνει κάπως απρόσωπη .

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10:Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10 Νομίζω ότι συνδυάζονται όλα ,απλά θα πρέπει να καλυτερεύσουν οι συνθήκες διαμονής και να ανακαινιστούν αρκετά μαγαζιά παροχής υπηρεσιών ,φαγητού και ποτού σε κάποιες περιοχές του νησιού, καθώς επίσης να επενδύσουν περισσότερο στις ενέργειες συντήρησης αρχαιολογικών χώρων και να διορθωθεί το σύστημα που ακολουθούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς ,γιατί ενώ υπάρχει πρόοδος, πολλές φορές δεν υπάρχουν επαρκή μέσα μαζικής μεταφοράς, ούτε ανά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να επιτρέπεται η άνετη κυκλοφορία είτε ξένων, είτε ντόπιων σε ολόκληρο το νησί. Ακόμα και τα ταξί δεν φτάνουν !

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11 : Η αλληλεπίδραση μου με τους κατοίκους και τους πελάτες είναι πολύ καλή . Πλέον νομίζω έχω προσαρμοστεί και εναρμονιστεί πλήρως.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;!

Σ12 : Η Κως και οι κάτοικοι της είναι πολύ φιλόξενοι! Κ εγώ ένιωσα αρκετά γρήγορα σαν να με δέχτηκαν για ντόπια και μου προσέφεραν δουλειά πάνω στον τομέα των σπουδών μου .Αλλά δεν σου κρύβω ότι έχω νιώσει έτσι το αίσθημα , όχι του ρατσισμού , της απαξίωσης θα πω ,και όχι για μένα ...για κάποιους Έλληνες υπαλλήλους που έρχονται για δουλειά στο νησί . Σαν κάποιες φορές στο βωμό του χρήματος να τους νοιάζει περισσότερο να είναι πιο κοντά με τους ξένους επισκέπτες παρά με Έλληνες ...Και οι ξένοι θεωρώ κάποιες φορές το αντιλαμβάνονται αυτό και μάλιστα το εκμεταλλεύονται προς όφελός τους και ζητάνε όλο και περισσότερη προσοχή..

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13 Ε όλα αυτά ! Ο τουρισμός έχει πάρει έναν εμπορικό χαρακτήρα και με αυτό τον τρόπο έχει χαθεί η αυθεντικότητα του, η ουσία της φιλοξενίας και η ανάδειξη και απόλαυση των τοπίων, αγαθών και υπηρεσιών του νησιού. Σαν να αρχίζει να χάνει τον χαρακτήρα και την γραφικότητά του και να γίνεται ίδιο με άλλα μέρη που προσφέρουν ανάλογες υπηρεσίες .

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14 Είναι ακριβά ! Όλοι το λένε ! και άντε το καλοκαίρι που κινείται το χρήμα λες οκ ! Τον χειμώνα όμως θέλει πολλή κράτη, δηλαδή να κρατιέται ο κόσμος να μην πολυξοδεύεται..

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15 Ναι το καλοκαίρι υπάρχουν πολλές εκδηλώσεις και οι περισσότερες δωρεάν ! Απλά αν φας παραδείγματος χάρη λουκουμάδες από το κιόσκι της εκκλησίας ή σουβλάκι από μιας τοπικής ποδοσφαιρικής ομάδας, πληρώνεις ένα αντίτιμο προς ενίσχυση .

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16 Σαφώς περισσότερη διαφήμιση και προβολή τοπικών προϊόντων, και ιδιαίτερα σημαντικό στο νησί είναι η καλύτερευση της δημόσιας υγείας. Γιατί μην νομίζετε τα σκέφτεται και αυτά ο τουρίστας όταν είναι να κλείσει εισιτήρια προορισμού. Τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχουν λιγοστά ασθενοφόρα που εξυπηρετούν σε όλο το νησί που κατακλύζεται από κόσμο.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17 Οι περισσότεροι θεωρούν ότι αναβαθμίζεται η εικόνα του νησιού και προσελκύουμε σιγά σιγά πιο ποιοτικό τουρισμό και έπειτα για να συμβαδίσουμε με αυτόν τον πιο ποιοτικό κόσμο αλλάζουν και διάφορα άλλα στο νησί, από την αρχιτεκτονική , τις παροχές ,μέχρι και το φαγητό .

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18 Οι επισκέπτες φυσικά εντυπωσιάζονται από ένα περιβάλλον με πολύ κόσμο που συνδυάζει άπειρες εμπειρίες. Και οι ντόπιοι αρέσκονται να μαθαίνουν νέες νοοτροπίες , αλλά τις περισσότερες φορές τις οικειοποιούνται απλά και μόνο για να τους επιφέρουν μεγαλύτερες χρηματικές απολαβές .

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΣΑ19 Ααα τώρα επειδή πλέον στα ξενοδοχεία γνωρίζω ότι εργάζονται και από άλλα μέρη και όχι μόνο Έλληνες, από τσιγγάνους μέχρι και μετανάστες , έχω ακούσει για τσακωμούς και συγκρούσεις ... Και αυτά δεν αρέσουν στους ξένους .Θα πρέπει να κρατάνε όλοι από κάθε μεριά μια ουδέτερη στάση και να δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους με βάση την εξυπηρέτηση των πελατών αλλά και τον ατομικό και συλλογικό σεβασμό .

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ;ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20 : Γενικά όχι ,αλλά συγκεκριμένα η εκπαίδευση στον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα , τα τελευταία χρόνια έχει ουσιαστική ανάπτυξη. Τα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια προσφέρουν και θα πρέπει να προσφέρουν στο προσωπικό τους εξειδικευμένες και σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης για να βελτιώσουν τις παροχές τους και τις δεξιότητες τους στην εξυπηρέτηση πελατών και κατ' επέκταση στην γενική εικόνα του νησιού.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

Σ21 :Ο τουρισμός στο νησί της Κω ,χρήζει βελτίωση και εξέλιξη . Μια πρόταση που θα μπορούσα να προτείνω είναι η στροφή και στον χειμερινό τουρισμό , γιατί

άλλωστε οι καιρικές συνθήκες μας ευνοούν και όπως μάθαμε πρόσφατα , η Κως αναδείχτηκε πέρυσι το πιο ηλιόλουστο μέρος στην Ευρώπη .Μια τέτοια κίνηση θα μείωνε την «τρέλα του καλοκαιριού » και θα ήταν πόλος έλξης και για δυνητικούς υπαλλήλους , οι οποίοι θα έψαχναν μια μόνιμη εργασία στον κλάδο του τουρισμού.

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Ιδιωτική υπάλληλος/Ψυχολόγος)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

Στην Κω γεννήθηκα και μεγάλωσα. Εδώ είναι το σπίτι μου, η οικογένεια μου, οι φίλοι μου, όλοι.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

Με διαστήματα αποχής. Εμένα έως τα 18 αρχικά. Μετά λόγω σπουδών έφυγα και ερχόμουν απλά διακοπές για λίγες ημέρες μες στο χρόνο. Ήμουν εκτός για 8 χρόνια σχεδόν και επέστρεψα πάλι λόγω εργασίας.

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

Τα πρώτα χρόνια εργαζόμουν στον τουρισμό και συγκεκριμένα σε ξενοδοχεία. Ήμουν στη ρεσεψιόν για αρκετά χρόνια σερί, περίπου 4 οπότε αποκόμισα μεγάλη εμπειρία. Δεν ήταν η αρχική επιλογή επαγγελματικού προσανατολισμού, αρχικά ξεκίνησε περιστασιακά σαν κάτι προσωρινό αλλά μου άρεσε.

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

Σχεδόν όλη μου η οικογένεια ασχολείται με τον τουρισμό. Είτε σε ξενοδοχεία, είτε σε τουριστικά πρακτορεία και εταιρίες.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

Θεωρώ πως έχει επηρεάσει σίγουρα σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό. Οι περισσότεροι ζουν από τον τουρισμό, όλο το εισόδημα τους προέρχεται από εκεί, επομένως είναι κάπως λογικό να αλλάζουν τα έθιμα ορισμένες φορές.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6 Ο τουρισμός ακριβώς επειδή είναι εποχιακός παίζει μεγάλο ρόλο τόσο στην οικονομία όσο και στην κοινότητα. Φαντάσου πως για 6-7 μήνες δουλεύεις και έχεις ένα σταθερό εισόδημα και ξαφνικά τον 8ο μήνα βρίσκεσαι χωρίς δουλειά και πρέπει να «τρως» τα έτοιμα. Πολλοί αποφεύγουν τα περιττά έξοδα λόγω αυτής της συνθήκης επομένως είναι μια αλυσίδα όλα γιατί πολλά καταστήματα που παραμένουν ανοιχτά όλο το χρόνο έχουν μεγάλη μείωση τζίρου τους μήνες που δεν υπάρχει τουρισμός.

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7 Τα οφέλη είναι αναμφισβήτητα πολλά. Υπάρχουν όλο και περισσότερες θέσεις εργασίας και ο κόσμος μπορεί και έχει ένα σταθερό μηνιαίο εισόδημα. Εκτός αυτού, έρχεσαι κοντά με άλλους λαούς και αν μη τι άλλο η όλη συναναστροφή ανοίγει τους ορίζοντες σου. Κάνεις γνωριμίες, μαθαίνεις για τη χώρα και τον πολιτισμό του άλλου, είσαι εκεί για να προσφέρεις το καλύτερο που μπορείς. Σαν αρνητική επίπτωση θα μπορούσα να πω τον υπερβολικό φόρτο εργασίας που δημιουργείται. Έχεις ουσιαστικά 7 μήνες να δουλέψεις, στους οποίους λόγω αυξημένου αριθμού επισκεπτών αναγκάζεσαι πολλές φορές να εργαστείς υπερωριακά.

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8 Το νησί πρέπει συνεχώς να βελτιώνεται και να είναι μέρος υποδοχής εναρμονισμένο με τις επιταγές του περιβάλλοντος, της οικονομίας και της εκπαίδευσης. Από τα πιο μικρά, δρόμοι, εγκαταστάσεις, μέχρι τα πιο μεγάλα. Η επέκταση του αεροδρομίου πριν κάποια χρόνια ήταν μεγάλο βήμα για το νησί. Αυτομάτως άρχισε να δέχεται πλήθος πτήσεων και ως εκ τούτου αυξήθηκε κατά πολύ και η τουριστική περίοδος.

Σ9: ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

ΑΣ9 Έχει αλλάξει κατά πολύ. Η φιλοξενία σίγουρα. Έχει αρχίσει να φεύγει το διαπροσωπικό και να γίνεται πιο τυπικό και επαγγελματικό αρκετές φορές. Πριν 20-30 χρόνια ίσως επειδή ήταν και πιο λίγα και μικρά τα καταλύματα, υπήρχε άλλη επαφή με τον κόσμο. Τώρα έχουν γίνει όλα πολυτελή 5στερα που μπορεί να φιλοξενούν μέχρι και 1500 άτομα μέσα. Αρχίζει να γίνετε κάπως απρόσωπο θεωρώ, κάτι σαν ξερή βιομηχανία τουρισμού.

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10: Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ

ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΙΣΟΥ
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ
ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10 Η ΚΩΣ είναι σχετικά μικρό νησί. Μπορείς να συνδυάσεις τα πάντα με λίγες
ημέρες διακοπές. Να εξερευνήσεις τα αρχαιολογικά τοπία, τα θρησκευτικού τύπου
αξιοθέατα, μέχρι και να ζήσεις τη νυχτερινή ζωή και τα «εξάρχεια» όπως λέγονται
που είναι εξαιρετικά φημισμένα για τα μπαράκια του. Έχει να κάνει με τον λόγο που
ταξιδεύει κανείς, δεν νομίζω πως υποβιβάζεται κάτι έναντι κάτι άλλου.

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11 Λόγω φύσης της δουλειάς μου όλα τα προηγούμενα χρόνια οι αλληλεπιδράσεις
μου ήταν πολλές και καθημερινές. Προσπαθούσα να έχω μια καλύτερη σχέση πέρα
από το τυπικό με πολλούς από αυτούς, να δημιουργηθεί ένα ευχάριστο κλίμα και να
νιώσουν όντως μια καλή φιλοξενία. Και με τους ντόπιους όλα μια χαρά.. Εάν και
κάποιες φορές νιώθω ότι υπάρχει ένα χάσμα στον τρόπο που σκέφτονται για
ζητήματα αυτό του γάμου σε μικρή ηλικία, ή για τον τουρισμό κάποιες
ανταγωνιστικές πρακτικές. Ξέρεις εδώ, το σύνηθες είναι ότι ,εάν βγάζεις περισσότερα
από εμένα, ξαφνικά θα αρχίσουν να βγαίνουν κακές φήμες για το μαγαζί σου ή
γίνονται μηνύσεις για ηχορύπανση και τέτοια.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ
ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

ΑΣ12 Οι ντόπιοι λατρεύουν να δουλεύουν με τουρίστες. Και το καταλαβαίνω από τη
στιγμή που αυτοί τους δίνουν το «ψωμί» τους. Θέλουν να τους έχουν κοντά, να τους
γνωρίσουν και πολλές φορές να χτίσουν μια γνωριμία που θα κρατήσει ώστε να τους
ξανά προτιμήσουν την επόμενη σεζόν. Γι' αυτό και αποφεύγουν να ενοικιάζουν τα
καταλύματά τους σε ανθρώπους που είναι απλά 'περαστικοί' από το νησί , για μια
ημέρα ας πούμε κάποιος αντιπρόσωπος φαρμακευτικής εταιρείας ,θα πω τυχαία, ή
σε δασκάλους που έρχονται για λίγο διάστημα .

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13Ολοένα και περισσότερο εμπορευματοποιείται. Θέλοντας να φτάσουν το τέλειο
, αρχίζουν και χάνουν το νόημα πολλές φορές των απλών πραγμάτων, δηλαδή την
απόλαυση του τοπίου, της ιστορίας ..,όλα τείνουν να έχουν κάποιο εμπορικό αντίτιμο.

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14 Γενικότερα τον τελευταίο καιρό έχουν ακριβύνει πολλά. Όχι μόνο στο νησί,
στην Ελλάδα γενικότερα. Το γεγονός όμως πως βρισκόμαστε σε ένα μέρος αρκετά
μακρινό, που δουλεύει κατά κύριο λόγο με τουρίστες, κάνει τα πάντα να είναι ένα

Τσακ πιο ακριβά από το σύνθηρες. Αν πχ βρεις ένα αγαθό - μια υπηρεσία σε μεγάλες πόλεις σε χ τιμή, εδώ θα είναι +30-50% πάνω.

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15 Δυστυχώς δεν έχει πολλές επιλογές το νησί. Γίνονται κατά καιρούς κάποιες συναυλίες ή κάποια φεστιβάλ αλλά περιορίζονται τους καλοκαιρινούς μήνες και είναι μετρημένες. Δεν υπάρχει πάντα χρηματικό αντίτιμο. Είναι αρκετές φορές που διοργανώνει ο Δήμος κάποια εκδήλωση και είναι ανοιχτή προς το κοινό. Άλλες πάλι φέρνουν κάποιον γνωστό τραγουδιστή, του σκάνε ένα σωρό λεφτά και μετά βάζουν υψηλές τιμές στα εισιτήρια .

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16 Θα ήταν χρήσιμες δραστηριότητες και ενημερώσεις σχετικά με τα έθιμα και τα τοπικά προϊόντα. Αυτό που μου έρχεται τώρα στο μυαλό είναι ότι υπάρχει για παράδειγμα τον τελευταίο καιρό μια ``ελληνική βραδιά`` σε πολλά μέρη όπου οι τουρίστες μπορούν να ακούσουν ελληνική μουσική, να δουν παραδοσιακούς χώρους και να φάνε παραδοσιακά εδέσματα. Τέτοιες πρωτοβουλίες είναι σημαντικές για την ενίσχυση και την προώθηση.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17Δεν ξέρω αν και κατά πόσο επηρεάζει για να είμαι ειλικρινής. Αλλά φαντάζομαι για να προσελκύει κάθε χρόνο όλο και περισσότερους επισκέπτες πάει να πει ότι τα θετικά είναι πιο πολλά από τα αρνητικά .

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΑΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18 Η πολυπολιτισμικότητα είναι κάτι όμορφο και συνάμα αποδεκτό από τους περισσότερους . Ο κάθε ένας μπορεί να είναι διαφορετικός από τον άλλον, αλλά δεν σημαίνει κάτι αυτό έτσι δεν είναι; Οι δεκτές των υπηρεσιών θεωρώ πως εκτιμούν ότι θα βρουν άτομα από διαφορετικές χώρες για παράδειγμα να εργάζονται στο νησί. Και συγκεκριμένα στο νησί της Κω έχουν ενσωματωθεί αρκετοί ξένοι λαοί, Άγγλοι, Αλβανοί, Ρουμάνοι, που μένουν μόνιμα πλέον στο νησί.

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ,

ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΑΣ19 Το να υπάρχουν διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες σημαίνει αυτόματα ότι ενδεχομένως να υπάρχουν και διαφορετικές ιδεολογίες. Σίγουρα χρειάζεται συζήτηση σε κάθε διένεξη ή τσακωμό και κυρίως σεβασμό απέναντι στα πιστεύω του άλλου, αρκεί φυσικά να μην προκαλούν ή προσβάλουν ηθικά και σωματικά. Είναι λεπτή η γραμμή σε τέτοιες καταστάσεις και θέλει ήρεμους και διακριτικούς χειρισμούς.

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ?ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20 Η πρόοδος αφορά μόνο τα ξενοδοχεία και τις επιχειρήσεις θεωρώ. Ανοίγουν συνεχώς καινούρια καταλύματα και καταστήματα, τα οποία είναι και αρκετά κερδοφόρα. Σαν τόπος όμως, δεν δίνει επάρκεια και ευκαιρίες ανέλιξης και εκπαίδευσης. Δεν υπάρχει για παράδειγμα μια πανεπιστημιακή σχολή, που να ασχολείται με τα τουριστικά και να δίνει επαρκείς γνώσεις και πιστοποιήσεις.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

ΑΣ21Θέλω να είμαι αισιόδοξη και να πω πως όλα θα πηγαίνουν προς το καλύτερο. Είναι πολύ θετικό το γεγονός που έμαθα πρόσφατα, ότι υπάρχουν άτομα και ομάδες που τρέχουν για το καλό του τόπου μας.

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Δημόσιος Υπάλληλος /Καθηγήτρια)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ,ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

ΑΣ1: Κατάγομαι από το νησί της Κω.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2: Μένω στο νησί για τρεις μήνες το καλοκαίρι, ενώ το χειμώνα ζω και εργάζομαι στην Αθήνα.

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ; ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3: Είμαι καθηγήτρια, επομένως τώρα δεν έχω κάποια άμεση σχέση με τον κλάδο του τουρισμού αλλά γνωρίζω άτομα από το οικογενειακό μου περιβάλλον που εργάζονται στον κλάδο του τουρισμού και έχει τύχει στο παρελθόν να εργαστώ περιστασιακά και εγώ.

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4: Η μητέρα μου διατηρεί ενοικιαζόμενα δωμάτια στο νησί εδώ και πολλά χρόνια, τα οποία λειτουργούν μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες και γεμίζουν κυρίως από τουρίστες.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑΙΣ ΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5: Ναι, ο τουρισμός έχει επηρεάσει σίγουρα τις τοπικές παραδόσεις και τα έθιμα του τόπου μας. Από τη μία, συμβάλλει στη διατήρηση και την προώθηση των παραδόσεων, καθώς οι επισκέπτες αναζητούν αυθεντικές πολιτισμικές εμπειρίες. Από την άλλη, μπορεί να οδηγήσει στην εμπορευματοποίηση και την αλλοίωση ορισμένων παραδόσεων, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι τουριστικές ανάγκες. Θεωρώ ότι αυτή η συνεχώς εξελισσόμενη δυναμική μεταξύ αυθεντικότητας και προσαρμογής είναι αναπόφευκτη και θεμιτή όσο διατηρείται σε ισορροπία.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6: Ο εποχιακός χαρακτήρας του τουρισμού έχει σημαντική επίδραση στην τοπική οικονομία της κοινότητας μας. Από τη μία πλευρά, δημιουργεί ευκαιρίες εργασίας και αύξηση εσόδων κατά την υψηλή τουριστική περίοδο. Ωστόσο, αυτή η εποχικότητα μπορεί να οδηγήσει σε οικονομική αστάθεια, με τις τοπικές επιχειρήσεις να αντιμετωπίζουν προκλήσεις κατά την offseason. Επιπλέον, η εξάρτηση από τον τουρισμό μπορεί να περιορίσει την ανάπτυξη άλλων τομέων της οικονομίας, καθιστώντας την κοινότητα ευάλωτη σε οικονομικές κρίσεις ή αλλαγές στις τουριστικές προτιμήσεις.

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7: Τα οφέλη του τουρισμού για την κοινότητα μας είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας, η αύξηση των εσόδων για τις τοπικές επιχειρήσεις, η βελτίωση των υποδομών, όπως δρόμοι, συγκοινωνίες και υπηρεσίες. Οι αρνητικές συνέπειες είναι σίγουρα η οικονομική αστάθεια λόγω της εποχικότητας, με πολλές επιχειρήσεις να κλείνουν εκτός τουριστικής περιόδου, η υπερβολική ανάπτυξη και πίεση στο φυσικό

περιβάλλον, όπως η ρύπανση και η φθορά των φυσικών πόρων και η αύξηση του κόστους ζωής.

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8: Η Κως διαθέτει πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό πλούτο, οπότε η εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών είναι κρίσιμη για τη διατήρηση αυτού του πλούτου. Πολλές όμως είναι οι περιοχές που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προκλήσεις, όπως η υπερβολική δόμηση και η μη βιώσιμη διαχείριση των πόρων. Θεωρώ πως είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει αυξημένη εκπαίδευση των επιχειρηματιών και των επισκεπτών σχετικά με βιώσιμες πρακτικές και τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος.

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

ΑΣ9: Θεωρώ ότι η τουριστική φιλοξενία έχει αλλάξει αρκετά τα τελευταία χρόνια στο νησί, διότι υπάρχει μεγάλη βελτίωση στις υποδομές. Α, συγγνώμη αυτό πήγαινε για την αλλαγή των υποδομών .Τα τελευταία χρόνια όντως σε αυτό το κομμάτι υπάρχουν θετικές εξελίξεις γενικότερα στο νησί και ειδικότερα στον τουριστικό κλάδο. Το κομμάτι της φιλοξενίας τώρα τι να σας πω, κάποιες φορές δίνεται η εντύπωση ότι παλιότερα ήταν πιο αντιπροσωπευτικό της ελληνικής ιδεολογίας , άλλες πάλι, η εξέλιξη των μέσων επικοινωνίας και του ίντερνετ και γενικά της ψηφιοποίησης , ευνοούν το αίσθημα της φιλοξενίας και διατηρούν τους δεσμούς που δημιουργούνται ανάμεσα σε ντόπιους και επισκέπτες.

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10:Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ .ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ,Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10: Πιστεύω ότι η Κως συνδυάζει την πλούσια ιστορία και τις φυσικές ομορφιές με την νυχτερινή ζωή, την γαστρονομία και τις ποικίλες δραστηριότητες. Επομένως, αυτή η ποικιλία είναι σίγουρα ελκυστική για διαφορετικά κοινά.

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11: Θα είμαι λακωνική. Υπάρχει σίγουρα αλληλεπίδραση που προάγει την πολιτιστική ανταλλαγή, επιτρέποντας στους επισκέπτες να γνωρίσουν την τοπική κουλτούρα. Αυτή την κατά κάποιον τρόπο τακτική διατηρώ και εγώ στον τρόπο σκέψης μου και αλληλεπίδρασης, τόσο με τους ντόπιους όσο και με τους ξένους. Είναι σαν μια κοινή άτυπη συμφωνία όλων.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

ΑΣ12: Οι ντόπιοι συχνά προσπαθούν να κάνουν τους επισκέπτες να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι, προσφέροντας ζεστή υποδοχή και φιλική διάθεση. Ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση μοιράζοντας ιστορίες, παραδόσεις και τοπικές συνήθειες. Επίσης, προωθούν τα τοπικά προϊόντα και υπηρεσίες. Οι τουρίστες επίσης είναι φιλικοί και πρόθυμοι να δοκιμάσουν διάφορες εμπειρίες. Προτιμούν να στηρίζουν τοπικές επιχειρήσεις και να ενισχύουν την τοπική οικονομία.

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13: Θεωρώ πως η εμπορευματοποίηση τουριστικών χώρων και υπηρεσιών έχει και θετικές και αρνητικές συνέπειες. Από τη μία, ο τουρισμός συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και την δημιουργία θέσεων εργασίας, αλλά από την άλλη η υπερβολική τουριστική ανάπτυξη μπορεί να βλάψει τα φυσικά τοπία και να αλλοιώσει την τοπική κουλτούρα.

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14: Πιστεύω πως οι τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών δεν αντικατοπτρίζουν την ποιότητα τους και αποθαρρύνουν τους τουρίστες. Ωφελούν σίγουρα τους επιχειρηματίες, αλλά προκαλούν κοινωνικές ανισότητες και επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των κατοίκων.

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ; ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15: Ναι έχω συμμετάσχει και μπορώ να πω πως αυτού του είδους οι εκδηλώσεις προάγουν την τοπική κουλτούρα κι ενισχύουν και τη συμμετοχή των κατοίκων. Συνήθως υπάρχει χρηματικό αντίτιμο αλλά είναι προσιτό.

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16: Αυτό που θα πρότεινα εγώ είναι σίγουρα ο οικοτουρισμός, δηλαδή η ανάπτυξη εναλλακτικών τουριστικών μορφών, όπως πεζοπορίες και περηγήσεις στη φύση, εστιάζοντας στην προστασία του περιβάλλοντος και στην τοπική βιοποικιλότητα. Επίσης θα ήταν σίγουρα πολύ ενδιαφέρον να δημιουργηθούν προγράμματα που συνδυάζουν πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως μαθήματα παραδοσιακής κουζίνας, εργαστήρια τέχνης, προάγοντας και τη συμμετοχή των επισκεπτών φυσικά.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17: Εγώ θεωρώ ότι αυτή η πολυμορφία επηρεάζει θετικά την εικόνα του νησιού. Άλλωστε, η ποικιλία στο πολιτιστικό και τουριστικό προφίλ της Κω προσελκύει επισκέπτες από όλο τον κόσμο, ενισχύοντας τη φήμη του ως κοσμοπολίτικο προορισμό.

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18: Θεωρώ ότι αφενός η πολυπολιτισμικότητα ευνοεί πολύ όσον αφορά την γαστρονομία γιατί η κουζίνα εμπλουτίζεται με στοιχεία από άλλες κουζίνες και αφετέρου όσον αφορά τις εκδηλώσεις και την κοινωνική αλληλεπίδραση γιατί έτσι ενισχύεται η αλληλοκατανόηση και η συνεργασία. Όμως, υπάρχουν και προκλήσεις, καθώς δεν είναι λίγες οι φορές που δημιουργούνται κοινωνικές εντάσεις.

Σ19: ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΙΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΑΣ19: Η διαχείριση σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτεί προσεκτική προσέγγιση. Αρχικά το προσωπικό πρέπει να εκπαιδεύεται σε θέματα πολιτισμικής ευαισθησίας και επικοινωνίας. Πρέπει να προωθείται ένα κλίμα σεβασμού και αποδοχής μεταξύ προσωπικού και επισκεπτών και να διευκολύνεται η ανοικτή επικοινωνία για την επίλυση τυχόν συγκρούσεων. Σε αυτό μπορεί να βοηθήσει ο μηχανισμός αναφοράς και feedback.

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ? ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20: Πιστεύω πως θα έβαζα θετικό πρόσημο, διότι το νησί έχει βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό τις υποδομές του, έχει επεκτείνει τις τουριστικές δραστηριότητες και προβάλλεται αρκετά μέσω ψηφιακών καμπανιών. Βέβαια, είμαι της άποψης ότι στο κομμάτι της εκπαίδευσης υπάρχει ακόμα δρόμος. Σε γενικές γραμμές, όμως, οι εξελίξεις δείχνουν ότι η Κω είναι σε πορεία ανάπτυξης προσαρμόζοντας τις τουριστικές της στρατηγικές στις σύγχρονες ανάγκες και προτιμήσεις των επισκεπτών.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

ΑΣ21: Ο τουρισμός στην Κω έχει πολλές προοπτικές, δεδομένων των φυσικών ομορφιών και της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού. Θεωρώ ότι είναι θεμιτό, όμως, να δοθεί βάση στη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία ελαχιστοποιεί τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Επιπρόσθετα, πρέπει να ενισχυθούν οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως ανέφερα και σε προηγούμενη ερώτησή σας.

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφύλ ΑΣ: Hotel Assistant Manager)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);;

ΑΣ1Ήρθα πριν αρκετά χρόνια καθαρά για εργασία σεζόν, αλλά τελικά ``ξώμεινα`` εδώ.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2 Μένω εδώ τα τελευταία 11 χρόνια αλλά συνεχόμενα μόνο σεζόν, από Μάρτιο μέχρι αρχές Νοεμβρίου .

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ?

ΑΣ3 Είμαι ξενοδοχοϋπάλληλος, πάνω σε αυτόν τον τομέα είναι όλες οι σπουδές μου και αυτή ήταν η αρχική μου επιλογή ,γιατί και οι γονείς μου είχαν προβλέψει τότε ότι τα νησιά θα αναπτυχθούν και θα προσφέρουν πάντα χρηματικούς πόρους

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4Ναι και οι γονείς μου ερχόντουσαν ως νέοι για σεζόν στο ίδιο νησί αλλά είχαν πάει και σε άλλα.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5 Λοιπόν, μπορεί να εργάζομαι χρόνια σε αυτόν τον τομέα και να τον αγαπώ , αλλά εξίσου αγαπώ και αυτόν τον τόπο , οπότε θα σου μιλήσω με βαθύτατη

ειλικρίνεια. Φυσικά και έχει κακές επιρροές ως προς την πολιτισμική αναφορά, τα ήθη και τα έθιμα. Ή μάλλον για να το θέσω αλλιώς. Δεν είναι ότι οι επιρροές είναι πάντοτε κακές, αλλά πλέον κάπου περδεύονται με τις ξενόφερτες.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6 Από αυτό ζει το νησί. Το καλοκαίρι εδώ γίνεται ένας άλλος κόσμος. Όλοι μοιάζουν να διασκεδάζουν κι ας δουλεύουν πολλές ώρες, το νησί σφύζει από ζωή και το χρήμα κινείται.. Το χειμώνα κάπως σταματάει ο χρόνος ή τουλάχιστον κάπως όλα επιβραδύνονται.

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7 Στα οφέλη βάζω την χαμηλή ανεργία, όχι μόνο για τους ντόπιους, καθώς πλέον έχουμε φτάσει το περισσότερο εργατικό δυναμικό να έρχεται από όλα τα μέρη της Ελλάδος και όχι μόνο. Στα αρνητικά, όπως είπαμε, λίγο την αλλοτρίωση μεταφορικά των εθίμων αλλά και κυριολεκτικά του νησιού. Το καλοκαίρι για να διανύσεις μία απόσταση δέκα λεπτών μπορεί να κάνεις και κάνα μισάωρο από την κίνηση των αυτοκινήτων, ε μετά έχει διάφορες υλικές ζημιές, σκουπίδια, τέτοια..

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8 Ααα τώρα είναι της μόδας η βιωσιμότητα! Και καλά κάνει ! έτσι πρέπει γιατί τα έχει ισοπεδώσει όλα ο άνθρωπος. Κ συνειδητοποιεί ότι για να μην χάσει εντελώς τα πεπραγμένα θα πρέπει να δράσει και αναλόγως και γι' αυτό αρχίζουν όλοι να ασχολούνται με την βιωσιμότητα, η οποία είναι και καλό διαφημιστικό τρικ, και θεωρώ το κράτος έχει επίσης ευθύνη να βοηθήσει στην υλοποίηση αυτών των πρακτικών βιωσιμότητας.

Σ9: ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

ΑΣ9 Αυτό που αισθάνομαι εγώ είναι ότι δεν έχει χαθεί αλλά όταν σκέφτομαι πλέον τον όρο φιλοξενία κάτι με στενοχωρεί. Δεν είναι όπως ήτανε, όχι δεν είναι. Τώρα λίγο πολύ όλοι φοράμε ένα προσωπίο. Όταν είχα πρωτοέρθει, και για διακοπές ακόμα, θυμάμαι ήταν λες και οι ντόπιοι το είχαν σκοπό ζωής να σε κάνουν να περάσεις όμορφα και να σε εντάξουν ακόμα και στο οικογενειακό τους περιβάλλον. Ήταν πιο αυθόρμητο όλο!

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10: Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ

ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΙΣΟΥ
ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΊΣΩΣ
ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10 Δεν ξέρω, ίσως επειδή εργάζομαι και σε αυτόν τον τομέα , μου δίνεται η
εντύπωση ότι, επί το πλείστον το νησί έχει γίνει προορισμός αναψυχής και
πολυτέλειας .

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11 Εγώ προσωπικά μόνο αγάπη έχω πάρει όσα χρόνια είμαι εδώ και έχω κάνει
πολλούς αληθινούς φίλους . Και με τους επισκέπτες ακόμα, έχω και με αυτούς κάθε
χρόνο ωραίες αναμνήσεις. Ίσως ευθύνεται και το ότι έζησα και λίγα χρόνια του
υγιούς τουρισμού και πρόλαβα να οικειοποιηθώ από τους ντόπιους αυτό το αίσθημα
την φιλοξενίας.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ
ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

ΑΣ12 Όπως είπαμε και πριν, το αίσθημα της φιλοξενίας υπάρχει, αλλά πλέον
ορίζεται από το χρήμα περισσότερο. Πόσο μεγάλο είναι το πορτοφόλι.. Ειδικά αν
πρόκειται για επισκέπτες που κάθονται για λίγο διάστημα , τους ξεπετάνε κιόλας
παμπαμ για να μην χάνουν ούτε ευρώ! Από την άλλη πάλι και οι επισκέπτες,
ακόμα και της μιας ημέρας να είναι , έχουν παραγίνει απαιτητικοί, και κάποιες φορές
σε επίπεδο προσβλητικό.

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13 Ε στην ουσία πάλι το πορτοφόλι κάνει κουμάντο. Όλα πάνω στο νησί πρέπει να
είναι εκμεταλλεύσιμα και να αποφέρουν χρήμα για να βγαίνει καλύτερα και ο
χειμώνας, που θεωρείται νεκρή περίοδος . Δεν ξέρω εάν με βρίσκει σύμφωνο αυτό,
αλλά τους καταλαβαίνω κιόλας!

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14 Είναι ακριβά, ότι είναι είναι! Αλλά θεωρώ ότι όποιος έχει ταξιδέψει και σε
άλλα μέρη και στο εξωτερικό, συγκριτικά είμαστε καλά ακόμα !

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ
ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15 Έχει πολλά πανηγύρια ! Πάω σε όλα είναι η αλήθεια...(γέλια)Εκεί βλέπεις
μαζεμένο τον πολιτισμό και την φιλοξενία, χορούς παραδοσιακούς, φαγητό ντόπιο,

ευχάριστη διάθεση, σε συνδυασμό βέβαια με κάποιο χρηματικό αντίτιμο. Όχι όμως υποχρεωτικό!

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16 Λοιπόν αυτό είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο για το ποιες ιδέες θα βοηθούσαν το νησί. Και εγώ, ενώ το ψωμί μου εξαρτάται καθαρά από αυτόν τον τομέα, είμαι της άποψης ότι δεν πρέπει να πληθαίνουν κάθε χρόνο τα καταλύματα. Το νησί κατά περιόδους της σεζόν μοιάζει να βουλιάζει, από κόσμο, αυτοκίνητα και κατ' επέκταση ατυχήματα, υπηρεσίες, ρυθμούς. Αν καταλαβαίνεις τι θέλω να πω.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17 Ο προσδιορισμός "κοσμοπολίτικος" συνήθως αναφέρεται για καλό σκοπό, αλλά εγώ θα σου εκφέρω και μία διαφορετική άποψη. Δεν είναι πάντα καλό να υπάρχει πολυπολιτισμικότητα. Ειδικά όταν κάποιες από τις υποτιθέμενα πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες δεν προσφέρουν αυτά που υπόσχονται. Και δεν μπορούν να προσφέρουν αυτά που υπόσχονται γιατί πιστεύω ότι στο όνομα της πολυπολιτισμικότητας επενδύουν σε χαμηλότερου επιπέδου εργατικού δυναμικού και ποιότητας υπηρεσιών, και έτσι κάπως αρχίζει και φθείρεται και η εικόνα του νησιού, και παρακαλώ ας μην παρεξηγηθώ. Έχω δει πολλά...

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ, ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18 Μέσα στα ξενοδοχεία έχουμε να αντιμετωπίσουμε πολλές προκλήσεις λόγω της διαφορετικότητας. Τα τελευταία χρόνια προτιμώνται φθηνά εργατικά χέρια και επί το πλείστον αυτά δεν είναι ντόπιοι, μπορεί ούτε καν Έλληνες.. Αυτό, και από συζητήσεις που κάνω με επισκέπτες, δεν τους αρέσει. Θα προτιμούσαν να εξυπηρετούνται από ντόπιους και να συνάδουν επικοινωνιακές σχέσεις μαζί τους για να νιώθουν ότι έχουν γνωρίσει καλύτερα και έχουν πάρει κομμάτια από τον τόπο που έχουν επισκεφτεί. Από την άλλη και οι ντόπιοι επενδύουν πλέον περισσότερο στην εκπαίδευσή τους οπότε και οι απαιτήσεις τους στον εργασιακό τομέα αλλάζουν. Πιστεύω ούτε στους ίδιους αρέσει αυτή η εισροή ξενόφερτων, και δεν θίγω μόνο τους πρόσφυγες, έχω γνωρίσει εξάισια παιδιά και "επαγγελματίες". Εννοώ γενικά. Έρχονται ας πούμε και από βαλκανικές χώρες για εργασία εδώ, ή και από όλη την Ελλάδα, και οι επιχειρήσεις προτιμούν αυτούς, είτε για εργασία είτε για ενοικιάσεις σπιτιών γιατί αυτοί βολεύονται και με λιγότερα που λέει ο λόγος.

Σ19: ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ,

ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΑΣ19 Πρέπει πάντα να υπάρχουν πολιτισμένες συζητήσεις, σεβασμός , αλλά και εξ αρχής γνωστοποιημένα όρια και κυρώσεις.

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ?ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20 Το κομμάτι της εκπαίδευσης γίνονται προσπάθειες τα τελευταία 5 χρόνια να εδραιωθεί και '' από μέσα ''.. Θέλω να πω ότι πολλά ξενοδοχεία και επιχειρήσεις παίρνουν πρωτοβουλίες να διαθέσουν στο προσωπικό τους εξειδικευμένα σεμινάρια. Το κομμάτι της ανάπτυξης , ναι οκ είναι ταχύτατο, χωρίς αυτό να είναι απαραίτητα καλό. Από εκεί και πέρα, το κομμάτι της προόδου . Δεν ξέρω εάν πάμε μπροστά ή αν τελικά θα έπρεπε να πάμε και λιγάκι προς τα πίσω για να διατηρήσουμε οτιδήποτε πρέπει να διατηρηθεί.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

ΑΣ21 Εδώ πρέπει όλοι οι κλάδοι να καθίσουν στο τραπέζι, να προτείνουν και να αντιπροτείνουν. Να ακουστούν απόψεις ,τόσο από την μεριά των επιχειρηματιών, του εργατικού δυναμικού, τόσο και από την μεριά των ντόπιων αλλά και των επισκεπτών. Να γίνει το καλύτερο γι' αυτόν τον τόπο και τους ανθρώπους του.. Που αυτό θα σημαίνει και το καλό γενικότερα!

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Παιδαγωγός/Ιδιωτική Υπάλληλος)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);

ΑΣ1: Κατάγομαι κατά το ήμισυ από το νησί της Κω. Η καταγωγή της μητέρας μου είναι από τον Έβρο όμως η καταγωγή του μπαμπά είναι εδώ από το νησί

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2: Το μεγαλύτερο μέρος της ζωής μου βρισκόμουν στο νησί! Υπήρξε μόνο ένα διάστημα 4αρων χρόνων όπου απουσίαζα λόγω σπουδών.

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ; ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3: Δουλεύω αρκετά χρόνια στον κλάδο του τουρισμού. Κυρίως στον χώρο των αεροπορολογίων του αεροδρομίου(DUTYFREE), όμως έχω περάσει για ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα και από ξενοδοχείο. Δεν αποτέλεσε πρώτη επιλογή, ωστόσο το οικονομικό κομμάτι ήταν αυτό που με κράτησε στον κλάδο.

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4: Τα τελευταία χρόνια ξεκίνησε να ασχολείται και άλλο ένα μέλος της οικογένειάς μου με τον τουρισμό.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5: Η αλήθεια είναι πως η Κως εδώ και αρκετές δεκαετίες αλληλοεπιδρά με διάφορους πολιτισμούς λόγω τουρισμού. Δεν με επηρεάζει αρνητικά. Ίσα ίσα πιστεύω ότι είναι ένα πάρα πολύ ενδιαφέρον κομμάτι. Βλέπεις πως ζει και συμπεριφέρεται κόσμος από διάφορα μέρη της γης. Αυτό σε βοηθάει να κρίνεις πολλά πράγματα και κυρίως να απεγκλωβίζεσαι από τον μικρόκοσμο του νησιού. Δεν νομίζω πως οι παραδόσεις μας έχουν επηρεαστεί με αρνητικό τρόπο. Ίσα ίσα κάθε χρόνο θεωρώ πως όλο και περισσότεροι νέοι συμμετέχουν σε αυτές.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6: Η αλήθεια είναι πως το να δουλεύει κάποιος μόνο 6 μήνες τον χρόνο διαταράσσει την ισορροπία της ζωής του , ενώ πιστεύω πως κάνει το νησί να βυθίζεται σε " σκοτάδι" την περίοδο του χειμώνα. Για αυτό και εγώ θεωρώ πως η ενασχόληση μου με τον τουρισμό θα έχει ημερομηνία λήξης.

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7: Σίγουρα οι εργαζόμενοι μπορούν να βρουν έναν αρκετά καλό μισθό, όμως σε μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού διακρίνω έντονα συναισθήματα θυμού και νεύρων κατά την διάρκεια του καλοκαιριού. Συνεπώς η ψυχολογία της κοινότητας τους καλοκαιρινούς μήνες δεν είναι σε καλή κατάσταση. Παρόλο που το κλίμα του καλοκαιριού, ο ήλιος, η θάλασσα , ευνοούν την ευδιαθεσία, παρατηρώ ότι οι περισσότεροι είμαστε κάπως προβληματισμένοι και μας απασχολεί η περίοδος του χειμώνα που ακολουθεί.

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8: Δεν νομίζω πως έχω αντιληφθεί στρατηγικές που μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα ατόμων κοινοτήτων και βιομηχανιών στο νησί. Ίσα ίσα πιστεύω ότι συνεχώς οι πόροι του νησιού εξαντλούνται χρόνο με τον χρόνο μέσα από τα συνεχώς καινούργια ξενοδοχεία που δημιουργούνται.

Σ9: ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ9: Ο τουρισμός θεωρώ πως γίνεται συνεχώς λιγότερο ποιοτικός. Ίσως αυτό άρχισε να συμβαίνει όταν ενεπλάκησαν τα ταξιδιωτικά πρακτορεία. Πολύ φθηνές τιμές, αρκετά περισσότερος κόσμος. Και η ποιότητα του κόσμου συνεχώς αλλάζει προς το χειρότερο. Έτσι και η ιδιότητα της φιλοξενίας φαίνεται να παίρνει απλά μία λειτουργική μορφή, ίσως και προσποιητή.

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10: Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟΑΝΑΨΥΧΗΣ. ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ, Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10: Γενικότερα ναι θεωρώ ότι η Κως μπορεί να συνδυάσει πολλά διαφορετικά στυλ. Ίσως βέβαια δεν μπορεί να συγκριθεί με πιο γραφικά νησιά όπως η Πάρος ή η Μύκονος. Αυτό όμως δεν την κάνει λιγότερο ενδιαφέρον κατά την δική μου άποψη.

Σ11: ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11: Η σχέση μου με τους επισκέπτες είναι λιγάκι περίεργη θα πω. Γενικότερα παρατηρώ ανθρώπους, είτε ντόπιους, είτε επισκέπτες, οι οποίοι δεν σέβονται. Δεν σέβονται ούτε τον κόσμο, ούτε την χώρα και πιστεύουν ότι είναι ελεύθεροι να κάνουν και να εκμεταλλεύονται τα πάντα. Βέβαια, υπάρχουν εξαιρέσεις που σε κάνουν να μαλακώνεις σαν άνθρωπος. Είναι αυτή η ενδιαφέρουσα πλευρά του διαφορετικού που λέγαμε σε προηγούμενη ερώτηση.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ (ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;!

ΑΣ12: Οι Έλληνες γενικότερα έχουν στο αίμα τους την φιλοξενία. Είτε πρόκειται για δικούς τους ανθρώπους είτε για ξένους. Ωστόσο, κάποιοι ακολουθούν το μοτίβο "ο

πελάτης έχει πάντα δίκιο". Αυτό θεωρώ ότι ενισχύει την πεποίθηση " Είμαι στην Ελλάδα, άρα μπορώ να κάνω ό,τι θέλω". Αντίστροφα, οι εργαζόμενοι πολλές φορές ανέχονται συμπεριφορές που δεν είναι επιτρεπτές επειδή οι εργοδότες θέλουν τους πελάτες ευχαριστημένους.

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13: Χάνουν την μοναδικότητα τους και γίνονται άλλος ένας ίδιος προορισμός. Όσο για τις υπηρεσίες, είναι καθαρά θέμα κέρδους κατά την γνώμη μου.

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14: Σε γενικές γραμμές πιστεύω ότι είναι στα ίδια επίπεδα με την υπόλοιπη χώρα. Δεν είναι για παράδειγμα οι τιμές τόσο εξευτελιστικές όπως στην Μύκονο για παράδειγμα. Σίγουρα σε μια μεγαλύτερη πόλη όπως η Αθήνα μπορείς να βρεις πιο φθηνές τιμές σε αγαθά και υπηρεσίες αλλά θεωρώ πως είναι λόγω πληθυσμού και δεν επηρεάζει ο τουρισμός σε αυτό.

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15: Όχι , θεωρώ τις περισσότερες φορές δεν υπάρχει χρηματικό αντίτιμο. Ωστόσο, είμαι ικανοποιημένη με τα πολιτιστικά του νησιού. Βέβαια , συμβαίνουν μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες, διότι όπως είπαμε το νησί τον χειμώνα διανύει νεκρή περίοδο. Έχω συμμετάσχει σε συναυλίες με την φιλαρμονική του νησιού και μου άρεσε πολύ η εμπειρία.

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16: Ίσως μια ωραία ιδέα, που μου ήρθε τώρα πρόχειρα στο μυαλό, θα ήταν να αλλάξουν οι πρώτες ύλες στους πρωινούς μπουφές των ξενοδοχείων. Όλοι τρώνε πρωινό , είναι γεύμα που δεν παραβλέπουν. Εάν συναντούσαν τα τοπικά προϊόντα εκεί, στο πρώτο γεύμα, θα ήταν μια ωραία προώθηση των τοπικών αγαθών.

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17: Εν έτη 2024 πιστεύω ότι κάθε άλλο παρά αφύσικο θα έπρεπε να φαίνεται σε κάποιον το γεγονός ότι το νησί παρουσιάζει πολυμορφία. Πρόκειται για ένα νησί στο οποίο ζουν πλέον μόνιμα άνθρωποι από το εξωτερικό, στο οποίο υπάρχει ενεργή

κοινότητα Ελλήνων μουσουλμάνων αλλά και πάρα πολλοί συντοπίτες μας οι οποίοι είναι μισοί Κώοι και μισοί από άλλα μέρη. Όσο για το οικονομικό κομμάτι και την κοινωνική θέση, θα ξανά αναφέρω το έτος στο οποίο ζούμε και αυτό πιστεύω είναι αρκετό εάν κάποιος κάνει σύνδεση των γεγονότων. Νομίζω λοιπόν πως ποτέ δεν με απασχόλησε η εν λόγω ερώτηση. Άλλωστε η εικόνα της " Μυκόνου" του 2000 έχει νομίζω εκλείψει για τα καλά .

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18: Θεωρώ δεν είναι κάτι στο οποίο αξίζει να δώσει κανείς σημασία. Ίσως κάποιοι περιμένουν να δουν μόνο Έλληνες εδώ ,αλλά αυτό πιστεύω προκύπτει μόνο και μόνο επειδή δεν διαβάζουν ούτε γενικά πιστεύω ότι έχουν την οποιαδήποτε ιδέα για τα μέρη που επισκέπτονται.

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

Σ19: Όπως θα αντιμετώπιζε οποιαδήποτε σύγκρουση μεταξύ ανθρώπων του ίδιου φύλου και εθνικότητας. Δεν θεωρώ ότι θα έπρεπε να αλλάξει κάτι εάν κάποιος έρχεται από το Πακιστάν, όπως και το ίδιο ισχύει και για το αν κάποιος υπάλληλος είναι γυναίκα, αν καταλαβαίνεις τι θέλω να πω...πρέπει να υπάρχει διαφάνεια!

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ?ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20: Δεν είμαι σίγουρη γενικά για το πώς θα έπρεπε να απαντήσω στην συγκεκριμένη ερώτηση. Έχω δει προοδευτικά βήματα να γίνονται σε κάποιες περιπτώσεις , ωστόσο η τελική εντύπωση που μου δίνεται είναι ότι παλιότερα ήταν όλα αλλιώς ... πιο αθώα, πιο εντυπωσιακά ,αλλά συνάμα πιο απλά και συμβατά.

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

Ανησυχώ γενικά για την εξέλιξη του τόπου μου και ειδικά για το κομμάτι του τουρισμού. Ήδη το σύστημα ύδρευσης δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον όγκο των καταλυμάτων αλλά ούτε και στις ανάγκες των πολιτών. Θα επιθυμούσα λοιπόν να υπάρξει περισσότερη σκέψη και μέριμνα για το τι ακριβώς γίνεται με τις άδειες οικοδόμησης , με τα γραφειοκρατικά ζητήματα, με την υπερεκμετάλλευση και άλλα τόσα...Να μην θυσιάζεται σε καμία περίπτωση η ποιότητα ζωής των κατοίκων στο όνομα της ανάπτυξης του τόπου !

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Ιδιωτική Υπάλληλος/ Ιδιοκτήτρια καφέ)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);

ΑΣ1Από εδώ είναι η καταγωγή μου και των δικών μου, εδώ μεγάλωσα, έχω την οικογένεια και τους φίλους .

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2Συνεχόμενη διαμονή , με ένα διάστημα αποχής 5 χρόνων λόγω σπουδών, που όμως όλα τα καλοκαίρια επέστρεφα για δουλειά.

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3Δουλεύω στον κλάδο του τουρισμού τα τελευταία 9 χρόνια ,στην αρχή ως σερβιτόρα σε ξενοδοχείο και πλέον διατηρώ δική μου επιχείρηση καφέ σνακ μπαρ δίπλα στο αεροδρόμιο, από το οποίο περνάνε και πολλοί τουρίστες .

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4 Όλα τα μέλη ης οικογένειας μου εργάζονται στον κλάδο του τουρισμού. Ο πατέρας μου είναι διακεκριμένος σεφ σε μεγάλα ξενοδοχεία και μαζί στις κουζίνες τον ακολουθεί ο αδερφός μου σαν ανερχόμενος σεφ και η μητέρα μου σε πόστο μπουφέ.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5 Θεωρώ ότι ο τουρισμός έχει επηρεάσει τις τοπικές παραδόσεις, αλλά προς το καλύτερο. Ξέρω, αρκετοί θεωρούν ότι έχουν διαβρωθεί.. και ισχύει σε κάποιες περιπτώσεις. Αλλά υπάρχει και η πλευρά που αναδεικνύει στον υπέρτατο βαθμό τις πολιτισμικές μας παραδόσεις που έχουν περάσει από γενιά σε γενιά. Δηλαδή , οι ντόπιοι δημιουργούμε το καλοκαίρι αρκετές εκδηλώσεις που προσελκύουν τους επισκέπτες και έτσι εκείνοι μαθαίνουν για τον τόπο που έχουν επισκεφτεί και ταυτόχρονα και τα δικά μας παιδιά αναβιώνουν τα ήθη και έθιμα που δεν πρέπει να ξεχαστούν.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6 Θεωρώ πως στην Κω οι ντόπιοι χωρίς τον τουρισμό δεν θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις κι ας συσσωρεύει πλούτο μόνο κατά την καλοκαιρινή περίοδο κυρίως, γιατί καλώς ή κακώς γεννηθήκαμε σε ένα νησί , του οποίου οι ομορφιές, μας προσφέρουν άνεση και καλοζωία !

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7 Σε συνέχεια και τις προηγούμενης ερώτησης , ένα από τα καλά του τουρισμού στον τόπο μας είναι ότι τους καλοκαιρινούς μήνες όλο το νησί βουλιάζει από ζωή , όλα τα μαγαζιά είναι γεμάτα, κυλάει το χρήμα και υπάρχουν αμέτρητες επιλογές και δραστηριότητες και για εμάς και τα παιδιά μας . Το κυριότερο αρνητικό είναι ότι το χειμώνα όλη αυτή η εικόνα αλλάζει, τα περισσότερα ερημώνουν και οι επιλογές είναι ελάχιστες .

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8 Στο νησί μας υπάρχουν πάρα πολλά ξενοδοχεία. Υπάρχουν πολλά θετικά σε αυτό .. Καθώς προσελκύεται όλο και περισσότερος κόσμος. Αλλά τα τελευταία χρόνια, το κακό είναι ότι τα καταλύματα φροντίζουν να παρέχουν όλες τις πολυσιωπάροχες ανέσεις με αποτέλεσμα οι επισκέπτες να μην ενδιαφέρονται τόσο να ανακαλύψουν έξω τις ομορφιές του νησιού που τους φιλοξενεί.

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ;

ΑΣ9 Ε και από αυτά που θυμάμαι και από αυτά που έχω ακούσει, έχει αλλάξει πολύ. Παλιότερα υπήρχε λίγο απ' όλα που λένε , αλλά υπήρχε και πολύ διασκέδαση. Όλοι συμμετείχαν και γινόντουσαν ένα. Γι' αυτό φημιζόμασταν και για την φιλοξενία! Παλιότερα ερχόταν στο νησί πολλή νεολαία . Τώρα οι ντόπιοι φαίνεται να προτιμούν οικογένειες και ανθρώπους τρίτης ηλικίας , θεωρώντας τους πιο ποιοτικούς και ότι επιφέρουν περισσότερα κέρδη.

(Όπου Σ= Συνεντευκτής)

(Όπου ΑΣ= Αφηγητής Συνεντευξιαζόμενος)

(Προφίλ ΑΣ: Ιδιωτική Υπάλληλος/ Ψυχολόγος)

1.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Σ1 : ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ (ΚΑΤΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΑΣΙΑ, ΕΡΩΤΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, ΕΠΙΣΚΕΨΗ);

ΑΣ1 Έχω καταγωγή από Κω, αλλά για πολλά χρόνια δεν έμενα εδώ. Ο λόγος της μόνιμης διαμονής μου στο νησί ήταν ο άντρας μου.

Σ2:ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΔΙΑΜΕΝΕΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ Ή ΚΑΙ ΜΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΧΗΣ;

ΑΣ2 Μόνιμα και συνεχόμενα διαμένω τα τελευταία 10 χρόνια!

Σ3: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΝΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΑ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΉΤΑΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΣΑΣ ;

ΑΣ3 Εργάζομαι σεζόν στην εταιρεία του συζύγου μου , στις ενοικιάζεις οχημάτων. Εννοείται πως δεν ήταν η αρχική μου επιλογή, αλλά εδώ όλοι από επαγγέλματα συσχετιζόμενα με τον τουρισμό ζούμε!

Σ4: ΥΠΑΡΧΟΥΝ Ή ΥΠΗΡΞΑΝ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΣΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

ΑΣ4 Τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειάς μου μένουν στην Αθήνα και δεν απασχολούνται στον χώρο του τουρισμού.

Σ5: ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ; ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ; ΚΑΙ ΚΑΤΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΙΣΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ5 Μπορεί να μην αναβιώνονται όλα τα ήθη και έθιμα , αλλά αυτά που έχουν καθιερωθεί δεν νομίζω ότι τα έχει βλάψει ο τουρισμός , απλά μπορεί να έχουν αποκτήσει κάπως πιο τουριστικό χαρακτήρα για να είναι πιο προσιτές και οι πολιτισμικές παραδόσεις στους επισκέπτες . Η πολιτιστική ανταλλαγή που είναι επόμενο να συμβεί , το θεωρώ κάτι όμορφο και όχι απειλητικό , όπως νομίζουν άλλοι.

Σ6: ΠΩΣ ΕΠΕΝΕΡΓΕΙ, ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ Ο ΕΠΟΧΙΑΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ6 Αν και όπως το είπατε ``εποχιακός`` , ο τουρισμός είναι αυτός που κρατάει την τοπική οικονομία όλο τον χρόνο. Κ μπορεί το καλοκαίρι οι περισσότεροι από εμάς να μην προλαβαίνουμε να σηκώσουμε κεφάλι, αλλά το χειμώνα μας δίνεται όλος ο χρόνος για να αναθεωρήσουμε, να απολαύσουμε και να κάνουμε ό,τι χρειαστεί για να εξελιχθούμε.

Σ7: ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ7 Στα οφέλη, εκτός από την οικονομία, θα έλεγα και την πολιτιστική ανταλλαγή , γιατί κατά την άποψή μου είναι κάτι που βοηθάει και διευρύνει τους ορίζοντες της τοπικής κοινωνίας και άρα και τις εξελικτικές της προοπτικές. Στα αρνητικά θα έβαζα την πολύωρη και πολυήμερη εργασία! Σαν τα μυρμήγκια, δουλεύουμε 6 μήνες , για να ζήσουμε τους άλλους 6..(γέλια).

Σ8: ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΔΩ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ8 Ε αυτό το κομμάτι γενικά υστερεί. Οι πρακτικές βιωσιμότητας είναι μεγάλο ζήτημα! Θα ήθελα να δω χειροπιαστές αλλαγές και εξελίξεις. Το νησί αντιμετωπίζει σημαντικό πρόβλημα με την περιβαλλοντική λειτουργία, την συσσώρευση σκουπιδιών και την παραμέληση αρχαιολογικών χώρων.

Σ9:ΠΟΣΟ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 20-30 ΧΡΟΝΙΑ Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ Ο ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΗΣΙ;

ΑΣ9 Υπάρχουν μεγάλες αλλαγές σε αυτό το κομμάτι! Δυστυχώς έχουμε επικεντρωθεί στον μαζικό τουρισμό και το χρήμα, πράγμα που συνοδεύεται από πολλές επιπτώσεις στον χαρακτήρα του νησιού και των ανθρώπων του.

2. ΗΘΙΚΑ-ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σ10:Η ΚΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΗΣΙ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΡΡΟΗ ΕΚΑΤΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΙΚΙΛΛΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ,ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ. ΑΠΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ . ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΟΤΙ ΣΥΝΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΕΞΙΣΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΤΟ ΝΗΣΙ , Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΠΟΙΟ ΕΙΔΟΣ, ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ, ΕΝ ΤΕΛΕΙ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΥΣΤΕΡΕΙ Η ΝΑ ΥΠΟΒΙΒΑΖΕΤΑΙ;

ΑΣ10 Υπάρχουν βελτιώσεις στο νησί οι οποίες οφείλονται ακριβώς σε αυτός τον πλέον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα και τον πολυάριθμο όγκο επισκεπτών. Όλα δείχνουν να συνδυάζονται αρκετά αρμονικά και δεν μπορώ να πω ότι υποβιβάζεται κάποιο κομμάτι , αλλά σίγουρα αρκετά επιδέχονται βελτίωσης και προώθηση, όπως η ιστορική/ αρχαιολογική βιτρίνα του νησιού μας .

Σ11:ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ;

ΑΣ11 Σχετικά καλές θα τις περιέγραφα. Κατά καιρούς έχουν υπάρξει παρεξηγήσεις στο βωμό του χρήματος και της ανταγωνιστικής αγοράς αλλά τα περισσότερα ξεπερνιούνται και όλοι μαζί ευελπιστούμε για το καλό της τοπικής μας κοινότητας.

Σ12: ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ Ή ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ(ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ, ΜΟΝΟΗΜΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Κ.Α.) ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΟ;;;!

ΑΣ12 Η φιλοξενία των τουριστών με των επισκεπτών είναι τελείως διαφορετική . Δυστυχώς τείνουμε να προσέχουμε περισσότερο τους τουρίστες που πρόκειται να μείνουν περισσότερο καιρό γιατί αυτοί είναι και που θα αφήσουν περισσότερο χρήμα και που θα μας ξανά επισκεφθούν σίγουρα! Αντίστροφα οι τουρίστες που μένουν για μεγάλο διάστημα κατά βάθος ξέρουν ότι μπορούν να εκμεταλλευτούν καταστάσεις

και όπου τους παίρνει ζητάνε όλο και περισσότερα. Οι επισκέπτες, ενώ έχουν προοπτικές να γίνουν μακροχρόνιοι , πολλές φορές αντιμετωπίζονται ως, πως να το πω, ξεπέτα...! Αλλά και από την μεριά τους μην νομίζεις! Γιατί έχουν στο νου τους ότι είναι για λίγο διάστημα οπότε δεν τους ενδιαφέρει εάν θα κάνουν ζημιές, εάν θα μιλήσουν άσχημα και άλλα τέτοια ...

Σ13: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

ΑΣ13 Με βρίσκουν τελείως υπέρ τέτοιες απόψεις γιατί μικρά χρηματικά αντίτιμα μπορούν να συμβάλλουν στην καλή διατήρηση των χώρων και έτσι να επωφελούνται από το θέαμα και οι επισκέπτες. Ούτως ή άλλως και στο εξωτερικό παντού το ίδιο κάνουν!

Σ14: ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΔΩ;

ΑΣ14 Ε τα τελευταία χρόνια μετά τον covid όλα είναι κάπως τσιμπημένα και όλο και ανεβαίνουν. Αλλά και πάλι, σε σχέση με πολλά μέρη του εξωτερικού και πάλι καλά είμαστε!

Σ15: ΑΠΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΗΣ, ΕΙΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΗΣΙ ; ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ :ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΕΙ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Ή ΦΕΣΤΙΒΑΛ; ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ;

ΑΣ15 Ναι συμμετέχω σε κάποιες .. όπως φεστιβάλ με τοπικά προϊόντα, μίνι συναυλίες του δήμου, δεν έχει χρειαστεί τουλάχιστον σε αυτές να πληρώσω κάτι, τουλάχιστον όσον αφορά την είσοδο.

Σ16: ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΙΔΕΕΣ ΠΟΥ ΙΣΩΣ ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΝΟΟΤΡΟΠΙΩΝ;

ΑΣ16 Δεν μου έρχεται κάτι τώρα , αλλά σίγουρα οποιαδήποτε ιδέα ή σκέψη βελτίωσης και προώθησης θα συμπεριλαμβάνει πλέον ως μπούσουλα και την ικανοποίηση των τουριστών .

3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ , ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σ17: ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΩ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΣΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ, ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΗΣΙΟΥ;

ΑΣ17 Δεν είμαι σίγουρη.. αρχικά οι σκέψεις μου είναι θετικές γιατί είμαι υπέρ της ανταλλαγής νοοτροπιών , και τρόπου ζωής . Έπειτα όμως σκέφτομαι ότι οτιδήποτε σε υπερβολικό βαθμό έχει επιπτώσεις ! Και κάπως ,για την έκταση του νησιού, η κατάσταση ώρες ώρες φαίνεται να έχει παραγίνει!

Σ18: ΠΩΣ ΘΕΩΡΕΙΤΕ , ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΤΙΛΗΠΤΗ ΑΥΤΗ Η ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΑΣΤΟΤΕ ΔΕΚΤΕΣ ;

ΑΣ18 Εξαρτάται από τον δέκτη, εάν και εφόσον αντιληφθεί και επεξεργαστεί την διαφορετικότητα, να μπορέσει να την οικειοποιηθεί ή να την απορρίψει.

Σ19:ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΑΘΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ Ή ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΥΧΟΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ;

ΑΣ19 Ιδανικά, τελείως επαγγελματικά, με σεβασμό, αυτοσυγκράτηση και ουδετερότητα προς όλους τους διαπλεκόμενους . Η διεύθυνση οφείλει σεβασμό προς όλους όσους έχει επιλέξει να πλαισιώσουν την ομάδα, αλλά αντίστροφα και η ομάδα οφείλει να ακολουθεί και να τηρεί κανονισμούς και κυρώσεις. Το ίδιο ισχύει και για τους επισκέπτες όμως! Δεν μου αρέσει η νοοτροπία '' ο πελάτης έχει πάντα δίκιο'' γιατί ο πελάτης είναι και αυτός άνθρωπος όπως όλοι και μπορεί να κάνει κάποιο παράπτωμα.

Σ20: ΤΙ ΠΡΟΣΗΜΟ ΕΠΙΚΑΛΕΙΣΤΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΛΕΞΗ ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΤΟΠΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ; ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑΤΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , ΔΙΑΤΙΘΟΝΤΑΙ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΠΑΡΚΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΕΛΙΞΗΣ; ΤΟΣΟ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ , ΑΛΛΑ ΟΣΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.

ΑΣ20 Εξαρτάται από την ''μονάδα''. Δεν προσφέρονται οι ίδιες ευκαιρίες σε όλους . Δυστυχώς το σύστημα μας δεν επικεντρώνεται πάντα στην καθαρή αξία του εκάστοτε ατόμου. Επομένως όπως έχω αναφέρει νομίζω και σε προηγούμενες ερωτήσεις, μια γενικότερη πρόοδος υπάρχει, αλλά μήπως η λύση βρίσκεται στην εξατομικευμένη εστίαση και εξέλιξη;;!

Σ21:ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΗΘΩΣ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ;

ΑΣ21 Φιλοδοξώ σε έναν πιο ποιοτικό τουρισμό και όχι τον τόσο μαζικό είναι η αλήθεια , όποια κι αν είναι τα οφέλη του.! Άρα είμαι υπέρ της ποιότητας και όχι της ποσότητας. Και ευελπιστώ για την τοπική κοινότητα που αποτελείται από τον καθένα μας εδώ στο νησί ,ότι θα συνεχίσει να κάνει αισθητή την παρουσία της στις αποφάσεις και στις δράσεις, αλλά πρωτίστως η πολιτεία είναι αυτή που θα πρέπει να αναλάβει ευθύνες και να καταθέσει στρατηγικές βελτίωσης του τόπου και ανέλιξης των πολιτών της.

(ΑΣ: Μόνιμος κάτοικος της ΚΩ)

Σ1.ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΖΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΚΩ;

ΑΣ1: Έχω ζήσει στην Κω όλη μου τη ζωή, περίπου 40 χρόνια. Γεννήθηκα και μεγάλωσα εδώ, οπότε το νησί είναι βαθιά συνδεδεμένο με το ποιος είμαι.

Σ2.ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΣΑΣ ΖΩΗ;

ΑΣ2: Ο τουρισμός έχει επιφέρει πολλές αλλαγές. Κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, το νησί γίνεται πολύ πιο πολυσύχναστο, με περισσότερη κίνηση και δραστηριότητα παντού. Τα καταστήματα και τα εστιατόρια είναι γεμάτα κόσμο, γεγονός που μπορεί να κάνει τις δουλειές λίγο δύσκολες. Από τη θετική πλευρά, η ζωντανή ατμόσφαιρα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού κάνει το νησί να αισθάνεται ζωντανό και δυναμικό.

Σ3.ΕΧΕΤΕ ΕΡΓΑΣΤΕΙ ΕΣΕΙΣ Η ΚΑΠΟΙΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ;ΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;

ΑΣ3: Ναι, και οι δύο γονείς μου εργάστηκαν στον τομέα του τουρισμού. Η μητέρα μου διαχειριζόταν έναν μικρό ξενώνα και ο πατέρας μου εργαζόταν σε εστιατόριο. Η εμπειρία τους ήταν ως επί το πλείστον θετική, αλλά ήταν απαιτητική εργασία, ιδίως κατά τις περιόδους αιχμής. Το εισόδημα βοηθούσε την οικογένειά μας, αλλά οι πολλές ώρες εργασίας σήμαιναν συχνά λιγότερο χρόνο μαζί.

Σ4.ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΕ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ;

ΑΣ4: Ο τουρισμός έχει φέρει τον εκσυγχρονισμό στην κοινότητά μας. Οι υποδομές, όπως οι δρόμοι και οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, έχουν βελτιωθεί και νέες επιχειρήσεις έχουν ανοίξει. Ωστόσο, έχει επίσης δημιουργήσει ένα χάσμα μεταξύ των ντόπιων που επωφελούνται από τον τουρισμό και εκείνων που δεν επωφελούνται. Κάποιοι αισθάνονται ότι η εστίαση στους τουρίστες έχει επισκιάσει τις τοπικές ανάγκες.

Σ5.ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩ;

ΑΣ5: Ο τουρισμός είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας. Δημιουργεί θέσεις εργασίας, στηρίζει τις τοπικές επιχειρήσεις και βάζει την Κω στον παγκόσμιο χάρτη. Έχει επίσης συμβάλει στη διατήρηση ορισμένων πολιτιστικών μας χώρων, καθώς η δημοτικότητά τους στους τουρίστες εξασφαλίζει τη διατήρησή τους.

Σ6.ΥΠΗΡΞΑΝ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

ΑΣ6: Ναι, υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις. Ο συνωστισμός κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου μπορεί να επιβαρύνει τους πόρους, όπως το νερό και η διαχείριση των αποβλήτων. Οι τιμές των ακινήτων έχουν αυξηθεί λόγω των βραχυχρόνιων μισθώσεων, καθιστώντας δυσκολότερη την εξεύρεση προσιτής στέγης

για τους ντόπιους. Επιπλέον, ορισμένες περιοχές έχουν εμπορευματοποιηθεί υπερβολικά, χάνοντας την παραδοσιακή τους γοητεία.

Σ7.ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

ΑΣ7: Νομίζω ότι είναι υπέροχη. Η γνωριμία με ανθρώπους από διαφορετικές χώρες εμπλουτίζει τη ζωή μας και διευρύνει τις προοπτικές μας. Ωστόσο, είναι σημαντικό οι τουρίστες να σέβονται τον πολιτισμό και τις παραδόσεις μας κατά τη διάρκεια της διαμονής τους.

Σ8.ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ;ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ;

ΑΣ8: Ναι, ο τουρισμός έχει επηρεάσει τις παραδόσεις μας. Ορισμένα έθιμα έχουν γίνει περισσότερο σαν παραστάσεις για τους τουρίστες παρά σαν γνήσιες πρακτικές. Από την άλλη πλευρά, έχει αναβιώσει το ενδιαφέρον για ορισμένες ξεχασμένες παραδόσεις, όπως οι παραδοσιακοί χοροί και τα φεστιβάλ.

Σ9.ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΛΩ;

ΑΣ9: Οι προσπάθειες για την αειφορία βρίσκονται ακόμη σε αρχικό στάδιο. Ενώ ορισμένα ξενοδοχεία και επιχειρήσεις έχουν υιοθετήσει φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές, υπάρχει πολύς δρόμος να διανυθεί. Χρειάζεται καλύτερη διαχείριση των αποβλήτων, εξοικονόμηση νερού και πρωτοβουλίες οικολογικού τουρισμού για την προστασία του περιβάλλοντος.

Σ10.ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

ΑΣ10: Ο εποχικός χαρακτήρας δημιουργεί έναν κύκλο άνθησης και ύφεσης. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, οι επιχειρήσεις ακμάζουν και οι θέσεις εργασίας είναι άφθονες. Αλλά το χειμώνα, πολλοί άνθρωποι παλεύουν με την ανεργία και το νησί μοιάζει σχεδόν έρημο. Θα ήταν σπουδαίο να βρεθούν τρόποι για την προσέλκυση τουρισμού όλο το χρόνο.

Σ11.ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ;

ΑΣ11: Θα ήθελα να δω μεγαλύτερη έμφαση στον βιώσιμο τουρισμό και καλύτερη ρύθμιση των βραχυχρόνιων μισθώσεων, ώστε να εξισορροπηθούν οι ανάγκες των ντόπιων και των τουριστών. Η προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού και η διασπορά των επισκεπτών σε όλο το νησί θα μπορούσε να μειώσει τον συνωστισμό στις δημοφιλείς περιοχές.

Σ12.ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ;

ΑΣ12: Είμαι αισιόδοξος αλλά επιφυλακτικός. Ο τουρισμός θα συνεχίσει να αναπτύσσεται, αλλά είναι ζωτικής σημασίας η συνετή διαχείρισή του. Πρέπει να

δώσουμε προτεραιότητα στη βιωσιμότητα και να διασφαλίσουμε ότι τα οφέλη του τουρισμού μοιράζονται σε όλους στην κοινότητα.

(ΑΣ=Μόνιμος κάτοικος)

Σ1.ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΖΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Ζω στην Κω εδώ και 35 χρόνια. Γεννήθηκα εδώ και, εκτός από μερικά χρόνια που έφυγα για το πανεπιστήμιο, πάντα αποκαλούσα αυτό το νησί σπίτι μου.

Σ2.ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΣΑΣ ΖΩΗ;

Ο τουρισμός έχει φέρει τόσο ενθουσιασμό όσο και προκλήσεις. Κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, το νησί γίνεται πολύ πιο ζωντανό, πράγμα που είναι ωραίο, αλλά μπορεί επίσης να είναι και συντριπτικό. Η κυκλοφορία, ο θόρυβος και ο συνωστισμός γίνονται μέρος της καθημερινής ζωής και απλά πράγματα όπως η διεκπεραίωση θελημάτων διαρκούν πολύ περισσότερο.

Σ3.ΕΧΕΤΕ ΕΡΓΑΣΤΕΙ ΕΣΕΙΣ Η ΚΑΠΟΙΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ;ΑΝ ΝΑΙ, ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;

Ναι, ο σύζυγός μου εργάζεται ως σεφ σε ένα ξενοδοχείο και εγώ εργαζόμουν σε ένα κατάστημα με σουβενίρ όταν ήμουν νεότερη. Είναι σκληρή δουλειά, ειδικά κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής, αλλά ανταμείβει. Ο σύζυγός μου απολαμβάνει να γνωρίζει ανθρώπους από όλο τον κόσμο, αν και οι πολλές ώρες εργασίας μπορεί να είναι εξαντλητικές.

Σ4.ΠΩΣ ΑΝΤΙΑΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΑΥΞΗΘΗΚΕ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ;

Η κοινότητα έχει αλλάξει πολύ. Υπάρχουν πλέον περισσότερες επιχειρήσεις και η οικονομία έχει βελτιωθεί, αλλά αισθάνεται λιγότερο προσωπική. Σε ορισμένες περιοχές, οι ντόπιοι έχουν εκδιωχθεί επειδή η στέγαση είναι πολύ ακριβή ή οι χώροι προορίζονται για τους τουρίστες. Φαίνεται ότι η εστίαση έχει μετατοπιστεί μακριά από τους κατοίκους.

Σ5.ΠΟΙΑ ΟΦΕΛΗ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ ΦΕΡΝΕΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Ο τουρισμός φέρνει ζωή στο νησί. Στηρίζει τις τοπικές επιχειρήσεις, βοηθά στη διατήρηση των πολιτιστικών χώρων και δημιουργεί ευκαιρίες για απασχόληση. Είναι επίσης υπέροχο να βλέπεις τους επισκέπτες να εκτιμούν την ομορφιά και την ιστορία της Κω.

Σ6.ΥΠΗΡΞΑΝ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΣ;

Απολύτως. Ο συνωστισμός κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού είναι ένα μεγάλο ζήτημα και ασκεί πίεση σε πόρους όπως το νερό και η διαχείριση των αποβλήτων. Η αύξηση των βραχυχρόνιων μισθώσεων έχει καταστήσει τη στέγαση λιγότερο προσιτή

για τους ντόπιους και ορισμένες παραδοσιακές περιοχές έχουν γίνει υπερβολικά εμπορικές.

Σ7.ΠΩΣ ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

Νομίζω ότι η πολιτιστική ανταλλαγή είναι μία από τις καλύτερες πτυχές του τουρισμού. Είναι συναρπαστικό να συναντάς ανθρώπους από διαφορετικές χώρες και να μαθαίνεις για τις παραδόσεις τους, ενώ μοιράζεσαι τις δικές μας. Ωστόσο, εύχομαι ορισμένοι τουρίστες να έδειχναν περισσότερο σεβασμό για τα έθιμα και το περιβάλλον μας.

Σ8.ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΧΕΙ ΕΠΗΡΕΑΣΕΙ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ;ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ;

Ναι, έχει. Ορισμένες παραδόσεις έχουν προσαρμοστεί ή εμπορευματοποιηθεί για να εξυπηρετήσουν τους τουρίστες, γεγονός που μπορεί να φαίνεται μη αυθεντικό μερικές φορές. Από την άλλη πλευρά, ο τουρισμός έχει βοηθήσει να διατηρηθούν ζωντανές ορισμένες παραδόσεις που διαφορετικά θα μπορούσαν να είχαν ξεθωριάσει, όπως τα τοπικά μας φεστιβάλ και οι χειροτεχνίες.

Σ9.ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΩ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ;

Νομίζω ότι μόλις αρχίσαμε να παίρνουμε στα σοβαρά την αειφορία. Ορισμένες επιχειρήσεις καταβάλλουν προσπάθειες, όπως η μείωση των πλαστικών απορριμμάτων και η εξοικονόμηση νερού, αλλά πρέπει να γίνουν ακόμη πολλά περισσότερα. Η κυβέρνηση και οι επιχειρήσεις πρέπει να συνεργαστούν για την εφαρμογή ισχυρότερων μέτρων βιωσιμότητας.

Σ10.ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ Η ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ;

Δημιουργεί μεγάλη αστάθεια. Πολλοί άνθρωποι βασίζονται στα καλοκαιρινά κέρδη για να βγάλουν τον χειμώνα, πράγμα που μπορεί να είναι αγχωτικό. Κατά τη διάρκεια της εκτός εποχής, υπάρχουν λιγότερες ευκαιρίες απασχόλησης και το νησί μοιάζει πολύ πιο ήσυχο, σχεδόν υπερβολικά ήσυχο.

Σ11.ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΣΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Θα ήθελα να δω μια πιο ισορροπημένη προσέγγιση του τουρισμού. Για παράδειγμα, καλύτερη ρύθμιση των ενοικιάσεων για διακοπές για την προστασία της στέγασης των ντόπιων, περισσότερες προσπάθειες για την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού και επενδύσεις σε αξιοθέατα που λειτουργούν όλο το χρόνο για την επέκταση της τουριστικής περιόδου.

Σ12.ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Είμαι αισιόδοξος. Η Κως έχει τόσα πολλά να προσφέρει, και με καλύτερη διαχείριση και έμφαση στη βιωσιμότητα, ο τουρισμός μπορεί να συνεχίσει να αναπτύσσεται

χωρίς να χάσει αυτό που κάνει το νησί ξεχωριστό. Αλλά πρέπει να δράσουμε σύντομα για να προστατεύσουμε τους πόρους και την κοινότητά μας.

(ΑΣ=επισκέπτης στην Κω)

Σ1.ΤΙ ΣΑΣ ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΕ ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗΝ ΚΩ;

Πάντα με γοήτευε η ελληνική ιστορία και ο ελληνικός πολιτισμός και η Κως φαινόταν ο τέλειος συνδυασμός ιστορικών μνημείων, όμορφων παραλιών και έντονης τοπικής ζωής. Με τράβηξε ιδιαίτερα το Ασκληπιείο και η σύνδεση του νησιού με τον Ιπποκράτη.

Σ2.ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΤΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΝΤΟΠΙΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ;

Οι ντόπιοι ήταν απίστευτα φιλόξενοι και φιλικοί. Από τους καταστηματαρχες μέχρι το προσωπικό των εστιατορίων, όλοι με έκαναν να νιώσω σαν στο σπίτι μου. Είναι σαφές ότι η φιλοξενία αποτελεί μεγάλο μέρος της κουλτούρας εδώ.

Σ3.ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΑΤΕ ΚΑΠΟΙΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΚΩ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΑΣ;

Ναι, παρατήρησα τον βαθύ σεβασμό στην ιστορία και την παράδοση, ειδικά σε μέρη όπως το Ασκληπιείο και η παλιά πόλη. Η τοπική κουζίνα επίσης ξεχώρισε για μένα - κάθε πιάτο έμοιαζε με μια ιστορία της κληρονομιάς του νησιού.

Σ4.ΠΟΙΟ ΗΤΑΝ ΤΟ ΠΙΟ ΑΞΙΟΜΝΗΜΟΝΕΥΤΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΣΑΣ;

Το πιο αξιομνημόνευτο μέρος ήταν η επίσκεψη στο Ασκληπιείο κατά το ηλιοβασίλεμα. Η θέα έκοβε την ανάσα και ήταν απίστευτο να στέκεσαι σε ένα μέρος με τόσο ιστορική σημασία.

Σ5.ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΣΤΕ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ;

Είναι εξαιρετική. Οι ντόπιοι είναι ζεστοί και προσιτοί, πάντα έτοιμοι να βοηθήσουν ή να μοιραστούν συμβουλές σχετικά με τα καλύτερα μέρη που μπορείτε να επισκεφθείτε. Αισθάνομαι γνήσια, όχι μόνο επειδή είμαι τουρίστρια.

Σ6.ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

Ενώ η εμπορευματοποίηση είναι αναμενόμενη σε δημοφιλείς προορισμούς, σε ορισμένες περιοχές αισθάνθηκα ότι επικεντρώνονται υπερβολικά στο κέρδος. Για παράδειγμα, ορισμένα καταστήματα και αξιοθέατα φαίνονταν λίγο υπερβολικά τουριστικά και στερούσαν αυθεντικότητας. Η εξισορρόπηση αυτής της κατάστασης θα βελτίωνε την εμπειρία.

Σ7.ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΤΕ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Η ΦΕΣΤΙΒΑΛ;ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΑΣ;

Ναι, συμμετείχα σε ένα τοπικό φεστιβάλ τροφίμων. Ήταν μια φανταστική εμπειρία, με ζωντανή μουσική, παραδοσιακούς χορούς και νόστιμο φαγητό. Μου έδωσε μια πραγματική αίσθηση της κοινότητας και των παραδόσεών της.

Σ8.ΠΟΣΟ ΚΑΛΑ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΕΛΩ ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ;

Παρατήρησα κάποιες προσπάθειες προς την κατεύθυνση της βιωσιμότητας, όπως κάδους ανακύκλωσης και πληροφορίες για την εξοικονόμηση νερού. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων και την προστασία των φυσικών πόρων.

Σ9.ΠΟΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ, ΘΑ ΠΡΟΤΕΙΝΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Θα πρότεινα καλύτερες επιλογές μέσων μαζικής μεταφοράς για να διευκολύνεται η εξερεύνηση του νησιού. Επίσης, η προώθηση αξιοθέατων εκτός πεπατημένων θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση του συνωστισμού στις κύριες τουριστικές περιοχές.

Σ10.ΘΑ ΣΥΝΙΣΤΟΥΣΑΤΕ ΤΗΝ ΚΩ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ;

Απολύτως. Η Κως προσφέρει ένα μοναδικό μείγμα ιστορίας, φυσικής ομορφιάς και τοπικής γοητείας. Είναι ένα μέρος όπου μπορείτε να χαλαρώσετε στην παραλία, να εξερευνήσετε αρχαία ερείπια και να απολαύσετε νόστιμο φαγητό, όλα σε ένα ταξίδι.

Σ11.ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΑΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ;

Ελπίζω ότι η επίσκεψή μου συμβάλλει θετικά στηρίζοντας τις τοπικές επιχειρήσεις και τους τεχνίτες. Ταυτόχρονα, γνωρίζω ότι ο τουρισμός ασκεί πίεση στους πόρους, γι' αυτό προσπαθώ να προσέχω τις ενέργειές μου, όπως να ελαχιστοποιώ τα απορρίμματα και να σέβομαι το περιβάλλον.

(ΣΑ14=hotel manager)

Σ1.ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΣΑΣ ΣΤΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ/ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ;

Είμαι ο διευθυντής λειτουργίας ενός μεσαίου μεγέθους ξενοδοχείου στην Κω. Οι αρμοδιότητές μου περιλαμβάνουν την επίβλεψη των καθημερινών λειτουργιών, τη διαχείριση του προσωπικού και τη διασφάλιση ότι οι επισκέπτες μας θα έχουν μια αξέχαστη εμπειρία κατά τη διάρκεια της διαμονής τους.

Σ2.ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΡΓΑΖΕΣΤΕ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ;

Βρίσκομαι στον κλάδο του τουρισμού εδώ και 12 χρόνια. Ξεκίνησα ως υπάλληλος υποδοχής και σταδιακά ανέβηκα σε αυτή τη θέση.

Σ3.ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΠΕΡΙΓΡΑΨΕΤΕ ΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Η τουριστική περίοδος διαρκεί από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο, με τους μήνες αιχμής να είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το ξενοδοχείο είναι σχεδόν γεμάτο και το νησί σφύζει από δραστηριότητες. Κατά την εκτός εποχής περίοδο, τα πράγματα επιβραδύνονται σημαντικά, με λιγότερους επισκέπτες και έμφαση στη συντήρηση και τον προγραμματισμό για την επόμενη σεζόν.

Σ4.ΠΟΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΕΧΕΤΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΕΔΩ;

Παρατήρησα αύξηση της ζήτησης για μπουτίκ και εξατομικευμένες εμπειρίες. Οι τουρίστες αναζητούν κάτι περισσότερο από ένα απλό μέρος για να μείνουν - θέλουν μοναδικές, αυθεντικές εμπειρίες. Επιπλέον, υπάρχει μια αυξανόμενη εστίαση στη βιωσιμότητα, η οποία έχει επηρεάσει τον τρόπο λειτουργίας μας.

Σ5.ΠΩΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ/ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΨΗΛΗ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΗ ΠΕΡΙΟΔΟ;

Κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου, προσλαμβάνουμε εποχικό προσωπικό για να καλύψουμε την αυξημένη ζήτηση και να επικεντρωθούμε στη μεγιστοποίηση της ικανοποίησης των επισκεπτών. Κατά τη χαμηλή περίοδο, πραγματοποιούμε εκπαίδευση του προσωπικού, ανακαινίζουμε το ακίνητο και αναπτύσσουμε στρατηγικές μάρκετινγκ για το επόμενο έτος.

Σ6.ΠΟΙΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ;

Προσφέρουμε τακτικά εκπαιδευτικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων εργαστηρίων εξυπηρέτησης πελατών, μαθημάτων γλώσσας και τεχνικής κατάρτισης για συγκεκριμένους ρόλους. Αυτές οι ευκαιρίες όχι μόνο βελτιώνουν την ποιότητα των υπηρεσιών μας, αλλά βοηθούν επίσης το προσωπικό να αναπτυχθεί επαγγελματικά.

Σ7.ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ;

Οικονομικά, ο τουρισμός είναι ζωτικής σημασίας - παρέχει θέσεις εργασίας και στηρίζει πολλές τοπικές επιχειρήσεις. Πολιτιστικά, προσφέρει μια ευκαιρία για ανταλλαγή, επιτρέποντας σε ντόπιους και τουρίστες να μοιραστούν και να μάθουν ο ένας από τον άλλον. Ωστόσο, φέρνει επίσης προκλήσεις, όπως ο κίνδυνος της υπερ-εμπορευματοποίησης και η επιβάρυνση των πόρων.

Σ8.ΠΟΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΕ ΣΤΟΝ ΡΟΛΟ ΣΑΣ, ΙΔΙΩΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

Μια σημαντική πρόκληση είναι η διαχείριση των προσδοκιών των επισκεπτών, ιδίως όταν αυτές διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό με βάση το πολιτισμικό υπόβαθρο. Η εξισορρόπηση των αναγκών των επισκεπτών μας με τις πραγματικότητες της τοπικής μας κοινότητας μπορεί επίσης να είναι δύσκολη κατά καιρούς.

Σ9.ΠΟΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΑΣ;

Το ξενοδοχείο μας έχει εφαρμόσει διάφορες πρωτοβουλίες, όπως η μείωση των πλαστικών μιας χρήσης, η χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων και η προώθηση τοπικών προϊόντων. Ενθαρρύνουμε επίσης τους επισκέπτες να εξοικονομούν νερό και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον.

Σ10.ΠΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ;

Παρέχουμε εκπαίδευση πολιτιστικής ευαισθησίας στο προσωπικό μας και ενθαρρύνουμε την ανοιχτή επικοινωνία. Για τους επισκέπτες, προσπαθούμε να προσαρμόσουμε τις πολιτιστικές προτιμήσεις, είτε πρόκειται για διατροφικές ανάγκες είτε για γλωσσική υποστήριξη, ώστε να δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς.

Σ11.ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Ελπίζω να δω την Κω να γίνεται ηγέτης στον τομέα του βιώσιμου τουρισμού. Αυτό περιλαμβάνει την προώθηση του τουρισμού όλο το χρόνο για να μειωθεί η εποχιακή εξάρτηση και τη διασφάλιση της διατήρησης της φυσικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς για τις μελλοντικές γενιές.

Σ12.ΠΩΣ ΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΝΤΟΠΙΩΝ, ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ;

Οι συγκρούσεις είναι σπάνιες, αλλά όταν προκύπτουν, ενεργούμε ως διαμεσολαβητές. Για παράδειγμα, αν ένας επισκέπτης προσβάλλει εν αγνοία του τα τοπικά έθιμα, του εξηγούμε το πολιτιστικό πλαίσιο με ευγενικό τρόπο. Ομοίως, συνεργαζόμαστε στενά με τις τοπικές αρχές για την αντιμετώπιση τυχόν ευρύτερων ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν.

(ΑΣ=hotel manager)

Σ1.ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΣΑΣ ΣΤΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ/ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ;

Είμαι ο γενικός διευθυντής ενός μεγάλου ξενοδοχείου-θέρετρου στην Κω. Ο ρόλος μου περιλαμβάνει τον στρατηγικό σχεδιασμό, την επίβλεψη των υπηρεσιών για τους επισκέπτες και τη διαχείριση μιας ομάδας άνω των 100 μελών του προσωπικού για να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία.

Σ2.ΠΟΣΟ ΚΑΙΡΟ ΕΡΓΑΖΕΣΤΕ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ;

Βρίσκομαι στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας εδώ και 15 χρόνια, ξεκινώντας ως υπάλληλος στη ρεσεψιόν και σταδιακά περνώντας σε διευθυντικούς ρόλους.

Σ3.ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΠΕΡΙΓΡΑΨΕΤΕ ΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Η τουριστική περίοδος είναι πολύ δυναμική, ξεκινάει τον Απρίλιο με σταδιακή αύξηση και κορυφώνεται τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Οι περισσότεροι επισκέπτες έρχονται για τις παραλίες, αλλά υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον για τον πολιτιστικό και γαστρονομικό τουρισμό. Μέχρι τον Οκτώβριο, τα πράγματα επιβραδύνονται σημαντικά και η εστίαση μετατοπίζεται στην προετοιμασία για την επόμενη σεζόν.

Σ4.ΠΟΙΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΑΤΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΑΣ ΕΔΩ;

Υπάρχει μια αξιοσημείωτη στροφή προς τον βιώσιμο και βιωματικό τουρισμό. Οι επισκέπτες έχουν μεγαλύτερη συνείδηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων και επιθυμούν αυθεντικές εμπειρίες, όπως τοπικά μαθήματα μαγειρικής ή πολιτιστικές ξεναγήσεις. Η ψηφιοποίηση έχει επίσης αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο αλληλοεπιδρούμε με τους επισκέπτες, από την κράτηση μέχρι την παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών.

Σ5.ΠΩΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ/ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΨΗΛΗ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΗ ΠΕΡΙΟΔΟ;

Κατά τη διάρκεια της υψηλής περιόδου, λειτουργούμε σε πλήρη δυναμικότητα με εποχικό προσωπικό που προσλαμβάνεται για να καλύψει τη ζήτηση. Κατά την εκτός εποχής περίοδο, επικεντρωνόμαστε στην εκπαίδευση, την αναβάθμιση των υποδομών και το μάρκετινγκ. Φιλοξενούμε επίσης εταιρικές εκδηλώσεις και συνέδρια για τη δημιουργία εσόδων κατά τους πιο ήσυχους μήνες.

Σ6.ΠΟΙΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ;

Προσφέρουμε μια σειρά από ευκαιρίες ανάπτυξης, από τεχνική κατάρτιση για τις ομάδες συντήρησης έως προγράμματα ηγεσίας για τους προϊσταμένους. Παρέχουμε επίσης μαθήματα γλώσσας και εργαστήρια για την πολιτιστική ευαισθησία, διασφαλίζοντας ότι η ομάδα μας είναι εξοπλισμένη για να ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες των πελατών μας.

Σ7.ΠΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΟΤΙ Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ;

Ο τουρισμός είναι η σανίδα σωτηρίας της τοπικής οικονομίας, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και ενισχύοντας τις επιχειρήσεις. Πολιτιστικά, επιτρέπει την ανταλλαγή ιδεών και παραδόσεων, αλλά υπάρχει επίσης ο κίνδυνος της υπερ-εμπορευματοποίησης αν δεν τον διαχειριστούμε προσεκτικά.

Σ8.ΠΟΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΕ ΣΤΟΝ ΡΟΛΟ ΣΑΣ, ΙΔΙΩΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ;

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις είναι να ανταποκριθούμε στις ποικίλες προσδοκίες των επισκεπτών, παραμένοντας ταυτόχρονα πιστοί στην ταυτότητα του νησιού. Μια άλλη πρόκληση είναι η διαχείριση των πόρων, ιδίως κατά τη διάρκεια της περιόδου αιχμής, ώστε να αποφεύγεται η υπερφόρτωση των τοπικών υποδομών.

Σ9.ΠΟΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΑΣ;

Το ξενοδοχείο μας έχει υιοθετήσει πράσινες πρακτικές, όπως ο ενεργειακά αποδοτικός φωτισμός, τα προγράμματα μείωσης των αποβλήτων και η προμήθεια τοπικών προϊόντων. Ενθαρρύνουμε επίσης τους επισκέπτες να συμμετέχουν σε δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον και τους εκπαιδεύουμε σχετικά με τη σημασία της διατήρησης της φυσικής ομορφιάς του νησιού.

Σ10.ΠΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ;

Γιορτάζουμε την πολιτιστική ποικιλομορφία καλλιεργώντας ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς. Το προσωπικό μας εκπαιδεύεται ώστε να κατανοεί και να σέβεται τα διαφορετικά πολιτιστικά υπόβαθρα και διοργανώνουμε εκδηλώσεις όπως βραδιές διεθνούς κουζίνας για να φέρουμε τους επισκέπτες και το προσωπικό κοντά με θετικό τρόπο.

Σ11.ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΩ;

Θα ήθελα να δω την Κω να γίνεται πρότυπο βιώσιμου τουρισμού. Αυτό σημαίνει να εξισορροπήσουμε την οικονομική ανάπτυξη με τη διατήρηση του περιβάλλοντος και να διασφαλίσουμε ότι ο τουρισμός ωφελεί τόσο τους επισκέπτες όσο και την τοπική κοινωνία. Η επέκταση της σεζόν για την προσέλκυση επισκεπτών όλο το χρόνο αποτελεί επίσης βασική φιλοδοξία.

Σ12.ΠΩΣ ΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΤΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΝΤΟΠΙΩΝ, ΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ;

Οι συγκρούσεις είναι σπάνιες, αλλά τις αντιμετωπίζουμε άμεσα. Για παράδειγμα, αν ένας τουρίστας παρεξηγήσει τα τοπικά έθιμα, του παρέχουμε καθοδήγηση για να τον βοηθήσουμε να ξεπεράσει την κατάσταση. Συνεργαζόμαστε επίσης με τις τοπικές αρχές και τις επιχειρήσεις για να διασφαλίσουμε αρμονικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ επισκεπτών και κατοίκων.